

Turinys

II *Komunikatai*

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Komisija

2022/C 248/01	Komisijos Komunikatas. KOMISIJOS PRANEŠIMAS. Vertikaliųjų apribojimų gairės	1
---------------	---	---

Taryba

2022/C 248/02	Komisijos pareiškimas dėl išimtinės kompetencijos Reglamento ES 2022/1031 atžvilgiu Europos Parlamento ir Tarybos	86
---------------	---	----

III *Parengiamieji aktai*

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

2022/C 248/03	2022 m. balandžio 27 d. Europos Centrinio Banko nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl priežiūros įgaliojimų, sankcijų, trečiųjų valstybių filialų ir aplinkosauginės, socialinės ir valdymo rizikos iš dalies keičiama Direktyva 2013/36/ES (CON/2022/16)	87
---------------	---	----

IV *Pranešimai*

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Taryba

2022/C 248/04	Tarybos išvados dėl klausimų, susijusių su nuolat kintančios terorizmo ar smurtinio ekstremizmo grėsmės išorės aspektu, sprendimo	97
---------------	---	----

Europos Komisija

2022/C 248/05	2022 m. birželio 29 d. Euro kursas	104
---------------	--	-----

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

2022/C 248/06	Komisijos pranešimas, teikiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 16 straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka. Su viešąja paslauga susijusių išsipareigojimų dėl reguliariojo oro susisiekimo paslaugų teikimo pakeitimas ⁽¹⁾	105
2022/C 248/07	Komisijos pranešimas, teikiamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 16 straipsnio 4 dalį. Pareigos teikti viešąsias reguliariojo oro susisiekimo paslaugas teksto keitimas ⁽¹⁾	106

V Nuomonės

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU BENDROS PREKYBOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2022/C 248/08	Pranešimas apie antidempingo tyrimo dėl importuojamų Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atsparių tempimui poliesterių siūlų, pagamintų bendrovės „Zhejiang Hailide New Material Co. Ltd“, inicijavimą ir apie antidempingo priemonių, taikomų importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariams tempimui poliesterių siūlams, peržiūros inicijavimą	107
2022/C 248/09	Pranešimas apie antisubsidinių priemonių, taikomų tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plonam kreidiniam popieriui, galiojimo termino peržiūros inicijavimą	119
2022/C 248/10	Pranešimas apie antidempingo priemonių, taikomų tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plonam kreidiniam popieriui, galiojimo termino peržiūros inicijavimą	130
2022/C 248/11	Pranešimas apie antidempingo priemonių, taikomų importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariams tempimui poliesterių siūlams, tarpinės peržiūros inicijavimą	142
2022/C 248/12	Pranešimas apie antidempingo tyrimo, susijusio su Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/763, kuriuo tam tikram importuojamam Korėjos Respublikos kilmės lengvam terminiam popieriui nustatomas galutinis antidempingo muitas ir laikinojo muito galutinis surinkimas, atnaujinimą po 2020 m. balandžio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo byloje T-383/17, patvirtinto Teisingumo Teismo byloje C-260/20 P	152

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2022/C 248/13	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla M.10778 – TA ASSOCIATES / CLEARLAKE / KOFAX). Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka ⁽¹⁾	156
---------------	---	-----

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

KOMISIJOS KOMUNIKATAS**KOMISIJOS PRANEŠIMAS****Vertikaliųjų apribojimų gairės**

(2022/C 248/01)

TURINYS

	<i>Puslapis</i>
1. Įvadas	3
1.1. Šių gairių tikslas ir struktūra	3
1.2. Sutarties 101 straipsnio taikymas vertikaliesiems susitarimams	4
2. Vertikaliųjų susitarimų poveikis	6
2.1. Teigiamas poveikis	6
2.2. Neigiamas poveikis	9
3. Vertikalieji susitarimai, kurie paprastai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį	10
3.1. Poveikio prekybai nebuvimas, nedidelės svarbos susitarimai bei mažosios ir vidutinės įmonės	10
3.2. Atstovavimo susitarimai	11
3.2.1. Atstovavimo susitarimai, kurie nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį	11
3.2.2. Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymas atstovavimo susitarimams	15
3.2.3. Tarpininkavimas ir interneto platformų ekonomika	16
3.3. Subrangos susitarimai	17
4. Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritis	17
4.1. Reglamente (ES) 2022/720 nustatyta apsaugos taisyklė	17
4.2. Vertikaliųjų susitarimų apibrėžtis	18
4.2.1. Vienašaliai veiksmai nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį	18
4.2.2. Įmonės veikia skirtingais gamybos ar platinimo grandinės lygmenimis	19
4.2.3. Susitarimas yra susijęs su prekių ar paslaugų pirkimu, pardavimu ar perpardavimu	19
4.3. Vertikalieji susitarimai interneto platformų ekonomikoje	20
4.4. Reglamento (ES) 2022/720 taikymo ribos	21

4.4.1. Mažmenininkų asociacijos	21
4.4.2. Vertikalieji susitarimai, kuriuose yra nuostatų dėl intelektinės nuosavybės teisių (INT)	22
4.4.3. Vertikalieji konkurentų susitarimai	25
4.4.4. Vertikalieji susitarimai su mišrią funkciją atliekančiais internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjais	28
4.5. Ryšys su kitais bendrosios išimties reglamentais	30
4.6. Konkrečios platinimo sistemos rūšys	30
4.6.1. Išimtinio platinimo sistemos	31
4.6.2. Pasirinktinio platinimo sistemos	35
4.6.3. Franšizė	40
5. Rinkos apibrėžimas ir rinkos dalies apskaičiavimas	42
5.1. Pranešimas dėl rinkos apibrėžimo	42
5.2. Rinkos dalių apskaičiavimas pagal Reglamentą (ES) 2022/720	42
5.3. Rinkos dalių apskaičiavimas pagal Reglamentą (ES) 2022/720	43
6. Reglamento (ES) 2022/720 taikymas	43
6.1. Reglamente (ES) 2022/720 nustatyti griežti apribojimai	43
6.1.1. Perpardavimo kainų palaikymas	45
6.1.2. Griežti apribojimai pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c, d ir e punktus	49
6.1.3. Atsarginių dalių pardavimo apribojimai	57
6.2. Apribojimai, kurie neleistini pagal Reglamentą (ES) 2022/720	57
6.2.1. Įsipareigojimai nekonkuruoti, kurių trukmė viršija penkerius metus	58
6.2.2. Įsipareigojimai nekonkuruoti pasibaigus terminui	58
6.2.3. Įsipareigojimai nekonkuruoti, taikomi pasirinktinio platinimo sistemos nariams	59
6.2.4. Kelių platformų mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai	59
7. Panaikinimas ir nebetaikymas	59
7.1. Teisės naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi panaikinimas	59
7.2. Reglamento (ES) 2022/720 netaikymas	62
8. Įgyvendinimo politika atskirais atvejais	63
8.1. Analizės struktūra	63
8.1.1. Svarbūs pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį atliekamo vertinimo veiksniai	64
8.1.2. Svarbūs pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį atliekamo vertinimo veiksniai	66
8.2. Konkrečių vertikalųjų apribojimų analizė	67
8.2.1. Įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo	68
8.2.2. Išimtinis tiekimas	72
8.2.3. Elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai	74
8.2.4. Kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai	75
8.2.5. Paritetiniai įsipareigojimai	77
8.2.6. Išankstiniai prieigos mokesčiai	82
8.2.7. Kategorijos valdymo susitarimai	83
8.2.8. Susiejimas	83

1. ĮVADAS

1.1. Šių gairių tikslas ir struktūra

- (1) Šiose gairėse išdėstyti vertikaliųjų susitarimų ir suderintų veiksmų vertinimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ⁽¹⁾ 101 straipsnį ir Komisijos reglamentą (ES) 2022/720 ⁽²⁾ principai. Jei nenurodyta kitaip, šiose gairėse sąvoka „susitarimas“ apima ir suderintus veiksmus ⁽³⁾.
- (2) Paskelbdama šias gaires Komisija siekia padėti įmonėms pačioms įvertinti vertikaliuosius susitarimus pagal Sąjungos konkurencijos taisykles ir palengvinti Sutarties 101 straipsnio vykdymą. Tačiau šių gairių negalima taikyti automatiškai. Kiekvienas atvejis turi būti vertinamas pagal jo faktus ⁽⁴⁾. Šios gairės taip pat neprieštarauja Bendrojo Teismo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau - Europos Sąjungos Teisingumo Teismas) praktikai.
- (3) Vertikalieji susitarimai gali būti sudaromi dėl tarpinių arba galutinių prekių ir paslaugų. Jei nenurodyta kitaip, šios gairės taikomos visų rūšių prekėms ir paslaugoms ir visiems prekybos lygmenims. Be to, jeigu nenurodyta kitaip, terminas „galutinis vartotojas“ apima įmones ir galutinius vartotojus, visų pirma fizinius asmenis, kurie veikia siekdami su savo prekyba, verslu, amatu ar profesija nesusijusių tikslų.
- (4) Šių gairių struktūra yra tokia:
  - šiame pirmame įvadiniame skirsnyje paaiškinama, kodėl Komisija teikia vertikaliųjų susitarimų gaires ir kokia yra šių gairių taikymo sritis. Jame taip pat paaiškinami Sutarties 101 straipsnio tikslai, kaip Sutarties 101 straipsnis taikomas vertikaliesiems susitarimams, ir pagrindiniai vertikaliųjų susitarimų vertinimo pagal Sutarties 101 straipsnį etapai;
  - antrame skirsnyje apžvelgiamas teigiamas ir neigiamas vertikaliųjų susitarimų poveikis. Reglamentas (ES) 2022/720, šios gairės ir Komisijos vykdymo užtikrinimo politika atskirais atvejais grindžiami to poveikio vertinimu;
  - trečiame skirsnyje aptariami vertikalieji susitarimai, kuriems paprastai netaikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis. Nors Reglamentas (ES) 2022/720 tiems susitarimams netaikomas, būtina pateikti rekomendacijų dėl sąlygų, kuriomis vertikaliesiems susitarimams Sutarties 101 straipsnio 1 dalis gali būti netaikoma;
  - ketvirtame skirsnyje pateikiamos papildomos gairės dėl Reglamento (ES) 2022/720 taikymo srities, įskaitant paaiškinimus dėl reglamentu nustatytos apsaugos taisyklės ir vertikaliojo susitarimo apibrėžties. Tame skirsnyje taip pat pateikiamos gairės dėl vertikaliųjų susitarimų interneto platformų ekonomikoje, kuri atlieka vis svarbesnę vaidmenį platinant prekes ir paslaugas. Be to, jame paaiškinamos Reglamento (ES) 2022/720 taikymo ribos, kaip nustatyta reglamento 2 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse. Jame aptariamos konkrečios ribos, taikomos tiekėjo ir pirkėjo keitimuisi informacija dvejopo platinimo atvejais pagal reglamento 2 straipsnio 5 dalį, ir ribos, taikomos susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai tų paslaugų teikėjas atlieka mišrią funkciją pagal reglamento 2 straipsnio 6 dalį. Ketvirtame skirsnyje taip pat paaiškinama, kaip Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas tais atvejais, kai vertikaliam susitarimui galioja kitas bendrosios išimties reglamentas, kaip nustatyta reglamento 2 straipsnio 7 dalyje. Galiausiai šiame skirsnyje apibūdinamos tam tikros bendros platinimo sistemos rūšys, visų pirma tos, kurioms taikomos konkrečios reglamento 4 straipsnio nuostatos, susijusios su griežtais apribojimais;

⁽¹⁾ Šios gairės pakeičia Komisijos vertikaliųjų apribojimų gaires (OL C 130, 2010 5 19, p. 1).

⁽²⁾ 2022 m. gegužės 10 d. Komisijos reglamentas (ES) 2022/720 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimams ir suderintiems veiksams (OL L 134, 2022 5 11, p. 4).

⁽³⁾ Žr. (51) dalį.

⁽⁴⁾ Komisija toliau stebės, kaip veikia Reglamentas (ES) 2022/720 ir šios gairės, ir gali peržiūrėti šį pranešimą atsižvelgdama į būsimus pokyčius.

- penktame skirsnyje aptariama atitinkamų rinkų apibrėžtis ir rinkos dalių apskaičiavimas remiantis Pranešimu dėl rinkos apibrėžimo⁽⁵⁾. Tai svarbu, nes Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta bendroji išimtis vertikaliesiems susitarimams gali būti taikoma tik jei įmonių, kurios yra susitarimo šalys, rinkos dalys neviršija Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnyje nustatytų ribų;
- šeštame skirsnyje aptariami Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje nustatyti griežti apribojimai ir reglamento 5 straipsnyje nustatyti neleistini apribojimai, įskaitant paaiškinimus, kodėl svarbu nustatyti, ar apribojimas priklauso griežtiems, ar neleistiniems apribojimams;
- septintame skirsnyje pateikiamos gairės dėl Komisijos ir valstybių narių konkurencijos institucijų (toliau – NKI) įgaliojimų atskirais atvejais panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003⁽⁶⁾ 29 straipsniu ir Reglamento (ES) 2022/720 6 straipsniu, taip pat gairės dėl Komisijos įgaliojimų pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį priimti reglamentus, kuriais paskelbiama, kad Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas;
- aštuntame skirsnyje aprašoma Komisijos vykdymo užtikrinimo politika atskirais atvejais. Šiuo tikslu jame paaiškinama, kaip vertikalieji susitarimai, kuriems netaikomas Reglamentas (ES) 2022/720, vertinami pagal Sutarties 101 straipsnio 1 ir 3 dalis, ir pateikiamos gairės dėl įvairių įprastų vertikaliųjų apribojimų rūšių.

1.2. Sutarties 101 straipsnio taikymas vertikaliesiems susitarimams

- (5) Sutarties 101 straipsnio tikslas – užtikrinti, kad įmonės nesinaudotų vertikaliaisiais ar horizontaliaisiais susitarimais⁽⁷⁾ siekdamos užkirsti kelią konkurencijai rinkoje, ją apriboti ar iškreipti, taip padarydamos žalą vartotojams⁽⁸⁾. Sutarties 101 straipsniu taip pat siekiama platesnio tikslo – sukurti integruotą vidaus rinką, kuri stiprina konkurenciją Sąjungoje. Įmonės negali sudaryti vertikaliųjų susitarimų, kad atkurtų privačias kliūtis tarp valstybių narių, jeigu valstybinės kliūtys buvo sėkmingai pašalintos.
- (6) Sutarties 101 straipsnis taikomas vertikaliesiems susitarimams ir juose nustatytiems apribojimams, kurie gali turėti įtakos prekybai tarp valstybių narių ir kurie trukdo, riboja arba iškreipia konkurenciją⁽⁹⁾. Jame pateiktas teisinis vertikaliųjų apribojimų vertinimo pagrindas⁽¹⁰⁾, kuriame atsižvelgiama į antikoncepcinį ir konkurenciją skatinantį poveikį. Sutarties 101 straipsnio 1 dalimi draudžiami susitarimai, kuriais reikšmingai ribojama arba iškreipoma konkurencija. Tačiau toks draudimas netaikomas susitarimams, kurie atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, ypač kai susitarimu suteikiama pakankamai naudos, kad būtų atsvertas jo antikoncepcinis poveikis, kaip nurodyta Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairėse⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ Komisijos pranešimas dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencijos teisės tikslams (OL C 372, 1997 12 9, p. 5) arba bet kurios būsimos Komisijos gairės dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Sąjungos konkurencijos teisės tikslais, įskaitant gaires, kuriomis galėtų būti pakeistas Pranešimas dėl rinkos apibrėžimo.

⁽⁶⁾ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

⁽⁷⁾ Daugiau rekomendacijų dėl vertikaliojo susitarimo apibrėžties, nustatytos Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punkte, pateikiama šių gairių 4.2 skirsnyje.

⁽⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, 1973 m. vasario 21 d. Sprendimo *Europemballage Corporation ir Continental Can Company* / Komisija, 6/72, EU:C:1973:22, 25 ir 26 punktus; 2011 m. vasario 17 d. Sprendimo *Konkurrensverket / TeliaSonera Sverige AB*, C-52/09, EU:C:2011:83, 20–24 punktus, ir 2021 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *SIA „Visma Enterprise“ / Konkurencens padome*, C-306/20, EU:C:2021:935 (toliau – Sprendimas *Visma Enterprise*, C-306/20), 58 punktą.

⁽⁹⁾ Žr., pavyzdžiui, 1966 m. liepos 13 d. sprendimus *Grundig-Consten ir Grundig* / EEB Komisija, sujungtos bylos 56/64 ir 58/64, EU:C:1966:41; 1966 m. birželio 30 d. Sprendimą *Société Technique Minière / Maschinenbau Ulm*, 56/65, EU:C:1966:38 (toliau – Sprendimas *Société Technique Minière*, 56/65), ir 1994 m. liepos 14 d. Sprendimą *Parker Pen* / Komisija, T-77/92, EU:T:1994:85 (toliau – Sprendimas *Parker Pen*, T-77/92).

⁽¹⁰⁾ Taikant Reglamentą (ES) 2022/720, to reglamento 1 straipsnio 1 dalies b punkte sąvoka „vertikalūs apribojimai“ apibrėžta kaip „vertikaliam susitarime numatytas konkurencijos apribojimas, patenkantis į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį [išskirta kursyvu]“. Daugiau informacijos apie vertikaliosius susitarimus, kurie paprastai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, pateikta šių gairių 3 skirsnyje.

⁽¹¹⁾ Komisijos komunikatas – pranešimas „Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo gairės“ (OL C 101, 2004 4 27, p. 97), kuriame išdėstyta Komisijos bendroji metodika ir pateiktas Sutarties 101 straipsnio ir visų pirma 101 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygų aiškinimas.

- (7) Nors privaloma vertikaliųjų susitarimų vertinimo seka nenustatyta, paprastai vertinimą sudaro šie etapai:
- pirma, dalyvaujančios įmonės turi nustatyti tiekėjui ir pirkėjui tenkančias rinkos dalis atitinkamoje rinkoje, kurioje jie atitinkamai parduoda ir perka sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas;
  - jei nei tiekėjo, nei pirkėjo rinkos dalis neviršija Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnyje nustatytos 30 % rinkos dalies ribos, vertikaliam susitarimui taikomas reglamentu nustatytas apsaugos taisyklės principas, su sąlyga, kad susitarime nėra griežtų apribojimų pagal reglamento 4 straipsnį arba jokių neleistinių apribojimų pagal reglamento 5 straipsnį, kurių negalima atskirti nuo likusios susitarimo dalies;
  - jei tiekėjo arba pirkėjo atitinkamos rinkos dalis viršija 30 % ribą arba susitarime yra vienas ar daugiau griežtų apribojimų arba neleistinių apribojimų, būtina įvertinti, ar vertikaliam susitarimui taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis;
  - jeigu vertikalusis susitarimas patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, būtina išnagrinėti, ar jis tenkina Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas išimties taikymo sąlygas.
- (8) Vieni iš svarbiausių Sutarties principų ir vieni iš prioritetinių Sąjungos politikos tikslų ⁽¹²⁾ yra darnus vystymasis, skaitmenizacija ir atspari bendroji rinka ⁽¹³⁾. Tvarumo samprata apima, be kita ko, kovą su klimato kaita (pavyzdžiui, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį), gamtos išteklių naudojimo ribojimą, atliekų kiekio mažinimą ir gyvūnų gerovės skatinimą ⁽¹⁴⁾. Siekti Sąjungos tvarumo, atsparumo ir skaitmeninių tikslų padeda veiksmingi įmonių tiekimo ir platinimo susitarimai. Pagal Sąjungos konkurencijos teisę vertikalieji susitarimai, kuriais siekiama tvarumo tikslų arba kuriais prisidedama prie skaitmeninės ir atsparios bendrosios rinkos kūrimo, nėra atskira vertikaliųjų susitarimų kategorija. Todėl šie susitarimai turi būti vertinami pagal šiose gairėse nustatytus principus, kartu atsižvelgiant į konkretų jais siekiamą tikslą. Todėl Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta išimtis vertikaliesiems susitarimams, kuriais siekiama tvarumo, atsparumo ir skaitmeninių tikslų, taikoma tuo atveju, jeigu jie atitinka reglamento sąlygas. Šiose gairėse pateikiama pavyzdžių, iliustruojančių vertikaliųjų susitarimų, kuriais siekiama tvarumo tikslų, vertinimą ⁽¹⁵⁾.
- (9) Kai vertikaliuoju susitarimu ribojama konkurencija pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, o Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas, susitarimas vis tiek gali atitikti 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas išimties sąlygas ⁽¹⁶⁾. Ši nuostata taip pat taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriais siekiama tvarumo tikslų arba kuriais prisidedama prie skaitmeninės ir atsparios bendrosios rinkos kūrimo. Nors 8 skirsnyje pateikiamos tokių vertikaliųjų susitarimų vertinimo atskirais atvejais gairės, gali būti svarbios ir kitos Komisijos gairės, įskaitant Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gaires, Horizontaliąsias gaires ⁽¹⁷⁾ ir visas rekomendacijas, kurios gali būti pateiktos būsimose tų gairių versijose. Tokiose gairėse visų pirma gali būti pateikta rekomendacijų dėl aplinkybių, kuriomis į naudą tvarumui, atsparumui ar skaitmeninę naudą galima atsižvelgti kaip į kokybinį arba kiekybinį veiksmingumą pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį.

⁽¹²⁾ Žr. Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalį.

⁽¹³⁾ Žr. 2021 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikatą „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“ (COM(2021) 350 final).

⁽¹⁴⁾ Kai Sąjungos teisėje pateikiamos tvarumo, skaitmenizacijos ar atsparumo apibrėžtys, į jas galima atsižvelgti vertinant vertikaliuosius susitarimus.

⁽¹⁵⁾ Žr. (144) ir (316) dalis.

⁽¹⁶⁾ Šios gairės netaikomos žemės ūkio produktų gamintojų susitarimams, kurie patenka į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007, 210a straipsnio taikymo sritį (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

⁽¹⁷⁾ Sutarties 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairės (OL C 11, 2011 1 14, p. 1).

2. VERTIKALIŲ SUSITARIMŲ POVEIKIS

- (10) Atliekant vertikaliųjų susitarimų vertinimą pagal Sutarties 101 straipsnį ir taikant Reglamentą (ES) 2022/720 būtina atsižvelgti į visus svarbius konkurencijos parametrus, pavyzdžiui, kainas, kiekybinę produktų gamybos apimtį, produktų kokybę bei asortimentą ir inovacijas. Atliekant vertinimą taip pat būtina atsižvelgti į tai, kad įmonių, veikiančių skirtingais gamybos ar platinimo grandinės lygmenimis, vertikalieji susitarimai paprastai yra mažiau žalingi nei konkuruojančių įmonių, tiekiančių pakeičiamas prekes ar teikiančių pakeičiamas paslaugas, horizontalieji susitarimai⁽¹⁸⁾. Iš esmės taip yra dėl to, kad vertikaliojo susitarimo šalių vykdomi veiksmai papildo vienas kitą, o tai apskritai reiškia, kad vienos susitarimo šalies konkurenciją skatinantys veiksmai bus naudingi kitai susitarimo šaliai, o galiausiai – vartotojams. Kitaip nei horizontaliųjų susitarimų atveju, vertikaliojo susitarimo šalys yra suinteresuotos susitarti dėl mažesnių kainų ir aukštesnio paslaugų lygio, o tai taip pat yra naudinga vartotojams. Vertikaliojo susitarimo šalis taip pat paprastai yra suinteresuota prieštarauti kitos šalies veiksams, kurie gali pakenkti vartotojams, nes tokiais veiksmais įprastai taip pat mažinama pirmosios šalies tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų paklausa. Be to, vertikaliojo susitarimo šalių veiklos, susijusios su prekių ar paslaugų pateikimu rinkai, papildomumas taip pat reiškia, kad vertikalieji apribojimai suteikia daugiau galimybių didinti veiksmingumą, pavyzdžiui, optimizuojant gamybos ir platinimo procesus ir paslaugas. Tokio teigiamo poveikio pavyzdžių pateikta 2.1 skirsnyje.
- (11) Vis dėlto įmonės, turinčios įtaką rinkoje, tam tikrais atvejais gali bandyti pasinaudoti vertikaliaisiais apribojimais siekdamos antikoncepcinių tikslų, kurie galiausiai kenkia vartotojams. Kaip išsamiau paaiškinta 2.2 skirsnyje, vertikalieji apribojimai visų pirma gali lemti konkurencinių galimybių ribojimą, konkurencijos susilpnėjimą arba slaptus susitarimus. Įtaka rinkoje – tai gebėjimas gana ilgą laikotarpį išlaikyti didesnes nei konkurentų kainas arba mažesnę nei konkurentų kiekybinę produktų gamybos apimtį, produktų kokybę ir asortimentą ar žemesnį nei konkurentų naujovių diegimo lygį⁽¹⁹⁾. Įtakos rinkoje lygis, kurio reikia, kad būtų nustatytas konkurencijos apribojimas pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, yra žemesnis už įtakos rinkoje lygį, kuris reikalingas, kad būtų nustatytas dominavimas pagal Sutarties 102 straipsnį.

2.1. Teigiamas poveikis

- (12) Vertikalieji susitarimai gali turėti teigiamą poveikį, pavyzdžiui, mažinti kainas, skatinti ne kainų konkurenciją ir gerinti paslaugų kokybę. Paprasti sutartiniai tiekėjo ir pirkėjo sandoriai, kuriais nustatoma tik sandorio kaina ir kiekis, dažnai gali lemti neoptimalų investicijų ir pardavimo lygį, nes neatsižvelgiama į poveikį išorei, atsirandantį dėl tiekėjo ir jo platintojų veiklos papildomumo. Šis poveikis išorei skirstomas į dvi kategorijas: vertikalųjį poveikį išorei ir horizontalųjį poveikį išorei.
- (13) Vertikalusis poveikis išorei atsiranda dėl to, kad įvairiais gamybos ir platinimo grandinės lygmenimis priimami sprendimai ir atliekami veiksmai lemia prekių ar paslaugų pardavimo aspektus, pavyzdžiui, kainą, kokybę, susijusias paslaugas ir rinkodarą, o tai daro poveikį ne tik sprendimus priimančiai įmonei, bet ir kitoms įmonėms kituose gamybos ir platinimo grandinės lygmenyse. Pavyzdžiui, platintojas gali negauti visos naudos iš savo pastangų didinti pardavimą, nes dalis tos naudos gali atitekti tiekėjui. Taip yra todėl, kad už kiekvieną papildomą vienetą, kurį platintojas parduoda sumažindamas perpardavimo kainą arba padidindamas pardavimo pastangas, tiekėjas gauna naudos, jei jo didmeninė kaina viršija jo ribines gamybos sąnaudas. Dėl platintojo pardavimo skatinimo veiksmy tiekėjas pajunta teigiamą poveikį išorei. Ir priešingai, gali pasitaikyti atveju, kai, tiekėjo vertinimu, platintojas gali nustatyti per aukštą kainą⁽²⁰⁾ ir (arba) dėti nepakankamai pardavimo pastangų.
- (14) Horizontalusis poveikis išorei visų pirma gali būti susijęs su tų pačių prekių ar paslaugų platintojais, kai platintojas negali visiškai pasinaudoti savo pardavimo pastangų teikiama nauda. Pavyzdžiui, vieno platintojo teikiamos paklausą didinančios paslaugos iki pardavimo, kaip antai asmeninės konsultacijos dėl konkrečių prekių ar paslaugų, gali padidinti konkuruojančių platintojų, siūlančių tas pačias prekes ar paslaugas, pardavimą ir taip skatinti platintojus nemokamai pasinaudoti kitų platintojų teikiamomis brangiomis paslaugomis. Kai platinama visais kanalais, pasinaudojimas gali pasireikšti tarp internetinių ir neinternetinių prekybos kanalų ir

⁽¹⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *Visma Enterprise*, C-306/20, 78 punktą.

⁽¹⁹⁾ Žr. Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 25 dalį.

⁽²⁰⁾ Kartais tai vadinama dvigubos maržos problema.

abiem kryptimis ⁽²¹⁾. Pavyzdžiui, klientai gali apsilankyti fizinėje parduotuvėje ir išbandyti prekes ar paslaugas arba gauti kitos naudingos informacijos, kuria remdamiesi jie priims sprendimą pirkti, tačiau vėliau užsakys prekę internetu iš kito platintojo. Ir priešingai, klientai gali rinkti informaciją iki pirkimo internetinėje parduotuvėje, o tada apsilankyti fizinėje parduotuvėje, pasirinkti ir išbandyti tam tikras prekes ar paslaugas remdamiesi internetu surinkta informacija ir galiausiai pirkti ne internetu, bet fizinėje parduotuvėje. Jei toks pasinaudojimas yra įmanomas ir jei platintojas, teikiantis paslaugas iki pardavimo, negali pasinaudoti visa nauda, tai gali lemti neoptimalų tokių paslaugų iki pardavimo teikimą kiekybės ar kokybės atžvilgiu.

- (15) Kai yra toks poveikis išorei, tiekėjai gali turėti paskatų kontroliuoti tam tikrus savo platintojų veiklos aspektus ir *vice versa*. Visų pirma, vertikalieji susitarimai gali būti naudojami siekiant internalizuoti tokį poveikį išorei, padidinti bendrą vertikaliosios tiekimo ir platinimo grandinės pelną ir, tam tikromis aplinkybėmis, vartotojų gerovę.
- (16) Nors šiose gairėse siekiama pateikti įvairių vertikalųjų apribojimų pagrindimų apžvalgą, jos nėra baigtinės arba išsamios. Tam tikrų vertikalųjų apribojimų taikymas gali būti pateisinamas toliau išvardytomis priežastimis:
- (a) vertikaliojo išorinio poveikio klausimo sprendimas. Per didelės kainos, kurią nustato platintojas, neatsižvelgdamas į savo sprendimų poveikį tiekėjui, galima išvengti, jei tiekėjas platintojui nustato maksimalią perpardavimo kainą. Siekdamas padidinti platintojo pardavimo pastangas, tiekėjas taip pat gali taikyti pasirinktinį arba išimtinį platinimą;
  - (b) pasinaudojimo problemos sprendimas. Pirkėjų pasinaudojimo kito paslaugomis problema gali atsirasti didmeninės ar mažmeninės prekybos lygmeniu, visų pirma tais atvejais, kai tiekėjas negali visiems pirkėjams nustatyti veiksmingų pardavimo skatinimo ar paslaugų reikalavimų. Pirkėjų pasinaudojimo kito paslaugomis problema gali atsirasti tik teikiant paslaugas iki pardavimo ir vykdant kitą pardavimo skatinimo veiklą, bet ne teikiant paslaugas po pardavimo, už kurias platintojas gali nustatyti kainą atskirai kiekvienam savo klientui. Pastangos iki pardavimo, kuriomis gali būti pasinaudota, gali būti svarbios, pavyzdžiui, kai prekės ar paslaugos yra gana naujos, techniškai sudėtingos ar didelės vertės arba kai prekių ar paslaugų reputacija yra svarbus jų paklausą lemiantis veiksnys ⁽²²⁾. Išimtinio ar pasirinktinio platinimo sistemų apribojimai arba kiti apribojimai gali padėti išvengti tokio pasinaudojimo arba jį sumažinti. Siekiančiųjų pasinaudoti kitų šalių pastangomis gali pasitaikyti ir tarp tiekėjų, pavyzdžiui, kai vienas gamintojas investuoja į pardavimo skatinimą pirkėjo patalpose, kuriuo taip pat pritraukiami klientai to gamintojo konkurentams. Su nekonkuravimu susiję apribojimai gali padėti spręsti pasinaudojimo kito tiekėjo paslaugomis problemą ⁽²³⁾;
  - (c) naujų rinkų atvėrimas arba pateikimas į jas. Kai tiekėjas nori patekti į naują geografinę rinką, pavyzdžiui, eksportuodamas į kitą šalį, platintojui gali prireikti atlikti specialias negrįžtamas investicijas, būtinas prekių ženklui rinkoje įtvirtinti. Siekiant įtikinti vietos platintoją vykdyti tokias investicijas, gali prireikti teritorinės apsaugos, kad platintojas galėtų susigrąžinti savo investicijas. Taip galima pateisinti kitose geografinėse rinkose esančių platintojų galimybių parduoti naujoje rinkoje apribojimą (taip pat žr. (118), (136) ir (137) dalis). Tai ypatingas atvejis, susijęs su b punkte nurodyta pasinaudojimo problema;

⁽²¹⁾ Žr. 2017 m. gegužės 10 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Vertikalųjų susitarimų bendrosios išimties reglamento vertinimas“ (SWD(2020) 172 *final*, p. 31–42) ir jame nurodytą vertinimo tyrimą; 2017 m. gegužės 10 d. Komisijos ataskaitos Tarybai ir Europos Parlamentui „E. prekybos sektoriaus tyrimo galutinė ataskaita“, COM(2017) 229 *final* (toliau – E. prekybos sektoriaus tyrimo galutinė ataskaita) 11 punktą.

⁽²²⁾ Ar klientai apskritai iš tikrųjų gauna naudos dėl papildomo pardavimo skatinimo priklauso nuo to, ar papildomu skatinimu informuojama ir įtikinama ir todėl jis yra naudingas daugumai naujų klientų, ar juo daugiausia pasiekiami klientai, kurie jau žino, ką nori pirkti ir kuriems papildomas skatinimas tik arba daugiausia reiškia didesnę kainą.

⁽²³⁾ Visų pirma žr. Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies f punkte pateiktą apibrėžtį, kuria apibūdinamas išpareigojimas nekonkuruoti, dėl kurio rekomendacijos pateiktos šių gairių 6.2 skirsnyje, ir šių gairių 8.2 skirsnyje pateiktas rekomendacijas dėl išpareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo.

- (d) pasinaudojimo pripažinimu klausimo sprendimas. Kai kuriuose sektoriuose tam tikri platintojai yra įgiję gerą reputaciją, nes tiekia tik kokybiškas prekes arba teikia kokybiškas paslaugas (aukščiausios klasės platintojai). Tokiu atveju gali būti ypač svarbu pardavimą vykdyti naudojantis šių platintojų paslaugomis, ypač siekiant sėkmingai pristatyti naują produktą. Jei tiekėjas negali užtikrinti, kad jo produktus platintų tik tokie aukščiausios klasės platintojai, jis rizikuoja būti neįtrauktas į tokių platintojų sąrašą. Tokiu atveju išimtinio arba pasirinktinio platinimo naudojimas gali būti pateisinamas;
- (e) sulaikymo problemos sprendimas. Tiekėjui arba pirkėjui gali prireikti vykdyti su santykiais susijusias investicijas (pvz., investuoti į specialią įrangą arba mokymą), kurios yra negrįžtamosios investicijos ir kurių vertė už konkrečių vertikaliųjų santykių ribų yra nedidelė arba nulinė. Pavyzdžiui, sudedamųjų dalių gamintojui gali tekti gaminti konkrečias mašinas, kad patenkintų vieno iš savo klientų reikalavimus, tačiau mašinos gali būti netinkamos naudoti kitiems klientams ir gali būti neįmanoma jų perparduoti. Nesudarius susitarimo, šalis, vykdydusi su santykiais susijusias investicijas, atsidurs silpnoje derybinėje pozicijoje, nes kyla rizika, kad derybų su prekybos partneriu metu tokios investicijos bus sulaikytos. Tokio oportunistinio sulaikymo grėsmė gali lemti investuojančiosios šalies investicijų neoptimalumą. Vertikaliaisiais susitarimais gali būti panaikinta galimybė sulaikyti investicijas (visų pirma tais atvejais, kai galima sudaryti visas sutartis dėl investicijų ir numatyti visas būsimas nenumatytas aplinkybes) arba šiais susitarimais gali būti sumažinamas sulaikymo mastas. Pavyzdžiui, išipareigojimai nekonkuruoti, išipareigojimas pirkti nustatytą kiekį arba išimtinis pirkimas gali sumažinti sulaikymo problemą, kai tiekėjas vykdo su santykiais susijusias investicijas, o išimtinis platinimas, išimtinių klientų priskyrimas arba išimtinis tiekimas – kai investuoja pirkėjas;
- (f) konkrečios sulaikymo problemos, kuri gali kilti perduodant svarbią praktinę patirtį, sprendimas. Praktinės patirties teikėjas gali nenorėti, kad ja pasinaudotų jo konkurentai arba kad ji būtų panaudota jo konkurentų naudai, pavyzdžiui, franšizės atveju. Jeigu praktinė patirtis nebuvo lengvai prieinama pirkėjui ir yra svarbi ir būtina įgyvendinant susitarimą, toks praktinės patirties perdavimas gali pateisinti apribojimą įpareigojant nekonkuruoti, kuris tokiais atvejais paprastai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį;
- (g) pasiekti masto ekonomijos platinimo srityje. Norėdamas pasinaudoti masto ekonomijos pranašumais ir taip sumažinti savo prekių ar paslaugų mažmeninę kainą, gamintojas gali pageidauti, kad jo prekes ar paslaugas perparduotų ribotas platintojų skaičius. Tuo tikslu gamintojas galėtų naudoti išimtinį platinimą, išipareigojimą pirkti nustatytą minimalų kiekį, pasirinktinį platinimą, numatydamas reikalavimą pirkti minimalų kiekį, arba išimtinį pirkimą;
- (h) užtikrinti vienodumą ir kokybės standartizaciją. Vertikalūs apribojimai gali padėti kurti arba remti prekių ženklo įvaizdį, kai platintojams nustatomas tam tikras vienodumo matas ir kokybės standartai. Tai gali apsaugoti prekių ženklo reputaciją, padidinti atitinkamų prekių ar paslaugų patrauklumą galutiniams vartotojams, taip pat pardavimą. Tokią standartizaciją galima užtikrinti, pavyzdžiui, taikant pasirinktinį platinimą arba franšizę;
- (i) kapitalo rinkos trūkumų sprendimas. Kapitalo teikėjai, pavyzdžiui, bankai ir akcijų rinkos, gali neoptimaliai teikti kapitalą, kai jie turi nepakankamai informacijos apie skolininko mokumą arba kai paskolos garantijos yra nepakankamos. Pirkėjas arba tiekėjas gali turėti daugiau informacijos ir, naudodamasis išimtiniais santykiais, gauti papildomą savo investicijų apsaugą. Kai tiekėjas suteikia pirkėjui paskolą, pastarajam dėl to gali būti nustatytas išipareigojimas nekonkuruoti arba pirkti nustatytą kiekį. Kai pirkėjas suteikia tiekėjui paskolą, pastarajam dėl to gali būti nustatytas išimtinio tiekimo reikalavimas arba įpareigojimas teikti nustatytą kiekį.
- (17) Daugumą vertikalųjų apribojimų galima pakeisti viena kitu. Tai reiškia, kad ta pati neveiksmingumo problema gali būti sprendžiama taikant skirtingus vertikaluosius apribojimus. Pavyzdžiui, masto ekonomijos platinimo srityje galima pasiekti taikant išimtinį platinimą, pasirinktinį platinimą, privalomo kiekio nustatymą arba išimtinį tiekimą. Tačiau įvairūs vertikalieji apribojimai gali turėti skirtingą neigiamą poveikį konkurencijai. Tai svarbu vertinant apribojimo būtinumą pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį.

2.2. Neigiamas poveikis

- (18) Neigiamas poveikis rinkai, kurį gali daryti vertikalieji apribojimai ir kuriam siekiama užkirsti kelią remiantis Sąjungos konkurencijos teise, visų pirma yra toks:
- (a) kitų tiekėjų arba kitų pirkėjų konkurencinių galimybių ribojimas didinant kliūtis patekti į rinką ar plėstis joje;
  - (b) tiekėjo ir jo konkurentų konkurencijos mažinimas ir (arba) palankesnės sąlygos konkuruojantiems tiekėjams aiškiais ar numanomais būdais sudaryti slaptus susitarimus, kurie dažnai vadinami skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencijos mažinimu;
  - (c) pirkėjo ir jo konkurentų konkurencijos mažinimas arba palankesnės sąlygos konkuruojantiems pirkėjams aiškiais ar numanomais būdais sudaryti slaptus susitarimus, kurie dažnai vadinami to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos mažinimu, kai jie susiję su to paties tiekėjo prekių ar paslaugų platintojais ⁽²⁴⁾;
  - (d) rinkos integracijos kliūčių, įskaitant visų pirma vartotojų galimybių pirkti prekes arba paslaugas bet kurioje valstybėje narėje apribojimą, kūrimas.
- (19) Konkurencinių galimybių ribojimas, konkurencijos mažinimas ir slapti susitarimai tiekėjų lygmeniu gali pakenkti vartotojams, visų pirma dėl:
- (a) prekių ar paslaugų kainų pirkėjams didinimo, dėl kurio savo ruožtu gali padidėti mažmeninės kainos;
  - (b) ribojamo prekių ar paslaugų pasirinkimo;
  - (c) prastesnės prekių ar paslaugų kokybės;
  - (d) mažesnių inovacijų arba paslaugų tiekėjų lygmeniu.
- (20) Konkurencinių galimybių ribojimas, konkurencijos mažinimas ir slapti susitarimai platintojų lygmeniu gali pakenkti vartotojams, visų pirma dėl:
- (a) prekių ar paslaugų mažmeninių kainų didinimo;
  - (b) ribojamo kainų ir aptarnavimo derinio ir platinimo būdų pasirinkimo;
  - (c) mažesnio mažmeninių paslaugų prieinamumo ir prastesnės kokybės;
  - (d) mažesnių inovacijų platinimo lygmeniu.
- (21) Mažai tikėtina, kad vien sumažėjusi to paties prekių ženklo platintojų konkurencija (t. y. konkurencija tarp to paties tiekėjo prekių ar paslaugų platintojų) gali turėti neigiamą poveikį vartotojams, jei skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija (t. y. konkurencija tarp skirtingų tiekėjų prekių ar paslaugų platintojų) yra stipri ⁽²⁵⁾. Visų pirma rinkose, kuriose atskiri platintojai platina tik vieno tiekėjo prekių ženklo (-ų) produktus, sumažėjus to paties prekių ženklo platintojų konkurencijai sumažės konkurencija tarp vieno konkretaus prekių ženklo platintojų, bet tai gali neturėti neigiamo poveikio platintojų konkurencijai apskritai.
- (22) Galimas neigiamas vertikalųjų apribojimų poveikis sustiprinamas, kai keli tiekėjai ir jų pirkėjai organizuoja savo prekybą panašiu būdu ir atsiranda kumuliacinis poveikis ⁽²⁶⁾.

⁽²⁴⁾ Dėl aiškaus ir numanomo slapto susitarimo sąvokų žr. 1993 m. kovo 31 d. Sprendimą *Ahlström Osakeyhtiö ir kiti / Komisija*, sujungtos bylos C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 ir C-125/85–C-129/85, EU:C:1993:120.

⁽²⁵⁾ Žr. Sprendimo *Visma Enterprise*, C-306/20, 78 punktą.

⁽²⁶⁾ Kumuliaciniu antikorenciniu poveikiu visų pirma gali būti pateisinamas teisės naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi panaikinimas; žr. šių gairių 7.1 skirsnį.

3. VERTIKALIEJI SUSITARIMAI, KURIE PAPRASTAI NEPATENKA Į SUTARTIES 101 STRAIPSNIO 1 DALIES TAIKYMO SRITĮ

3.1. Poveikio prekybai nebuvimas, nedidelės svarbos susitarimai bei mažosios ir vidutinės įmonės

- (23) Prieš aptariant Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį, jo taikymą ir apskritai vertikalųjų susitarimų vertinimą pagal Sutarties 101 straipsnio 1 ir 3 dalis, svarbu priminti, kad Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas tik susitarimams, patenkantiems į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.
- (24) Susitarimai, kurie negali reikšmingai paveikti valstybių narių tarpusavio prekybos (poveikio prekybai nebuvimas) arba kurie reikšmingai neriboja konkurencijos (nedidelės svarbos susitarimai), nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį⁽²⁷⁾. Informacijos apie poveikį prekybai Komisija pateikė Gairėse dėl poveikio prekybai⁽²⁸⁾, o apie nedidelės svarbos susitarimus – *De minimis* pranešime⁽²⁹⁾. Šios gairės nedaro poveikio Gairėms dėl poveikio prekybai ir *De minimis* pranešimui arba bet kokioms būsimoms Komisijos gairėms.
- (25) Gairėse dėl poveikio prekybai išdėstyti Sąjungos teismų nustatyti principai, pagal kuriuos aiškinama poveikio prekybai sąvoka, ir nurodoma, kada susitarimai greičiausiai nedarys reikšmingo poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai. Jose pateikta neigiama nuginčijamoji prezumpcija, kuri taikoma visiems susitarimams, kaip jie suprantami Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje, neatsižvelgiant į tokiuose susitarimuose numatytų apribojimų pobūdį, taigi taikoma ir susitarimams, kuriuose yra griežtų apribojimų⁽³⁰⁾. Pagal šią prezumpciją vertikalieji susitarimai iš esmės negali daryti reikšmingo poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai, kai:
- (a) bendra šalių rinkos dalis bet kurioje atitinkamoje Sąjungos rinkoje, kuriai taikomas susitarimas, neviršija 5 % ir
  - (b) bendra tiekėjo metinė apyvarta Sąjungoje, pasiekta tiekiant produktus, kuriems taikomas susitarimas, neviršija 40 mln. EUR arba bendras pirkėjo perkamų produktų, kuriems taikomi susitarimai, kaina neviršija 40 mln. EUR, kai pirkėjas sudaro susitarimus su keliais tiekėjais⁽³¹⁾. Komisija gali paneigti šią prezumpciją tik tada, kai nagrinėjant susitarimo savybes ir bendras jo ekonomines aplinkybes prieinama prie priešingos išvados.
- (26) Kaip nurodyta *De minimis* pranešime, paprastai laikoma, kad nekonkuruojančių įmonių sudaryti vertikalieji susitarimai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jei kiekvienos iš susitarimo šalių užimama rinkos dalis bet kurioje iš atitinkamų rinkų, kurioms susitarimas daro poveikį, neviršija 15 %⁽³²⁾. Šiai bendrai taisyklei taikomos dvi išimtys. Pirma, kalbant apie konkurencijos apribojimą dėl tikslo, Sutarties 101 straipsnio 1 dalis taikoma net jei kiekvienos šalies užimama rinkos dalis neviršija 15 %⁽³³⁾. Taip yra todėl, kad susitarimas, kuris gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir kurio tikslas yra antikonkurencinis, dėl

⁽²⁷⁾ Žr. 2012 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Expedia Inc. / Autorité de la concurrence ir kiti*, C-226/11, EU:C:2012:795 (toliau – Sprendimas *Expedia*, C-226/11), 16 ir 17 punktus.

⁽²⁸⁾ Komisijos gairės dėl poveikio prekybai koncepcijos pagal Sutarties 81 ir 82 straipsnius (OL C 101, 2004 4 27, p. 81).

⁽²⁹⁾ Komisijos pranešimas dėl nedidelės svarbos susitarimų, kuriais nėra reikšmingai ribojama konkurencija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalį (OL C 291, 2014 8 30, p. 1). Išsamesnės gairės pateiktos Komisijos tarnybų darbiniam dokumente „Gairės dėl konkurencijos apribojimų dėl tikslo, siekiant nustatyti, kuriems susitarimams gali būti taikomas *De minimis* pranešimas“ (SWD(2014) 198 final).

⁽³⁰⁾ Žr. Gairių dėl poveikio prekybai 50 dalį.

⁽³¹⁾ Žr. Gairių dėl poveikio prekybai 52 dalį.

⁽³²⁾ Žr. *De minimis* pranešimo 8 punktą, kuriame taip pat nustatyta rinkos dalies riba faktinių arba potencialių konkurentų susitarimams, pagal kurią tokie susitarimai reikšmingai neriboja konkurencijos pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, jei bendra susitarimo šalių rinkos dalis neviršija 10 % bet kurioje atitinkamoje rinkoje, kuriai susitarimas daro poveikį.

⁽³³⁾ Žr. Sprendimo *Expedia*, C-226/11, 21–23 ir 37 punktus, su nuoroda į 1969 m. liepos 9 d. Sprendimą *Völk / Vervaecke*, C-5/69, EU:C:1969:35; taip pat žr. 1971 m. gegužės 6 d. Sprendimą *Cadillon / Höss*, C-1/71, EU:C:1971:47 ir 1998 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Javico / Yves Saint Laurent Parfums*, C-306/96, EU:C:1998:173 (toliau – Sprendimas *Javico / Yves Saint Laurent Parfums*, C-306/96), 16 ir 17 punktus.

savo pobūdžio ir neatsižvelgiant į bet kokių konkrečių jo poveikį yra reikšmingas konkurencijos apribojimas ⁽³⁴⁾. Antra, 15 % rinkos dalies riba sumažinama iki 5 %, kai konkurenciją atitinkamoje rinkoje riboja kumuliacinis lygiagrečių susitarimų tinklų poveikis. (257)–(261) dalyse aptariamas kumuliacinis poveikis, susijęs su teisės naudotis Reglamento (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi panaikinimu. *De minimis* pranešime paaiškinta, kad atskiri tiekėjai ar platintojai, kurių rinkos dalis neviršija 5 %, paprastai nelaikomi reikšmingai prisidedančiais prie kumulacinio ribojamojo poveikio ⁽³⁵⁾.

- (27) Be to, nėra daroma prielaida, kad vertikalieji susitarimai, sudaryti įmonių, kurių vienos ar kelių individuali rinkos dalis viršija 15 %, automatiškai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Tokiais susitarimais vis dar gali būti nedaromas reikšmingas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai arba jie gali neriboti konkurencijos reikšmingai ⁽³⁶⁾. Todėl jie turi būti vertinami atsižvelgiant į jų teises ir ekonomines aplinkybes. Šiose gairėse pateikiami individualaus tokių susitarimų vertinimo kriterijai, kurie nustatyti 8 skirsnyje.
- (28) Be to, Komisija mano, kad mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) ⁽³⁷⁾ vertikalieji susitarimai retai gali reikšmingai paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą. Komisija taip pat mano, kad tokie susitarimai retai reikšmingai riboja konkurenciją pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, kaip išaiškino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nebent jų tikslas yra konkurencijos ribojimas, kaip nustatyta Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje. Todėl MVI vertikalieji susitarimai paprastai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Tais atvejais, kai tokie susitarimai vis dėlto atitinka Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygas, Komisija dėl nepakankamo Europos Sąjungos intereso paprastai nepradės procedūrų, nebent tokios įmonės kartu arba atskirai užima dominuojančią padėtį didelėje vidaus rinkos dalyje.

3.2. Atstovavimo susitarimai

3.2.1. Atstovavimo susitarimai, kurie nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį

- (29) Atstovas – tai juridinis arba fizinis asmuo, kuriam suteikiami įgaliojimai kito asmens (atstovaujamojo) vardu derėtis ir (arba) sudaryti sutartis paties atstovo arba atstovaujamojo vardu dėl prekių arba paslaugų atstovaujamojam pirkimo arba atstovaujamojo tiekiamų prekių ar paslaugų pardavimo.
- (30) Sutarties 101 straipsnis taikomas dviejų ar daugiau įmonių susitarimams. Tam tikromis aplinkybėmis atstovo ir atstovaujamojo santykiai gali būti apibūdinami kaip santykiai, kai atstovas nebeveikia kaip nepriklausomas ekonominės veiklos vykdytojas. Taip yra tada, kai atstovas neprisiima jokios reikšmingos finansinės ar komercinės rizikos, susijusios su atstovaujamojo vardu sudarytomis sutartimis ar derybomis dėl jų, arba ta rizika yra nereikšminga, kaip paaiškinta (31)–(34) dalyse ⁽³⁸⁾. Tokiu atveju atstovavimo susitarimas visiškai arba iš dalies nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ⁽³⁹⁾. Kadangi tai yra Sutarties 101 straipsnio bendro taikymo įmonių susitarimams išimtis, susitarimo priskyrimo atstovavimo susitarimams, kurie nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, sąlygos turėtų būti aiškinamos siaurai. Pavyzdžiui, mažiau tikėtina, kad atstovavimo susitarimas bus laikomas nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kai atstovas derasi ir (arba) sudaro sutartis daugelio atstovaujamųjų vardu ⁽⁴⁰⁾. Siekiant nustatyti, kuriai kategorijai priskirti susitarimą, nėra reikšminga, kaip susitarimas kvalifikuojamas šalių arba pagal nacionalinės teisės aktus.

⁽³⁴⁾ Žr. Sprendimo *Expedia*, C-226/11, 37 punktą.

⁽³⁵⁾ Žr. *De minimis* pranešimo 8 punktą.

⁽³⁶⁾ Žr. *De minimis* pranešimo 3 punktą. Žr. 1995 m. birželio 8 d. Sprendimo *Langnese-Iglo / Komisija*, T-7/93, EU:T:1995:98, 98 punktą.

⁽³⁷⁾ Kaip nustatyta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijos dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo priede (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

⁽³⁸⁾ Žr. 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimą *DaimlerChrysler / Komisija*, T-325/01, EU:T:2005:322 (toliau – Sprendimas *DaimlerChrysler / Komisija*, T-325/01); 2006 m. gruodžio 14 d. Sprendimą *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio / CEPSA*, C-217/05, EU:C:2006:784 ir 2008 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *CEPSA Estaciones de Servicio SA / LV Tobar e Hijos SL*, C-279/06, EU:C:2008:485.

⁽³⁹⁾ Žr. šių gairių 3.2.2 skirsnį dėl atstovavimo susitarimo, kuris vis dar gali patekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, nuostatų.

⁽⁴⁰⁾ Žr. 1987 m. spalio 1 d. Sprendimo *ASBL Vereniging van Vlaamse Reisbureaus contre ASBL Sociale Dienst van de Plaatselijke en Gewestelijke Overheidsdiensten*, 311/85, EU:C:1987:418, 20 punktą.

- (31) Yra trys finansinės ir komercinės rizikos rūšys, svarbios siekiant nustatyti, ar susitarimas priskirtinas atstovavimo susitarimams, kurie nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 taikymo sritį:
- (a) konkrečiai sutarčiai būdinga rizika, tiesiogiai susijusi su atstovaujamojo vardu atstovo sudarytomis ir (arba) suderėtomis sutartimis, pavyzdžiui, sutartimis dėl atsargų finansavimo;
  - (b) rizika, susijusi su rinkos investicijomis. Tai investicijos, kurių reikia tam tikros rūšies atstovo veiklai, kurią vykdyti ji paskyrė atstovaujамasis, t. y. investicijos, kurių reikia, kad atstovas galėtų sudaryti ir (arba) suderėti konkrečios rūšies sutartį. Tokios investicijos paprastai yra negrįžamosios investicijos – tai reiškia, kad jei tam tikra veikla nutraukiama, jų negalima panaudoti kitai veiklai arba parduoti be didelių nuostolių;
  - (c) su kita toje pačioje produkto rinkoje vykdoma veikla susijusi rizika, jei atstovaujамasis reikalauja, kad, palaikant atstovavimo santykius, atstovas tokios veiklos imtųsi ne kaip atstovaujamojo atstovas, o savo rizika.
- (32) Susitarimas bus laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kai atstovas neprisiima nė vienos iš (31) dalyje išvardytų rūšių rizikos arba kai jis prisiima tik nereikšmingą riziką. Tokios atstovo prisiimamos rizikos reikšmingumas paprastai turi būti vertinamas atsižvelgiant į atstovo atlyginimą, uždirbtą teikiant atstovavimo paslaugas, pavyzdžiui, jo komisinių atlyginimą, o ne į pajamas, gautas pardavus prekes ar paslaugas, kurioms taikomas atstovavimo susitarimas. Tačiau rizika, apskritai susijusi su atstovavimo paslaugų teikimu, t. y. rizika, susijusi su atstovo pajamų priklausomybe nuo jo sėkmės vykdant atstovo veiklą arba su bendromis investicijomis, pavyzdžiui, į patalpas arba personalą, kuriuos galima panaudoti bet kokios rūšies veiklai, atliekant šį vertinimą nėra svarbi.
- (33) Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, susitarimas paprastai bus laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu taikomos visos šios sąlygos:
- (a) atstovas neįgyja prekių, kurios perkamos ar parduodamos pagal atstovavimo susitarimą, nuosavybės teisės ir pats neteikia pagal atstovavimo susitarimą perkamų ar parduodamų paslaugų. Tai, kad atstovas gali laikinai, labai trumpam laikui, įgyti sutartyje nurodytų prekių nuosavybės teisę parduodamas jas atstovaujamojo vardu, nereiškia, kad nėra atstovavimo susitarimo, kuris nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jei atstovas nepatiria jokių išlaidų ar rizikos, susijusių su nuosavybės teisės perleidimu;
  - (b) atstovas neprisideda prie išlaidų, susijusių su sutartyje nurodytų prekių arba paslaugų teikimu arba pirkimu, įskaitant prekių pervežimo išlaidas, dengimo. Tai nereiškia, kad atstovas negali teikti transportavimo paslaugų, jeigu išlaidas dengia atstovaujамasis;
  - (c) atstovas savo sąskaita ar rizika nelaiko sutartyje nurodytų prekių atsargų, įskaitant atsargų finansavimo išlaidas ir atsargų praradimo išlaidas. Atstovas turėtų turėti galimybę neatlygintinai grąžinti neparduotas prekes atstovaujамajam, nebent atsiranda atstovo kaltė, pavyzdžiui, dėl to, kad jis nesilaikė tinkamų saugumo priemonių arba apsisaugojimo nuo vagystės priemonių, kad išvengtų atsargų praradimo;
  - (d) atstovas nėra atsakingas, jeigu klientai nevykdo sutarties, išskyrus atstovo komisinio atlyginimo praradimą, nebent atsiranda atstovo kaltė (pavyzdžiui, dėl to, kad nesilaikė tinkamų saugumo priemonių arba apsisaugojimo nuo vagystės priemonių arba nepranešė apie vagystę atstovaujамajam ar policijai, arba nepranešė atstovaujамajam visos būtinos turimos informacijos apie kliento finansinį patikimumą);
  - (e) atstovas neprisiima atsakomybės klientų ar kitų trečiųjų šalių atžvilgiu už nuostolius ar žalą, padarytus dėl sutartyje nurodytų prekių tiekimo ar paslaugų teikimo, nebent atsiranda atstovo kaltė;
  - (f) atstovas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nėra įpareigotas investuoti į pardavimo skatinimą, įskaitant įnašus į atstovaujamojo reklamos biudžetą arba reklamos ar pardavimo skatinimo veiklą, konkrečiai susijusią su sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis, nebent tokias išlaidas visiškai padengia atstovaujамasis;

- (g) atstovas nevykdo su rinka susijusių investicijų į įrangą, patalpas, personalo mokymą arba reklamą, kaip antai į benzino saugojimo rezervuarą, reikalingą mažmeninei prekybai benzinu, konkrečią programinę įrangą, kuri draudimo agentams reikalinga draudimo liudijimams parduoti, ar, kelionių agentų, parduodančių skrydžių bilietus ar apgyvendinimą viešbučiuose, atveju, į reklamą, susijusią su maršrutais ar kelionės kryptimis, nebent tokias išlaidas visiškai padengia atstovaujamas;
- (h) atstovas toje pačioje produkto rinkoje nevykdo kitos atstovaujamojo reikalaujamos veiklos (pavyzdžiui, prekių pristatymo) atstovavimo santykių pagrindu, nebent už visą tą veiklą atlygina atstovaujamas.
- (34) Nors (33) dalyje pateiktas sąrašas nėra baigtinis, kai atstovas prisiima vienos ar daugiau (31)–(33) dalyse nurodytų rūšių riziką ar išlaidas, atstovo ir atstovaujamojo susitarimas nebus laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį⁽⁴¹⁾. Rizikos klausimas turi būti vertinamas kiekvienu atveju atskirai ir atsižvelgiant į tikrąją ekonominę padėtį, o ne į teisinę susitarimo formą. Praktiniais sumetimais rizikos analizė gali būti pradėdama nuo sutarčiai būdingos rizikos vertinimo. Jeigu atstovas patiria su sutartimi susijusią riziką, kuri nėra nereikšminga, to pakaks nuspręsti, kad atstovas yra nepriklausomas platintojas. Ir, priešingai, jeigu atstovas nepatiria jokios su sutartimi susijusios rizikos, reikės tęsti analizę vertinant su rinkos investicijomis susijusią riziką. Galiausiai, jeigu atstovas nepatiria jokios su sutartimi susijusios rizikos arba su rinkos investicijomis susijusios rizikos, gali tekti atsižvelgti į kitą riziką, susijusią su kita veikla, kurios reikalaujama palaikant atstovavimo santykius, toje pačioje produkto rinkoje.
- (35) Atstovaujamas gali taikyti įvairius metodus, kad padengtų atitinkamą riziką ir išlaidas, jeigu tokiais metodais užtikrinama, kad atstovas neprisiims jokios reikšmingos rizikos, kurios rūšys išvardytos (31)–(33) dalyse. Pavyzdžiui, atstovaujamas gali nuspręsti kompensuoti apibrėžtas patirtas išlaidas, padengti išlaidas nustatyta vienkartinė suma arba sumokėti atstovui nustatytą procentinę pajamų, gautų už pagal atstovavimo susitarimą parduotas prekes ar paslaugas, dalį. Siekiant užtikrinti, kad būtų padengta visa susijusi rizika ir išlaidos, atstovaujamojo taikomu metodu turėtų būti sudarytos sąlygos atstovui paprastai atskirti sumą (-as), skirtą (-as) susijusiai rizikai ir išlaidoms padengti, ir bet kokią kitą atstovui mokamą (-as) sumą (-as), pavyzdžiui, skirtą (-as) atstovui atlyginti už atstovavimo paslaugų teikimą. Priešingu atveju atstovas gali neturėti galimybės patikrinti, ar atstovaujamojo pasirinktu metodu padengiamos jo išlaidos. Gali prireikti numatyti paprastą būdą, kaip atstovas galėtų deklaruoti ir prašyti kompensuoti bet kokias išlaidas, viršijančias sutartą vienkartinę sumą arba nustatytą procentinę dalį. Taip pat gali prireikti, kad atstovaujamas sistemingai stebėtų bet kokius atitinkamų išlaidų pokyčius ir atitinkamai koreguotų vienkartinę sumą arba nustatytą procentinę dalį. Jeigu atitinkamos išlaidos kompensuojamos padengiant pagal atstovavimo susitarimą parduotų produktų kainos procentinę dalį, atstovaujamas taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kad atstovas gali patirti su atitinkama rinka susijusių investicinių išlaidų net ir tuo atveju, kai tam tikrą laikotarpį parduoda nedaug arba visai neparduoda. Tokias išlaidas turi kompensuoti atstovaujamas.
- (36) Nepriklausomas tam tikrų tiekėjo prekių ar paslaugų platintojas taip pat gali veikti kaip to paties tiekėjo kitų prekių ar paslaugų atstovas, jei galima veiksmingai apibrėžti atstovavimo susitarime numatytą veiklą ir riziką (pavyzdžiui, dėl to, kad ji susijusi su prekėmis ar paslaugomis, turinčiomis papildomų funkcijų ar naujų savybių). Kad susitarimas būtų laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, nepriklausomas platintojas turi turėti tikrą laisvę sudaryti atstovavimo sutartį (pavyzdžiui, atstovaujamas neturi *de facto* nustatyti atstovavimo santykių, grasindamas nutraukti ar pabloginti platinimo santykių sąlygas). Be to, atstovaujamas neturi tiesiogiai ar netiesiogiai įpareigoti atstovo vykdyti nepriklausomo platintojo veiklos, išskyrus atvejus, kai atstovaujamas visiškai atlygina už tokią veiklą, kaip nurodyta (33) dalies h punkte. Be to, kaip nurodyta (31)–(33) dalyse, visą atitinkamą riziką, susijusią su prekių ar paslaugų, kurioms taikomas atstovavimo susitarimas, pardavimu, įskaitant su rinka susijusias investicijas, turi prisiimti atstovaujamas.
- (37) Kai atstovas savo riziką imasi kitos veiklos to paties tiekėjo vardu, kurios tas tiekėjas nereikalauja, atsiranda galimybė, kad atstovui nustatyti išpareigojimai, susiję su jo atstovavimo veikla, turės įtakos jo paskatoms ir apribos jo sprendimų priėmimo nepriklausomumą, kai jis parduoda produktus vykdydamas savarankišką veiklą. Visų pirma, atsiranda galimybė, kad atstovaujamojo kainų politika, taikoma pagal atstovavimo susitarimą parduodamiems produktams, turės įtakos atstovo ir (arba) platintojo paskatoms nepriklausomai

⁽⁴¹⁾ Taip pat žr. (192) dalį. Konkrečiai kalbant, pagal atstovavimo susitarimą, kuris patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, atstovui turi būti palikta laisvė sumažinti faktinę kliento mokamą kainą, pasidalijant atlygį su klientu.

nustatyti kainas produktams, kuriuos jis parduoda kaip nepriklausomas platintojas. Be to, derinant tarpininkavimą ir nepriklausomą platinimą to paties tiekėjo vardu, atsiranda sunkumų atskirti investicijas ir sąnaudas, susijusias su tarpininkavimo funkcija, įskaitant su rinka susijusias investicijas, nuo investicijų ir sąnaudų, susijusių tik su nepriklausoma veikla. Todėl tokiais atvejais gali būti ypač sudėtinga įvertinti, ar atstovavimo santykiai atitinka (30)–(33) dalyse nustatytas sąlygas ⁽⁴²⁾.

- (38) (37) dalyje aprašyti susirūpinimą keliantys klausimai gali kilti, kai atstovas toje pačioje atitinkamoje rinkoje vykdo kitą veiklą to paties atstovaujamojo nepriklausomo platintojo vardu. Ir priešingai, šie susirūpinimą keliantys klausimai yra mažiau tikėtini, jei kita veikla, kurią atstovas vykdo kaip nepriklausomas platintojas, yra susijusi su kita atitinkama rinka ⁽⁴³⁾. Apskritai, kuo mažiau vienas kitą pakeičia pagal atstovavimo sutartį parduodami produktai ir atstovo savarankiškai parduodami produktai, tuo mažesnė šių susirūpinimą keliančių klausimų tikimybė. Jei objektyviai skirtingos produktų savybės (pavyzdžiui, aukštesnė kokybė, naujos savybės ar papildomos funkcijos) yra nereikšmingos, abi atstovo veiklos rūšis gali būti sunkiau atskirti, todėl gali kilti reikšminga rizika, kad atstovą paveiks atstovavimo susitarimo sąlygos, visų pirma susijusios su kainų nustatymu produktams, kuriuos jis platina savarankiškai.
- (39) Siekdamas nustatyti su rinka susijusias investicijas, kurios turi būti kompensuojamos sudarant atstovavimo susitarimą su vienu iš nepriklausomų platintojų, kuris jau veikia atitinkamoje rinkoje, atstovaujamas turėtų apvarstyti hipotetinę atstovo, kuris dar nevykdo veiklos atitinkamoje rinkoje, situaciją, kad įvertintų, kokios investicijos yra svarbios veiklos, kuriai atstovas yra paskirtas, rūšiai. Atstovaujamas turėtų padengti su rinka susijusias investicijas, kurių reikia norint veikti atitinkamoje rinkoje, įskaitant atvejus, kai tos investicijos taip pat susijusios su diferencijuotais produktais, platinamais ne pagal atstovavimo susitarimą, bet nėra išimtinai susijusios su tokių diferencijuotų produktų pardavimu. Vienintelis atvejis, kai atstovaujamas neturėtų padengti su rinka susijusių investicijų atitinkamoje rinkoje, yra investicijos, išimtinai susijusios su diferencijuotų produktų, kurie parduodami ne pagal atstovavimo susitarimą, o platinami savarankiškai, pardavimu. Taip yra todėl, kad atstovas patirtų visas su rinka susijusias veiklos rinkoje sąnaudas, tačiau nepatirtų su rinka susijusių sąnaudų, išimtinai susijusių su diferencijuotų produktų pardavimu, jeigu neveiktų ir kaip nepriklausomas šių produktų platintojas (su sąlyga, kad atstovas gali veikti atitinkamoje rinkoje neparduodamas tų diferencijuotų produktų). Jeigu atitinkamos investicijos (pavyzdžiui, investicijos į su veikla susijusią įrangą) jau nuvertėjo, kompensacija gali būti proporcingai koreguojama. Be to, kompensacija taip pat gali būti koreguojama, jei nepriklausomo platintojo su rinka susijusios investicijos gerokai viršija su rinka susijusias investicijas, kurių reikia, kad atstovas atitinkamoje rinkoje galėtų pradėti savo, kaip nepriklausomo platintojo, veiklą.
- (40) Toliau pateikiamas pavyzdys, kaip galima paskirstyti išlaidas, jei platintojas yra ir tam tikrų to paties tiekėjo produktų pardavimo atstovas.

Produktus A, B ir C paprastai parduoda tas (-ie) pats (-ys) platintojas (-ai). Produktai A ir B priklauso tai pačiai produkto ir geografinėi rinkai, tačiau yra diferencijuoti ir jiems būdingos objektyviai skirtingos savybės. Produktas C priklauso kitai produkto rinkai.

Tiekėjas, kuris paprastai platina savo produktus naudodamasis nepriklausomų platintojų paslaugomis, pageidauja pasinaudoti atstovavimo susitarimu savo produktui A, kuris pasižymi nauja funkcija, platinti. Jis siūlo šį atstovavimo susitarimą savo nepriklausomiems (produkto B) platintojams, jau veikiantiems toje pačioje produkto ir geografinėje rinkoje, nereikalaudamas *de jure* ar *de facto*, kad jie sudarytų šį susitarimą.

⁽⁴²⁾ Žr. 1975 m. gruodžio 16 d. Sprendimo „Suiker Unie“ / Komisija, sujungtos bylos 40–48, 50, 54–56, 111, 113 ir 114/73, EU:C:1975:174, 537–557 punktus.

⁽⁴³⁾ Žr. Sprendimo DaimlerChrysler / AG / Europos Bendrijų Komisija, T-325/01, 100 ir 113 punktus.

Kad atstovavimo susitarimas nepatektų į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir atitiktų (30)–(33) dalyse nustatytas sąlygas, atstovaujамasis turi padengti visas atitinkamas investicijas į kiekvieno iš produktų A ir B (o ne tik produkto A) pardavimo veiklą, nes abu produktai priklauso tai pačiai produkto ir geografinėi rinkai. Pavyzdžiui, visos išlaidos, patirtos pritaikant ar įrengiant parduotuvę, kad joje būtų galima eksponuoti ir parduoti produktus A ir B, greičiausiai yra susijusios su rinka. Taip pat tikėtina, kad su rinka yra susijusios išlaidos, patiriamos mokant darbuotojus, kad jie galėtų parduoti produktus A ir B, ir išlaidos, susijusios su specialia sandėliavimo įranga, kurios gali reikėti produktams A ir B. Šias atitinkamas investicijas, kurias įprastai turi vykdyti atstovas, kad patektų į rinką ir pradėtų parduoti produktus A ir B, turėtų padengti atstovaujамasis, net jei konkretus atstovas jau yra išitvirtinęs atitinkamoje rinkoje kaip nepriklausomas platintojas.

Tačiau atstovaujамasis neprivalėtų padengti investicijų, skirtų produkto C, kuris nepriklauso tai pačiai produkto rinkai, kaip produktai A ir B, pardavimui. Be to, jeigu produkto B pardavimui reikalingos konkrečios investicijos, kurios nėra būtinos produkto A pardavimui, pavyzdžiui, investicijos į specialią įrangą arba darbuotojų mokymą, tokios investicijos nebūtų svarbios, todėl jų neturėtų padengti atstovaujамasis, su sąlyga, kad platintojas gali veikti atitinkamoje rinkoje, apimančioje produktus A ir B, parduodamas tik produktą A.

Kalbant apie reklamą, investicijos į pačią atstovo parduotuvės reklamą, o ne konkrečiai į produkto A reklamą, būtų naudingos tiek atstovo parduotuvei apskritai, tiek produktų A, B ir C pardavimui, o pagal atstovavimo susitarimą parduodamas tik produktas A. Todėl šios išlaidos būtų iš dalies svarbios vertinant atstovavimo susitarimą tiek, kiek jos susijusios su produkto A, parduodamo pagal atstovavimo susitarimą, pardavimu. Tačiau reklaminės kampanijos, susijusios tik su produktais B arba C, išlaidos nebūtų svarbios, todėl jų nereikėtų padengti atstovaujамajam, su sąlyga, kad platintojas gali veikti atitinkamoje rinkoje parduodamas tik produktą A.

Tie patys principai taikomi investicijoms į interneto svetainę ar internetinę parduotuvę, kadangi dalis šių investicijų nebūtų svarbios, nes jos turėtų būti atliekamos neatsižvelgiant į produktus, parduodamus pagal atstovavimo susitarimą. Todėl atstovaujамasis neturėtų kompensuoti bendrųjų investicijų į atstovo interneto svetainės dizainą, jei pati svetainė galėtų būti naudojama ne tik atitinkamai produkto rinkai priklausantiems produktams, pavyzdžiui, produktui C, arba apskritai ne tik produktams A ir B, parduoti. Tačiau investicijos, susijusios su produktų, priklausančių atitinkamai produkto (t. y. tiek produkto A, tiek produkto B) rinkai, pardavimo ar reklamos interneto svetainėje veikla, būtų svarbios. Todėl, priklausomai nuo investicijų, reikalingų produktams A ir B reklamuoti ir parduoti interneto svetainėje, dydžio, užsakovas turėtų padengti dalį interneto svetainės ar internetinės parduotuvės sukūrimo ir (arba) naudojimo išlaidų. Bet kokios investicijos, skirtos konkrečiai produktui B reklamuoti ar parduoti, neturi būti kompensuojamos, su sąlyga, kad platintojas gali veikti atitinkamoje rinkoje, parduodamas tik produktą A.

3.2.2. *Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymas atstovavimo susitarimams*

- (41) Jei susitarimas atitinka sąlygas, kad būtų laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, atstovo atliekama pardavimo ar pirkimo funkcija yra atstovaujamojo veiklos dalis. Kadangi atstovaujамasis prisiima komercinę ir finansinę riziką, susijusią su sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimu ir pirkimu, jokie atstovui taikomi įpareigojimai, susiję su atstovaujamojo vardu sudarytomis ir (arba) suderėtomis sutartimis, nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Bus laikoma, kad atstovo prisiimami įsipareigojimai, išvardyti šioje dalyje, yra neatsiejama atstovavimo susitarimo dalis, nes tie įsipareigojimai yra susiję su atstovaujamojo galimybe nustatyti atstovo veiklos, susijusios su sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis, apimtį. Tai būtina, jei atstovaujамasis turi prisiimti riziką, susijusią su sutartimis, kurias atstovaujamojo vardu sudaro ir (arba) dėl kurių derasi atstovas. Taigi atstovaujамasis gali nustatyti komercinę strategiją, susijusią su:

- (a) teritorijos, kurioje atstovas gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, apribojimais;
- (b) klientų, kuriems atstovas gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, apribojimais;
- (c) kainomis ir sąlygomis, kuriomis atstovas privalo parduoti ar pirkti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas.
- (42) Priešingai, jeigu atstovas prisiima vienos ar kelių rūšių susijusių riziką, apibūdintą (31)–(33) dalyse, atstovo ir atstovaujamojo susitarimas nelaikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Tokiomis aplinkybėmis atstovas bus laikomas nepriklausoma įmone, o atstovo ir atstovaujamojo susitarimui, kaip ir bet kuriam kitam vertikaliajam susitarimui, bus taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis. Dėl šios priežasties Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies k punkte paaiškinta, kad įmonė, kuri pagal susitarimą, kuriam taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis, parduoda prekes ar paslaugas kitos įmonės vardu, yra pirkėja.
- (43) Net jei atstovas neprisiima reikšmingos rizikos, kaip apibūdinta (31)–(33) dalyse, jis išlieka atskira nuo atstovaujamojo nepriklausoma įmone, taigi nuostatos dėl atstovo ir atstovaujamojo santykių gali patekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, neatsižvelgiant į tai, ar jos yra susitarimo dėl prekių ar paslaugų pardavimo ar pirkimo dalis, ar atskiro susitarimo dalis. Tokioms nuostatomis gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, jei tenkinamos reglamento sąlygos. Tokioms nuostatomis, nepatenkančioms į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį, reikalingas individualus vertinimas pagal Sutarties 101 straipsnį, kaip apibūdinta 8.1 skirsnyje, visų pirma siekiant nustatyti, ar jos turi ribojamąjį poveikį pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, ir, jei toks poveikis yra, ar jos atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Pavyzdžiui, atstovavimo susitarimuose gali būti nuostata, pagal kurią atstovaujajam neleidžiama paskirti kito atstovo tam tikros rūšies sandorio, pirkėjo arba teritorijos atžvilgiu (išimtinio atstovavimo nuostata), arba nuostata, pagal kurią atstovui neleidžiama dirbti įmonių, konkuruojančių su atstovaujamoju, atstovu arba platintoju (nuostatos dėl išpareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo). Išimtinio atstovavimo nuostatos paprastai neturi antikonkurencinio poveikio. Tačiau nuostatos dėl pirkimo iš vieno tiekėjo ir nuostatos nekonkuruoti pasibaigus galiojimui, kurios susijusios su skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija, gali riboti konkurenciją pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, kai jos atskirai arba dėl kumuliacinio poveikio prisideda prie konkurencinių galimybių ribojimo atitinkamoje rinkoje, kurioje yra parduodamos arba perkamos sutartyje nurodytos prekės ar paslaugos (visų pirma žr. 6.2.2 ir 8.2.1 skirsnius).
- (44) Atstovavimo susitarimas taip pat gali patekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, net jei atstovaujajam tenka visa susijusi finansinė ir komercinė rizika, kai susitarimu suteikiama galimybė sudaryti slaptą susitarimą. Pavyzdžiui, tai gali būti atvejis, kai keli atstovaujantieji kartu turi tuos pačius atstovus, neleidami kitiems atstovaujamesiems naudotis tų atstovų paslaugomis, arba kai atstovaujantieji naudojami atstovų paslaugomis, kad slapta susitartų dėl rinkodaros strategijos arba tarpusavyje pasikeistų slapta rinkos informacija.
- (45) Jei nepriklausomas platintojas taip pat veikia kaip to paties tiekėjo tam tikrų prekių ar paslaugų atstovas, turi būti griežtai vertinama, ar laikomasi (36)–(39) dalyse nustatytų reikalavimų. Tai būtina, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo tarpininkavimo modeliu tais atvejais, kai tiekėjas iš tikrųjų nepradeda veikti mažmeninės prekybos lygmeniu pagal atstovavimo susitarimą, priimdamas visus susijusius komercinius sprendimus priimdamas visą susijusių riziką pagal (30)–(33) dalyse nustatytus principus, o taiko atstovavimo modelį kaip kontrolės priemonę, siekdamas kontroliuoti produktų, kuriuos galima itin pelningai perparduoti, mažmenines kainas. Kadangi perpardavimo kainų palaikymas (toliau – PKP) yra vienas iš griežtų apribojimų pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį, kaip nurodyta 6.1.1 skirsnyje, ir apribojimas dėl tikslo pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, tiekėjai neturėtų piktnaudžiauti atstovavimo santykiais, kad išvengtų Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo.

3.2.3. Tarpininkavimas ir interneto platformų ekonomika

- (46) Interneto platformų ekonomikoje veikiančių įmonių sudaryti susitarimai paprastai neatitinka sąlygų, kad būtų laikomi atstovavimo susitarimais, nepatenkančiais į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Tokios įmonės paprastai veikia kaip nepriklausomi ūkio subjektai, o ne kaip įmonių, kurioms jos teikia paslaugas, dalys. Visų pirma interneto platformų ekonomikoje veikiančių įmonių paslaugomis dažnai naudojasi labai daug

pardavėjų, todėl jos negali veiksmingai tapti kurios nors iš pardavėjų įmonių dalimi. Be to, stiprus tinklo poveikis ir kitos interneto platformų ekonomikos ypatybės gali prisidėti prie didelio susitarimo šalių dydžio ir derybinės galios disbalanso. Dėl to gali susidaryti situacija, kai prekių ar paslaugų pardavimo sąlygas ir komercinę strategiją nustato interneto platformų ekonomikoje veikianti įmonė, o ne prekių ar paslaugų pardavėjai. Be to, interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės paprastai vykdo reikšmingas su rinka susijusias investicijas, pavyzdžiui, į programinę įrangą, reklamą ir garantinio aptarnavimo paslaugas, o tai rodo, kad toms įmonėms tenka didelė finansinė ar komercinė rizika, susijusi su sandoriais, kuriuos sudarant jos tarpininkauja.

3.3. Subrangos susitarimai

- (47) Pranešime dėl subrangos ⁽⁴⁴⁾ susitarimai apibrėžti kaip susitarimai, pagal kuriuos viena įmonė, vadinama rangovu, paveda kitai įmonei, vadinamai subrangovu, neatsižvelgiant į tai, ar dėl to, kad yra ar nėra gavusi anksčiau užsakymą iš trečiosios šalies, gaminti prekes, teikti paslaugas ar pagal rangovo nurodymus atlikti darbą jo vardu. Paprastai subrangos susitarimai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Pranešime dėl subrangos pateikiama daugiau informacijos apie tos bendrosios taisyklės taikymą. Visų pirma, Pranešime dėl subrangos teigiama, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma sąlygoms, kuriomis ribojamas technologijų ar įrangos, kurią rangovas tiekia subrangovui, naudojimas, su sąlyga, kad technologijos ar įranga yra būtina tam, kad subrangovas galėtų gaminti atitinkamus produktus ⁽⁴⁵⁾. Pranešime dėl subrangos taip pat paaiškinta tos bendrosios taisyklės taikymo sritis, visų pirma tai, kad kiti subrangovui nustatyti apribojimai gali patekti į Sutarties 101 straipsnio taikymo sritį, pavyzdžiui, subrangovo išpareigojimas pačiam nevykdyti mokslinių tyrimų ir plėtros ir jais nesinaudoti arba apskritai negaminti produkcijos trečiosioms šalims ⁽⁴⁶⁾.

4. REGLAMENTO (ES) 2022/720 TAIKYMO SRITIS

4.1. Reglamente (ES) 2022/720 nustatyta apsaugos taisyklė

- (48) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta išimtis yra vertikaliesiems susitarimams, kaip jie apibrėžti reglamente, taikoma apsaugos taisyklė su sąlyga, kad tiekėjo ir pirkėjo užimamos rinkos dalys atitinkamose rinkose neviršija reglamento 3 straipsnyje nustatytų ribų (žr. 5.2 skirsnį), o susitarime nėra nustatytų jokių griežtų apribojimų, nustatytų reglamento 4 straipsnyje (žr. 6.1 skirsnį) ⁽⁴⁷⁾. Apsaugos taisyklė taikoma tol, kol Komisija arba NKI pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnį nepanaikina teisės naudotis bendrąja išimtimi konkrečiu atveju (žr. 7.1 skirsnį). Tai, kad vertikaliam susitarimui netaikoma apsaugos taisyklė, nereiškia, kad susitarimas patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį arba kad jis neatitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų.
- (49) Kai tiekėjas tą patį vertikalųjį susitarimą taiko kelių rūšių prekėms ar paslaugoms platinti, gali būti, kad, pritaikius Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnio 1 dalyje nustatytas rinkos dalies ribas, vienoms prekėms ar paslaugoms reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis bus, o kitoms – nebus netaikoma. Prekių ar paslaugų, kurioms netaikoma reglamento 2 straipsnio 1 dalis, atžvilgiu būtina atlikti individualų vertinimą pagal Sutarties 101 straipsnį.

⁽⁴⁴⁾ 1978 m. gruodžio 18 d. Komisijos pranešimas dėl tam tikrų subrangos susitarimų vertinimo pagal EEB sutarties 85 straipsnio 1 dalį (OL C 1, 1979 1 3, p. 2).

⁽⁴⁵⁾ Žr. Pranešimo dėl subrangos 2 punktą, kuriame pateikiami papildomi paaiškinimai, visų pirma dėl pramoninės nuosavybės teisių ir praktinės patirties naudojimo.

⁽⁴⁶⁾ Žr. Pranešimo dėl subrangos 3 punktą.

⁽⁴⁷⁾ Dėl neleistinų apribojimų ir Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio prasmės žr. šių gairių 6.2 skirsnį.

4.2. Vertikaliųjų susitarimų apibrėžtis

(50) Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje daroma nuoroda į įmonių susitarimus. Joje neskiriama, ar įmonės veikia tuo pačiu, ar skirtingais gamybos ar platinimo grandinės lygmenimis. Taigi Sutarties 101 straipsnio 1 dalis taikoma tiek horizontaliesiems, tiek vertikaliesiems susitarimams ⁽⁴⁸⁾.

(51) Vadovaujantis Reglamento Nr. 19/65/EEB 1 straipsniu Komisijai suteiktu įgaliojimu reglamentu paskelbti, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis tam tikrų rūšių įmonių susitarimams netaikoma, Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punkte vertikalusis susitarimas apibrėžtas kaip „dviejų arba daugiau įmonių, kurių kiekviena, vykdydama susitarimą arba suderintus veiksmus, veikia skirtingu gamybos arba platinimo grandinės lygmeniu, susitarimas arba suderinti veiksmai, susiję su sąlygomis, kuriomis šalys gali pirkti, parduoti arba perparduoti tam tikras prekes arba paslaugas“ ⁽⁴⁹⁾.

4.2.1. Vienašaliai veiksmai nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį

(52) Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas vienašaliams įmonių veiksams. Tačiau vienašaliai veiksmai gali patekti į Sutarties 102 straipsnio, kuriuo draudžiamas piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, taikymo sritį ⁽⁵⁰⁾.

(53) Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas vertikaliesiems susitarimams. Kad susitarimui būtų taikomas Sutarties 101 straipsnis, šalims pakanka pareikšti savo bendrą ketinimą veiksmus rinkoje vykdyti tam tikru būdu (ketinimų sutapimas). Nesvarbu, kaip ketinimas bus pareiškimas, jei tik pareiškimas yra sąžininga šalių ketinimo išraiška ⁽⁵¹⁾.

(54) Tuo atveju, jei nėra aiškaus susitarimo, kuriame būtų išreikšti sutampantys šalių ketinimai, šalis arba institucija, kuri teigia, kad buvo pažeistas Sutarties 101 straipsnis, privalo įrodyti, kad viena šalis pritaria kitos šalies vienašališkai politikai. Vertikaliųjų susitarimų atveju pritarimas konkrečiai vienašališkai politikai gali būti aiškus arba numanomas:

(a) apie aiškų pritarimą gali būti sprendžiama iš įgaliojimų, kurie suteikiami šalims iš anksto parengtame bendrame susitarime. Jei iš anksto parengto tokio susitarimo sąlygose numatyta, kad vėliau bus taikoma tam tikra vienašališka politika, arba viena šalis įgaliojama taikyti tokią politiką, kuri privaloma kitai šaliai, tuo remiantis gali būti nustatomas kitos šalies pritarimas tokiai politikai ⁽⁵²⁾;

(b) jei yra numanomas pritarimas, reikia įrodyti, kad viena šalis aiškiai ar numanomai reikalauja kitos šalies bendradarbiavimo įgyvendinant jos vienašališką politiką, ir kad kita šalis laikosi to reikalavimo praktiškai įgyvendindama tą vienašališką politiką ⁽⁵³⁾. Pavyzdžiui, jei po to, kai tiekėjas paskelbia apie vienašališką tiekiamų prekių kiekio sumažinimą, siekdamas užkirsti kelią lygiagrečiai prekybai, platintojai iš karto sumažina savo užsakymus ir nebevykdo lygiagrečios prekybos, galima daryti išvadą, kad tie platintojai tyliu juo pritarimu pritaria tiekėjo vienašališkai politikai. Tačiau tokia išvada negali būti daroma, jei platintojai toliau vykdo lygiagrečią prekybą arba ieško naujų lygiagrečios prekybos vykdymo būdų.

⁽⁴⁸⁾ Žr. Sprendimą *Société Technique Minière / Maschinenbau Ulm*, C-56/65, p. 249.

⁽⁴⁹⁾ Jei nenurodyta kitaip, pagal Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punktą šiose gairėse terminas „vertikalusis susitarimas“ apima vertikaliuosius suderintus veiksmus.

⁽⁵⁰⁾ Kita vertus, kai egzistuoja vertikalusis susitarimas pagal Sutarties 101 straipsnį, Reglamento (ES) 2022/720 ir šių gairių taikymas nedaro poveikio galimam lygiagrečiam Sutarties 102 straipsnio taikymui vertikaliam susitarimui.

⁽⁵¹⁾ Žr. 2021 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kilpailu- ja kuluttajavirasto*, C-450/19, EU:C:2021:10, 21 punktą.

⁽⁵²⁾ Žr. 2006 m. liepos 13 d. Sprendimo *Komisija / Volkswagen AG*, C-74/04 P, EU:C:2006:460, 39–42 punktus.

⁽⁵³⁾ Žr. 2000 spalio 26 d. Sprendimo *Bayer AG / Komisija*, T-41/96, EU:T:2000:242, 120 punktą.

(55) Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, tai, kad viena šalis nustato bendrąsias sąlygas, prilygsta susitarimui pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, jeigu kita šalis tokioms sąlygoms aiškiai arba numanomai pritarė ⁽⁵⁴⁾.

4.2.2. Įmonės veikia skirtingais gamybos ar platinimo grandinės lygmenimis

(56) Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas dviejų ar daugiau įmonių susitarimams, neatsižvelgiant į jų verslo modelį. Reglamentas netaikomas susitarimams, sudarytiems su fiziniais asmenimis, kurie veikia siekdami su savo prekyba, verslu, amatu ar profesija nesusijusių tikslų, nes tokie asmenys nėra įmonės.

(57) Kad susitarimas atitiktų Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktą vertikaliojo susitarimo apibrėžtį, jis turi būti sudarytas įmonių, kurios susitarimo tikslais veikia skirtingais gamybos ar platinimo grandinės lygmenimis. Pavyzdžiui, vertikalusis susitarimas egzistuoja tuomet, kai viena įmonė gamina žaliavą arba teikia paslaugą ir parduoda ją kitai įmonei, kuri ją naudoja kaip išteklius, arba kai gamintojas parduoda produktą didmenininkui, kuris jį perparduoda mažmenininkui. Vertikalusis susitarimas taip pat egzistuoja tada, kai viena įmonė parduoda prekes ar paslaugas kitai įmonei, kuri yra galutinė prekių ar paslaugų vartotoja.

(58) Kadangi Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktoje apibrėžtyje nurodomas konkretaus susitarimo tikslas, tai, kad viena susitarimo šalis veikia daugiau nei vienu gamybos ar platinimo grandinės lygmeniu, netrukdo taikyti Reglamento (ES) 2022/720. Tačiau Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas, kai konkuruojančios įmonės sudaro vertikalųjį susitarimą, išskyrus atvejus, kai tenkinamos reglamento 2 straipsnio 4 dalies sąlygos (žr. 4.4.3 ir 4.4.4 skirsnius).

4.2.3. Susitarimas yra susijęs su prekių ar paslaugų pirkimu, pardavimu ar perpardavimu

(59) Kad susitarimas būtų laikomas vertikaliuoju susitarimu, apibrėžtu Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punkte, jis turi būti susijęs su sąlygomis, kuriomis šalys „gali pirkti, parduoti arba perparduoti tam tikras prekes ar paslaugas“. Pagal bendrosios išimties reglamentų tikslą užtikrinti teisinį tikrumą, Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas plačiai, t. y. taikomas visiems vertikaliesiems susitarimams, neatsižvelgiant į tai, ar jie susiję su tarpinėmis, ar galutinėmis prekėmis arba paslaugomis. Tiek tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos, tiek, tarpinių prekių ar paslaugų atveju, gaunamos galutinės prekės ar teikiamos paslaugos yra laikomos sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis reglamento taikymo konkrečiam susitarimui tikslu.

(60) Vertikaliesiems susitarimams interneto platformų ekonomikoje, įskaitant susitarimus, kuriuos sudaro internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies d punkte, taikomas Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies a punktas. Kalbant apie vertikaliuosius susitarimus, susijusius su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, tam kad Reglamentas (ES) 2022/720 būtų taikomas susitarimui, ir internetinės tarpininkavimo paslaugos, ir prekės ar paslaugos, dėl kurių sudaromi sandoriai naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, yra laikomos sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis.

(61) Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas vertikaliesiems apribojimams, nesusijusiems su sąlygomis, kuriomis prekės ar paslaugos gali būti perkamos, parduodamos arba perparduodamos. Todėl tokie apribojimai turi būti vertinami atskirai, t. y. reikia nustatyti, ar jie patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir, jei taip, ar jie atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Pavyzdžiui, Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas išpareigojimui, kuriuo šalims užkertamas kelias vykdyti nepriklausomus mokslinius tyrimus ir plėtrą, net jei šalys galėjo įtraukti šią veiklą į savo vertikalųjį susitarimą. Kitas pavyzdys susijęs su nuomos sutartimis. Nors

⁽⁵⁴⁾ Žr. Komisijos sprendimo byloje AT.40428 – *Guess 97* konstatuojamąją dalį, su nuoroda į 1990 m. sausio 11 d. Sprendimo *Sandoz Prodotti Farmaceutici / Komisija*, C-277/87, EU:C:1990:6, 2 punktą, ir 2009 m. liepos 9 d. Sprendimo *Peugeot ir Peugeot Nederland / Komisija*, T-450/05, EU:T:2009:262, 168–209 punktus.

Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas sutartims dėl prekių pardavimo ir pirkimo siekiant jas išnuomoti trečiosioms šalims, pats reglamentas netaikomas nuomos ir išperkamosios nuomos sutartims, nes tokiu atveju prekės nėra parduodamos ar perkamos.

4.3. Vertikalieji susitarimai interneto platformų ekonomikoje

- (62) Įmonėms, veikiančioms interneto platformų ekonomikoje, tenka vis svarbesnis vaidmuo platinant prekes ir paslaugas. Jos sudaro sąlygas verslą vykdyti naujais būdais ir ne visus šiuos būdus paprasta priskirti tam tikrai kategorijai vartojant sąvokas, taikomas vertikaliesiems susitarimams fiziniuose sektoriuose.
- (63) Interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės sutarčių arba komercinėje teisėje dažnai laikomos atstovais. Tačiau šis apibūdinimas nėra reikšmingas klasifikuojant jų susitarimus pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį ⁽⁵⁵⁾. Interneto platformų ekonomikoje veikiančių įmonių sudaryti vertikalieji susitarimai bus laikomi atstovavimo susitarimais, nepatenkančiais į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, tik jei jie atitinka 3.2 skirsnyje nustatytas sąlygas. Dėl 3.2.3 skirsnyje nurodytų veiksmų tos sąlygos paprastai nebus tenkinamos, jei susitarimus sudaro interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės.
- (64) Kai interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės sudarytas vertikalusis susitarimas neatitinka sąlygų, kad būtų laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, būtina apsvaistyti, ar susitarimas yra susijęs su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu. Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies e punkte internetinės tarpininkavimo paslaugos apibrėžiamos kaip informacinės visuomenės paslaugos ⁽⁵⁶⁾, kuriomis suteikiama galimybė įmonėms siūlyti prekes arba paslaugas kitoms įmonėms arba galutiniams vartotojams, siekiant sudaryti sąlygas inicijuoti tokių įmonių arba tokių įmonių ir galutinių vartotojų tarpusavio sandorius, neatsižvelgiant į tai, ar tie sandoriai galiausiai sudaromi ir kur jie sudaromi ⁽⁵⁷⁾. Internetinių tarpininkavimo paslaugų pavyzdžiai gali būti e. prekybos prekyvietės, taikomųjų programų parduotuvės, kainų palyginimo paslaugos ir įmonių naudojamos socialinės žiniasklaidos paslaugos.
- (65) Kad įmonė būtų laikoma internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėja, ji turi sudaryti sąlygas tiesioginiams sandoriams tarp dviejų kitų šalių inicijuoti. Iš esmės įmonės atliekamos funkcijos turi būti vertinamos atskirai kiekvieno įmonės sudaryto vertikalojo susitarimo atveju, visų pirma dėl to, kad interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės dažnai taiko skirtingus verslo modelius skirtinguose sektoriuose arba net tame pačiame sektoriuje. Pavyzdžiui, tokios įmonės gali ne tik teikti internetines tarpininkavimo paslaugas, bet ir pirkti bei perparduoti prekes ar paslaugas, kai kuriais atvejais atlikdamos abi funkcijas vienos sandorio šalies atžvilgiu.
- (66) Tai, kad įmonė gauna mokesčius už jos tarpininkaujamus sandorius arba, be tarpininkavimo paslaugų, siūlo papildomas paslaugas, pavyzdžiui, reklamos paslaugas, reitingavimo paslaugas, draudimą ar garantiją nuo žalos, netrukdo ją laikyti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėja ⁽⁵⁸⁾.
- (67) Taikant Reglamentą (ES) 2022/720, įmonės, kurios yra vertikalųjų susitarimų šalys, laikomos tiekėjomis arba pirkėjomis. Pagal reglamento 1 straipsnio 1 dalies d punktą įmonė, kuri teikia internetines tarpininkavimo paslaugas, apibrėžtas reglamento 1 straipsnio 1 dalies e punkte, dėl tų teikiamų paslaugų yra laikoma tiekėja, o

⁽⁵⁵⁾ Taip pat žr. (30) dalį.

⁽⁵⁶⁾ Žr. 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1), 1 straipsnio 1 dalies b punktą.

⁽⁵⁷⁾ Taip pat žr. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57) 2 straipsnio 2 dalį.

⁽⁵⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo X, C-390/18, EU:C:2019:1112, 58–69 punktus.

įmonė, kuri siūlo ar parduoda prekes ar paslaugas naudodamasi internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, yra laikoma tų internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėja, neatsižvelgiant į tai, ar už naudojimąsi internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis ji moka mokestį⁽⁵⁹⁾. Atsižvelgiant į tai, Reglamento (ES) 2022/720 taikymui kyla tokios pasekmės:

- (a) įmonė, teikianti internetines tarpininkavimo paslaugas, negali būti laikoma pirkėju, apibrėžtu reglamento 1 straipsnio 1 dalies k punkte, kai prekes ar paslaugas siūlo trečiosios šalys, kurios naudojasi tomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- (b) siekiant taikyti reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytas rinkos dalies ribas, įmonės, teikiančios internetines tarpininkavimo paslaugas, rinkos dalis apskaičiuojama atitinkamoje tų paslaugų teikimo rinkoje. Atitinkamos rinkos aprėptis priklauso nuo konkrečių aplinkybių, visų pirma nuo internetinių ir neinternetinių tarpininkavimo paslaugų, tarpininkavimo paslaugų, naudojamų skirtingų kategorijų prekėms ar paslaugoms, ir tarpininkavimo paslaugų bei tiesioginio pardavimo kanalų pakeičiamumo laipsnio;
- (c) įmonės, kuri teikia internetines tarpininkavimo paslaugas tų paslaugų pirkėjams, nustatytiems apribojimams, susijusiems su kaina, už kurią gali būti parduodamos prekės ar paslaugos, dėl kurių tarpininkaujama, teritorijomis, kuriose gali būti parduodamos tokios prekės ar paslaugos, arba klientais, kuriems gali būti parduodamos tokios prekės ar paslaugos, įskaitant apribojimus, susijusius su internetine reklama ir pardavimu internetu, taikomos reglamento 4 straipsnio nuostatos (griežti apribojimai). Pavyzdžiui, pagal reglamento 4 straipsnio a punktą, reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma susitarimui, pagal kurį internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas nustato fiksuotą arba minimalią pardavimo kainą už sandorį, kurį sudarant jis tarpininkauja;
- (d) pagal reglamento 5 straipsnio 1 dalies d punktą, reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma kelių platformų mažmeniniams paritetiniams įsipareigojimams, kuriuos nustato įmonė, teikianti internetines tarpininkavimo paslaugas tų paslaugų pirkėjams;
- (e) pagal reglamento 2 straipsnio 6 dalį, reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai paslaugų teikėjas yra konkuruojanti įmonė atitinkamoje prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavimo rinkoje (mišri funkcija). Kaip nustatyta 4.4.4 skirsnyje, tokie susitarimai turi būti vertinami pagal Horizontaliąsias gaires dėl galimo slapto susitarimo poveikio, o pagal šių gairių 8 skirsnį – dėl vertikalųjų apribojimų.

(68) Taikant šį reglamentą, interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės, kurios neteikia internetinių tarpininkavimo paslaugų, apibrėžtų Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies e punkte, gali būti laikomos tiekėjomis arba pirkėjomis. Pavyzdžiui, tokios įmonės gali būti laikomos pradinės grandies rinkos paslaugų teikėjomis arba prekių ar paslaugų (per)pardavėjomis galutinės grandies rinkoje. Šis skirstymas į kategorijas visų pirma gali turėti įtakos atitinkamos rinkos apibrėžimui taikant reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytas rinkos dalies ribas, reglamento 4 straipsnio taikymui (griežti apribojimai) ir reglamento 5 straipsnio taikymui (neleistini apribojimai).

4.4. **Reglamento (ES) 2022/720 taikymo ribos**

4.4.1. *Mažmenininkų asociacijos*

(69) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad apsaugos taisyklė gali būti taikoma tam tikras sąlygas tenkinančios įmonių asociacijos vertikaliesiems susitarimams, o visų kitų asociacijų sudarytiems vertikaliesiems susitarimams apsaugos taisyklė netaikoma. Konkrečiau, Reglamentas (ES) 2022/720 apima vertikaliosius susitarimus, sudarytus tarp asociacijos ir jos atskirų narių ar tarp asociacijos ir atskirų tiekėjų, tik

⁽⁵⁹⁾ Gairių 4 skirsnyje pateiktomis rekomendacijomis nedaromas poveikis įmonių, kurios yra susitarimų, kuriems netaikomas Reglamentas (ES) 2022/720, šalys, skirstymui į kategorijas.

jei visi nariai yra mažmenininkai, prekes (o ne paslaugas) parduodantys galutiniams vartotojams, ir jei kiekvieno atskiro asociacijos nario metinė apyvarta yra ne didesnė kaip 50 mln. EUR ⁽⁶⁰⁾. Tačiau, jei tik nedaugelio asociacijos narių metinė apyvarta viršija 50 mln. EUR ribą ir jei tų narių apyvarta sudaro mažiau kaip 15 % bendros visų narių apyvartos, tai paprastai nekeičia vertinimo pagal Sutarties 101 straipsnį.

(70) Įmonių asociacija gali sudaryti ir horizontaliuosius, ir vertikaliuosius susitarimus. Horizontalieji susitarimai turi būti vertinami pagal Horizontaliosiose gairėse nustatytus principus. Jei atlikus tokį vertinimą padaroma išvada, kad įmonių bendradarbiavimas pirkimo arba pardavimo srityje nekelia susirūpinimo, visu pirma todėl, kad atitinka šiose gairėse nustatytas sąlygas, susijusias su pirkimo ir (arba) komercinimo susitarimais, siekiant iširti asociacijos sudarytus vertikaliuosius susitarimus su atskirais tiekėjais ar atskirais nariais reikalingas tolesnis vertinimas. Tas papildomas vertinimas turi būti atliekamas laikantis Reglamento (ES) 2022/720 taisyklių, visų pirma 3, 4 ir 5 straipsniuose nustatytų sąlygų, ir šių gairių. Pavyzdžiui, asociacijos narių sudaryti horizontalieji susitarimai arba asociacijos priimti sprendimai, kaip antai sprendimas reikalauti, kad nariai pirktų iš asociacijos, arba sprendimas nariams priskirti išimtinės teritorijas, pirmiausia turi būti vertinami kaip horizontalieji susitarimai. Tik jei atlikus tokį vertinimą darytina išvada, kad horizontalusis susitarimas arba sprendimas nėra antikonkurencinis, būtina atlikti asociacijos ir atskirų narių arba asociacijos ir atskirų tiekėjų vertikaliųjų susitarimų vertinimą.

4.4.2. Vertikalieji susitarimai, kuriuose yra nuostatų dėl intelektualinės nuosavybės teisių (INT)

(71) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad vertikaliesiems susitarimams, kuriuose yra tam tikrų nuostatų, susijusių su INT perleidimu ar naudojimu, tam tikromis sąlygomis gali būti taikoma reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis. Todėl Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas kitiems vertikaliesiems susitarimams, kuriuose yra nuostatų dėl INT.

(72) Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta nuostatų dėl INT, kai tenkinamos visos toliau išvardytos sąlygos:

- (a) nuostatos dėl INT turi būti vertikaliojo susitarimo, t. y. susitarimo, kuriame nustatytos sąlygos, kuriomis šalys gali pirkti, parduoti arba perparduoti tam tikras prekes ar paslaugas, dalis;
- (b) INT turi būti perleistas pirkėjui arba pirkėjas turi jomis naudotis pagal licenciją;
- (c) nuostatos dėl INT neturi būti pagrindinis susitarimo objektas;
- (d) nuostatos dėl INT turi būti tiesiogiai susijusios su tuo, kad pirkėjas arba jo klientai naudoja, parduoda arba perparduoda prekes ar paslaugas. Franšizės atveju, kai INT naudojimo tikslas yra rinkodara, prekes arba paslaugas platina pagrindinis franšizės gavėjas arba gavėjai;
- (e) nuostatose dėl INT, susijusiose su sutartyje nurodytomis prekėmis arba paslaugomis, neturi būti nustatyta konkurencijos apribojimų, kurių tikslas būtų identiškas vertikaliųjų apribojimų, kuriems pagal Reglamentą (ES) 2022/720 išimtis netaikoma, tikslui.

(73) Šiomis sąlygomis užtikrinama, kad Reglamentas (ES) 2022/720 būtų taikomas vertikaliesiems susitarimams, kai prekių ar paslaugų naudojimas, pardavimas arba perpardavimas gali būti efektyvesnis, nes pirkėjui yra perleistas INT arba jam suteikta teisė INT naudotis pagal licenciją. Tai reiškia, kad apribojimams, susijusiems su INT perleidimu arba naudojimu, taikoma reglamento 2 straipsnyje 1 dalyje numatyta išimtis, kai pagrindinis susitarimo objektas yra prekių ar paslaugų pirkimas arba platinimas.

⁽⁶⁰⁾ Metinės apyvartos viršutinė riba – 50 mln. EUR – grindžiama Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje nustatyta MVĮ apyvartos viršutine riba.

- (74) Iš pirmosios sąlygos, nurodytos (72) dalies a punkte, aišku, kad INT turi būti nustatytos susitarime pirkti arba platinti prekes arba susitarime pirkti ar teikti paslaugas, bet ne susitarime, susijusiame su INT perleidimu arba licencijos INT suteikimu prekių gamybos tikslais, ar tikrojoje licencinėje sutartyje. Pavyzdžiui, Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas:
- (a) susitarimams, kai viena šalis kitai šaliai perduoda receptą ir suteikia licencijas gaminti gėrimą pagal tą receptą;
  - (b) prekių ženklo arba simbolio tikrajai licencijai, suteikiamai prekiavimo tikslu;
  - (c) rėmimo sutartims dėl teisės reklamuoti save kaip oficialų renginio rėmėją;
  - (d) autorių teisių licencijoms, pavyzdžiui, transliavimo sutartims, susijusioms su teise įrašyti arba transliuoti renginį.
- (75) Iš antrosios sąlygos, nurodytos (72) dalies b punkte, aišku, kad Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas, kai pirkėjas suteikia INT tiekėjui, neatsižvelgiant į tai, ar INT yra susijusios su gamybos, ar su platinimo būdu. Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas susitarimams dėl INT perleidimo tiekėjui, kuriais nustatomi galimi tiekėjo pardavimo apribojimai. Tai reiškia, kad subranga, įskaitant praktinės patirties perdavimą subrangovui, nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį (taip pat žr. 3.3 skirsnį). Tačiau Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas vertikaliesiems susitarimams, pagal kuriuos pirkėjas tiekėjui perduoda tik specifikacijas, kuriose aprašytos tiekimos prekės arba teiktinos paslaugos.
- (76) Pagal trečiąją sąlygą, nurodytą (72) dalies c punkte, reikalaujama, kad pagrindinis susitarimo objektas neturi būti INT perleidimas arba licencijos suteikimas. Pagrindinis objektas turi būti prekių ar paslaugų pirkimas, pardavimas arba perpardavimas, o nuostatos dėl INT turi padėti įgyvendinti vertikalųjų susitarimą.
- (77) Pagal ketvirtąją sąlygą, nurodytą (72) dalies d punkte, reikalaujama, kad nuostatos dėl INT sudarytų pirkėjui arba jo klientams geresnes sąlygas naudoti, parduoti arba perparduoti prekes ar paslaugas. Paprastai licenciaras tiekia prekes arba teikia paslaugas naudojimo arba perpardavimo tikslu, bet licenciatas gali jas įsigyti ir iš tiekėjo, kuris yra trečioji šalis. Nuostatos dėl INT paprastai susijusios su prekių ar paslaugų rinkodara. Pavyzdžiui, galėtų būti franšizės sutartis, kai franšizės teisių suteikėjas perduoda franšizės gavėjui prekes, kad šis jas perparduotų, ir suteikia franšizės gavėjui licenciją naudotis jo prekių ženklu bei praktine patirtimi parduodant prekes, arba kai koncentruoto ekstrakto tiekėjas suteikia pirkėjui licenciją ekstraktą skiesti bei pilstyti į tarą prieš parduodant jį kaip gėrimą.
- (78) Pagal penktąją sąlygą, nurodytą (72) dalies e punkte, reikalaujama, kad nuostatų dėl INT tikslas nebūtų toks pats kaip griežtų apribojimų, išvardytų Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje, arba kaip bet kurio apribojimo, kuriam reglamentas netaikomas remiantis reglamento 5 straipsniu (žr. 6 skirsnį).
- (79) INT, susijusios su vertikalųjų susitarimų įgyvendinimu pagal Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 3 dalį, paprastai yra susijusios su trimis pagrindinėmis sritimis: prekių ženklais, autorių teisėmis ir praktine patirtimi.

4.4.2.1. Prekių ženklai

- (80) Prekių ženklo licencijos suteikimas platintojui gali būti susijęs su licenciaro produktų platinimu tam tikroje teritorijoje. Jei tai yra išimtinė licencija, susitarimas prilygsta išimtiniam platinimui.

4.4.2.2. Autorių teisės

- (81) Autorių teisių savininkas gali įpareigoti prekių ar paslaugų, kurioms taikomos autoriaus teisės (pavyzdžiui, knygų ir programinės įrangos), perpardavėjus perparduoti prekes, tik jei pirkėjas, – nesvarbu, ar jis yra kitas perpardavėjas, ar galutinis vartotojas, – nepažeidžia autoriaus teisių. Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas perpardavėjo įsipareigojimams tiek, kiek jie patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

- (82) Kaip nurodyta Technologijų perdavimo gairių ⁽⁶¹⁾ 62 dalyje, programinės įrangos autorių teisių licencijavimui vien siekiant atgaminti ir platinti saugomą kūrinių netaikomas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 316/2014 ⁽⁶²⁾, o pagal analogiją taikomas Reglamentas (ES) 2022/720 ir šios gairės.
- (83) Be to, susitarimai, pagal kuriuos perparduoti tiekiamos programinės įrangos spausdintinės kopijos ir perpardavėjas neįgyja licencijos, suteikiančios kokias nors teises į programinę įrangą, o turi tik teisę perparduoti spausdintines kopijas, taikant Reglamentą (ES) 2022/720 yra laikomi perparduoti skirtų prekių tiekimo susitarimais. Tokio platinimo atveju autoriaus teisių savininkas programinės įrangos licenciją perduoda tik programinės įrangos naudotojui. Tai gali būti paketo (angl. *shrink wrap*) licencija, kai sąlygos ištrauktos iš spausdintinės kopijos paketa, kurį atidarydamas galutinis vartotojas patvirtina, kad sutinka su tomis sąlygomis.
- (84) Autoriaus teisių turėtojas gali įpareigoti aparatinės įrangos, kurioje įdiegta autoriaus teisėmis saugoma programinė įranga, pirkėjus nepažeisti autoriaus teisių ir todėl nedaryti kopijų ir neperparduoti programinės įrangos arba nedaryti kopijų ir nenaudoti programinės įrangos su kita aparatine įranga. Tiek, kiek tokie naudojimo apribojimai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jiems taikomas Reglamentas (ES) 2022/720.

4.4.2.3. Praktinė patirtis

- (85) Kaip praktinės patirties perdavimo pirkėjui rinkodaros tikslais pavyzdį galima nurodyti franšizės sutartis (išskyrus pramoninės franšizės sutartis) ⁽⁶³⁾. Franšizės sutartys apima INT, susijusių su prekių ženklais arba simboliais ir praktinės patirties taikymu naudojant ir platinant prekes arba teikiant paslaugas, licencijas. Be INT licencijos, franšizės teisių suteikėjas franšizės gavėjui visą sutarties galiojimo laikotarpį paprastai teikia komercinę ir techninę pagalbą – viešųjų pirkimų paslaugas, mokymus, konsultacijas dėl nekilnojamojo turto ir finansų planavimo. Licencija ir teikiama pagalba yra neatskiriamos verslo būdo, kuriam taikoma franšizė, sudedamosios dalys.
- (86) Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas franšizės sutartyse numatytam licencijavimui, jei tenkinamos visos penkios (72) dalyje išvardytos sąlygos. Paprastai taip ir įvyksta, kadangi pagal daugumą franšizės sutarčių, įskaitant pagrindines franšizės sutartis, teisių turėtojas (franšizės teisių suteikėjas) tiekia prekes ir (arba) teikia paslaugas, pirmiausia komercinės ar techninės pagalbos paslaugas, naudotojui (franšizės gavėjui). INT padeda franšizės gavėjui perparduoti franšizės teisių suteikėjo arba jo paskirto tiekėjo tiekiamus produktus, arba panaudoti tuos produktus ir parduoti galutines prekes ar paslaugas. Kai franšizės sutartis susijusi tik (ar iš esmės) su INT licencijavimu, ji nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį, tačiau Komisija tokiais sutarčiais paprastai taikys Reglamente (ES) 2022/720 ir šiose gairėse nustatytus principus.
- (87) Toliau išvardyti su INT susiję išpareigojimai paprastai laikomi būtinais franšizės teisių suteikėjo INT apsaugoti ir, jei jie patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jiems taikomas Reglamentas (ES) 2022/720:
- (a) franšizės gavėjo išpareigojimas tiesiogiai arba netiesiogiai nedalyvauti jokiame panašiam versle;
  - (b) franšizės gavėjo išpareigojimas neįgyti su konkuruojančios įmonės kapitalu susijusių finansinių interesų, dėl kurių franšizės gavėjas įgytų galią daryti įtaką tos įmonės ekonominei elgsenai;
  - (c) franšizės gavėjo išpareigojimas trečiosioms šalims neatskleisti franšizės teisių suteikėjo praktinės patirties, kol ji nėra viešai žinoma;

⁽⁶¹⁾ Komisijos komunikatas „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio taikymo technologijų perdavimo susitarimams gairės“ (OL C 89, 2014 3 28, p. 3).

⁽⁶²⁾ 2014 m. kovo 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 316/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo technologijų perdavimo susitarimų kategorijoms (OJ L 93, 2014 3 28, p. 17).

⁽⁶³⁾ (85)–(87) dalys pagal analogiją taikomos kitų rūšių platinimo susitarimams, pagal kuriuos didelė tiekėjo praktinės patirties dalis perduodama pirkėjui.

- (d) franšizės gavėjo įsipareigojimas perduoti franšizės teisių suteikėjui bet kokią patirtį, įgytą naudojant franšizę, ir suteikti franšizės teisių suteikėjui bei kitiems franšizės gavėjams neišimtinę licenciją naudotis praktine patirtimi, kylančia iš tos patirties;
- (e) franšizės gavėjo įsipareigojimas informuoti franšizės teisių suteikėją apie licencijuotų INT pažeidimus, imtis teisinių veiksmų pažeidėjų atžvilgiu arba padėti franšizės teisių suteikėjui vykdyti bet kokius teisinius veiksmus prieš pažeidėjus;
- (f) franšizės gavėjo įsipareigojimas nesinaudoti franšizės teisių suteikėjo licencijuota praktine patirtimi kitu tikslu nei franšizės naudojimas;
- (g) franšizės gavėjo įsipareigojimas be franšizės teisių suteikėjo sutikimo neperduoti pagal franšizės sutartį įgytų teisių ir įsipareigojimų.

4.4.3. Vertikalieji konkurentų susitarimai

- (88) Kalbant apie konkurentų vertikaliuosius susitarimus, pirmiausia reikėtų pažymėti, kad pagal Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 7 dalį, kurios taikymo gairės pateiktos 4.5 skirsnyje, reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kurių dalykas patenka į bet kurio kito bendrosios išimties reglamento taikymo sritį, išskyrus atvejus, kai tame kitame reglamente numatyta kitaip.
- (89) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies pirmame sakinyje nustatyta bendra taisyklė, kad reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma konkuruojančių įmonių vertikaliesiems susitarimams.
- (90) Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies c punkte konkuruojanti įmonė apibrėžiama kaip esamas arba potencialus konkurentas. Dvi įmonės laikomos esamomis konkurentėmis, jei jos veikia toje pačioje atitinkamoje (produkto ir geografinėje) rinkoje. Įmonė laikoma potencialia kitos įmonės konkurente, jei, nesant įmonių vertikaliojo susitarimo, per trumpą (paprastai ne ilgesnį kaip vienu metų) laikotarpį tokia įmonė greičiausiai vykdytų papildomas būtinas investicijas arba patirtų kitų būtinų išlaidų, kad patektų į atitinkamą rinką, kurioje veikia kita įmonė. Šis vertinimas turi būti grindžiamas realiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į rinkos struktūrą ir ekonomines bei teises aplinkybes. Nepakanka tik teorinės galimybės patekti į rinką. Turi būti realių ir konkrečių galimybių įmonei patekti į rinką ir neturi būti jokių neįveikiamų kliūčių patekti į rinką. Tačiau nebūtina patikimai įrodyti, kad įmonė iš tikrųjų pateks į atitinkamą rinką ir galės joje išsilaikyti ⁽⁶⁴⁾.
- (91) Konkuruojančių įmonių vertikalieji susitarimai, kuriems netaikomos Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies antrame sakinyje nustatytos išimtys, dėl kurių rekomendacijos pateiktos (93)–(95) dalyse, turi būti vertinami atskirai pagal Sutarties 101 straipsnį. Šios gairės yra svarbios siekiant įvertinti vertikaliuosius apribojimus tokiuose susitarimuose. Horizontaliosiose gairėse pateikta atitinkamų rekomendacijų dėl galimo slapto susitarimo poveikio vertinimo.
- (92) Taikant Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies a punktą, didmenininkas ar mažmenininkas, pateikiantis gamintojui specifikacijas, pagal kurias turi būti gaminamos prekės, skirtos parduoti kaip to didmenininko ar mažmenininko prekių ženklo prekės, netaikomas tokių nuosavo prekių ženklo prekių gamintoju, taigi nėra gamintojo konkurentas. Todėl reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma vertikaliam susitarimui, kurį sudaro didmenininkas ar mažmenininkas, parduodantis nuosavo prekių ženklo prekes, kurias pagamino trečioji šalis (kurios nebuvo pagamintos įmonės viduje), ir konkuruojančiais prekių ženklais pažymėtų prekių gamintojas ⁽⁶⁵⁾. Ir priešingai, didmenininkai ir mažmenininkai, kurie patys gamina prekes, skirtas parduoti kaip nuosavo prekių ženklo prekes, yra laikomi gamintojais, todėl reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuos tokie didmenininkai ar mažmenininkai sudaro su konkuruojančiais prekių ženklais pažymėtų prekių gamintojais.

⁽⁶⁴⁾ Žr. 2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Generics (UK) ir kiti / Konkurencijos ir rinkų institucija*, C-307/18, EU:C:2020:52, 36–45 punktus; 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *H. Lundbeck A/S ir Lundbeck Ltd / Europos Komisija*, C-591/16 P, EU:C:2021:243, 54–57 punktus.

⁽⁶⁵⁾ Ši nuostata nedarą poveikio Pranešimo dėl subrangos taikymui, žr. šiuo gairių (47) punktą.

- (93) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies antrame sakinyje nustatytos dvi bendros taisyklės, pagal kurią bendroji išimtis netaikoma konkuruojančių įmonių susitarimams, išimtis. Konkrečiau, 2 straipsnio 4 dalies antrame sakinyje nustatyta, kad reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis taikoma konkuruojančių įmonių, kurios atitinka reglamento 2 straipsnio 4 dalies a arba b punkto sąlygas, neabipusiems vertikaliesiems susitarimams. Neabipusis visų pirma reiškia, kad sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pirkėjas tiekėjui netiekia ir konkuruojančių prekių ar netiekia konkuruojančių paslaugų.
- (94) Abi Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies antrame sakinyje nustatytos išimtis yra susijusios su dvejojo platinimo atvejais, t. y. kai prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas taip pat veikia galutinės grandies rinkos lygmeniu ir taip konkuruoja su savo nepriklausomais platintojais. Reglamento 2 straipsnio 4 dalies a punktas susijęs su atveju, kai tiekėjas sutartyje prekes parduoda keliais prekybos lygmenimis, t. y. pradinės grandies rinkos lygmeniu kaip gamintojas, importuotojas ar didmenininkas ir galutinės grandies rinkos lygmeniu kaip importuotojas, didmenininkas ar mažmenininkas, o pirkėjas parduoda sutartyje nurodytas prekes galutinės grandies rinkos lygmeniu, t. y. kaip importuotojas, didmenininkas ar mažmenininkas, ir nėra konkuruojanti įmonė pradinės grandies rinkos lygmeniu, kuriuo perka sutartyje nurodytas prekes. Reglamento 2 straipsnio 4 dalies b punktas taikomas, kai tiekėjas yra paslaugų teikėjas, veikiantis keliais prekybos lygmenimis, o pirkėjas veikia mažmeninės prekybos lygmeniu ir nėra konkuruojanti įmonė prekybos lygmeniu, kuriuo jis perka sutartyje nurodytas paslaugas.
- (95) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose nustatytos išimtis grindžiamos tuo, kad dvejojo platinimo atveju galimas neigiamas vertikaliojo susitarimo poveikis tiekėjo ir pirkėjo konkurenciniams santykiams galutinės grandies rinkos lygmeniu yra laikomas mažiau svarbiu nei galimas teigiamas vertikaliojo susitarimo poveikis bendrai konkurencijai pradinės grandies rinkos ar galutinės grandies rinkos lygmenimis. Kadangi 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktai yra bendros taisyklės, kad Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas konkurentų susitarimams, išimtis, šias išimtis reikėtų aiškinti siaurai.
- (96) Jei tenkinamos Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies a arba b punkto sąlygos, reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis taikoma visiems atitinkamo vertikaliojo susitarimo aspektams, įskaitant bendrą šalių keitimąsi informacija, susijusia su susitarimo įgyvendinimu ⁽⁶⁶⁾. Keitimasis informacija gali prisidėti prie vertikalųjų susitarimų poveikio konkurencijai, įskaitant gamybos ir platinimo procesų optimizavimą. Tas pats pasakytina ir apie dvejojo platinimo atvejus. Tačiau ne visos tiekėjo ir pirkėjo keitimasis informacija dvejojo platinimo atveju didina veiksmingumą. Dėl šios priežasties Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose nustatytos išimtis netaikomos tiekėjo ir pirkėjo keitimuisi informacija, kuris arba nėra tiesiogiai susijęs su vertikaliojo susitarimo įgyvendinimu, arba nėra būtinas sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamybai arba platinimui pagerinti, arba kuris netenkina nė vienos iš tų dviejų sąlygų. Reglamento 2 straipsnio 5 dalis ir (96)–(103) dalyse pateiktos rekomendacijos taikomos tik keitimuisi informacija dvejojo platinimo atveju, t. y. vertikaliojo susitarimo, kuris atitinka reglamento 2 straipsnio 4 dalies a arba b punkto sąlygas, šalių keitimuisi informacija.
- (97) Taikant reglamento 2 straipsnio 5 dalį ir šias gaires, keitimasis informacija apima bet kokią vienos vertikaliojo susitarimo šalies informacijos perdavimą kitai šaliai, neatsižvelgiant į keitimosi informacija ypatumus, pavyzdžiui, ar informaciją perdavė tik viena šalis, ar abi šalys, arba ar informacija keičiamasi raštu, ar žodžiu. Taip pat nesvarbu, ar vertikaliajame susitarime aiškiai susitarta dėl keitimosi informacija formos ir turinio, ar jis vykdomas neformaliai, įskaitant, pavyzdžiui, atvejus, kai viena vertikaliojo susitarimo šalies perduoda informaciją kitai šaliai neprašant.

⁽⁶⁶⁾ Šiose gairėse pateiktomis rekomendacijomis nedaromas poveikis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1) ir kitų Sąjungos teisės aktų, kurie taikomi keitimuisi informacija, kaip nustatyta šių gairių (97) dalyje, taikymui.

- (98) Tai, ar keitimasis informacija dvejopo platinimo atveju yra tiesiogiai susijęs su vertikaliojo susitarimo įgyvendinimu ir yra būtinas šalių vykdomai sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamybai ar platinimui pagerinti, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 5 dalyje, gali priklausyti nuo konkretaus platinimo modelio. Pavyzdžiui, pagal išimtinio platinimo susitarimą šalims gali prireikti keistis informacija, susijusia su jų vykdomu atitinkamu pardavimu tam tikrose teritorijose arba tam tikroms klientų grupėms. Pagal franšizės sutartį franšizės teisių suteikėjui ir franšizės gavėjui gali tekti keistis informacija, susijusia su vienodo verslo modelio taikymu visame franšizės tinkle ⁽⁶⁷⁾. Pasirinktinio platinimo sistemoje platintojui gali tekti dalytis su tiekėju informacija, susijusia su jo atitiktimi atrankos kriterijams ir bet kokiais pardavimo neįgaliojiesiems platintojams apribojimais.
- (99) Toliau pateikiamas nebaigtinis informacijos pavyzdžių sąrašas, apimantis informaciją, kuri, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, gali būti tiesiogiai susijusi su vertikaliojo susitarimo įgyvendinimu ir būtina sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamybai ar platinimui pagerinti ⁽⁶⁸⁾:
- (a) techninė informacija, susijusi su sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis, įskaitant informaciją, susijusią su sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų registravimu, sertifikavimu, tvarkymu, naudojimu, priežiūra, remontu, naujinimu ar perdirbimu, ypač kai tokia informacija yra reikalinga, kad būtų laikomasi reguliavimo priemonių, taip pat informacija, kuri tiekėjui ar pirkėjui leidžia pritaikyti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas kliento poreikiams;
  - (b) logistinė informacija, susijusi su sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamyba ir platinimu pradinės grandies rinkos ar galutinės grandies rinkos lygmenimis, įskaitant informaciją apie gamybos procesus, apskaitą, atsargas ir, atsižvelgiant į (100) dalies b punktą, pardavimo apimtį ir prekių grąžinimą;
  - (c) atsižvelgiant į (100) dalies b punktą, informacija, susijusi su klientų perkamomis sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis, klientų prioritetais ir grįžtamoju ryšiu, su sąlyga, kad tokiu keitimusi informacija nesiekama apriboti teritorijos, kurioje pirkėjas gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, arba klientų, kuriems pirkėjas gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c arba d punktuose;
  - (d) informacija, susijusi su kainomis, kuriomis tiekėjas parduoda sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas pirkėjui;
  - (e) atsižvelgiant į (100) dalies a punktą, informacija, susijusi su tiekėjo rekomenduojamomis arba maksimaliomis sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų perpardavimo kainomis, ir informacija, susijusi su kainomis, kuriomis pirkėjas perparduoda prekes ar paslaugas, su sąlyga, kad tokiu keitimusi informacija nesiekama apriboti pirkėjo galimybės nustatyti savo pardavimo kainą ar priverstinai taikyti fiksuotą arba minimalią pardavimo kainą pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punktą ⁽⁶⁹⁾;
  - (f) atsižvelgiant į (100) dalies e punktą, informacija, susijusi su sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų tiekimu rinkai, įskaitant informaciją apie pardavimo skatinimo kampanijas ir informaciją apie naujas prekes ar paslaugas, kurios turi būti tiekiamos ar teikiamos pagal vertikalųjų susitarimą;
  - (g) su veiklos rezultatais susijusi informacija, įskaitant apibendrintą tiekėjo pirkėjui perduotą informaciją apie tiekimo rinkai ir pardavimo veiklą, kurią vykdo kiti sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pirkėjai, su sąlyga, kad tokia informacija nesuteikia pirkėjui galimybės identifikuoti konkrečių konkuruojančių pirkėjų veiklos, taip pat informacija, susijusi su pirkėjo perduotą sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų kiekiu ar verte, palyginti su jo vykdomo konkuruojančių prekių ar paslaugų pardavimo duomenimis.
- (100) Toliau pateikiami informacijos, kuri paprastai veikiausiai neatitiktų abiejų Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 5 dalyje nustatytų sąlygų, kai ja keičiasi tiekėjas ir pirkėjas dvejopo platinimo atveju, pavyzdžiai:

⁽⁶⁷⁾ Žr. Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 31 dalį.

⁽⁶⁸⁾ Jei nenurodyta kitaip, pavyzdžiai apima tiekėjo arba pirkėjo perduotą informaciją, neatsižvelgiant į tokio perdavimo dažnumą ir į tai, ar informacija susijusi su ankstesniais, esamais ar būsimais veiksmais.

⁽⁶⁹⁾ Daugiau rekomendacijų dėl PKP, įskaitant netiesiogines PKP taikymo priemones, pateikta 6.1.1 skirsnyje.

- (a) informacija, susijusi su būsimomis kainomis, kuriomis tiekėjas arba pirkėjas ketina parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas galutinės grandies rinkoje;
- (b) informacija, susijusi su identifikuotais galutiniais sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų vartotojais, išskyrus atvejus, kai keistis tokia informacija būtina siekiant:
- (1) sudaryti sąlygas tiekėjui arba pirkėjui patenkinti tam tikro galutinio vartotojo reikalavimus, pavyzdžiui, pritaikyti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas galutinio vartotojo poreikiams, sudaryti galutiniam vartotojui specialias sąlygas, be kita ko, pagal kliento lojalumo schemą, arba teikti paslaugas prieš pardavimą ar po pardavimo, įskaitant garantines paslaugas,
  - (2) įgyvendinti arba stebėti, kaip laikomasi pasirinktinio platinimo susitarimo ar išimtinio platinimo susitarimo, pagal kurį tam tikri galutiniai vartotojai priskiriami tiekėjui arba pirkėjui;
- (c) informacija, susijusi su prekėmis, kurias pirkėjas parduoda kaip nuosavo prekių ženklo prekes, kuria keičiasi pirkėjas ir konkuruojančiais prekių ženklais pažymėtų prekių gamintojas, išskyrus atvejus, kai gamintojas taip pat yra tų nuosavo prekių ženklų pažymėtų prekių gamintojas.
- (101) (99) ir (100) dalyse nurodyti pavyzdžiai pateikti siekiant padėti įmonėms atlikti įsivertinimą. Tačiau tai, kad tam tikros rūšies informacija įtraukta į (99) dalies pavyzdžius, nereiškia, kad keitimasis tokia informacija visais atvejais atitiks abi sąlygas, nustatytas Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 5 dalyje. Tai, kad tam tikros rūšies informacija įtraukta į (100) dalies pavyzdžius, taip pat nereiškia, kad keitimasis tokia informacija niekada neatitiks šių dviejų sąlygų. Todėl įmonės turi taikyti reglamento 2 straipsnio 5 dalies sąlygas atsižvelgdamos į konkrečius savo vertikaliojo susitarimo faktus.
- (102) Jeigu vertikaliojo susitarimo, atitinkančio Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies a arba b punkto sąlygas, šalys keičiasi informacija, kuri arba nėra tiesiogiai susijusi su jų vertikaliojo susitarimo įgyvendinimu, arba nėra būtina sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų gamybai ar platinimui pagerinti, arba neatitinka nė vienos iš šių dviejų sąlygų, keitimasis informacija turi būti vertinamas atskirai pagal Sutarties 101 straipsnį. Tokiu keitimusi informacija nebūtinai pažeidžiamas Sutarties 101 straipsnis. Be to, kitoms vertikaliojo susitarimo nuostatoms vis tiek gali būti taikoma reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, jeigu susitarimas kitais atžvilgiais atitinka reglamente nustatytas sąlygas.
- (103) Kai konkuruojančios įmonės sudaro vertikalųjį susitarimą ir vykdo keitimąsi informacija, kuriam netaikoma reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis ⁽⁷⁰⁾, jos gali imtis atsargumo priemonių, siekdamos sumažinti riziką, kad keičiantis informacija kils konkurencijos problemų ⁽⁷¹⁾. Pavyzdžiui, jos gali keistis informacija tik apibendrinta forma arba užtikrinti tinkamą laiko tarpą tarp informacijos gavimo ir keitimosi. Jos taip pat gali naudoti technines ar administracines priemones, pavyzdžiui, ugniasienes, kad užtikrintų, jog pirkėjo perduota informacija būtų prieinama tik darbuotojams, atsakingiems už tiekėjo veiklą pradinės grandies rinkoje, o ne darbuotojams, atsakingiems už tiekėjo tiesioginio pardavimo veiklą galutinės grandies rinkoje. Tačiau dėl tokių atsargumo priemonių taikymo į Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatytos išimties taikymo sritį negali būti įtrauktas keitimasis informacija, kuris kitu atveju nepatektų į tos išimties taikymo sritį.
- 4.4.4. *Vertikalieji susitarimai su mišrią funkciją atliekančiais internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjais*
- (104) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 6 dalį, dvejopo platinimo išimtis, nustatytos reglamento 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose, netaikomos vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai paslaugų teikėjas atlieka mišrią funkciją, t. y. jis taip pat yra

⁽⁷⁰⁾ Pavyzdžiui, netenkinant reglamento 2 straipsnio 4 dalies, 2 straipsnio 5 dalies arba 3 straipsnio 1 dalies sąlygų.

⁽⁷¹⁾ Žr. Horizontaliųjų gairių skyrių dėl keitimosi informacija ir visas būsimas šių gairių versijas.

konkuruojanti įmonė atitinkamoje prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavimo rinkoje ⁽⁷²⁾. Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 6 dalis taikoma vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, neatsižvelgiant į tai, ar susitarimas susijęs su tų paslaugų teikimu susitarimo šaliai ar trečiosioms šalims.

- (105) Tokią mišrią funkciją atliekančių internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų sudaryti vertikalieji susitarimai, susiję su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, neatitinka Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose nustatytų dvejopo platinimo išimčių pagrindimo. Tokie paslaugų teikėjai gali būti suinteresuoti savo pačių pardavimu ir galimybe daryti įtaką įmonių, kurios naudojami jų internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, konkurencijos rezultatams. Todėl tokie vertikalieji susitarimai gali kelti susirūpinimą dėl konkurencijos bendrąja prasme atitinkamose prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavimo rinkose.
- (106) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 6 dalis taikoma vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas yra faktinis arba potencialus konkurentas atitinkamoje prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavimo rinkoje. Visų pirma turi būti tikėtina, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas per trumpą (paprastai ne ilgesnį kaip vienu metų) laikotarpį greičiausiai vykdys papildomas būtinas investicijas arba patirs kitų būtinų išlaidų, kad patektų į atitinkamą prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavimo rinką ⁽⁷³⁾.
- (107) Susitarimai, susiję su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kuriems pagal Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 6 dalį netaikoma reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, turi būti vertinami atskirai pagal Sutarties 101 straipsnį. Tokiais susitarimais nebūtinai ribojama konkurencija pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį arba jie gali atitikti individualios išimties pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį sąlygas. *De minimis* pranešimas gali būti taikomas, kai šalims priklauso mažos rinkos dalys atitinkamoje internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo rinkoje ir atitinkamoje prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavimo rinkoje ⁽⁷⁴⁾. Horizontaliosiose gairėse pateikta atitinkamų rekomendacijų dėl galimo slapto susitarimo poveikio vertinimo. Šiose gairėse pateikta rekomendacijų, kaip vertinti vertikaliosius apribojimus.
- (108) Nesant konkurencijos apribojimų dėl tikslo, reikšmingas antikonkurencinis poveikis mažai tikėtinas, jei internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas neturi įtakos atitinkamoje internetinių tarpininkavimo paslaugų rinkoje, pavyzdžiui, dėl to, kad jis tik neseniai pradėjo veiklą tokioje rinkoje (pradžios etapas). Interneto platformų ekonomikoje internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo gaunamos pajamos (pavyzdžiui, komisinis atlyginimas) gali būti tik pirmasis jo įtakos rinkoje rodiklis, tad gali tekti atsižvelgti į alternatyvius parametrus, pavyzdžiui, paslaugų teikėjo sandorių, dėl kurių tarpininkaujama, skaičių, internetinių tarpininkavimo paslaugų naudotojų (pardavėjų ir (arba) pirkėjų) skaičių ir mastą, kuriuo tokie naudotojai naudojami kitų teikėjų paslaugomis. Taip pat mažai tikėtina, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas turėtų įtakos rinkoje, kai jis nepatiria reikšmingo teigiamo tiesioginio ar netiesioginio tinklo poveikio.
- (109) Nesant apribojimų dėl tikslo arba didelės įtakos rinkoje, mažai tikėtina, kad Komisija teiks pirmenybę vykdymo užtikrinimo veiksams vertikalųjų susitarimų, susijusių su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, kai paslaugų teikėjas atlieka mišrią funkciją, atžvilgiu. Tai ypač pasakytina apie tuos dvejopo platinimo atvejus, kai tiekėjas leidžia savo prekių ar paslaugų pirkėjams naudotis savo interneto svetaine prekėms ar paslaugoms platinti, tačiau neleidžia interneto svetainėje siūlyti konkuruojančių prekių ženklų prekių ar paslaugų ir kitaip nevykdo veiklos atitinkamoje internetinių tarpininkavimo paslaugų, susijusių su tokiomis prekėmis ar paslaugomis, teikimo rinkoje.

⁽⁷²⁾ Taikant Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 6 dalį daroma prielaida, kad vertikalusis susitarimas, kurį sudarė mišrią funkciją atliekantis internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas, negali būti laikomas atstovavimo susitarimu, kuris nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį; žr. (46) ir (63) dalis.

⁽⁷³⁾ Žr. (90) dalį.

⁽⁷⁴⁾ Žr. (26) dalį.

4.5. Ryšys su kitais bendrosios išimties reglamentais

- (110) Kaip paaiškinta 4.1 ir 4.2 skirsniuose, Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas vertikaliesiems susitarimams, kurie turi būti vertinami tik pagal Reglamentą (ES) 2022/720 ir šias gaires, nebent šiose gairėse konkrečiai nurodyta kitaip. Tokiems susitarimams gali būti taikoma Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta apsaugos taisyklė.
- (111) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 7 dalį reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriems taikomas bet kuris kitas bendrosios išimties reglamentas, nebent tokia reglamente numatyta kitaip. Todėl svarbu iš pat pradžių patikrinti, ar vertikalūs susitarimai patenka į bet kurio kito bendrosios išimties reglamento taikymo sritį.
- (112) Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriems taikomi toliau nurodyti bendrosios išimties reglamentai arba bet kokie būsimi bendrosios išimties reglamentai, susiję su šioje dalyje nurodytų rūšių susitarimais, nebent atitinkamame reglamente būtų numatyta kitaip:
- Komisijos reglamentas (ES) Nr. 316/2014;
  - Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1217/2010 ⁽⁷⁵⁾;
  - Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1218/2010 ⁽⁷⁶⁾.
- (113) Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas Horizontaliosiose gairėse nurodytų rūšių konkurentų susitarimams, nebent Horizontaliosiose gairėse numatyta kitaip.
- (114) Reglamentas (ES) 2022/720 taikomas vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su variklinių transporto priemonių atsarginių dalių pirkimu, pardavimu ar perpardavimu ir variklinių transporto priemonių remonto bei techninės priežiūros paslaugų teikimu. Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta apsaugos taisyklė tokiems susitarimams taikoma tik jei, be Reglamento (ES) 2022/720 sąlygų, jie atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 461/2010 ⁽⁷⁷⁾ ir prie jo pridedamų gairių sąlygas.

4.6. Konkrečios platinimo sistemos rūšys

- (115) Tiekėjas savo prekių ar paslaugų platinimą gali organizuoti savo nuožiūra. Pavyzdžiui, tiekėjas gali pasirinkti vertikaliąją integraciją, t. y. savo prekes ar paslaugas tiesiogiai parduoti galutiniams vartotojams arba platinti jas per vertikaliai integruotus platintojus, kurie yra susijusios įmonės pagal Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 2 dalį. Tokios rūšies platinimo sistema apima vieną įmonę ir todėl nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.
- (116) Tiekėjas taip pat gali nuspręsti pasitelkti nepriklausomus platintojus. Tuo tikslu tiekėjas gali naudoti vienos ar kelių rūšių platinimo sistemas. Tam tikrų rūšių platinimo sistemoms, būtent pasirinktinio platinimo ir išimtinio platinimo sistemoms, taikomos konkrečios Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose pateiktos apibrėžtys. Gairės dėl išimtinio platinimo ir pasirinktinio platinimo atitinkamai pateiktos 4.6.1 ir 4.6.2 skirsniuose ⁽⁷⁸⁾. Tiekėjas savo prekes ar paslaugas taip pat gali parduoti nesinaudodamas nei pasirinktiniu platinimu, nei išimtiniu platinimu. Taikant reglamentą, toks kitos rūšies platinimas priskiriamas prie laisvo platinimo sistemų ⁽⁷⁹⁾.

⁽⁷⁵⁾ 2010 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1217/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams (OL L 335, 2010 12 18, p. 36).

⁽⁷⁶⁾ 2010 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1218/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių specializacijos susitarimams (OL L 335, 2010 12 18, p. 43).

⁽⁷⁷⁾ 2010 m. gegužės 27 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 461/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimams ir suderintiems veiksams variklinių transporto priemonių sektoriuje (OL L 129, 2010 5 28, p. 52).

⁽⁷⁸⁾ Taip pat žr. 6.1.2.3.1 ir 6.1.2.3.2 skirsnius.

⁽⁷⁹⁾ Taip pat žr. 6.1.2.3.3 skirsinį.

4.6.1. Išimtinio platinimo sistemos

4.6.1.1. Išimtinio platinimo sistemų apibrėžtis

(117) Pagal išimtinio platinimo sistemą, kuri apibrėžta Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies h punkte, tiekėjas priskiria teritoriją arba klientų grupę tik vienam pirkėjui arba ribotam pirkėjų skaičiui, kartu apribodamas galimybę visiems kitiems pirkėjams Sąjungoje aktyviai parduoti produktus išimtinėje teritorijoje arba išimtiniai pirkėjų grupei ⁽⁸⁰⁾.

(118) Tiekėjai dažnai pasitelkia išimtinio platinimo sistemas, kad paskatintų platintojus vykdyti finansines ir nefinansines investicijas, reikalingas tiekėjo prekių ženklui plėtoti teritorijoje, kurioje prekių ženklas nėra gerai žinomas, arba parduoti naują produktą tam tikroje teritorijoje ar tam tikrai klientų grupei, arba skatinti platintojus orientuoti savo pardavimo ir pardavimo skatinimo veiklą į tam tikrą produktą. Išimtinių teisių teikiama apsauga platintojams gali sudaryti sąlygas užsitikrinti tam tikrą verslo apimtį ir pelną, kurie pateisintų jų investicijas.

4.6.1.2. Sutarties 101 straipsnio taikymas išimtinio platinimo sistemoms

(119) Tokios platinimo sistemos, kai tiekėjas išimtinai priskiria teritoriją arba klientų grupę vienam ar keliems pirkėjams, atveju pagrindiniai galimi konkurencijos pavojai yra rinkos suskaidymas, kuris gali palengvinti kainų diskriminaciją, ir sumažėjusi to paties prekių ženklo platintojų konkurencija. Kai dauguma rinkoje veiklą vykdančių tiekėjų arba stipriausi jų taiko išimtinio platinimo sistemą, tai taip pat gali susilpninti skirtingų prekių ženklų platintojų konkurenciją ir (arba) sudaryti sąlygas slaptiems susitarimams tiek tiekėjų, tiek platintojų lygmeniu. Galiausiai dėl išimtinio platinimo gali būti ribojamos kitų platintojų konkurencinės galimybės, taigi, kartu mažinama skirtingų prekių ženklų platintojų ir to paties prekių ženklo platintojų konkurencija platintojų lygmeniu.

(120) Išimtinio platinimo susitarimams gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, jei tiekėjo ir pirkėjo rinkos dalis neviršija 30 %, susitarime nėra jokių griežtų apribojimų pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį, o kiekvienai išimtiniai teritorijai arba klientų grupei paskirtų platintojų skaičius neviršija penkių. Išimtinio platinimo susitarimui Reglamente (ES) 2022/720 nustatyta apsaugos taisyklė vis tiek gali būti taikoma, jei jis derinamas su kitais negriežtais vertikalais apribojimais, pavyzdžiui, įsipareigojimu nekonkuruoti, kuris taikomas ne ilgiau kaip penkerius metus, privalomo kiekio nustatymu arba išimtinu pirkimu.

(121) Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis taikoma ne daugiau kaip penkiems kiekvienos išimtinės teritorijos arba klientų grupės atžvilgiu veikiantiems platintojams, siekiant išsaugoti platintojų paskatas investuoti į tiekėjo prekių ar paslaugų pardavimo skatinimą ir pardavimą, kartu suteikiant tiekėjui pakankamai lankstumo organizuoti savo platinimo sistemą. Viršijus šį skaičių, kyla didesnė rizika, kad išimtiniai platintojai pasinaudos vienas kito investicijomis, taip panaikindami veiksmingumą, kurio siekiama išimtinu platinimu.

(122) Kad išimtinio platinimo sistemai būtų taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, paskirtieji platintojai turi būti apsaugoti nuo visų kitų tiekėjo pirkėjų aktyvaus pardavimo išimtinėje teritorijoje arba išimtiniai pirkėjų grupei. Kai tiekėjas paskiria daugiau nei vieną platintoją išimtiniai teritorijai ar klientų grupei, visi šie platintojai taip pat turi būti apsaugoti nuo visų kitų tiekėjo pirkėjų aktyvaus pardavimo išimtinėje teritorijoje arba išimtiniai klientų grupei, tačiau šių platintojų aktyvus ir pasyvus pardavimas išimtinėje teritorijoje ar išimtiniai klientų grupei negali būti ribojamas. Jeigu dėl praktinių priežasčių, o ne siekiant užkirsti kelią lygiagrečiai prekybai, išimtinė teritorija arba klientų grupė nėra laikinai apsaugota nuo tam tikrų pirkėjų aktyvaus pardavimo, pavyzdžiui, kai tiekėjas pakeičia išimtinio platinimo sistemą ir tam tikriems pirkėjams reikia laiko iš naujo susiderėti dėl aktyvaus pardavimo apribojimų, išimtinio platinimo sistemai vis tiek gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis.

⁽⁸⁰⁾ Žr. Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies h punktą.

(123) Išimtiniam platinimui skirtuose vertikaliosiose susitarimuose turėtų būti apibrėžta platintojams išimtinai priskiriamos teritorijos arba klientų grupės apimtis. Pavyzdžiui, išimtinė teritorija gali būti valstybės narės teritorija arba didesnė ar mažesnė teritorija. Išimtinė klientų grupė gali būti apibrėžta, pavyzdžiui, taikant vieną ar kelis kriterijus, kaip antai klientų profesiją ar veiklą, arba naudojant identifikuotą klientų sąrašą. Priklausomai nuo taikomų kriterijų, klientų grupę gali sudaryti vienas klientas.

(124) Kai teritorija arba klientų grupė nėra išimtinai priskirta vienam ar keliems platintojams, tiekėjas gali pasilikti teritoriją arba klientų grupę sau. Tokiu atveju jis apie tai privalo informuoti visus savo platintojus. Tai nereiškia, kad tiekėjas turi vykdyti komercinę veiklą rezervuotoje teritorijoje arba rezervuotos klientų grupės atžvilgiu. Pavyzdžiui, tiekėjas gali pageidauti rezervuoti teritoriją arba klientų grupę, kad ateityje galėtų priskirti ją kitiems platintojams.

4.6.1.3. Išimtinio platinimo susitarimų individualaus vertinimo gairės

(125) Netaikant Reglamento (ES) 2022/720, tiekėjo ir jo konkurentų padėtis rinkoje yra ypač svarbi, nes to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimas kels problemų tik tuo atveju, kai skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija bus nedidelė tiekėjų ar platintojų lygmeniu⁽⁸¹⁾. Kuo stipresnė tiekėjo padėtis, ypač viršijus 30 % ribą, tuo didesnė tikimybė, kad skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija yra silpna, ir tuo didesnis pavojus konkurencijai, kuri kelia bet kokia sumažėjusi to paties prekių ženklo platintojų konkurencija.

(126) Tiekėjų konkurentų padėtis gali būti dvejopos svarbos. Jeigu yra stiprių konkurentų, tai dažniausiai reiškia, kad bet kokį to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos sumažėjimą nusvers pakankama skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija. Tačiau, jeigu konkurentų skaičius rinkoje yra gana nedidelis, o jų padėtis rinkoje, vertinant pagal rinkos dalį, pajėgumus ir platinimo tinklą, yra gana panaši, kyla slaptų susitarimų ir (arba) konkurencijos sumažėjimo pavojus. Dėl to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimo šis pavojus gali padidėti, ypač kai keli tiekėjai taiko panašias platinimo sistemas.

(127) Dėl daugiopio išimtinio platinimo, t. y. kai keli tiekėjai tam tikroje teritorijoje paskiria tą (-uos) patį (-čius) išimtinį (-ius) platintoją (-us), gali dar labiau padidėti slaptų susitarimų ir (arba) konkurencijos sumažėjimo tiekėjų ir platintojų lygmeniu pavojus. Kai vienam ar keliems platintojams suteikiama išimtinė teisė platinti du arba daugiau svarbių konkuruojančių produktų toje pačioje teritorijoje, tikėtina, kad tų skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija bus gerokai suvaržyta. Kuo didesnė bendrą rinkos dalį užima prekių ženklai, kuriuos platina kelių prekių ženklų išimtiniai platintojai, tuo didesnė slaptų susitarimų ir (arba) konkurencijos sumažėjimo rizika ir tuo labiau mažės skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija. Jei vienas ar keli mažmenininkai yra kelių prekių ženklų išimtiniai platintojai, kyla pavojus, kad, vienam tiekėjui sumažinus savo prekių ženklo produktų didmeninę kainą, šis sumažinimas nebus perkeltas išimtiniam mažmenininkams ar vartotojui, nes tada sumažėtų mažmenininko pardavimas ir pelnas, gaunamas parduodant kitų prekių ženklų produktus. Palyginti su padėtimi, kai nėra daug išimtinių platintojų, tiekėjai bus mažiau suinteresuoti tarpusavio kainų konkurencija. Kai atskirų tiekėjų ir pirkėjų rinkos dalys nesiekia 30 % ribos, toks kumuliacinis poveikis gali būti priežastis panaikinti teisę naudoti Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi.

(128) Vertinant galimą išimtinio platinimo antikoncepcinį poveikį, kliūtys patekti į rinką, kurios gali trukdyti tiekėjams kurti savo integruotą platinimo tinklą arba rasti alternatyvių platintojų, yra ne tokios svarbios. Kitų tiekėjų konkurencinės galimybės neribojamos, jeigu išimtinis platinimas nėra derinamas su išipareigojimu pirkti iš vieno tiekėjo, dėl kurio platintojas yra išipareigojamas arba skatinamas konkrečios rūšies produkto užsakymus teikti vienam tiekėjui. Taikant išimtinio platinimo ir išipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo derinį, kitiems tiekėjams gali būti sunkiau rasti alternatyvių platintojų, visų pirma tais atvejais, kai išipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo taikomas tankiam išimtinių platintojų tinklui, apimančiam mažas teritorijas, arba kumuliacinio antikoncepcinio poveikio atveju. Tokiomis aplinkybėmis turėtų būti taikomi 8.2.1 skirsnyje nustatyti išipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo principai.

⁽⁸¹⁾ Žr. Sprendimo *Visma Enterprise*, C-306/20, 78 punktą.

- (129) Išimtinio platinimo ir išimtinio pirkimo derinys, kurį taikant išimtiniai platintojai tiekėjo prekių ženklo prekes privalo pirkti tiesiogiai iš tiekėjo, didina riziką, susijusią su sumažėjusia to paties prekių ženklo platintojų konkurencija ir rinkos pasidalijimu. Išimtinio platinimu jau ribojamos vartotojų galimybės priimti sprendimus, kur ir kokia kaina pirkti, nes ribojamas platintojų skaičius išimtinėje teritorijoje ir numanoma, kad jokie kiti platintojai negali aktyviai prekiauti toje teritorijoje. Išimtinis pirkimas taip pat varžo platintojų galimybes priimti sprendimus, kur ir kokia kaina pirkti, nes jie negali pirkti iš kitų išimtinio platinimo sistemoje veikiančių platintojų. Dėl to tiekėjui suteikiama daugiau galimybių riboti to paties prekių ženklo platintojų konkurenciją, kartu taikant nevienodas pardavimo sąlygas vartotojų nenaudai, išskyrus atvejus, kai išimtinio platinimo ir išimtinio pirkimo derinys užtikrina vartotojams naudingą veiksmingumą.
- (130) Kitų platintojų konkurencinės galimybės neribojamos, jeigu tiekėjas, kuris taiko išimtinio platinimo sistemą, toje pačioje atitinkamoje rinkoje paskiria daug išimtinių platintojų ir šiems išimtiniam platintojams netaikomi pardavimo kitiems nepaskirtiesiems platintojams apribojimai. Tačiau kitų platintojų konkurencinės galimybės gali būti ribojamos, kai galutinės grandies rinkose turima įtakos, visų pirma labai didelių teritorijų atveju, kuriose išimtinis platintojas tampa išimtinio pirkėju visoje rinkoje. Tai, pavyzdžiui, būtų prekybos centrų tinklas, kuris tampa vieninteliu pirmaujančio prekių ženklo platintoju nacionalinėje maisto produktų mažmeninės prekybos rinkoje. Kitų platintojų konkurencinės galimybės gali būti labiau ribojamos daugieterio išimtinio platinimo atveju.
- (131) Perkamoji galia taip pat gali padidinti slaptų pirkėjų susitarimų riziką, kai svarbūs pirkėjai, kurie gali būti skirtingose teritorijose, reikalauja, kad vienas ar keli tiekėjai su jais sudarytų išimtinio platinimo susitarimus.
- (132) Svarbu įvertinti rinkos dinamiką, nes dėl didėjančios paklausos, kintančių technologijų ir kintančios padėties rinkoje neigiamas poveikis dėl išimtinio platinimo sistemų mažiau tikėtinas nei brandžiose rinkose.
- (133) Produkto pobūdis taip pat gali būti svarbus vertinant galimą išimtinio platinimo antikonkurencinį poveikį. Šis poveikis bus ne toks didelis tuose sektoriuose, kuriuose prekyba internetu yra labiau paplitusi, nes prekyba internetu gali palengvinti pirkimą iš platintojų už išimtinės teritorijos ar klientų grupės ribų.
- (134) Prekybos lygis yra svarbus veiksnys, nes didmeniniu ir mažmeniniu lygiais galimas neigiamas poveikis gali skirtis. Išimtinis platinimas daugiausia taikomas galutinėms prekėms ir paslaugoms platinti. To paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimas ypač tikėtinas mažmeniniu lygmeniu, kai išimtinės teritorijos yra didelės, nes tokiu atveju vartotojams sudaroma labai mažai galimybių pirmaujančio prekių ženklo atveju rinktis arba platintoją, kuris siūlo didelę kainą (ir) arba aukšto lygio paslaugas, arba platintoją, kuris siūlo mažą kainą (ir) arba žemo lygio paslaugas.
- (135) Gamintojas, kuris paskiria didmenininką savo išimtinio platintoju, paprastai jam priskiria didesnę teritoriją, pavyzdžiui, visą valstybę narę. Kol didmenininkas gali parduoti prekes neribodamas galutinės grandies rinkos mažmenininkų galimybių, reikšmingas antikonkurencinis poveikis nėra tikėtinas. Galimas to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimas didmeninės prekybos lygmeniu gali būti lengvai nusvertas veiksmingumu, kuris atsiranda dėl logistikos ir pardavimo skatinimo, ypač kai gamintojas yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje. Tačiau dėl daugieterio išimtinio platinimo kyla didesnė rizika konkurencijai tarp tam tikrų prekių su skirtingais prekių ženklais didmeninėje rinkoje nei mažmeninėje prekyboje. Jei vienas didmenininkas tampa išimtinio daugelio tiekėjų prekių platintoju, kyla ne tik tų prekių ženklų tarpusavio konkurencijos sumažėjimo rizika, bet ir didesnė rizika, kad bus ribojamos konkurencinės galimybės didmeninės prekybos lygmeniu.
- (136) Išimtinio platinimo sistema, ribojanti konkurenciją pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, vis dėlto gali sukurti veiksmingumą, atitinkantį Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Pavyzdžiui, išimtinumas gali būti būtinas siekiant paskatinti platintojus investuoti į tiekėjo prekių ženklo kūrimą arba į paklausą didinančių paslaugų teikimą. Netaikant Reglamento (ES) 2022/720, kuo didesnis konkrečioje teritorijoje paskirtų išimtinių platintojų skaičius, tuo mažesnė tikimybė, kad jie turės pakankamai paskatų investuoti į tiekėjo produktų reklamą ir jo prekių ženklo plėtojimą, nes kiti išimtiniai platintojai, kurie dalijasi ta teritorija, gali pasinaudoti jų investavimo pastangomis.

- (137) Produkto pobūdis yra svarbus vertinant veiksmingumą. Objektivus veiksmingumas labiau tikėtinas naujų produktų, sudėtingų produktų ir produktų, kurių savybės sunku įvertinti prieš juos panaudojant (vadinamieji patirties produktai) ar net panaudojus (vadinamieji pasitikėjimo produktai), atveju. Be to, dėl išimtinio platinimo nulemtos masto ekonomijos transporto ir platinimo paslaugų srityje gali būti sumažintos logistikos išlaidos. Išimtinio platinimo ir išipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo derinys gali padidinti išimtinio (-ių) platintojo (-ų) paskatas sutelkti savo pastangas į konkretų prekių ženklą.
- (138) (125)–(137) dalyse nurodyti veiksniai išlieka svarbūs vertinant išimtinio platinimo sistemas, pagal kurias tiekėjas klientų grupę priskiria tik vienam ar keliems pirkėjams. Vertinant šio tipo išimtinio platinimo sistemą, taip pat reikėtų atsižvelgti į papildomus veiksnius, išvardytus (139) ir (140) dalyse.
- (139) Panašiai kaip išimtinio teritorijos priskyrimo atveju, išimtinis pirkėjų grupės priskyrimas apskritai apsunkina klientų sprendimus, kur ir kokia kaina pirkti. Be to, kadangi kiekvienas paskirtasis platintojas turi savo klientų grupę, pirkėjams, kurie nepatenka į jokią klientų grupę, gali būti sunku įsigyti tiekėjo produktų. Todėl sumažės tokių pirkėjų galimybės priimti sprendimus, kur ir kokia kaina pirkti.
- (140) Be (136) dalyje nurodytų veiksmingumo rūšių, išimtinis klientų priskyrimas gali padidinti veiksmingumą, kai platintojams būtina investuoti į konkrečią įrangą, įgūdžius ar praktinę patirtį, kad būtų patenkinti tam tikros kategorijos klientų poreikiai, arba kai tokios investicijos padeda pasiekti masto ar apimties ekonomijos logistikos srityje ⁽⁸²⁾. Tokių investicijų nuvertėjimo laikotarpis parodo, kiek laiko gali būti pateisinamas išimtinių klientų priskyrimas. Apskritai išimtinių klientų priskyrimas labiausiai pateisinamas naujų ir sudėtingų produktų, taip pat produktų, kuriuos reikia pritaikyti individualaus kliento poreikiams, atveju. Diferencijuotų poreikių, kuriuos galima nustatyti, buvimas labiau tikėtinas tuo atveju, kai parduodami tarpiniai produktai, t. y. produktai, parduodami įvairioms profesionalių pirkėjų grupėms. Ir priešingai, mažai tikėtina, kad vartotojų priskyrimas būtų veiksmingas.
- (141) Toliau pateikiamas daugiopio išimtinio platinimo oligopolinėje rinkoje pavyzdys.

Nacionalinėje galutinio produkto rinkoje yra keturi rinkos lyderiai, kurių kiekvienas valdo apie 20 % rinkos. Šie keturi rinkos lyderiai parduoda savo produktus per išimtinius platintojus mažmeninės prekybos lygmeniu. Mažmenininkams suteikiama išimtinė teritorija, atitinkanti miestą arba miesto rajoną, kuriame jie įsikūrę. Daugumoje teritorijų keturi rinkos lyderiai paskyrė tą patį išimtinį mažmenininką (daugiopas platinimas), kuris dažniausiai įsisteigęs centre ir specializuojasi parduodamas atitinkamą produktą. Likusioje 20 % nacionalinės rinkos dalyje veikia smulkūs vietos gamintojai, kurių didžiausias valdo 5 % nacionalinės rinkos. Šie vietos gamintojai paprastai parduoda savo produktus per kitus mažmenininkus, ypač dėl to, kad keturių didžiausių tiekėjų išimtiniai platintojai iš esmės nėra suinteresuoti mažiau žinomų ir pigesnių prekių ženklų produktų prekyba. Rinka pasižymi didele prekių ženklų ir produktų diferenciacija. Visi keturi rinkos lyderiai organizuoja dideles nacionalines reklamos kampanijas ir yra sukūrę gerą prekių ženklų įvaizdį, o mažesnieji gamintojai nereklamuoja savo produktų nacionaliniu mastu. Rinka yra gana brandi, joje vyrauja stabili paklausa ir nėra reikšmingų produkto ir technologijos naujovių. Produktas yra palyginti paprastas.

Tokioje oligopolinėje rinkoje iškyla rizika, kad visi keturi rinkos lyderiai sudarys slaptą susitarimą. Riziką didina daugiopas platinimas. To paties prekių ženklo platintojų konkurenciją riboja išimtinės teritorijos nustatymas. Visų keturių pirmaujančių prekių ženklų konkurencija mažmeninės prekybos lygmeniu yra sumažinta, nes kiekvienoje teritorijoje vienas mažmenininkas nustato kainas visiems keturiems prekių ženklams. Daugiopas platinimas reiškia, kad jeigu vienas gamintojas sumažins savo prekių ženklo produktų kainą, mažmenininkas nebus suinteresuotas perteikti to kainos sumažinimo vartotojui, nes

⁽⁸²⁾ Pavyzdžiui, tiekėjas paskiria specialų platintoją, kuris atsako į valdžios institucijų kvietimus dalyvauti konkursuose, susijusiuose su IT įranga ar biuro reikmenimis.

tuomet sumažėtų jo pardavimas ir pelnas, gautas parduodant kitų prekių ženklų produktus. Taigi gamintojai nėra labai suinteresuoti tarpusavio kainų konkurencija. Skirtingų prekių ženklų produktų kainų konkurencija vyksta tarp prastą prekių ženklą įvaizdį turinčių mažesnių gamintojų produktų. Galimų argumentų dėl išimtinų (bendrų) platintojų veiksmingumo nėra daug, nes produktas yra palyginti paprastas, perpardavimui vykdyti nereikia jokių atskirų investicijų arba mokymo, o reklama daugiausia vykdoma gamintojų lygmeniu.

Nors kiekvienas iš rinkos lyderių valdo už nustatytą ribą mažesnę rinkos dalį, Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos gali būti netenkinamos ir gali prirėkti panaikinti bendrąją išimtį susitarimams, sudarytiems su platintojais, kurių pirkimų rinkos dalis mažesnė nei 30 %.

(142) Toliau pateikiamas išimtinio kliento priskyrimo pavyzdys.

Įmonė sukūrė sudėtingą automatinę gėsinimo sistemą. Šiuo metu įmonės rinkos dalis automatinė gėsinimo sistemų rinkoje sudaro 40 %. Kai ji pradėjo prekiauti sudėtinga gėsinimo sistema, su ankstesniu produktu ji užėmė 20 % rinkos. Naujos rūšies automatinės gėsinimo sistemos įrengimas priklauso nuo pastato, kuriame ji yra įrengiama, rūšies ir paskirties (pavyzdžiui, įstaiga, chemijos gamykla ar ligoninė). Įmonė paskyrė kelis platintojus sudėtingai gėsinimo sistemai parduoti ir įrengti. Kiekvienas platintojas turėjo supažindinti savo darbuotojus su bendrais ir konkrečiais automatinės gėsinimo sistemos įrengimo reikalavimais pagal atskiras klientų grupes. Norėdama užtikrinti, kad platintojai specializuotųsi, įmonė priskyrė kiekvienam platintojui išimtinę klientų grupę ir uždraudė vykdyti aktyvų pardavimą kitų platintojų išimtinų klientų grupėms. Po 5 metų visiems platintojams bus leista vykdyti aktyvų pardavimą visoms klientų grupėms, taigi nebebus taikoma išimtinų klientų priskyrimo sistema. Tuomet tiekėjas taip pat galės pradėti parduoti naujiems platintojams. Rinka yra gana dinamiška, neseniai į ją atėjo du nauji dalyviai, įvyko daug technologinių pokyčių. Konkurentai, kurių rinkos dalys sudaro nuo 5 % iki 25 %, taip pat tobulina savo produktus.

Kadangi išimtinumas yra ribotos trukmės ir juo padedama užtikrinti, kad platintojai susigrąžintų savo investicijas ir iš pradžių vykdytų pardavimą tam tikrai klientų grupei ir taip įgytų patirties, o galimas antikonkurencinis poveikis dinamiškoje rinkoje yra nedidelis, Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos galėtų būti tenkinamos.

4.6.2. Pasirinktinio platinimo sistemos

4.6.2.1. Pasirinktinio platinimo sistemų apibrėžtis

(143) Pagal pasirinktinio platinimo sistemą, kuri apibrėžta Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies g punkte, tiekėjas įsipareigoja sutartyje prekes ar paslaugas tiesiogiai arba netiesiogiai parduoti tik platintojams, atrinktiems remiantis konkrečiais kriterijais. Šie platintojai įsipareigoja neparduoti tokių prekių ar paslaugų neįgaliesiems platintojams toje teritorijoje, kurioje tiekėjas taiko tokią sistemą.

(144) Tiekėjo taikomi platintojų atrankos kriterijai gali būti kokybiniai arba kiekybiniai arba abu. Kiekybiniais kriterijais platintojų skaičius ribojamas tiesiogiai, pavyzdžiui, nustatant fiksuotą platintojų skaičių. Kokybiniais kriterijais platintojų skaičius ribojamas netiesiogiai, nustatant sąlygas, kurias gali įvykdyti ne visi platintojai, pavyzdžiui, susijusias su parduotinų produktų asortimentu, pardavėjų mokymu, pardavimo vietoje teiktinu aptarnavimu arba produktų reklama ir pateikimu. Kokybiniai kriterijai gali būti susiję su tvarumo tikslų, pavyzdžiui, klimato kaitos, aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo ribojimo, įgyvendinimu. Pavyzdžiui, tiekėjai galėtų reikalauti, kad platintojai savo prekybos vietose teiktų įkrovimo paslaugas ar perdirbimo įrenginius arba užtikrintų, kad prekės būtų tiekiamos tvariomis priemonėmis, pavyzdžiui, kroviniu dviračiu, o ne motorine transporto priemone.

- (145) Pasirinktinio platinimo sistemos yra panašios į išimtinio platinimo sistemas, nes jomis ribojamas įgaliotųjų platintojų skaičius ir pardavimo galimybės. Pagrindinis šių dviejų rūšių platinimo sistemų skirtumas yra platintojui suteiktos apsaugos pobūdis. Išimtinio platinimo sistemos atveju platintojas yra apsaugotas nuo aktyvaus pardavimo už jo išimtinės teritorijos ribų, o pasirinktinio platinimo sistemos atveju platintojas yra apsaugotas nuo neįgaliotųjų platintojų aktyvaus ir pasyvaus pardavimo.

4.6.2.2. Sutarties 101 straipsnio taikymas pasirinktinio platinimo sistemoms

- (146) Galimas pasirinktinio platinimo sistemų pavojus konkurencijai apima to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos sumažėjimą ir, ypač tuo atveju, kai pasireiškia kumuliacinis poveikis, tam tikrų rūšių platintojų konkurencinių galimybių ribojimą, taip pat konkurencijos mažinimą ir galimas palankesnės sąlygas pirkėjams arba tiekėjams sudaryti slaptą susitarimą dėl pirkėjų skaičiaus apribojimo.
- (147) Siekiant įvertinti pasirinktinio platinimo sistemos suderinamumą su Sutarties 101 straipsniu, pirmiausia būtina nustatyti, ar sistema patenka į 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Šiuo tikslu būtina skirti tik kokybinio pobūdžio pasirinktinį platinimą ir kiekybinį pasirinktinį platinimą.
- (148) Vien kokybinio pobūdžio pasirinktinis platinimas gali nepatekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu tenkinamos visos trys Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendime *Metro* nustatytos sąlygos⁽⁸³⁾ (toliau – *Metro* kriterijai). Taip yra todėl, kad jei tie kriterijai atitinkami, galima daryti prielaidą, kad su pasirinktiniu platinimu susijusių to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos apribojimą atsveria didesnė skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija dėl kokybės⁽⁸⁴⁾.
- (149) Šiuos tris *Metro* kriterijus galima apibendrinti taip: pirma, atitinkamų prekių ar paslaugų pobūdis turi lemti pasirinktinio platinimo sistemos būtinumą. Tai reiškia, kad, atsižvelgiant į atitinkamo produkto pobūdį, tokia sistema turi būti pagrįstai reikalinga siekiant išsaugoti to produkto kokybę ir užtikrinti tinkamą jo naudojimą. Pavyzdžiui, pasirinktinio platinimo naudojimas gali būti pagrįstas aukštos kokybės arba aukštųjų technologijų produktų⁽⁸⁵⁾ arba prabangos prekių⁽⁸⁶⁾ atveju. Tokių prekių kokybę gali lemti ne tik jų materialinės savybės, bet ir jas lydintis prabangos išpūdis. Todėl, siekiant išsaugoti tokių prekių kokybę, gali prireikti sukurti pasirinktinio platinimo sistemą, kuria būtų siekiama užtikrinti, kad prekės būtų eksponuojamos taip, kad prisidėtų prie tos prabangos išpūdžio išsaugojimo⁽⁸⁷⁾; antra, pardavėjai turi būti pasirenkami pagal objektyvius kokybinius kriterijus, kurie nustatomi vienodi visiems galimiems pardavėjams ir taikomi nediskriminaciniu būdu; trečia, nustatyti kriterijai neturi viršyti to, kas yra būtina⁽⁸⁸⁾.

⁽⁸³⁾ Žr. 1977 m. spalio 25 d. Sprendimo *Metro / Komisija*, C-26/76, EU:C:1977:167 (toliau – Sprendimas *Metro / Komisija*, C-26/76), 20 ir 21 punktus; 1980 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *L'Oréal / De Nieuwe AMCK*, C-31/80, EU:C:1980:289 (toliau – Sprendimas *L'Oréal / De Nieuwe AMCK*, C-31/80) 15 ir 16 punktus; 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique SAS / Président de l'Autorité de la concurrence*, C-439/09, EU:C:2011:649 (toliau – Sprendimas *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09), 41 punktą; 2017 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Coty Germany GmbH / Parfümerie Akzente GmbH*, C-230/16, EU:C:2017:941 (toliau – Sprendimas *Coty Germany*, C-230/16), 24 punktą.

⁽⁸⁴⁾ Žr. Sprendimo *Metro / Komisija*, C-26/76, 20–22 punktus; 1983 m. spalio 25 d. Sprendimo *AEG / Komisija*, C-107/82, EU:C:1983:293 (toliau – Sprendimas *AEG / Komisija*, C-107/82) 33, 34 ir 73 punktus; 1986 m. spalio 22 d. Sprendimo *Metro / Komisija*, C-75/84, EU:C:1986:399, 45 punktą; 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Leclerc / Komisija*, T-88/92, EU:T:1996:192, 106 punktą.

⁽⁸⁵⁾ Žr. Sprendimą *Metro / Komisija*, C-26/76 ir Sprendimą *AEG / Komisija*, C-107/82.

⁽⁸⁶⁾ Žr. Sprendimą *Coty Germany*, C-230/16.

⁽⁸⁷⁾ Žr. Sprendimo *Coty Germany*, C-230/16, 25–29 punktus.

⁽⁸⁸⁾ Žr. Sprendimo *Metro / Komisija*, C-26/76, 20 ir 21 punktus; Sprendimo *L'Oréal / De Nieuwe AMCK* C-31/80, 15 ir 16 punktus; Sprendimo *AEG / Komisija* C-107/82, 35 punktą; 1992 m. vasario 27 d. Sprendimo *Vichy / Komisija*, T-19/91, EU:T:1992:28, 65 punktą.

- (150) Siekiant įvertinti, ar tenkinami *Metro* kriterijai, būtina ne tik bendrai įvertinti nagrinėjamą pasirinktinio platinimo susitarimą, bet ir atskirai išnagrinėti kiekvieną galimai ribojančią susitarimo sąlygą ⁽⁸⁹⁾. Tai visų pirma reiškia, kad reikia įvertinti, ar ta ribojanti sąlyga yra tinkama atsižvelgiant į pasirinktinio platinimo sistemos tikslą ir ar ji neviršija to, kas būtina tam tikslui pasiekti ⁽⁹⁰⁾. Griežti apribojimai neatitinka šio proporcingumo kriterijaus. Ir atvirkščiai, prabangos prekių tiekėjui, pavyzdžiui, gali būti tinkama uždrausti savo įgaliotiesiems platintojams naudotis elektroninėmis prekyvietėmis, jei tai netiesiogiai netrukdo įgaliotajam platintojui veiksmingai naudotis internetu prekėms tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams parduoti ⁽⁹¹⁾. Visų pirma, toks draudimas naudoti elektronines prekyvietes neapribotų pardavimo tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams, kai įgaliotasis platintojas gali laisvai valdyti savo internetinę parduotuvę ir reklamuotis internete, kad padidintų informuotumą apie savo veiklą internete ir pritrauktų potencialius klientus ⁽⁹²⁾. Tokiu atveju ribojanti sąlyga, jei ji tinkama, nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir tolesnės analizės atlikti nereikia.
- (151) Nepriklausomai nuo to, ar kokybiniai ir (arba) kiekybiniai pasirinktinio platinimo susitarimai atitinka *Metro* kriterijus, šiems susitarimams gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, jei tiekėjo ir pirkėjo rinkos dalys neviršija 30 %, o susitarime nėra jokių griežtų apribojimų ⁽⁹³⁾. Išimtis nenustoja galioti, jei pasirinktinis platinimas derinamas su kitais negriežtais vertikaliais apribojimais, pavyzdžiui, išipareigojimais nekonkuruoti, apibrėžtas Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies f punkte. Reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis taikoma neatsižvelgiant į atitinkamo produkto ir atrankos kriterijų pobūdį. Be to, tiekėjas neprivalo skelbti savo atrankos kriterijų ⁽⁹⁴⁾.
- (152) Kai konkrečiu atveju pasirinktinio platinimo susitarimu, kuriam taikoma bendroji išimtis, reikšmingai ribojama konkurencija tiekėjo ar platintojo lygmeniu ir nesukuriamas veiksmingumo, kuris nusvertų apribojimo poveikį, pavyzdžiui, dėl to, kad atrankos kriterijai nėra susiję su produkto savybėmis arba nėra būtini produkto platinimui pagerinti, bendrosios išimties taikymas gali būti panaikintas.

4.6.2.3. Pasirinktinio platinimo susitarimų individualaus vertinimo gairės

- (153) Netaikant Reglamento (ES) 2022/720, tiekėjo ir jo konkurentų padėtis rinkoje yra svarbiausia vertinant galimą antikonkurencinį poveikį, kadangi dėl to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimo iš esmės kyla problemų, tik kai skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencija yra silpna ⁽⁹⁵⁾. Kuo stipresnė tiekėjo padėtis, ypač viršijanti 30 % ribą, tuo didesnė rizika konkurencijai, kylanti dėl to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimo. Kitas svarbus veiksnys yra pasirinktinio platinimo tinklų, esančių toje pačioje atitinkamoje rinkoje, skaičius. Kai pasirinktinį platinimą rinkoje taiko tik vienas tiekėjas, kiekybinis pasirinktinis platinimas paprastai neturi antikonkurencinio poveikio. Tačiau praktikoje pasirinktinį platinimą dažnai taiko keli tiekėjai tam tikroje rinkoje (kumuliacinis poveikis).
- (154) Esant kumuliaciniam poveikiui, būtina atsižvelgti į pasirinktinį platinimą taikančių tiekėjų padėtį rinkoje: kai dauguma rinkoje pirmaujančių tiekėjų taiko pasirinktinį platinimą, tam tikrų rūšių platintojų, pavyzdžiui, nuolaidas taikančių subjektų, konkurencinės galimybės gali būti ribojamos. Veiksmingiau veikiančių platintojų konkurencinių galimybių ribojimo pavojus yra didesnis, kai taikomas pasirinktinis, o ne išimtinis platinimas, nes taikant pasirinktinio platinimo sistemą ribojamas pardavimas neįgaliotiesiems platintojams. Tuo apribojimu siekiama, kad pasirinktinio platinimo sistemos būtų uždaro pobūdžio, kai produktą gali įsigyti tik įgaliotieji platintojai, atitinkantys nustatytus kriterijus, o neįgaliotieji platintojai negali gauti prekių. Atitinkamai

⁽⁸⁹⁾ Žr. (149) dalį.

⁽⁹⁰⁾ Žr. Sprendimo *Coty Germany*, C-230/16, 43–58 punktus.

⁽⁹¹⁾ Žr. Sprendimą *Coty Germany*, C-230/16, ypač jo 67 punktą; taip pat žr. šių gairių (208) dalį.

⁽⁹²⁾ Taip pat žr. (208) dalį.

⁽⁹³⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 54 punktą. Taip pat žr. 6.1.2.3.2 skirsnį.

⁽⁹⁴⁾ Taip pat *mutatis mutandis* žr. 2012 m. birželio 14 d. Sprendimo *Auto 24 SARL / Jaguar Land Rover France SAS*, C-158/11, EU:C:2012:351, 31 punktą.

⁽⁹⁵⁾ Žr. Sprendimo *Visma Enterprise*, C-306/20, 78 punktą.

- pasirinktinis platinimas ypač tinkamas siekiant išvengti kainų nuolaidas taikančių (ir prekiaujančių ne internetu arba tik internetu) platintojų daromo spaudimo gamintojo pelnui, taip pat įgaliotųjų prekyautojų pelnui. Tokių platinimo būdų ribojimu, kuris gali atsirasti arba dėl to, kad pasirinktinis platinimas naudojamas kumuliatyviai, arba jį naudoja vienintelis tiekėjas, kurio rinkos dalis viršija 30 %, sumažinamos vartotojų galimybės pasinaudoti konkrečiais tokių platinimo būdų pranašumais, pavyzdžiui, mažesnėmis kainomis, didesniu skaidrumu ir didesnėmis galimybėmis įsigyti produktą.
- (155) Kai individualiems pasirinktinio platinimo tinklams taikoma Reglamente (ES) 2022/720 nustatyta išimtis, galimybė panaikinti teisę naudotis bendrąja išimtimi arba nebetaikyti Reglamento (ES) 2022/720 gali būti svarstoma, jei tokie tinklai sukuria kumuliacinį antikonkurencinį poveikį. Tačiau toks kumuliacinis antikonkurencinis poveikis nėra tikėtinas, kai pasirinktiniu platinimu užimama bendra rinkos dalis neviršija 50 %. Taip pat tikėtina, kad konkurencijos problemų nekils, kai pasirinktiniu platinimu užimama daugiau nei 50 % rinkos, bet bendra penkių didžiausių tiekėjų rinkos dalis neviršija 50 %. Kai tiek penkių didžiausių tiekėjų rinkos dalis, tiek rinkos, kurią apima pasirinktinis platinimas, dalis viršija 50 %, vertinimas gali skirtis, priklausomai nuo to, ar visi penki didžiausi tiekėjai taiko pasirinktinį platinimą. Kuo stipresnė konkurentų, kurie netaiko pasirinktinio platinimo, padėtis, tuo mažiau yra tikėtinas kitų platintojų konkurencinių galimybių ribojimas. Konkurencijos problemų gali kilti tada, kai visi penki didžiausi tiekėjai taiko pasirinktinį platinimą. Taip gali būti visų pirma tuo atveju, kai didžiausių tiekėjų sudarytuose susitarimuose numatyti kiekybiniai atrankos kriterijai, tiesiogiai ribojantys įgaliotųjų platintojų skaičių, arba jei pagal taikomus kokybinius kriterijus neleidžiama taikyti tam tikrų platinimo būdų, pavyzdžiui, taikomas reikalavimas turėti vieną ar daugiau fizinių parduotuvių arba teikti tam tikras paslaugas, kurios paprastai gali būti teikiamos tik taikant tam tikrą platinimo būdą.
- (156) Paprastai mažai tikėtina, kad būtų tenkinamos Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos, jeigu pasirinktinio platinimo sistemos, kuriomis prisidedama prie kumuliacinio poveikio, neleidžia į rinką patekti naujiems platintojams, galintiems tinkamai parduoti atitinkamus produktus, ypač taikantiems nuolaidas arba tik internetu prekiaujantiems platintojams, siūlantiems mažesnes kainas vartotojams, taip ribojant platinimą tam tikrų esamų kanalų naudai ir kenkiant galutiniams vartotojams. Taikant labiau netiesioginius kiekybinio pasirinktinio platinimo būdus, pavyzdžiui, vien kokybinius atrankos kriterijus derinant su reikalavimu platintojams per metus parduoti minimalų kiekį, mažiau tikėtina, kad atsiras grynasis neigiamas poveikis, ypač jeigu toks minimalus kiekis nesudarys reikšmingos bendros platintojų apyvartos, gautos pardavus konkrečius produktus, dalies ir neviršys to, kas yra būtina, kad tiekėjas susigrąžintų su santykiškai susijusias investicijas ir (arba) būtų pasiekta masto ekonomija platinimo srityje. Tiekėjas, kurio rinkos dalis neviršija 5 %, paprastai nėra laikomas reikšmingai prisidedančiu prie kumuliacinio poveikio.
- (157) Kliūtys patekti į rinką iš esmės yra svarbios, kai ribojamos neįgaliotųjų platintojų konkurencinės galimybės rinkoje. Kliūtys patekti į rinką galėtų būti reikšmingos tais atvejais, kai prekių ženklais pažymėtų produktų gamintojai taiko pasirinktinį platinimą, nes paprastai į pasirinktinio platinimo sistemą neįtrauktiems platintojams reikia laiko ir didelių investicijų tam, kad galėtų rinkai pateikti nuosavais prekių ženklais pažymėtas prekes arba kitur įsigyti konkurencingų prekių.
- (158) Perkamoji galia gali padidinti slapto platintojų susitarimo riziką. Stiprią padėtį rinkoje užimantys platintojai gali skatinti tiekėjus taikyti atrankos kriterijus, dėl kurių rinkoje ribojamos naujų ir efektyvesnių platintojų konkurencinės galimybės. Todėl perkamoji galia gali reikšmingai pakeisti galimo pasirinktinio platinimo antikonkurencinio poveikio analizę. Veiksmingiau veikiančių platintojų konkurencinių galimybių ribojimas rinkoje gali pasireikšti tada, kai stipri platintojų organizacija, siekdama riboti platinimą savo narių naudai, tiekėjui taiko atrankos kriterijus.
- (159) Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta, kad tiekėjas negali nustatyti išpareigojimo, verčiančio įgaliotuosius platintojus tiesiogiai ar netiesiogiai neprekiuoti tam tikrų konkuruojančių tiekėjų prekių ženklais pažymėtais produktais. Šia nuostata siekiama atgrasyti nuo horizontaliojo slapto susitarimo, kuriuo pirmaujantys tiekėjai sukurtų pasirinktines prekių ženklų grupes ir taip užkirstų kelią tam tikrais prekių ženklais pažymėtiems produktams. Mažai tikėtina, kad tokiam išpareigojimui būtų taikoma išimtis, kai penkių didžiausių tiekėjų bendra rinkos dalis yra lygi 50 % arba didesnė, nebent nė vienas iš tiekėjų, taikančių tokią išpareigojimą, nepriklauso penkiems didžiausiems rinkoje esantiems tiekėjams.

- (160) Konkurencijos problemų, susijusių su kitų tiekėjų konkurencinių galimybių ribojimu, paprastai nekylo, jei kitiems tiekėjams netrukdoma naudotis tų pačių platintojų paslaugomis, kai, pavyzdžiui, pasirinktinis platinimas derinamas su išpareigojimu pirkti iš vieno tiekėjo. Jeigu įgaliojimų platintojų tinklas yra tankus arba daromas kumuliacinis poveikis, pasirinktinio platinimo ir išpareigojimo nekonkuruoti derinys gali kelti pavojų, kad bus apribotos kitų tiekėjų konkurencinės galimybės. Tokiu atveju taikomos 8.2.1 skirsnyje pateiktos gairės dėl išpareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo. Jeigu pasirinktinis platinimas nėra derinamas su išpareigojimu nekonkuruoti, konkuruojančių tiekėjų konkurencinių galimybių ribojimas rinkoje vis tiek gali kelti susirūpinimą. Taip gali nutikti, kai pirmaujančios tiekėjai taiko ne tik vien kokybinio pobūdžio atrankos kriterijus, bet savo platintojams nustato tam tikrus papildomus išpareigojimus, pavyzdžiui, išpareigojimą rezervuoti minimalų plotą lentynose tiekėjo produktams arba užtikrinti, kad platintojo parduodama tiekėjo produktų apyvarta pasiektų minimalią visos platintojo apyvartos dalį. Tokia problema greičiausiai neiškils, jeigu rinkos dalis, kurią apima pasirinktinis platinimas, neviršija 50 % arba, kai šis aprėpties rodiklis viršijamas, jeigu penkių didžiausių tiekėjų rinkos dalis neviršija 50 %.
- (161) Svarbu įvertinti rinkos dinamiką, nes dėl didėjančios paklausos, kintančių technologijų ir kintančios padėties rinkoje neigiamas poveikis gali būti mažiau tikėtinas nei brandžiose rinkose.
- (162) Pasirinktinis platinimas gali būti veiksmingas, kai dėl jo nulemtos masto ekonomijos transporto paslaugų srityje mažėja logistikos išlaidos, ir taip gali būti nepaisant produkto pobūdžio (žr. (16) dalies g punktą). Tačiau pasirinktinio platinimo sistemose tokio pobūdžio veiksmingumas dažniausiai yra tik nežymus. Norint įvertinti, ar pasirinktinis platinimas gali pagrįstai išspręsti platintojų pasinaudojimo kitų platintojų paslaugomis problemą (žr. 16 dalies b punktą) arba padėti sukurti ar išlaikyti prekių ženklo įvaizdį (žr. 16 dalies h punktą), svarbu atsižvelgti į produkto pobūdį. Apskritai taikant pasirinktinį platinimą tokio veiksmingumo labiau tikėtina pasiekti naujų produktų, sudėtingų produktų ir produktų, kurių savybės sunku įvertinti prieš juos panaudojant (vadinamieji patirties produktai) ar net panaudojus (vadinamieji pasitikėjimo produktai), atveju. Toks pasirinktinio platinimo derinimas su vietovės išlyga, kad įgaliojasis platintojas būtų apsaugotas nuo kitų įgaliojimų platintojų konkurencijos jiems atidarius parduotuvę jo kaimynystėje, gali visų pirma atitikti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, jeigu toks derinimas yra būtinas siekiant apsaugoti įgaliojotojo platintojo esmines ir su santykiškai susijusias investicijas (žr. 16 dalies e punktą). Siekiant užtikrinti, kad būtų pasirinktas mažiausią antikonkurencinį poveikį turintis apribojimas, svarbu įvertinti, ar toks pat veiksmingumas gali būti pasiektas tokiomis pačiomis sąnaudomis, pavyzdžiui, taikant reikalavimus tik aptarnavimui.
- (163) Toliau pateikiamas kiekybinio pasirinktinio platinimo pavyzdys.

Prekių ženklu pažymėtų produktų gamintojas A, kuris yra rinkos lyderis, turintis 35 % rinkos dalį, ilgalaikio vartojimo prekių rinkoje savo produktą vartotojams parduoda per pasirinktinio platinimo sistemą. Yra keli patekimo į sistemą kriterijai: parduotuvė turi įdarbinti išmokytus darbuotojus ir teikti paslaugas prieš pardavimą; parduotuvėje turi būti speciali vieta, skirta to produkto ir panašių aukštųjų technologijų produktų pardavimui; taip pat reikalaujama, kad parduotuvė prekiautų įvairiais tiekėjo produktų modeliais ir juos pristatytų patraukliu būdu. Be to, į sistemą priimamų mažmenininkų skaičius yra tiesiogiai ribojamas nustatant maksimalų mažmenininkų skaičių pagal kiekvieno regiono arba miesto gyventojų skaičių. Gamintojas A šioje rinkoje turi šešis konkurentus. Jo didžiausi konkurentai – prekių ženklu pažymėtų produktų gamintojų B, C ir D, kurių rinkos dalys atitinkamai sudaro 25 %, 15 % ir 10 %, o kitų gamintojų rinkos dalys yra mažesnės. A yra vienintelis gamintojas, naudojantis pasirinktinį platinimą. Pasirinktiniai A prekių ženklo prekių platintojai visada parduoda ir kelių konkuruojančių prekių ženklų prekes. Tačiau konkuruojančių prekių ženklų prekės taip pat yra parduodamos parduotuvėse, kurios nepriklauso gamintojo A pasirinktinio platinimo sistemai. Platinimo kanalai yra įvairūs, pavyzdžiui, prekių ženklų B ir C prekės parduodamos ne tik daugelyje gamintojo A pasirinktų parduotuvių, bet ir kitose parduotuvėse, teikiančiose kokybišką aptarnavimą, bei dideliuose prekybos centruose. Prekių ženklo D prekės daugiausia parduodamos parduotuvėse, kuriose teikiamos aukšto lygio paslaugos. Technologijos šioje rinkoje tobulėja gana greitai, o pagrindiniai tiekėjai geros savo produktų kokybės įvaizdį palaiko reklama.

Pasirinktinis platinimas apima 35 % šios rinkos. Gamintojo A pasirinktinio platinimo sistema neturi tiesioginio poveikio skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencijai. A prekių ženklo platintojų konkurencija gali būti sumažinta, tačiau vartotojai gali rinktis B ir C prekių ženklų, kurių kokybės įvaizdis yra panašus į A prekių ženklo kokybės įvaizdį, mažmenininkus, teikiančius žemo lygio paslaugas ir (arba) siūlančius mažas kainas. Be to, galimybė rinktis kitų prekių ženklų mažmenininkus, teikiančius aukšto lygio paslaugas, nėra ribojama, nes atrinktų platintojų galimybės prekiauti konkuruojančių prekių ženklų produktais neribojamos, o dėl kiekybinio A prekių ženklo platintojų skaičiaus ribojimo kiti mažmenininkai, teikiantys aukšto lygio paslaugas, gali nevaržomai platinti konkuruojančius prekių ženklus. Šiuo atveju, atsižvelgiant į aptarnavimo reikalavimus ir į tikėtiną jų sukurtą veiksmingumą, taip pat į ribotą poveikį A prekių ženklo platintojų konkurencijai, yra tikėtina, kad gali būti tenkinamos Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos.

(164) Toliau pateikiamas pasirinktinio platinimo, turinčio kumuliacinį poveikį, pavyzdys.

Tam tikrų sporto prekių rinkoje yra septyni gamintojai, kurių rinkos dalys sudaro atitinkamai 25 %, 20 %, 15 %, 15 %, 10 %, 8 % ir 7 %. Penki didžiausi gamintojai platina savo produktus naudodamiesi pasirinktiniu platinimu, o du mažiausi gamintojai taiko kitokios rūšies platinimo sistemas, taigi pasirinktinis platinimas apima 85 % rinkos. Prieigos prie pasirinktinio platinimo tinklų kriterijai visiems gamintojams yra vienodi: platintojai privalo turėti vieną ar daugiau fizinių parduotuvių; tos parduotuvės privalo turėti išmokytus darbuotojus ir teikti paslaugas prieš pardavimą; parduotuvėje turi būti speciali vieta, skirta to produkto pardavimui; yra nustatytas mažiausias tokios vietos dydis. Taip pat reikalaujama, kad parduotuvė prekiautų įvairiais atitinkamo prekių ženklo gaminiais ir produktą pristatytų patraukliu būdu; parduotuvė turi būti prekybos gatvėje, o tokios rūšies produkto pardavimas turi sudaryti ne mažiau kaip 30 % visos parduotuvės apyvartos. Dažniausiai tas pats platintojas yra įgaliojamas platinti visų penkių prekių ženklų produktus. Dviejų gamintojų, kuriems netaikomas pasirinktinis platinimas, prekės paprastai yra parduodamos per mažiau specializuotus ir žemesnio lygio aptarnavimą teikiančius mažmenininkus. Rinkoje vyrauja stabili pasiūla ir paklausa, būdinga labai stipri produktų diferenciacija, didelė svarba tenka prekių ženklo įvaizdžiui. Visi penki rinkos lyderiai sukūrė labai stiprų prekių ženklų įvaizdį reklamos ir rėmimo pagalba, o du mažesni gamintojai laikosi strategijos parduoti pigesnius produktus, nepasižyminčius stiprių prekių ženklo įvaizdžiu.

Šioje rinkoje galimybė prekiauti penkių pirmaujančių prekių ženklų produktais nesuteikiama bendras kainų nuolaidas taikantiems platintojams ir platintojams, kurie parduoda tik internetu. Taip yra dėl to, kad reikalavimas, jog produktas sudarytų bent 30 % platintojų veiklos, ir kriterijai, taikomi prekių pateikimui ir paslaugoms iki pardavimo, nesuteikia galimybės daugumai kainų nuolaidas taikančių platintojų patekti į įgaliotųjų platintojų tinklą. Be to, kelias patekti į tinklą tik internetu prekiaujantiems platintojams užkertamas reikalavimu turėti vieną ar daugiau fizinių parduotuvių. Todėl vartotojai neturi pasirinkimo ir yra priversti pirkti penkių pirmaujančių prekių ženklų produktus aukšto lygio aptarnavimą ir (arba) dideles kainas siūlančiose parduotuvėse. Dėl to sumažėja konkurencija tarp penkių pirmaujančių prekių ženklų produktų platintojų. Tai, kad dviejų mažiausių prekių ženklų produktus galima įsigyti žemo lygio aptarnavimą teikiančiose ir (arba) mažas kainas siūlančiose parduotuvėse, to nekompensuoja, nes penkių rinkos lyderių prekių ženklų įvaizdis yra daug geresnis. Skirtingų prekių ženklų produktų platintojų konkurencija taip pat yra apribota dėl daugiopo platinimo. Nors egzistuoja tam tikra to paties prekių ženklo produkto platintojų konkurencija, o platintojų skaičius nėra tiesiogiai ribojamas, patekimo į tinklą kriterijai yra pakankamai griežti, todėl kiekvienoje teritorijoje yra nedaug platintojų, prekiaujančių penkių pirmaujančių prekių ženklų produktais.

Veiksmingumas, susijęs su tokiomis kiekybinio pasirinktinio platinimo sistemomis, yra menkas: produktas nėra labai sudėtingas ir nepagrindžia ypač aukšto lygio aptarnavimo. Jeigu gamintojai negali įrodyti, kad jų pasirinktinio platinimo sistemomis aiškiai sukuriamas veiksmingumas, tikėtina, kad teisė naudotis bendrąją išimtimi turės būti panaikinta dėl kumuliacinio antikonkurencinio poveikio, dėl kurio vartotojai turi mažesnę pasirinkimą, o kainos yra didesnės.

4.6.3. *Franšizė*

(165) Franšizės sutarys apima INT, ypač susijusių su prekių ženklais arba simboliais ir praktinės patirties taikymu naudojant ir platinant prekes arba teikiant paslaugas, licencijas. Be INT licencijos, franšizės teisių suteikėjas paprastai teikia komercinę ir techninę pagalbą franšizės gavėjui visu sutarties galiojimo laikotarpiu. Licencija ir pagalba yra neatskiriamos verslo būdo, kuriam taikoma franšizė, sudedamosios dalys. Franšizės gavėjas paprastai moka franšizės teisių suteikėjui franšizės mokestį už tam tikro verslo būdo naudojimą. Franšizė gali leisti franšizės teisių suteikėjui sukurti vienodą jo produktų platinimo sistemą atliekant labai nedideles investicijas. Be verslo būdo pateikimo, franšizės sutartyse paprastai yra įvairių vertikalųjų apribojimų, taikomų platinamiems produktams, derinių, pavyzdžiui, pasirinktinis platinimas ir (arba) įsipareigojimai nekonkuruoti.

- (166) Franšizei (išskyrus pramoninės franšizės sutartis) būdingi tam tikri specifiniai ypatumai, pavyzdžiui, vienodo prekybinio pavadinimo naudojimas, vienodų verslo metodų taikymas (įskaitant INT licencijavimą) ir autorinio atlyginimo mokėjimas už suteiktą naudą. Atsižvelgiant į šiuos ypatumus, nuostatos, kurios yra būtinos franšizės sistemų veikimui, gali būti laikomos nepatenkančiomis į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Tai, pavyzdžiui, susiję su apribojimais, neleidžiančiais franšizės gavėjui naudotis franšizės teisių suteikėjo teikiama praktine patirtimi ir pagalba siekiant naudoti franšizės teisių suteikėjo konkurentams⁽⁹⁶⁾, ir su išpareigojimais nekonkuruoti, susijusiais su franšizės teisių suteikėjo išigyjamomis prekėmis ar paslaugomis, kurie būtini franšizės tinklo bendrai tapatybei ir reputacijai palaikyti. Pastaruoju atveju išpareigojimo nekonkuruoti trukmė yra nesvarbi, su sąlyga, kad ji neviršija franšizės sutarties trukmės.
- (167) Franšizės sutartims Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, kai nei tiekėjo, nei pirkėjo rinkos dalys neviršija 30 %. Konkretios gairės dėl rinkos dalių apskaičiavimo franšizės atveju pateikiamos (174) dalyje. Franšizės sutartyse numatytų INT licencijavimas aptariamas (71)–(87) dalyse. Franšizės sutartyse numatyti vertikalieji apribojimai bus vertinami remiantis platinimo sistemai, kuri labiausiai atitinka konkrečią franšizės sutartį, taikomais principais. Pavyzdžiui, franšizės sutartis, kuria sukuriama uždaras tinklas, kai franšizės gavėjams draudžiama parduoti prekes ne franšizės gavėjams, turi būti vertinama pagal pasirinktiniam platinimui taikomus principus. Ir priešingai, franšizės sutartis, kuria ne sukuriama uždaras tinklas, bet suteikiamas teritorinis išimtinumas ir apsauga nuo kitų franšizės gavėjų aktyvaus pardavimo, turi būti vertinama pagal išimtiniam platinimui taikomus principus.
- (168) Franšizės sutartys, kurioms netaikomas Reglamentas (ES) 2022/720, turi būti vertinamos individualiai pagal Sutarties 101 straipsnį. Atliekant šį vertinimą reikėtų atsižvelgti į tai, kad, kuo svarbesnis praktinės patirties perdavimas, tuo didesnė tikimybė, kad vertikaliesiems apribojimams sukuriama veiksmingumas ir (arba) jie yra būtini siekiant apsaugoti praktinę patirtį, todėl jie atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas.
- (169) Toliau pateikiamas franšizės pavyzdys.

Gamintojas sukūrė naują saldainių pardavimo vadinamosiose pramogų parduotuvėse būdą, kai saldainiai gali būti nudažomi pagal vartotojo pageidavimą. Saldainių gamintojas taip pat sukūrė mašinas saldainiams dažyti ir gamina dažomuosius skysčius. Skysčio kokybė ir šviežumas yra ypač svarbūs gerų saldainių gamybai. Gamintojas sėkmingai prekiaavo savo saldainiais daugelyje nuosavų mažmeninės prekybos vietų, kurios visos veikė tuo pačiu pavadinimu ir pasižymėjo vienodu su pramogomis susijusiu įvaizdžiu (pavyzdžiui, vienodu parduotuvės stiliumi ir reklama). Norėdamas padidinti pardavimą, saldainių gamintojas pradėjo taikyti franšizės sistemą. Kad užtikrintų vienodą produktų kokybę ir parduotuvės įvaizdį, franšizės gavėjai privalo iš gamintojo pirkti saldainius, skystį ir dažymo aparatą, veikti tuo pačiu pavadinimu, mokėti franšizės mokestį, prisidėti prie bendros reklamos ir užtikrinti franšizės teisių suteikėjo parengto naudojimo vadovo konfidencialumą. Be to, sutartose patalpose franšizės gavėjams leidžiama parduoti tik galutiniams vartotojams arba kitiems franšizės gavėjams. Jiems neleidžiama savo parduotuvėse parduoti kitų saldainių. Franšizės teisių suteikėjas išpareigoja nepaskirti kito franšizės gavėjo ir neturėti kitos mažmeninės prekybos vietos susitarime nurodytoje teritorijoje. Franšizės teisių suteikėjas taip pat išpareigoja atnaujinti ir toliau tobulinti savo produktus, verslo perspektyvas, veiklos vadovą bei informuoti apie tokius patobulinimus visus franšizės gavėjus. Franšizės sutartys sudaromos dešimčiai metų.

Saldainiais prekiaujantys mažmenininkai perka saldainius nacionalinėje rinkoje iš nacionalinių gamintojų, kurie stengiasi įtikinti nacionaliniam skoniui, arba iš didmenininkų, kurie ne tik parduoda nacionalinių gamintojų saldainius, bet ir importuoja juos iš užsienio gamintojų. Toje rinkoje franšizės teisių suteikėjo produktai konkuruoja su daugelio nacionalinių ir tarptautinių prekių ženklų saldainiais, kuriuos kartais gamina didelės įvairius maisto produktus gaminančios bendrovės. Maisto dažymo aparatų rinkoje franšizės teisių suteikėjo rinkos dalis yra mažesnė nei 10 %. Franšizės teisių suteikėjui priklauso 30 % mažmenininkams parduodamų saldainių rinkos. Yra daug potencialių saldainių pardavimo vietų – tabako parduotuvės, įprastos maisto prekių parduotuvės, kavinės ir specializuotos saldumynų parduotuvės.

⁽⁹⁶⁾ Žr. 1986 m. sausio 28 d. Sprendimo *Pronuptia de Paris GmbH / Pronuptia de Paris Irmgard Schillgallis*, C-161/84, EU:C:1986:41, 16 punktą.

Dauguma franšizės sutartyse numatytų išpareigojimų gali būti laikomi būtinais INT apsaugai užtikrinti arba bendrai franšizės tinklo tapatybei ir reputacijai palaikyti, taigi nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Pardavimui taikomi apribojimai (t. y. sutartyje nurodytos teritorijos priskyrimas ir pasirinktinis platinimas) skatina franšizės gavėjus investuoti į franšizės koncepciją ir dažymo aparatą ir padėti palaikyti bendrą tapatybę – taip atsveriamas to paties prekių ženklo platintojų konkurencijos praradimas. Nuostata dėl nekonkuravimo, pagal kurią visą sutarčių galiojimo laikotarpį parduotuvėse draudžiama prekiauti kitų prekių ženklų saldainiais, leidžia franšizės teisių suteikėjui išlaikyti vienodą parduotuvių struktūrą ir neleidžia konkurentams naudotis jo prekybiniu pavadinimu. Atsižvelgiant į didelį prekybos vietų, kuriose gali prekiauti kiti saldainių gamintojai, skaičių, nekyla jokių didelių konkurencinių galimybių ribojimo problemų. Todėl tiek, kiek franšizės sutartys patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, tikėtina, kad jos atitiks 101 straipsnio 3 dalies sąlygas.

5. RINKOS APIBRĖŽIMAS IR RINKOS DALIES APSKAIČIAVIMAS

5.1. Pranešimas dėl rinkos apibrėžimo

- (170) Pranešime dėl rinkos apibrėžimo pateikiamos gairės dėl taisyklių, kriterijų ir įrodymų, kuriuos Komisija naudoja svarstydamą rinkos apibrėžimo klausimus. Todėl atitinkama rinka Sutarties 101 straipsnio taikymo vertikaliesiems susitarimams tikslais turėtų būti apibrėžiama remiantis ta informacija, atitinkamai visa būsima informacija apie atitinkamos rinkos apibrėžimą Sąjungos konkurencijos teisės tikslais, įskaitant bet kokias gaires, kuriomis gali būti pakeistas Pranešimas dėl rinkos apibrėžimo. Šiose gairėse nagrinėjami tik konkretūs klausimai, kurie susiję su Reglamento (ES) 2022/720 taikymu ir kurie nėra nagrinėjami Pranešime dėl rinkos apibrėžimo.

5.2. Rinkos dalių apskaičiavimas pagal Reglamentą (ES) 2022/720

- (171) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnį tiekėjo ir pirkėjo rinkos dalis yra pagrindiniai rodikliai sprendžiant, ar taikoma bendroji išimtis. Kad būtų galima taikyti Reglamentą (ES) 2022/720, tiekėjo rinkos dalis rinkoje, kurioje jis parduoda pirkėjui sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, ir pirkėjo rinkos dalis rinkoje, kurioje jis perka sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, turi neviršyti 30 %. MVĮ susitarimų atveju apskaičiuoti rinkos dalių paprastai nebūtina (žr. (28) dalį).
- (172) Platinimo lygmeniu vertikalieji apribojimai paprastai susiję ne tik su tiekėjo ir pirkėjo vykdomu prekių ar paslaugų pardavimu, bet ir su jų perpardavimu. Kadangi skirtingi platinimo būdai paprastai konkuruoja, rinkos apskritai nėra apibrėžiamos pagal taikomą platinimo būdą, t. y. išimtinį, pasirinktinį ar laisvą platinimą. Sektoriuose, kuriuose tiekėjai paprastai parduoda prekių ir paslaugų portfelį, visas portfelis gali lemti rinkos apibrėžimą, jei pirkėjas pakaitalu laiko portfelius, o ne atskiras portfelius sudarančias prekes ar paslaugas.
- (173) Kai vertikalųjų susitarimą yra sudariusios trys šalys, kurių kiekviena veikia skirtingu prekybos lygmeniu, kiekvienos iš jų rinkos dalis neturi viršyti 30 %, kad būtų galima taikyti Reglamentą (ES) 2022/720. Kaip nurodyta reglamento 3 straipsnio 2 dalyje, jei pagal daugiašalį susitarimą įmonė (pirmoji įmonė) perka sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas iš vienos įmonės, kuri yra susitarimo šalis, ir parduoda tas sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas kitai įmonei, kuri taip pat yra susitarimo šalis, reglamentas taikomas tik jei pirmosios įmonės – tiek kaip pirkėjos, tiek kaip tiekėjos – rinkos dalis neviršija 30 %. Jeigu, pavyzdžiui, gamintojo, didmenininko (arba mažmenininkų asociacijos) ir mažmenininko susitarime yra numatytas išpareigojimas nekonkuruoti, gamintojo ir didmenininko (arba mažmenininkų asociacijos) rinkos dalys jų atitinkamose tiekimo rinkose turi neviršyti 30 %, o didmenininko (arba mažmenininkų asociacijos) ir mažmenininko rinkos dalys jų atitinkamose pirkimo rinkose turi neviršyti 30 %, kad būtų galima taikyti reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatytą išimtį.

- (174) Jeigu vertikaliam susitarime esama nuostatų ne tik dėl sutartyje nurodytų prekių tiekimo ar sutartyje nurodytų paslaugų teikimo, bet ir dėl INT (pavyzdžiui, nuostata dėl tiekėjo prekių ženklo naudojimo), kurios padeda pirkėjui parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, tiekėjo rinkos dalis rinkoje, kurioje jis parduoda sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, yra svarbi taikant Reglamentą (ES) 2022/720. Kai franšizės teisių suteikėjas netiekia prekių ar neteikia paslaugų, kad šios prekės ar paslaugos būtų perparduotos, bet teikia prekių ir paslaugų paketą drauge su INT nuostatomis, o tai kartu sudaro verslo būdą, dėl kurio sudaroma franšizės sutartis, franšizės teisių suteikėjui reikia atsižvelgti į savo, kaip verslo būdo, kuriuo tam tikros prekės ar paslaugos teikiamos galutiniams vartotojams, suteikėjo, rinkos dalį. Tuo tikslu franšizės teisių suteikėjui reikia apskaičiuoti savo rinkos dalį rinkoje, kurioje naudojamas verslo modelis, t. y. rinkoje, kurioje franšizės gavėjai taiko šį verslo būdą tiekdami prekes ar teikdami paslaugas galutiniams vartotojams. Todėl franšizės teisių suteikėjas turi pagrįsti savo rinkos dalį franšizės gavėjų tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų verte toje rinkoje. Tokioje rinkoje franšizės teisių suteikėjo konkurentai gali būti ne tik kitų franšize perduodamų verslo būdų teikėjai, bet ir pakaitinių prekių ar paslaugų, kurioms franšizė netaikoma, tiekėjai. Pavyzdžiui, nedarant poveikio tokios rinkos apibrėžimui, jei tai būtų greitojo maisto paslaugų rinka, tokioje rinkoje veikiančiam franšizės teisių suteikėjui savo rinkos dalį reikėtų apskaičiuoti remiantis atitinkamais savo franšizės gavėjų duomenimis apie pardavimą toje rinkoje.

5.3. Rinkos dalių apskaičiavimas pagal Reglamentą (ES) 2022/720

- (175) Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 8 straipsnio a punkte, tiekėjo ir pirkėjo rinkos dalys iš esmės turėtų būti apskaičiuojamos remiantis vertės duomenimis, atsižvelgiant į visus pajamų, gautų pardavus prekes ar paslaugas, šaltinius. Jei duomenų apie vertę nėra, pagrįstus skaičiavimus galima atlikti remiantis kita patikima rinkos informacija, pavyzdžiui, apimties duomenimis.
- (176) Vidaus gamyba, t. y. tarpinių prekių ar paslaugų gamyba ar tiekimas tiekėjo nuosavoms reikmėms, konkrečiu atveju gali būti svarbi atliekant konkurencijos analizę, tačiau į ją neatsižvelgiama apibrėžiant rinką arba apskaičiuojant rinkos dalis pagal Reglamentą (ES) 2022/720. Tačiau pagal reglamento 8 straipsnio c punktą, dvejopo platinimo atveju rinkos apibrėžtis ir rinkos dalies skaičiavimas turėtų apimti tiekėjo nuosavų prekių pardavimą per vertikaliai integruotus platintojus ir atstovus⁽⁹⁷⁾. Integruoti platintojai yra susijusios įmonės pagal reglamento 1 straipsnio 2 dalį.

6. REGLAMENTO (ES) 2022/720 TAIKYMAS

6.1. Reglamente (ES) 2022/720 nustatyti griežti apribojimai

- (177) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje pateiktas griežtų apribojimų sąrašas. Tai rimti konkurencijos apribojimai, kurie daugeliu atvejų turėtų būti draudžiami dėl jų daromos žalos vartotojams. Jei vertikaliam susitarime nustatytas vienas ar daugiau griežtų apribojimų, visas susitarimas nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį.
- (178) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje nurodyti griežti apribojimai yra taikomi vertikaliesiems susitarimams, susijusiems su prekyba Sąjungoje. Todėl jeigu vertikalusis susitarimas susijęs su eksportu už Sąjungos ribų ar importu ir (arba) reimportu iš už Sąjungos ribų, jis negali būti laikomas susitarimu, kuriuo siekiama reikšmingai apriboti konkurenciją Sąjungoje arba kuris gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai⁽⁹⁸⁾.

⁽⁹⁷⁾ Šiuo tikslu neatsižvelgiama į jokią integruoto platintojo konkuruojančių tiekėjų prekių ar paslaugų pardavimą.

⁽⁹⁸⁾ Žr. Sprendimo *Javico / Yves Saint Laurent Parfums*, C-306/96, 20 punktą.

- (179) Griežti apribojimai pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį paprastai yra konkurencijos apribojimai dėl tikslo pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį⁽⁹⁹⁾. Konkurencijos apribojimas dėl tikslo yra įmonių veiksmų derinimo rūšys, kurios dėl savo pobūdžio gali būti laikomos žalingomis tinkamam įprastos konkurencijos veikimui⁽¹⁰⁰⁾. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra pripažinęs, kad tam tikrų rūšių įmonių veiksmų derinimas yra pakankamai žalingas konkurencijai, kad jį būtų galima laikyti nebūtinu vertinant jo poveikį⁽¹⁰¹⁾. Norint nustatyti, ar esama apribojimo dėl tikslo, reikia individualiai įvertinti atitinkamą vertikalųjį susitarimą. Ir priešingai, griežti apribojimai yra viena iš Reglamente (ES) 2022/720 nustatytų apribojimų, dėl kurių daroma prielaida, kad jie paprastai daro grynąją žalą konkurencijai, kategorijų. Todėl vertikaliesiems susitarimams, kuriuose nustatyta tokių griežtų apribojimų, negali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis.
- (180) Tačiau griežti apribojimai nebūtinai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Jeigu Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje nustatytas griežtas apribojimas yra objektyviai būtinas konkrečiam vertikaliam susitarimui įgyvendinti, pavyzdžiui, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi viešo draudimo parduoti pavojingas medžiagas tam tikriems klientams dėl saugos ar sveikatos priežasčių, tokiam susitarimui išimties tvarka Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma. Iš to, kas pirmiau išdėstyta, matyti, kad vertindama vertikalų susitarimą Komisija taikys šiuos principus:
- (a) jeigu į vertikalųjį susitarimą įtrauktas griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį, tikėtina, kad tas susitarimas patenka į 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį;
  - (b) susitarimas, į kurį įtrauktas griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį, greičiausiai neatitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų.
- (181) Įmonė gali kiekvienu atveju įrodyti konkurenciją skatinantį poveikį pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį⁽¹⁰²⁾. Tuo tikslu įmonė privalo pagrįsti, kad tikėtinas veiksmingumo padidėjimas ir kad jis gali būti pasiektas įtraukus griežtą apribojimą į susitarimą, taip pat įrodyti, kad įvykdytos visos kitos Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos. Tokiu atveju Komisija įvertins neigiamą poveikį konkurencijai, kuris gali atsirasti įtraukus griežtą apribojimą į susitarimą, ir tik tada galutinai įvertins, ar tenkinamos Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos.
- (182) (183) ir (184) dalyse pateiktais pavyzdžiais siekiama parodyti, kaip Komisija taikys pirmiau minėtus principus.
- (183) Toliau pateikiamas kryžminio tiekimo tarp įgaliotųjų platintojų pavyzdys.

Pasirinktinio platinimo sistemos atveju kryžminis tiekimas tarp įgaliotųjų platintojų paprastai turi būti neribojamas (žr. (237) dalį). Tačiau aktyvaus pardavimo apribojimai tam tikromis aplinkybėmis gali atitikti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Taip gali būti, pavyzdžiui, jei skirtingose teritorijose esantiems įgaliotiesiems didmenininkams būtina investuoti į pardavimo skatinimo veiklą teritorijoje, kurioje jie platina sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, siekdami remti įgaliotųjų mažmenininkų vykdomą pardavimą, ir reikiamą skatinimo veiklą susitarime nebūtų praktiška įvardyti kaip sutartinį išsipareigojimą.

⁽⁹⁹⁾ Žr. 2014 m. birželio 25 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Gairės dėl konkurencijos apribojimų dėl tikslo, siekiant nustatyti, kuriems susitarimams gali būti taikomas *De minimis* pranešimas (SWD(2014) 198 *final*, p. 4).

⁽¹⁰⁰⁾ Žr. 2016 m. sausio 20 d. Sprendimo *Toshiba Corporation / Komisija*, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 26 punktą.

⁽¹⁰¹⁾ Žr. 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Budapest Bank ir kiti*, C-228/18, EU:C:2020:265, 35–37 punktus ir nurodytą jurisprudenciją.

⁽¹⁰²⁾ Visų pirma žr. šių gairių (16) dalies a–i punktus, kuriuose apibūdintos veiksmingumo rūšys, kurios paprastai siejamos su vertikaliais apribojimais, ir šių gairių 6.1.1. skirsnį dėl perpardavimo kainų palaikymo. Daugiau bendrų veiksmingumo vertinimo gairių taip pat pateikta 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairėse.

(184) Toliau pateikiamas realaus išbandymo pavyzdys.

Jei naujas produktas realiai išbandomas tam tikroje teritorijoje ar tam tikroje klientų grupėje arba jei naujas produktas laipsniškai pristatomas rinkai, produkto bandymo ar pristatymo rinkai laikotarpiu gali būti ribojamos platintojų, paskirtų parduoti naują produktą bandomojoje rinkoje ar dalyvauti pirmajame ir (arba) pirmuosiuose laipsniško pristatymo rinkai etapuose, galimybės vykdyti aktyvų pardavimą už bandomosios rinkos ribų arba rinkai (-oms) ar klientų grupėms, kurioms produktas dar nebuvo pristatytas. Laikotarpiu, kuris būtinas produktui išbandyti ar pristatyti, tokie apribojimai gali nepatekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

6.1.1. *Perpardavimo kainų palaikymas*

(185) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punkte nustatytas griežtas apribojimas yra susijęs su perpardavimo kainos palaikymu (toliau – PKP), t. y. susitarimais, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama apriboti pirkėjo galimybę nustatyti savo pardavimo kainą, įskaitant susitarimus, kuriais nustatoma fiksuota arba mažiausia pardavimo kaina, kurios turi laikytis pirkėjas⁽¹⁰³⁾. Reikalavimas pirkėjui nustatyti pardavimo kainą, neviršijančią tam tikro intervalo ribų, atitinka perpardavimo kainos palaikymą, kaip nustatyta reglamento 4 straipsnio a punkte.

(186) PKP galima taikyti tiesioginėmis priemonėmis. Tai pasakytina apie sutartines nuostatas arba suderintus veiksmus, kuriais tiesiogiai nustatoma kaina, kurią pirkėjas turi taikyti savo klientams⁽¹⁰⁴⁾, arba kurie leidžia tiekėjui nustatyti perpardavimo kainą, arba kuriais pirkėjui draudžiama parduoti mažesnėmis nei tam tikromis kainomis. Apribojimas taip pat yra aiškus, kai tiekėjas prašo padidinti kainą, o pirkėjas prašymą tenkina.

(187) PKP taip pat galima taikyti netiesioginėmis priemonėmis, įskaitant paskatas taikyti minimalią kainą arba atgrasymą nuo nukrypimo nuo minimalios kainos. Toliau pateikiami tokių netiesioginių priemonių pavyzdžiai (sąrašas nebaigtinis):

- (a) perpardavimo maržos nustatymas;
- (b) didžiausios nuolaidos, kurią platintojas gali suteikti nuo nustatyto kainų lygio, nustatymas;
- (c) tiekėjas taiko lengvatas arba kompensuoja tiekėjo pardavimo skatinimo išlaidas, jei laikomasi tam tikro kainų lygio;
- (d) minimalių skelbiamų kainų (toliau – MSK), kuriomis platintojui draudžiama skelbti mažesnes nei tiekėjo nustatytas kainas, taikymas;
- (e) nustatyta perpardavimo kaina susiejama su konkurentų perpardavimo kainomis;
- (f) grasinimai, gąsdinimai, išpėjimai, nuobaudos, pristatymo atidėjimas ar sustabdymas arba sutarties nutraukimas, jei nesilaikoma tam tikro kainų lygio.

(188) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punktą tiekėjo nustatyta maksimali perpardavimo kaina arba rekomendacija dėl perpardavimo kainos nėra griežtas apribojimas. Tačiau, jei tiekėjas tokią maksimalią kainą arba perpardavimo kainos rekomendaciją derina su paskatomis taikyti tam tikrą kainų lygį arba su atgrasymo nuo pardavimo kainos mažinimo priemonėmis, tai gali būti laikoma PKP. Taip būtų, pavyzdžiui, tuo atveju, kai tiekėjas kompensuoja pirkėjo patirtas reklamos išlaidas su sąlyga, kad pirkėjas nenukrypsta nuo maksimalios perpardavimo kainos arba rekomenduojamos perpardavimo kainos. Kaip atgrasymo nuo pardavimo kainos mažinimo pavyzdį galima paminėti tokį atvejį, kai tiekėjas grąsina toliau mažinti tiekiamą dėl pirkėjo nukrypimo nuo maksimalios arba rekomenduojamos perpardavimo kainos.

⁽¹⁰³⁾ Reikėtų pažymėti, kad PKP gali būti siejamas su kitais apribojimais, įskaitant horizontalųjį slaptą susitarimą, sudaromą centralizuoto platinimo (angl. *hub-and-spoke*) principu grindžiamų susitarimų forma. Jie aptariami Horizontaliųjų gairių 55 dalyje.

⁽¹⁰⁴⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.40428 – *Guess* 84, 86 ir 137 konstatuojamąsias dalis.

- (189) Nors iš esmės MSK platintojui suteikiama galimybė laisvai parduoti už mažesnę nei reklamuojama kaina, šios kainos atgraso platintoją nuo mažesnės pardavimo kainos nustatymo, apribodamos jo gebėjimą informuoti potencialius klientus apie taikomas nuolaidas. Taip pašalinamas pagrindinis mažmenininkų kainų konkurencijos parametras. Todėl taikant Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punktą MSK bus laikomos netiesiogine PKP taikymo priemone.
- (190) Tiesioginės arba netiesioginės PKP taikymo priemonės gali tapti dar veiksmingesnės, kai jos derinamos su priemonėmis, skirtomis platintojams, kurie nesilaiko nurodytų kainų, nustatyti, kaip antai kainų stebėsenos sistemos įdiegimu arba mažmenininkų įpareigojimu pranešti apie kitus platinimo tinklo narius, kurie nukrypo nuo standartinio kainų lygio.
- (191) Kainų stebėseną vis dažniau naudojama e. prekybos srityje, kai ir tiekėjai, ir mažmenininkai neretai naudojami kainų stebėsenos programine įranga⁽¹⁰⁵⁾. Ši programinė įranga didina kainų skaidrumą rinkoje ir leidžia gamintojams veiksmingai stebėti perpardavimo kainas savo platinimo tinkle⁽¹⁰⁶⁾. Ji taip pat leidžia mažmenininkams stebėti savo konkurentų kainas. Tačiau kainų stebėseną ir informacijos apie kainas teikimas savaime nėra PKP.
- (192) Atstovavimo susitarimų atveju pardavimo kainą paprastai nustato atstovaujamas, nes jis prisiima komercinę ir finansinę riziką, susijusią su pardavimu. Tačiau jeigu susitarimas neatitinka sąlygų, kad būtų laikomas atstovavimo susitarimu, nepatenkančiu į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį (žr. visų pirma šių gairių (30)–(34) dalis), bet koks tiesioginis ar netiesioginis įpareigojimas, kuriuo atstovui užkertamas kelias arba ribojama galimybė pasidalyti savo atlygį su klientu, neatsižvelgiant į tai, ar atlygis yra fiksuotas, ar kintamas, yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720⁽¹⁰⁷⁾ 4 straipsnio a punktą. Todėl atstovui turi būti leidžiama savo nuožiūra sumažinti kliento faktiškai mokamą kainą nesumažinant atstovaujajam mokėtinų pajamų⁽¹⁰⁸⁾.
- (193) Pagal vykdymo sutartį tiekėjas sudaro vertikaliąjį susitarimą su pirkėju, kad būtų vykdoma (įvykdyta) tiekėjo ir konkretaus kliento anksčiau sudaryta tiekimo sutartis. Kai tiekėjas pasirenka įmonę, kuri teiks vykdymo paslaugas, tiekėjo nustatyta perpardavimo kaina nėra PKP. Tokiu atveju vykdymo sutartyje nustatyta perpardavimo kaina neribojama nei konkurencija dėl prekių tiekimo ar paslaugų teikimo klientui, nei konkurencija dėl vykdymo paslaugų teikimo. Pavyzdžiui, taip yra tada, kai klientai perka prekes iš interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės, kurią valdo nepriklausomų mažmenininkų grupė, turinti bendrą prekių ženklą, ir ta įmonė nustato prekių pardavimo kainą bei perduoda mažmenininkams vykdyti užsakymus⁽¹⁰⁹⁾. Ir priešingai, kai įmonę, kuri teiks vykdymo paslaugas, pasirenka klientas, paslaugų teikėjui nustačius perpardavimo kainą gali būti ribojama konkurencija vykdymo paslaugų srityje. Tokiu atveju perpardavimo kainos nustatymas gali prilygti PKP.
- (194) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punktas visapusiškai taikomas interneto platformų ekonomikai. Visų pirma, kai įmonė teikia internetines tarpininkavimo paslaugas, apibrėžtas reglamento 1 straipsnio 1 dalies e punkte, ji yra tų paslaugų teikėja, todėl reglamento 4 straipsnio a punktas taikomas apribojimams, kuriuos įmonė taiko internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjams, susijusiems su prekių ar paslaugų, kurios parduodamos naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, pardavimo kaina. Nors tai netrukdo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjui skatinti paslaugų naudotojus parduoti savo prekes ar paslaugas

⁽¹⁰⁵⁾ Žr. E. prekybos sektoriaus tyrimo galutinės ataskaitos 602–603 dalis.

⁽¹⁰⁶⁾ Žr. Komisijos sprendimų byloje AT.40182 – *Pioneer* 136 ir 155 konstatuojamąsias dalis, byloje AT.40469 – *Denon & Marantz* 95 konstatuojamąją dalį; byloje AT.40181 – *Philips* 64 konstatuojamąją dalį, byloje AT.40465 – *Asus* 27 konstatuojamąją dalį.

⁽¹⁰⁷⁾ Reglamento 1 straipsnio 1 dalies e punkte apibrėžtų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų galimybės dalytis su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu susijusiu atlygiu apribojimai nėra griežti apribojimai pagal reglamento 4 straipsnio a punktą, nes jais neribojama pirkėjo galimybė nustatyti savo pardavimo kainą. Taip pat žr. šių gairių (64)–(67) dalis, ypač (67) dalies a punktą.

⁽¹⁰⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimą byloje Nr. IV/32.737 – *Eirpage*, ypač 6 konstatuojamąją dalį.

⁽¹⁰⁹⁾ Šiomis gairėmis nedaromas poveikis mažmenininkų sudarytų horizontaliųjų susitarimų, kuriais sukuriamas ir taikomas toks vykdymo užtikrinimo modelis pagal Sutarties 101 straipsnį, vertinimui, atsižvelgiant į Horizontaliosiose gairėse pateiktas rekomendacijas.

konkurencinga kaina arba mažinti savo kainas, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo nustatyta fiksuota arba minimali pardavimo kaina už sandorius, kuriems jis tarpininkauja, yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punktą.

- (195) Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad PKP yra konkurencijos apribojimas dėl tikslo pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį ⁽¹¹⁰⁾. Tačiau, kaip nurodyta (179)–(181) dalyse, tai, kad apribojimas laikomas griežtu apribojimu arba apribojimu dėl tikslo, nereiškia, kad jis *per se* yra Sutarties 101 straipsnio pažeidimas. Jei įmonės mano, kad PKP konkrečiu atveju didina veiksmingumą, jos gali remtis veiksmingumo pagrindimu pagal 101 straipsnio 3 dalį.
- (196) PKP gali apriboti to paties prekių ženklo ir (arba) skirtingų prekių ženklų platintojų konkurenciją įvairiais būdais:
- (a) PKP gali palengvinti slaptus tiekėjų susitarimus, nes padidinamas kainų skaidrumas rinkoje, dėl to tampa lengviau nustatyti, ar mažindamas savo kainą tiekėjas nukrypsta nuo slapta susitartos pusiausvyros. Šis neigiamas poveikis labiau tikėtinas rinkose, kurioms būdingi slapti susitarimai, pavyzdžiui, kai tiekėjai sudaro glaudžią oligopoliją ir reikšmingai rinkos daliai taikomi PKP susitarimai;
  - (b) PKP taip pat gali palengvinti slaptus pirkėjų susitarimus platinimo lygmeniu, ypač kai juos skatina pirkėjai. Stiprūs ar gerai organizuoti pirkėjai gali turėti galimybių versti vieną ar kelis tiekėjus nustatyti fiksuotą konkurencinį lygį viršijančią perpardavimo kainą ar įtikinti juos tokią kainą nustatyti ir taip padėti pirkėjams pasiekti ar stabilizuoti slaptai sutartą pusiausvyrą. PKP yra priemonė, įpareigojanti mažmenininkus nenukrypti nuo slaptai sutartos pusiausvyros mažinant kainas;
  - (c) kai kuriais atvejais dėl PKP taip pat gali sumažėti gamintojų ir (arba) mažmenininkų konkurencija, visų pirma, kai gamintojai naudojami tų pačių platintojų paslaugomis savo produktams platinti ir visi arba daugelis jų taiko PKP;
  - (d) dėl PKP gali būti sumažintas spaudimas tiekėjo pelnui, visų pirma, kai gamintojui kyla išpareigojimo problema, t. y. kai jis suinteresuotas sumažinti kainą, kurią nustato tolesniems platintojams. Tokiomis aplinkybėmis gamintojas gali būti labiau linkęs sutikti su PKP, kad jam būtų lengviau išpareigoti nemažinti kainų tolesniems platintojams ir kad būtų sumažintas poveikis jo pelnui;
  - (e) užkirsdamas kelią kainų konkurencijai tarp platintojų, PKP gali užkirsti kelią naujų ar veiksmingesnių platinimo formų atsiradimui rinkoje ir jų plėtrai, taip mažindamas inovacijas platinimo lygmeniu;
  - (f) PKP gali vykdyti įtaką rinkoje turintis tiekėjas, kad galėtų riboti mažesnių konkurentų galimybes. Dėl PKP sudaromų didesnio pelno galimybių platintojai gali būti suinteresuoti konsultuojant klientus pirmenybę teikti tam tikram tiekėjo prekių ženklui, o ne konkuruojantiems prekių ženklams, net tuo atveju, kai tai nėra naudinga klientui, arba apskritai neparduoti konkuruojančių prekių ženklų produktų;
  - (g) tiesioginis PKP poveikis – panaikinama to paties prekių ženklo produktų kainų konkurencija, neleidžiant kai kuriems arba visiems platintojams mažinti atitinkamo prekių ženklo produktų pardavimo kainos, todėl išauga tuo prekių ženklų pažymėtų produktų kaina.
- (197) Tačiau PKP taip pat gali padėti didinti veiksmingumą, ypač jei jis yra pagrįstas tiekėjų poreikiais. Jeigu įmonės PKP taikymą argumentuoja veiksmingumu, jos turi sugebėti tai pagrįsti konkrečiais įrodymais ir įrodyti, kad atskiru atveju visos 101 straipsnio 3 dalies sąlygos yra įvykdytos ⁽¹¹¹⁾. Toliau pateikiami keturi tokio veiksmingumo pavyzdžiai.
- (a) Kai gamintojas pristato naują produktą, PKP gali būti veiksminga priemonė paskatinti platintojus labiau atsižvelgti į gamintojo suinteresuotumą reklamuoti tą produktą. Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje taip pat reikalaujama, kad nebūtų realių ir mažiau ribojančių alternatyvių priemonių, kuriomis platintojai būtų skatinami reklamuoti produktą. Kad atitiktų šį reikalavimą, tiekėjai gali, pavyzdžiui, įrodyti, kad praktiškai

⁽¹¹⁰⁾ Žr. 1985 m. liepos 3 d. Sprendimo *Binon / AMP*, C-243/83, EU:C:1985:284, 44 punktą; 1987 m. spalio 1 d. Sprendimo *VVR / Sociale Dienst van de Plaatselijke en Gewestelijke Overheidsdiensten*, C-311/85, EU:C:1987:418, 17 punktą; 1988 m. balandžio 19 d. Sprendimo *Erauw-Jacquery / La Hesbignonne*, C-27/87, EU:C:1988:183, 15 punktą.

⁽¹¹¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 2 straipsnį, įmonei, pretenduojančiai pasinaudoti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies nuostatomis, tenka pareiga įrodyti, kad tos dalies sąlygos yra įvykdytos.

neįmanoma visiems pirkėjams sutartimi nustatyti veiksmingų pardavimo skatinimo išipareigojimų. Tokiomis aplinkybėmis fiksuotų arba minimalių mažmeninių kainų nustatymas ribotam laikotarpiui, siekiant palengvinti naujo produkto pateikimą rinkai, gali būti laikomas iš esmės skatinančiu konkurenciją.

- (b) Fiksuotos, o ne tik maksimalios perpardavimo kainos, gali būti būtinos organizuojant koordinuotą trumpalaikę (dažniausiai nuo dviejų iki šešių savaičių) mažų kainų kampaniją, visų pirma tokioje platinimo sistemoje, kurioje tiekėjas taiko vienodą platinimo būdą, pavyzdžiui, franšizės sistemą. Tokiu atveju, atsižvelgiant į laikiną kampanijos pobūdį, fiksuotų mažmeninių kainų nustatymas iš esmės gali būti laikomas skatinančiu konkurenciją.
- (c) Minimali perpardavimo kaina arba MSK gali būti naudojama siekiant užkirsti kelią konkrečiam platintojui naudoti tiekėjo produktą kaip nuostolingiausią produktą. Jeigu platintojas reguliariai perparduoda produktą pigiau už didmeninę kainą, tai gali pakenkti prekių ženklo įvaizdžiui ir ilgainiui sumažinti bendrą produkto paklausą ir tiekėjo paskatas investuoti į kokybę ir prekių ženklo įvaizdį. Tokiu atveju draudimas platintojui parduoti pigiau už didmeninę kainą, nustatant jam tikslingą minimalią perpardavimo kainą arba MSK, iš esmės gali būti laikomas skatinančiu konkurenciją.
- (d) Tam tikrais atvejais papildomu dėl PKP gautu pelnu mažmenininkams gali būti suteikiama galimybė teikti papildomas paslaugas iki pardavimo, visų pirma susijusias su sudėtingais produktais. Jei pakankamai klientų rinkdamiesi produktą pasinaudoja tokiomis paslaugomis, tačiau vėliau perka mažesne kaina iš mažmenininkų, kurie tokių paslaugų neteikia (todėl nepatiria tokių išlaidų), aukšto lygio aptarnavimo paslaugas teikiantys mažmenininkai gali pradėti teikti mažiau paslaugų iki pardavimo tiekėjo produkto paklausai didinti arba jų visai nebeteikti. Tiekėjas privalo įrodyti, kad platinimo lygmeniu esama pasinaudojimo rizikos, kad fiksuotos arba minimalios perpardavimo kainos suteikia pakankamai paskatų investuoti į teikiamas paslaugas iki pardavimo ir kad nėra realių ir mažiau ribojančių alternatyvių priemonių tokiam pasinaudojimui įveikti. Šiuo atveju tikimybė, kad PKP bus laikomas konkurenciją skatinančiu veiksmu, yra didesnė, kai konkurencija tarp tiekėjų yra didelė, o tiekėjas turi ribotą įtaką rinkoje.

- (198) Rekomenduojamoms perpardavimo kainoms arba maksimalioms perpardavimo kainoms Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, kai kiekvienos iš susitarimo šalių rinkos dalis neviršija 30 % ribos ir jei tai nereiškia, kad dėl kurios nors iš šalių spaudimo ar paskatų nustatoma minimali arba fiksuota pardavimo kaina, kaip nustatyta (187) ir (188) dalyse. (199)–(201) dalyse pateikiama informacija, kaip vertinti rekomenduojamas arba maksimalias perpardavimo kainas, kai rinkos dalis viršija nustatytą ribą.
- (199) Su rekomenduojamomis ir maksimaliomis perpardavimo kainomis susijusi rizika konkurencijai, yra visų pirma tokia, kad jos gali būti orientyras perpardavėjams ir jų gali laikytis dauguma arba visi perpardavėjai. Antra, jomis gali būti mažinama konkurencija arba sudaromos palankesnės sąlygos slaptiems tiekėjų susitarimams.
- (200) Svarbus rekomenduojamos arba maksimalios kainos galimo antikonkurencinio poveikio vertinimo kriterijus yra tiekėjo padėtis rinkoje. Kuo stipresnė tiekėjo padėtis rinkoje, tuo didesnė rizika, kad rekomenduojama arba maksimali perpardavimo kaina leis perpardavėjams taikyti daugumą vienodas kainas, nes jiems gali būti sunku nukrypti nuo, jų manymu, tokio svarbaus tiekėjo siūlomoms perpardavimo kainoms.
- (201) Kai rekomenduojamos arba maksimalios perpardavimo kainos daro reikšmingą antikonkurencinį poveikį, būtina įvertinti, ar jos atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje numatytos išimties sąlygas. Kalbant apie maksimalias perpardavimo kainas labai svarbus veiksnys gali būti dvigubos maržos ⁽¹¹²⁾ vengimas. Maksimali perpardavimo kaina taip pat gali padėti užtikrinti, kad tiekėjo prekių ženklas intensyviau konkuruotų su kitais to paties platintojo platinamais prekių ženklais, įskaitant nuosavo prekių ženklo produktus.

⁽¹¹²⁾ Šiuo klausimu žr. (13) ir (16) dalis.

6.1.2. Griežti apribojimai pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c, d ir e punktus

6.1.2.1. Pripažinimas griežtu apribojimu pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c, d ir e punktus

(202) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c ir d punktuose pateikiamas griežtų apribojimų ir išimčių, atitinkamai taikomų įvairių rūšių platinimo sistemoms – išimtinio platinimo, pasirinktinio platinimo ir laisvo platinimo – sąrašas. Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkte, c punkto i papunktyje ir d punkte nustatyti griežti apribojimai yra susiję su susitarimais, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama apriboti teritoriją, kurioje pirkėjas ar jo klientai gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, arba klientus, kuriems pirkėjas ar jo klientai gali parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas. Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio c punkto ii ir iii papunkčiuose nustatyta, kad pasirinktinio platinimo sistemoje kryžminio tiekimo tarp pasirinktinio platinimo sistemos narių, veikiančių tuo pačiu arba skirtingais prekybos lygmenimis, apribojimai ir mažmeninės prekybos lygmeniu veikiančių pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams apribojimai yra griežti apribojimai. Reglamento 4 straipsnio b, c ir d punktai taikomi neatsižvelgiant į naudojamą pardavimo kanalą, pavyzdžiui, nepriklausomai nuo to, ar vykdoma neinternetinė ar internetinė prekyba.

(203) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio e punkte nustatyta, kad vertikalūs susitarimai, kuriuo tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai arba kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama užkirsti kelią pirkėjui ar jo klientams veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugoms parduoti tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams, yra griežtas apribojimas. Vertikaliuoju susitarimu, kuriame nustatytas vienas ar daugiau pardavimo internetu arba internetinės reklamos apribojimų⁽¹¹³⁾, kuriais pirkėjui *de facto* draudžiama naudoti internetą sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugoms parduoti, siekiama bent jau apriboti pasyvų pardavimą galutiniams vartotojams, norintiems pirkti internetu ir esantiems už pirkėjo fizinės prekybos zonos ribų⁽¹¹⁴⁾. Todėl tokie susitarimai patenka į Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio e punkto taikymo sritį. Ta pati išlyga galioja ir vertikaliesiems susitarimams, kuriais tiesiogiai nedraudžiama, tačiau siekiama užkirsti kelią pirkėjui ar jo klientams veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugoms parduoti tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams. Pavyzdžiui, tai pasakytina apie vertikaliuosius susitarimus, kuriais siekiama gerokai sumažinti bendrą internetu parduodamų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų kiekį arba apriboti galutinių vartotojų galimybę pirkti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas internetu. Tai taip pat pasakytina apie vertikaliuosius susitarimus, kuriais siekiama uždrausti pirkėjui naudoti vieną ar kelis visus internetinės reklamos kanalus, pavyzdžiui, paieškos sistemas⁽¹¹⁵⁾ ar kainų palyginimo paslaugas, arba neleisti pirkėjui steigti ar naudoti savo internetinės parduotuvės⁽¹¹⁶⁾. Vertinant, ar tam tikras apribojimas yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio e punktą, galima atsižvelgti į to apribojimo turinį ir kontekstą, tačiau vertinimas negali priklausyti nuo konkrečių rinkos aplinkybių arba vertikaliojo susitarimo šalių individualių ypatybių.

(204) (202) dalyje nurodyti griežti apribojimai gali atsirasti dėl tiesioginių išipareigojimų, pavyzdžiui, išipareigojimo neparduoti tam tikriems klientams ar tam tikrose teritorijose arba išipareigojimo perduoti šių klientų užsakymus kitiems platintojams. Jie taip pat gali atsirasti tiekėjui taikant netiesiogines priemones, kuriomis siekiama paskatinti pirkėją neparduoti tokiems klientams, pavyzdžiui:

- (a) reikalaujant, kad pirkėjas prašytų tiekėjo išankstinio leidimo parduoti prekes tokiems klientams⁽¹¹⁷⁾;
- (b) panaikinant ar sumažinant premijas ar nuolaidas, jei pirkėjas parduoda tokiems klientams⁽¹¹⁸⁾, arba taikant kompensacines išmokas pirkėjui, jei jis nutraukia pardavimą tokiems klientams;
- (c) nutraukiant produktų tiekimą, jei pirkėjas juos parduoda tokiems klientams;

⁽¹¹³⁾ Taip pat žr. (204), (206) ir (210) dalis, susijusias su įvairių rūšių prekybos internetu ir internetinės reklamos apribojimais.

⁽¹¹⁴⁾ Taip pat žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 54 punktą.

⁽¹¹⁵⁾ Taip pat žr. Komisijos sprendimo byloje AT.40428 – *Guess* 118–126 konstatuojamąsias dalis;

⁽¹¹⁶⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 56 bei 57 punktus ir šių gairių (224) dalį.

⁽¹¹⁷⁾ Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *Parker Pen* / Komisija, T-77/92, 37 punktą.

⁽¹¹⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, 2009 m. liepos 9 d. Sprendimo *Peugeot ir Peugeot Nederland* / Komisija, T-450/05, EU:T:2009:262, 47 punktą.

- (d) sumažinant arba apribojant tiekiamus kiekius, pavyzdžiui, kad kiekiai atitiktų tam tikrose teritorijose esančių klientų paklausą arba tam tikrų klientų grupių paklausą;
- (e) grasinant nutraukti vertikalųjį susitarimą ⁽¹¹⁹⁾ arba jo neatnaujinti, jei pirkėjas parduoda tokiems klientams;
- (f) nustatant platintojui didesnę kainą už produktus, kuriuos ketinama parduoti tokiems klientams ⁽¹²⁰⁾;
- (g) apribojant pirkėjo pardavimo tokiems klientams dalį;
- (h) neleidžiant pirkėjui vartoti papildomų kalbų ant pakuočių arba reklamuojant produktus ⁽¹²¹⁾;
- (i) tiekiant kitą produktą mainais už tai, kad pirkėjas nutrauktų pardavimą tokiems klientams;
- (j) sumokant pirkėjui, kad jis sustabdytų pardavimą tokiems klientams;
- (k) įpareigojant pirkėją perduoti tiekėjui pelną, gautą iš tokių klientų ⁽¹²²⁾;
- (l) į Sąjungos masto garantijos paslaugą neįtraukiant tiekėjo kompensuojamų produktų, kurie yra perparduodami už pirkėjo teritorijos ribų, arba produktų, kuriuos pirkėjo teritorijoje parduoda kitose teritorijose esantys pirkėjai ⁽¹²³⁾.

(205) Priemonės, kuriomis gamintojui suteikiama galimybė patikrinti tiekiamų prekių paskirties vietą, pavyzdžiui, diferencijuotų etikečių, specifinių kalbų grupių arba serijos numerių naudojimas, arba grasinimas atlikti auditą ar jo atlikimas siekiant patikrinti, ar pirkėjas paiso kitų apribojimų ⁽¹²⁴⁾, pačios savaime neriboja konkurencijos. Tačiau jos gali būti laikomos pirkėjo pardavimo griežto apribojimo dalimi, kai tiekėjas jas naudoja tiekiamų prekių paskirties vietai kontroliuoti, pavyzdžiui, kai jos taikomos kartu su viena ar keliomis (203) ir (204) dalyse nurodytomis priemonėmis.

(206) Be (202)–(204) dalyse nustatytų tiesioginių ir netiesioginių įsipareigojimų, griežti apribojimai, konkrečiai susiję su pardavimu internetu, taip pat gali būti susiję su tiesioginiais arba netiesioginiais įsipareigojimais. Be tiesioginio draudimo naudoti internetą sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms parduoti, toliau pateikiami įsipareigojimų, kuriais netiesiogiai siekiama trukdyti pirkėjui veiksmingai naudotis internetu siekiant parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio e punkte, pavyzdžiai:

- (a) reikalavimas, kad pirkėjas neleistų kitoje teritorijoje esantiems klientams matyti jo interneto svetainės ar internetinės parduotuvės arba automatiškai nukreiptų klientus į gamintojo arba kito pardavėjo internetinę parduotuvę. Tačiau pirkėjo įpareigojimas pateikti nuorodas į tiekėjo ar kitų pardavėjų internetines parduotuves nėra griežtas apribojimas ⁽¹²⁵⁾;
- (b) reikalavimas, kad pirkėjas nutrauktų vartotojų elektroninius mokėjimus, kai pagal jų kredito kortelės duomenis nustatomas ne pirkėjo teritorijoje esantis adresas ⁽¹²⁶⁾;
- (c) reikalavimas, kad platintojas sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas parduotų tik fizinėje erdvėje arba fiziškai dalyvaujant specializuotam personalui ⁽¹²⁷⁾;

⁽¹¹⁹⁾ Žr., pavyzdžiui, 2009 m. liepos 6 d. Sprendimo *Volkswagen / Komisija*, T-62/98, EU:T:2000:180, 44 punktą.

⁽¹²⁰⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.40433 – *Filmų atributikos prekės* 54 konstatuojamąją dalį.

⁽¹²¹⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.40433 – *Filmų atributikos prekės* 52 ir 53 konstatuojamąsias dalis.

⁽¹²²⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.40436 – *Nike* 57 konstatuojamąją dalį; Komisijos sprendimo byloje AT.40433 – *Filmų atributikos prekės* 61–63 konstatuojamąsias dalis.

⁽¹²³⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.37975 – *PO / Yamaha* 111 ir 112 konstatuojamąsias dalis. Ir atvirkščiai, susitarimas, pagal kurį tiekėjas susitaria su savo platintojais, kad kai vienas platintojas parduoda kitam platintojui priskirtoje teritorijoje, pirmasis platintojas turi sumokėti antrajam platintojui mokesį, pagrįstą teiktinų paslaugų sąnaudomis, nesiekiami riboti platintojų pardavimo už jiems priskirtų teritorijų ribų (žr. 2004 m. sausio 13 d. Sprendimo *JCB Service / Komisija*, T-67/01, EU:T:2004:3, 136–145 punktus).

⁽¹²⁴⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.40436 – *Nike* 71 ir 72 konstatuojamąsias dalis; Komisijos sprendimo byloje AT.40433 – *Filmų atributikos prekės* 65 ir 66 konstatuojamąsias dalis.

⁽¹²⁵⁾ Reglamento (ES) 2018/302 3 straipsnis.

⁽¹²⁶⁾ Reglamento (ES) 2018/302 5 straipsnis.

⁽¹²⁷⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 36 ir 37 punktus.

- (d) reikalavimas, kad pirkėjas gautų išankstinį tiekėjo leidimą prieš sudarydamas individualius pardavimo internetu sandorius;
- (e) reikalavimas, kad pirkėjas interneto svetainėje arba internetinėje parduotuvėje nenaudotų tiekėjo prekių ženklų ar jų pavadinimų;
- (f) draudimas pirkėjui steigti arba eksploatuoti vieną ar daugiau internetinių parduotuvių, neatsižvelgiant į tai, ar internetinė parduotuvė yra pirkėjo, ar trečiosios šalies serveryje ⁽¹²⁸⁾;
- (g) tiesioginis ar netiesioginis draudimas naudoti visą internetinės reklamos kanalą, pavyzdžiui, paieškos sistemas ⁽¹²⁹⁾ arba kainų palyginimo paslaugas, arba apribojimai, kuriais netiesiogiai draudžiama naudoti visą internetinės reklamos kanalą, pavyzdžiui, išpareigojimas nenaudoti tiekėjo prekių ženklų ar jų pavadinimų siūlant nuorodas paieškos sistemose arba su kainomis susijusios informacijos teikimo kainų palyginimo paslaugų teikėjams apribojimas. Tokiais apribojimais siekiama neleisti pirkėjui veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms parduoti tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams, nes jais ribojamas pirkėjo gebėjimas orientuotis į klientus už jo fizinės prekybos zonos ribų, informuoti juos apie savo pasiūlymus ir pritraukti juos į savo internetinę parduotuvę ar kitus pardavimo kanalus. Draudimas naudotis tam tikromis kainų palyginimo paslaugomis arba paieškos sistemomis paprastai nėra griežtas apribojimas, nes pirkėjas gali naudotis kitomis internetinės reklamos paslaugomis, kad padidintų informuotumą apie savo pardavimo internetu veiklą. Tačiau draudimas naudotis visomis plačiausiai naudojamomis atitinkamo internetinės reklamos kanalo reklamos paslaugomis gali reikšti griežtą apribojimą, jei likusios to reklamos kanalo paslaugos *de facto* nėra pajėgios pritraukti klientų į pirkėjo internetinę parduotuvę.
- (207) Priešingai, nei (204) dalyje nurodytų apribojimų atveju, tiekėjo pirkėjui nustatytiems reikalavimams, susijusiems su sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimo būdu, Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, neatsižvelgiant į platinimo sistemos rūšį. Visų pirma, tiekėjas gali nustatyti kokybės reikalavimus. Pavyzdžiui, pasirinktinio platinimo sistemos atveju tiekėjas gali nustatyti reikalavimus dėl mažiausio pirkėjo parduotuvės dydžio ir apipavidalinimo (pavyzdžiui, dėl įrangos, baldų, dizaino, apšvietimo ir grindų dangos) arba dėl produkto pateikimo (pavyzdžiui, mažiausio eksponuojamų prekių ženklo produktų skaičiaus, mažiausio atstumo tarp produktų) ⁽¹³⁰⁾.
- (208) Be to, tiekėjas pirkėjui gali nustatyti reikalavimų, susijusių su tuo, kaip sutartyje nurodytos prekės ar paslaugos turi būti parduodamos internetu. Apribojimams, susijusiems su tam tikrų prekybos internetu kanalų, pavyzdžiui, elektroninių prekyviečių, naudojimu arba prekybai internetu taikomų kokybės standartų nustatymu, Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis paprastai gali būti taikoma neatsižvelgiant į platinimo sistemos rūšį, jeigu jais netiesiogiai nesiekiama užkirsti kelio pirkėjui veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms parduoti tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams. Pardavimo internetu apribojimuose tokio tikslo paprastai nėra ir pirkėjas gali laisvai valdyti savo internetinę parduotuvę ⁽¹³¹⁾ ir reklamuotis internete ⁽¹³²⁾. Tokiais atvejais pirkėjui neužkertamas kelias veiksmingai naudotis internetu sutartyje prekėms ar paslaugoms parduoti. Toliau pateikiami su prekyba internetu susijusių reikalavimų, kuriems gali būti taikoma reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, pavyzdžiai:
- (a) reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti pirkėjo internetinės parduotuvės kokybę ar konkretų apipavidalinimą;
- (b) sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų eksponavimo internetinėje parduotuvėje reikalavimai (pvz., mažiausias rodomų prekių skaičius, tiekėjo prekių ženklų ar jų pavadinimo rodymo būdas);
- (c) tiesioginis arba netiesioginis draudimas naudoti elektronines prekyvietes ⁽¹³³⁾;
- (d) reikalavimas, kad pirkėjas turėtų vieną ar daugiau fizinių parduotuvių ar salonų, pavyzdžiui, kaip sąlyga tapti tiekėjo pasirinktinio platinimo sistemos nariu;

⁽¹²⁸⁾ Taip pat žr. (203) dalį.

⁽¹²⁹⁾ Taip pat žr. Komisijos sprendimo byloje AT.40428 – *Guess* 118–126 konstatuojamąsias dalis;

⁽¹³⁰⁾ Daugiau pavyzdžių žr. E. prekybos sektoriaus tyrimo galutinės ataskaitos 241 dalį.

⁽¹³¹⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 56 bei 57 punktus ir šių gairių (224) dalį.

⁽¹³²⁾ Taip pat žr. Komisijos sprendimo byloje AT.40428 – *Guess* 118–126 konstatuojamąsias dalis ir šių gairių 200 dalį;

⁽¹³³⁾ Sprendimo *Coty Germany*, C-230/16, 64–69 punktai. taip pat žr. šių gairių 8.2.3 skirsnį.

(e) reikalavimas, kad pirkėjas parduotų minimalią absoliučią sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų dalį (pagal vertę ar apimtį, bet ne pagal viso pardavimo dalį) ne internetu, kad būtų užtikrintas veiksmingas jo fizinės parduotuvės darbas. Šis reikalavimas gali būti toks pats visiems pirkėjams arba kiekvienam pirkėjui nustatytas atskirai, remiantis objektyviais kriterijais, kaip antai pirkėjo dydžiu palyginti su kitais pirkėjais ar jo geografine vietoje.

(209) Reikalavimui, kad pirkėjas už internetu parduodamus produktus mokėtų kitokią didmeninę kainą nei ne internetu parduodamų produktų kaina (dvejopa kainodara), gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, nes taip gali būti skatinamos arba atlyginamos tinkamo lygio investicijos į internetinio ar neinternetinio pardavimo kanalus, su sąlyga, kad juo nesiekiami riboti pardavimo tam tikrose teritorijose ar klientams pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c ir d punktus ⁽¹³⁴⁾. Tačiau kai dėl didmeninės kainos skirtumo pirkėjas negali veiksmingai naudotis internetu siekdamas parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams, tai yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio e punktą. Tai visų pirma būtų atvejis, kai dėl didmeninės kainos skirtumo pardavimas internetu tampa nepelningas arba finansiškai netvarus ⁽¹³⁵⁾, arba kai siekiant apriboti internetu pirkėjui tiekiamų produktų kiekį taikoma dviguba kainodara ⁽¹³⁶⁾. Kita vertus, dvejopai kainodara gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, kai didmeninės kainos skirtumas yra pagrįstai susijęs su investicijų ir išlaidų, kurias pirkėjas patiria vykdydamas pardavimą kiekviename kanale, skirtumais. Be to, tiekėjas gali nustatyti kitokią didmeninę kainą produktams, kuriuos ketinama parduoti neinternetiniais ir internetiniais kanalais, kai kainų skirtumas nustatomas atsižvelgiant į investicijas arba sąnaudas, susijusias su tos rūšies platinimu. Šalys gali susitarti dėl tinkamo metodo dvigubai kainodarai įgyvendinti, įskaitant, pavyzdžiui, sąskaitų *ex post* balansą remiantis faktiniais pardavimo rezultatais.

(210) Internetinės reklamos apribojimams Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, jeigu jais nesiekiami užkirsti kelio pirkėjui naudotis visu reklamos kanalu. Internetinės reklamos apribojimų, kuriems gali būti taikoma išimtis, pavyzdžiai:

- (a) reikalavimas, kad internetinė reklama atitiktų tam tikrus kokybės standartus arba apimtų konkretų turinį ar informaciją;
- (b) reikalavimas, kad pirkėjas nesinaudotų tam tikrų internetinės reklamos teikėjų paslaugomis, neatitinkančiomis tam tikrų kokybės standartų;
- (c) reikalavimas, kad pirkėjas savo internetinės parduotuvės domeno pavadinime nenaudotų tiekėjo prekių ženklo.

6.1.2.2. Aktyvaus pardavimo ir pasyvaus pardavimo atskyrimas.

(211) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje skiriami aktyvaus pardavimo ir pasyvaus pardavimo apribojimai, susiję su išimtinio platinimo sistemomis. Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies l ir m punktuose pateikiamos aktyvaus ir pasyvaus pardavimo apibrėžtys.

(212) Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies m punkte nustatyta, kad pardavimo klientams išimtinai priskirtoje teritorijoje arba klientų grupei atveju pardavimas klientams, į kuriuos pardavėjas aktyviai nesikreipė, yra pasyvus pardavimas. Pavyzdžiui, internetinės parduotuvės sukūrimas yra pasyvaus pardavimo forma, nes tai yra priemonė, leidžianti potencialiems klientams pasiekti pardavėją. Internetinės parduotuvės eksploatavimas gali turėti poveikį už pardavėjo fizinės prekybos zonos ribų, be kita ko, dėl to, kad kitose teritorijose esantys klientai arba klientų grupės gali pirkti internetu. Vis dėlto toks pirkimas (įskaitant produktų pristatymą) yra pasyvus pardavimas, jeigu pardavėjas aktyviai nesikreipia į konkretų klientą arba konkrečią teritoriją ar klientų grupę, kuriai priklauso klientas. Tai galioja ir tuo atveju, kai klientas pageidauja, kad pardavėjas jį informuotų

⁽¹³⁴⁾ Taip pat žr. (206) dalies g punktą.

⁽¹³⁵⁾ Taip pat žr. 203 dalį.

⁽¹³⁶⁾ Taip pat žr. 208 dalies e punktą.

automatiškai ir tokia informacija paskatina pardavimą. Be to, paieškos sistemos optimizavimo, t. y. priemonių ar metodų, skirtų internetinės parduotuvės matomumui ar reitingo nustatymui paieškos sistemos rezultatuose pagerinti, naudojimas arba programėlės siūlymas taikomųjų programų parduotuvėje iš esmės yra priemonės, leidžiančios potencialiems klientams pasiekti pardavėją, todėl tai yra pasyvaus pardavimo formos.

- (213) Priešingai, Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad tuo atveju, kai, vykdant pardavimą išimtinai priskirtų teritorijų ar klientų grupių klientams, internetinėje parduotuvėje suteikiama galimybė pasirinkti kalbą, kuri skiriasi nuo toje teritorijoje, kurioje įsisteigęs pardavėjas, paprastai vartojamų kalbų, tai paprastai nurodo, kad pardavėjas orientuojasi į teritoriją, kurioje ta kalba paprastai vartojama, todėl tai yra aktyvus pardavimas⁽¹³⁷⁾. Tačiau tai, kad internetinėje parduotuvėje siūloma pasirinkti anglų kalbą, savaime nereiškia, kad pardavėjas orientuojasi į angliškai kalbančias teritorijas, nes anglų kalba yra plačiai suprantama ir vartojama visoje Sąjungoje. Analogiškai internetinės parduotuvės su aukščiausio lygio domenu, atitinkančiu kitą teritoriją nei ta, kurioje pardavėjas yra įsisteigęs, sukūrimas yra aktyvaus pardavimo toje teritorijoje būdas, o internetinės parduotuvės su bendrinio ir su konkrečia šalimi nesusijusiu domenu vardu yra pasyvaus pardavimo būdas.
- (214) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies 1 punktą aktyvus pardavimas – pardavimas, vykdomas kreipiantis į klientus per vizitus, laiškais, e. paštu, skambučiais ar kitomis tiesioginio susisieki priemonėmis. Tikslinė reklama arba pardavimo skatinimo priemonės yra aktyvaus pardavimo būdas. Visų pirma, internetinės reklamos paslaugos dažnai leidžia pardavėjui pasirinkti teritorijas, kuriose bus rodoma internetinė reklama, arba klientus, kuriems ji bus rodoma. Tai pasakytina, pavyzdžiui, apie reklamą paieškos sistemose ir kitą internetinę reklamą, pavyzdžiui, interneto svetainėse, taikomųjų programų parduotuvėse, socialiniuose tinkluose, su sąlyga, kad reklamos paslauga leidžia reklamuotojui tikslingai orientuotis į klientus pagal jų konkrečias ypatybes, įskaitant jų geografinę padėtį arba asmeninį profilį. Kita vertus, kai pardavėjas adresuoja reklamą internetu savo teritorijoje ar klientų grupėje esantiems klientams ir neįmanoma užkirsti kelio tam, kad kitose teritorijose ar klientų grupėse esantys klientai matytų tokią reklamą, tai yra pasyvaus pardavimo būdas. Tokios bendros reklamos pavyzdžiai – vietos ar nacionalinio laikraščio svetainėje esantis remiamas turinys, kurį gali pasiekti bet kuris tos svetainės lankytojas, arba kainų palyginimo paslaugos, kurių domenų vardai yra bendriniai, o ne skirti konkrečiai valstybei, naudojimas. Ir priešingai, jei tokia bendro pobūdžio reklama skelbiama kalbomis, kurios pardavėjo teritorijoje nėra plačiai vartojamos, arba svetainėse su aukščiausio lygio domenu, kuris atitinka ne pardavėjo teritoriją, tai yra aktyvaus pardavimo tose teritorijose būdas.
- (215) Dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose yra pasyvaus pardavimo būdas, neatsižvelgiant į viešųjų pirkimų procedūros rūšį (pvz., atviras konkursas, ribotas konkursas ar kt.). Toks vertinimas atitinka viešųjų pirkimų teisę, kurios tikslai apima prekių ženklų platintojų vidaus konkurencijos palengvinimą. Todėl vertikalūs susitarimai, kuriuo apribojama pirkėjo galimybė dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c ir d punktus. Analogiškai atsiliepiamas į neviešojo sektoriaus subjektų paskelbtus kvietimus teikti pasiūlymus yra pasyvaus pardavimo būdas. Tokie kvietimai teikti pasiūlymus yra neužsakytas vartotojo prašymas, skirtas keliems potencialiems pardavėjams, todėl pasiūlymo pateikimas atsakant į neviešojo sektoriaus subjekto paskelbtą kvietimus teikti pasiūlymus yra pasyvaus pardavimo būdas.

6.1.2.3. Griežti apribojimai, susiję su konkrečiomis platinimo sistemomis

- (216) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b, c ir d punktuose pateikiamas griežtų apribojimų ir išimčių, kurie taikomi priklausomai nuo tiekėjo valdomos platinimo sistemos rūšies – išimtinio platinimo, pasirinktinio platinimo ar laisvo platinimo - sąrašas.

6.1.2.3.1. Kai tiekėjas taiko išimtinio platinimo sistemą

- (217) Griežtas apribojimas, nustatytas Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkte, yra susijęs su susitarimais, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama apriboti teritoriją, kurioje pirkėjas, kuriam priskirta išimtinė teritorija, gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, arba apriboti klientus, kuriems tas pirkėjas gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą.

⁽¹³⁷⁾ Žr. 2010 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Peter Pammer / Reederei Karl Schlüter GmbH & Co. KG and Hotel Alpenhof GesmbH / Oliver Heller*, sujungtos bylos C-585/08 ir C-144/09, EU:C:2010:740, 93 punktą.

- (218) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkte nustatytos penkios išimtys, taikomos griežtiems apribojimams.
- (219) Pirma, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkto i papunktį tiekėjui leidžiama apriboti išimtinio platintojo vykdomą aktyvų pardavimą teritorijoje arba klientų grupei, kurios išimtinai priskirtos ne daugiau kaip penkiems pirkėjams arba rezervuotos tiekėjui. Siekdamas išsaugoti savo investicines paskatas, tiekėjas privalo apsaugoti savo išimtinis platintojus nuo visų kitų tiekėjo pirkėjų aktyvaus pardavimo, įskaitant internetinę reklamą, jų išimtinėje teritorijoje arba išimtinai klientų grupei.
- (220) Išimtinių platintojų investicinėms paskatoms taip pat galėtų pakenkti aktyvus pardavimas, kurį vykdo kiti tiekėjo pirkėjai. Todėl pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkto i papunktį tiekėjui taip pat leidžiama reikalauti, kad kiti pirkėjai apribotų savo tiesioginių klientų aktyvaus pardavimą teritorijose arba klientų grupėms, kurias tiekėjas yra išimtinai priskyres kitiems platintojams arba rezervavęs sau. Tačiau tiekėjas negali reikalauti, kad tokie kiti pirkėjai perkeltų aktyvaus pardavimo apribojimus klientams, esantiems tolesnėse platinimo grandinėse grandyse.
- (221) Tiekėjas gali derinti išimtinės teritorijos ir išimtinės klientų grupės priskyrimą, pavyzdžiui, tam tikrai klientų grupei konkrečioje teritorijoje paskirdamas išimtinį tiekėją.
- (222) Išimtinai priskirtų teritorijų ar klientų grupių apsauga nėra absoliuti. Siekiant išvengti rinkos pasidalijimo, pasyvus pardavimas tokiose teritorijose arba tokioms klientų grupėms negali būti ribojamas. Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punktas taikomas tik pirkėjui nustatytiems apribojimams. Todėl tiekėjas gali pats sutikti su pardavimo (tiek internetinio, tiek neinternetinio) apribojimais išimtinėje teritorijoje arba kai kuriems ar visiems išimtinai klientų grupei priklausantiems klientams. Tačiau pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams apribojimai tam tikromis aplinkybėmis gali būti negaliojantys pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/302 6 straipsnio 2 dalį ⁽¹³⁸⁾.
- (223) Antra, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkto ii papunktį tiekėjui, kuris tam tikroje teritorijoje valdo išimtinio platinimo sistemą, o kitoje teritorijoje – pasirinktinio platinimo sistemą, leidžiama apriboti išimtinių platintojų galimybę vykdyti aktyvų ar pasyvų pardavimą neįgaliotiesiems platintojams, esantiems toje teritorijoje, kurioje tiekėjas jau valdo pasirinktinio platinimo sistemą arba kurią tiekėjas rezervavo tokiai pasirinktinio platinimo sistemai taikyti. Tiekėjas taip pat gali reikalauti, kad jo išimtiniai platintojai taip pat apribotų savo klientų galimybę vykdyti aktyvų ir pasyvų pardavimą neįgaliotiesiems platintojams teritorijose, kuriose tiekėjas valdo pasirinktinio platinimo sistemą arba kurią jis tuo tikslu yra rezervavęs. Pagal šį scenarijų gebėjimu perkelti aktyvaus ir pasyvaus pardavimo apribojimus platinimo grandinėje siekiama apsaugoti uždara pasirinktinio platinimo sistemų pobūdį.
- (224) Trečia, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkto iii papunktį tiekėjui leidžiama apriboti pirkėjo, kuriam tiekėjas priskyrė išimtinę teritoriją arba klientų grupę, įsisteigimo vietą (vietos sąlyga). Tai reiškia, kad tiekėjas gali reikalauti, kad pirkėjas apribotų savo platinimo vietas ir sandėlius konkrečiu adresu, vieta ar teritorija. Mobilijų platinimo punktų atveju susitarime gali būti nustatyta teritorija, už kurios ribų tokio punkto negalima naudoti. Tačiau tai, kad platintojas įsteigia internetinę parduotuvę ir ją naudoja, nėra tapatu fizinės prekybos vietos atidarymui, todėl negali būti ribojama ⁽¹³⁹⁾.
- (225) Ketvirta, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkto iv papunktį tiekėjui leidžiama apriboti išimtinio didmenininko aktyvų ir pasyvų pardavimus galutiniams vartotojams, taip leidžiant tiekėjui atskirti didmeninę ir mažmeninę prekybą. Pagal šią išimtį didmenininkui leidžiama parduoti tam tikriems (pavyzdžiui, keliems stambiams) galutiniams vartotojams, tačiau draudžiama parduoti visiems kitiems galutiniams vartotojams ⁽¹⁴⁰⁾.

⁽¹³⁸⁾ 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/302 dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitokių formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 2006/2004 ir (ES) 2017/2394 bei Direktyva 2009/22/EB (OL L 60I, 2018 3 2, p. 1).

⁽¹³⁹⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 56 ir 57 punktus.

⁽¹⁴⁰⁾ Taip pat žr. (222) dalį dėl Reglamento (ES) 2018/302.

(226) Penkta, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b punkto v papunktį tiekėjui leidžiama apriboti išimtinio platintojo galimybes vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą tiekėjo konkurentams, kurie naudotų jas tos pačios rūšies prekėms, kaip ir tiekėjo gaminamos prekės, gaminti. Sąvoka „sudedamoji dalis“ apima bet kokias tarpines prekes, o sąvoka „surinkimas“ reiškia bet kokių išteklių naudojimą prekėms gaminti.

6.1.2.3.2. Kai tiekėjas taiko pasirinktinio platinimo sistemą

(227) Griežtas apribojimas, nustatytas Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio c punkte i papunktyje, yra susijęs su susitarimais, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama apriboti teritoriją, kurioje pasirinktinio platinimo sistemos nariai (toliau – įgaliotieji platintojai) gali aktyviai arba pasyviai parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, arba klientų grupę, kuriai jie gali aktyviai arba pasyviai parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas. Tai apima aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams apribojimus, tiekėjo nustatytus mažmeninės prekybos lygmeniu veikiančius įgaliotiesiems platintojams.

(228) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio c punkto i papunktyje nustatytos penkios išimtys, taikomos griežtiems apribojimams.

(229) Pirmoji išimtis susijusi su įgaliotųjų platintojų gebėjimo parduoti už pasirinktinio platinimo sistemos apribojimais. Ji leidžia tiekėjui apriboti įgaliotųjų platintojų aktyvų pardavimą, įskaitant tikslią internetinę reklamą, kitose teritorijose arba klientų grupėms, išimtinai priskirtoms kitiems platintojams arba rezervuotoms tiekėjui. Tiekėjas taip pat gali reikalauti, kad įgaliotieji platintojai nustatytų tokius leistinus aktyvaus pardavimo apribojimus savo tiesioginiams klientams. Tačiau tokių išimtinai priskirtų teritorijų ar klientų grupių apsauga nėra absoliuti, nes tiekėjas negali apriboti pasyvaus pardavimo tokiose teritorijose ar tokioms klientų grupėms.

(230) Pagal antrąją išimtį tiekėjui leidžiama apriboti savo įgaliotųjų platintojų ir klientų galimybę vykdyti aktyvų ar pasyvų pardavimą neįgaliotiesiems platintojams, esantiems bet kurioje teritorijoje, kurioje tiekėjas valdo pasirinktinio platinimo sistemą.

(231) Trečioji išimtis leidžia tiekėjui įgaliotiesiems platintojams nustatyti vietos sąlygą, siekiant užkirsti jiems kelią vykdyti veiklą kitose patalpose arba atidaryti naują prekybos vietą kitoje vietovėje. Tai reiškia, kad Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtis gali būti taikoma, jei platintojas sutinka apriboti savo platinimo punktus ir sandėlius konkrečiu adresu, vieta ar teritorija. Mobilųjų platinimo punktų atveju susitarime gali būti nustatyta teritorija, už kurios ribų tokio punkto negalima naudoti. Tačiau platintojo internetinės parduotuvės įsteigimas ir jos naudojimas nėra tapatus naujos fizinės prekybos vietos atidarymui, todėl negali būti ribojamas ⁽¹⁴¹⁾.

(232) Ketvirtoji išimtis leidžia tiekėjui apriboti įgaliotojo didmenininko aktyvų ir pasyvų pardavimą galutiniams vartotojams, taip leidžiant tiekėjui atskirti didmeninės ir mažmeninės prekybos lygmenis. Pagal šią išimtį didmenininkui leidžiama parduoti tam tikriems (pavyzdžiui, keliems stambiems) galutiniams vartotojams, tačiau draudžiama parduoti visiems kitiems galutiniams vartotojams ⁽¹⁴²⁾.

(233) Penktoji išimtis leidžia tiekėjui apriboti įgaliotojo platintojo galimybes vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą tiekėjo konkurentams, kurie jas naudotų tos pačios rūšies prekėms, kaip ir tiekėjo gaminamos prekės, gaminti. Sąvoka „sudedamoji dalis“ apima bet kokias tarpines prekes, o sąvoka „surinkimas“ reiškia bet kokių išteklių naudojimą prekėms gaminti.

(234) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio c punkto iii papunktyje nustatytas griežtas apribojimas yra susijęs su mažmeninės prekybos lygmeniu veikiančių pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvaus ar pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams apribojimu. Tai reiškia, kad tiekėjas negali riboti savo įgaliotųjų platintojų galimybės parduoti galutiniams vartotojams arba ar jų vardu veikiančius pirkimo atstovams, išskyrus atvejus, kai tokie galutiniai vartotojai yra tokioje teritorijoje arba priklauso tokiai klientų grupei, kurios išimtinai

⁽¹⁴¹⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 55–58 punktus.

⁽¹⁴²⁾ Taip pat žr. (222) dalį dėl Reglamento (ES) 2018/302.

priskirtos kitam platintojui arba rezervuotos tiekėjui teritorijoje, kurioje tiekėjas taiko išimtinio platinimo sistemą (žr. reglamento 4 straipsnio c punkto i papunkčio 1 dalį ir (229) dalį). Tačiau tai nepanaikina galimybės uždrausti įgaliotiesiems platintojams veikti už neleistinos įsisteigimo vietos ribų (žr. reglamento 4 straipsnio c punkto i papunkčio 3 dalį ir šių gairių (231) dalį).

- (235) Pasirinktinio platinimo sistemą valdantis tiekėjas gali pasirinkti savo įgaliotuosius platintojus remdamasis kokybiniais ir (arba) kiekybiniais kriterijais. Bet kokie kokybiniai kriterijai paprastai turi būti nustatomi ir internetiniams, ir neinternetiniams kanalams. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad internetiniai ir neinternetiniai kanalai pasižymi skirtingais ypatumais, pasirinktinio platinimo sistemą taikantis tiekėjas gali nustatyti savo įgaliotiesiems platintojams pardavimo internetu kriterijus, kurie nėra tapatūs kriterijams, nustatytiems pardavimui fizinėse parduotuvėse, su sąlyga, kad pardavimui internetu nustatytais reikalavimais netiesiogiai nesiekama užkirsti kelio pirkėjui veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams parduoti. Pavyzdžiui, tiekėjas gali nustatyti reikalavimus, kad užtikrintų tam tikrus internetinės prekybos kokybės standartus, kaip antai reikalavimą sukurti ir valdyti pagalbos po pardavimo tarnybą; reikalavimą padengti klientų išlaidas, susijusias su produktų grąžinimu, arba naudoti saugias mokėjimo sistemas. Be to, tiekėjas gali nustatyti skirtingus kriterijus, susijusius su internetinės ir neinternetinės prekybos kanalų darniu vystymusi. Pavyzdžiui, tiekėjas galėtų reikalauti, kad pardavimo vietos būtų ekologiškai atsakingos arba kad būtų naudojamosi pristatymo tarnybų, kurios naudoja ekologiškus dviračius, paslaugomis.
- (236) Pasirinktinio platinimo ir išimtinio platinimo toje pačioje teritorijoje deriniui negali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, įskaitant atvejus, kai tiekėjas taiko išimtinį platinimą didmeniniu lygmeniu ir pasirinktinį platinimą mažmeniniu lygmeniu. Taip yra todėl, kad dėl tokio derinio įgaliotieji platintojai turėtų sutikti su griežtais apribojimais pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio b arba c punktus, pavyzdžiui, su aktyvaus pardavimo teritorijose ar klientams, kurie nebuvo išimtinai priskirti, apribojimais, aktyvaus ar pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams apribojimais ⁽¹⁴³⁾ arba kryžminio tiekimo tarp įgaliotųjų platintojų apribojimais ⁽¹⁴⁴⁾. Tačiau tiekėjas gali išsipareigoti tiekti tik tam tikriems įgaliotiesiems platintojams, pavyzdžiui, konkrečiose teritorijose, kurioje taikoma pasirinktinio platinimo sistema, dalyse arba išsipareigoti pats toje teritorijoje nevykdyti tiesioginio pardavimo ⁽¹⁴⁵⁾. Taikant trečiąją Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio c punkto i papunkčio išimtį, tiekėjas savo įgaliotiesiems platintojams taip pat gali nustatyti vietos sąlygą.
- (237) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio c punkto ii papunktyje nustatytas griežtas apribojimas susijęs su kryžminio tiekimo tarp įgaliotųjų platintojų, priklausančių pasirinktinio platinimo sistemai, apribojimu. Tai reiškia, kad tiekėjas negali užkirsti kelio savo įgaliotųjų platintojų aktyviam ar pasyviai tarpusavio pardavimui, nes jie turi turėti galimybę laisvai pirkti sutartyje nurodytus produktus iš kitų tinklo įgaliotųjų platintojų, veikiančių tuo pačiu arba kitu prekybos lygmeniu ⁽¹⁴⁶⁾. Dėl šių priežasčių pasirinktinis platinimas negali būti derinamas su vertikaliaisiais apribojimais, kuriuos taikant platintojai verčiami pirkti sutartyje nurodytas prekes tik iš nustatyto šaltinio. Tai taip pat reiškia, kad pasirinktinio platinimo sistemoje tiekėjas negali riboti įgaliotųjų didmenininkų pardavimo įgaliotiesiems platintojams.

6.1.2.3.3. Kai tiekėjas taiko laisvo platinimo sistemą

- (238) Griežtas apribojimas, nustatytas reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkte, yra susijęs su susitarimais ar suderintais veiksmais, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama apriboti teritoriją, kurioje pagal laisvo platinimo sistemą veikiantis pirkėjas gali aktyviai arba pasyviai parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, arba klientus, kuriems jis gali aktyviai arba pasyviai parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas ⁽¹⁴⁷⁾.
- (239) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkte nustatytos penkios išimtys, taikomos griežtiems apribojimams.

⁽¹⁴³⁾ Žr. (227) dalį.

⁽¹⁴⁴⁾ Žr. (237) dalį.

⁽¹⁴⁵⁾ Taip pat žr. (222) dalį dėl Reglamento (ES) 2018/302.

⁽¹⁴⁶⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje AT.40428 – *Guess* 65–78 konstatuojamąsias dalis.

⁽¹⁴⁷⁾ Taip pat žr. (116) dalį.

- (240) Pirma, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkto i papunktį tiekėjui leidžiama apriboti pirkėjo aktyvų pardavimą, įskaitant tikslinę internetinę reklamą, teritorijose arba klientų grupėms, kurios priskiriamos išimtinai kitiems pirkėjams arba rezervuotos tiekėjui. Tiekėjas taip pat gali reikalauti, kad pirkėjas nustatytų tokius leistinus aktyvaus pardavimo apribojimus pirkėjo tiesioginiams klientams. Tačiau tokių išimtinai priskirtų teritorijų ar klientų grupių apsauga nėra absoliuti, nes tiekėjas negali apriboti pasyvaus pardavimo tokiose teritorijose ar tokioms klientų grupėms.
- (241) Antra, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkto ii papunktį tiekėjui leidžiama apriboti pirkėją ir reikalauti, kad pirkėjas apribotų savo klientų aktyvų ar pasyvų pardavimą neįgaliesiems platintojams, esantiems teritorijoje, kurioje tiekėjas taiko pasirinktinio platinimo sistemą arba kurią tiekėjas rezervavo tokiai sistemai taikyti. Apribojimas gali būti taikomas aktyviam arba pasyviai pardavimui bet kuriuo prekybos lygmeniu.
- (242) Trečia, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkto iii papunktį tiekėjui leidžiama nustatyti pirkėjui buvimo vietos sąlygą, siekiant apriboti jo įsisteigimo vietą. Tai reiškia, kad tiekėjas gali reikalauti, kad pirkėjas apribotų savo platinimo vietas ir sandėlius konkrečiu adresu, vieta ar teritorija. Mobilijų platinimo punktų atveju susitarime gali būti nustatyta teritorija, už kurios ribų tokio punkto negalima naudoti. Tačiau pirkėjo internetinės parduotuvės įsteigimas ar jos naudojimas nėra tapatus naujos fizinės prekybos vietos atidarymui, todėl negali būti ribojamas ⁽¹⁴⁸⁾.
- (243) Ketvirta, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkto iv papunktį tiekėjui leidžiama apriboti didmenininko aktyvų ir pasyvų pardavimus galutiniams vartotojams, taip leidžiant tiekėjui atskirti didmeninę ir mažmeninę prekybą. Pagal šią išimtį didmenininkui leidžiama parduoti tam tikriems (pavyzdžiui, keliems stambiems) galutiniams vartotojams, tačiau draudžiama parduoti kitiems galutiniams vartotojams ⁽¹⁴⁹⁾.
- (244) Penkta, pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio d punkto v papunktį tiekėjui leidžiama apriboti pirkėjo galimybes vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą tiekėjo konkurentams, kurie naudotų jas tos pačios rūšies prekėms, kaip ir tiekėjo gaminamos prekės, gaminti. Sąvoka „sudedamoji dalis“ apima bet kokias tarpines prekes, o sąvoka „surinkimas“ reiškia bet kokių išteklių naudojimą prekėms gaminti.

6.1.3. *Atsarginių dalių pardavimo apribojimai*

- (245) Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio f punkte nustatytas griežtas apribojimas susijęs su susitarimais, kuriais galutiniams vartotojams, nepriklausomiems remontininkams, didmenininkams ir paslaugų teikėjams kliudoma įsigyti atsarginių dalių tiesiogiai iš šių atsarginių dalių gamintojų arba tai ribojama. Atsarginių dalių gamintojo ir pirkėjo, kuris šias dalis naudoja savo produktų surinkimui (pavyzdžiui, pirminės įrangos gamintojai), susitarimu negali būti tiesiogiai arba netiesiogiai kliudoma gamintojui parduoti tas atsargines dalis galutiniams vartotojams, nepriklausomiems remontininkams, didmenininkams arba paslaugų teikėjams arba tai riboti. Netiesioginių apribojimų visų pirma gali atsirasti, kai ribojamas atsarginių dalių gamintojo techninės informacijos ir specialios įrangos, kuri būtina, kad naudotojai, nepriklausomi remontininkai arba paslaugų teikėjai galėtų naudoti atsargines dalis. Tačiau susitarimu gali būti ribojamas atsarginių dalių tiekimas remontininkams arba paslaugų teikėjams, kuriems pirminės įrangos gamintojas pavedė vykdyti savo prekių remontą arba jų techninę priežiūrą. Tai taip pat reiškia, kad pirminės įrangos gamintojas gali reikalauti, kad jo remonto ir techninės priežiūros tinklas atsargines dalis pirkėtų iš jo arba iš kitų jo pasirinktinio platinimo sistemos narių, jei jis taiko tokią sistemą.

6.2. **Apribojimai, kurie neleistini pagal Reglamentą (ES) 2022/720**

- (246) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnį tam tikriems vertikaliosios susitarimuose numatytiems išipareigojimams netaikoma bendroji išimtis, neatsižvelgiant į tai, ar reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytos rinkos dalies ribos viršijamos, ar ne. Visų pirma, reglamento 5 straipsnyje nustatyti išipareigojimai, dėl kurių negalima daryti pakankamai patikimos prielaidos, kad jie atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Tačiau nėra preziumuojama, kad reglamento 5 straipsnyje išvardyti išipareigojimai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį arba neatitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų. Tai, kad bendroji išimtis šiems išipareigojimams netaikoma, reiškia tik tai, kad jie turi būti vertinami individualiai pagal

⁽¹⁴⁸⁾ Žr. Sprendimo *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, 55–58 punktus.

⁽¹⁴⁹⁾ Taip pat žr. (222) dalį dėl Reglamento (ES) 2018/302.

Sutarties 101 straipsnį. Be to, kitaip nei Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnyje, bendrosios išimties netaikymas pagal reglamento 5 straipsnį susijęs tik su konkrečiu įsipareigojimu, su sąlyga, kad tą įsipareigojimą galima atskirti nuo likusios vertikaliojo susitarimo dalies. Tokiu atveju likusiai vertikaliojo susitarimo daliai bendroji išimtis ir toliau taikoma.

6.2.1. *Įsipareigojimai nekonkuruoti, kurių trukmė viršija penkerius metus*

(247) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies a punktą įsipareigojimams nekonkuruoti, kurių trukmė ilgesnė nei penkeri metai, bendroji išimtis netaikoma. Įsipareigojimai nekonkuruoti, apibrėžtas Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies f punkte, yra susitarimai, dėl kurių pirkėjas iš tiekėjo ar kitos tiekėjo paskirtos įmonės perka daugiau kaip 80 % (palyginti su pirkimo apimtimi per praėjusius kalendorinius metus) visų pirkėjo perkamų sutartyje nurodytų prekių ir paslaugų bei jų pakaitalų. Tai reiškia, kad pirkėjui kliudoma pirkti konkuruojančias prekes ar paslaugas arba toks pirkimas gali sudaryti mažiau nei 20 % visų jo pirkinių. Jei nėra atitinkamų duomenų apie pirkėjo pirkimus per kalendorinius metus iki vertikaliojo susitarimo sudarymo, galima remtis pirkėjo tiksliausiai apskaičiuotu bendru metiniu poreikiu. Tačiau kai tik yra galimybė, turėtų būti remiamasi faktiniais pirkimo duomenimis.

(248) Įsipareigojimams nekonkuruoti bendroji išimtis negali būti taikoma, jei jų trukmė nėra nustatyta ar yra ilgesnė nei penkeri metai. Įsipareigojimams nekonkuruoti, kurie savaime pratęsimi ilgiau nei penkeriems metams, bendroji išimtis gali būti taikoma, jeigu pirkėjas gali veiksmingai iš naujo susiderėti dėl vertikaliojo susitarimo kuriame numatytas tas įsipareigojimas, arba tą susitarimą nutraukti per pagrįstą išpėjimo laikotarpį ir už pagrįstą kainą, taip leisdamas pirkėjui veiksmingai pakeisti tiekėją pasibaigus 5 metų laikotarpiui. Jeigu, pavyzdžiui, vertikaliam susitarime numatytas įsipareigojimas 5 metus nekonkuruoti ir tiekėjas suteikia pirkėjui paskolą, tos paskolos grąžinimas neturi trukdyti pirkėjui veiksmingai nutraukti įsipareigojimo nekonkuruoti pasibaigus 5 metų laikotarpiui. Taip pat, kai tiekėjas aprūpina pirkėją įranga, kuri nėra susijusi su jų santykiais, pirkėjas turi turėti galimybę pasibaigus įsipareigojimo nekonkuruoti terminui įsigyti šią įrangą rinkos kaina.

(249) Remiantis Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 2 dalimi, įsipareigojimų nekonkuruoti apribojimas iki 5 metų netaikomas, kai pirkėjas perparduoda sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas tiekėjui priklausančiose patalpose ir žemėje ar patalpose ir žemėje, kuriuos tiekėjas nuomojasi iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pirkėju. Tokiais atvejais įsipareigojimas nekonkuruoti gali būti taikomas ilgesnį laikotarpį, tačiau ne ilgiau už laikotarpį, kuriuo pirkėjas naudojasi pardavimo vieta. Tokios išimties priežastis yra ta, kad paprastai neprotinga tikėtis, jog tiekėjas leis be jo sutikimo parduoti konkuruojančius produktus savo nuosavose patalpose arba žemėje. Pagal analogiją tokie patys principai taikomi tais atvejais, kai pirkėjas turi mobiliąją prekybą vietą, kuri priklauso tiekėjui arba kurią tiekėjas nuomojasi iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pirkėju. Dirbtinai sukurtos nuosavybės atveju, pavyzdžiui, platintojui perdavus žemės ir patalpų nuosavybės teises tiekėjui tik tam tikram laikotarpiui, siekiant išvengti 5 metų laikotarpio taikymo, ši išimtis negali būti taikoma.

6.2.2. *Įsipareigojimai nekonkuruoti pasibaigus terminui*

(250) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies b punktą kartu su 5 straipsnio 3 dalimi pirkėjui nustatytiems įsipareigojimams nekonkuruoti pasibaigus susitarimo galiojimui bendroji išimtis netaikoma, nebent įvykdomos visos šios sąlygos:

- (a) įsipareigojimas yra būtinas, kad būtų apsaugota tiekėjo pirkėjui perduota praktinė patirtis;
- (b) jis apsiriboja pardavimo vieta, kurioje pirkėjas veikė sutarties galiojimo laikotarpiu;
- (c) jis galioja ne ilgiau kaip vienus metus.

(251) Atitinkama praktinė patirtis turi būti slapta, reikšminga ir apibrėžta, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 1 straipsnio 1 dalies j punkte, visų pirma, ji turi apimti informaciją, kuri yra esminė ir naudinga pirkėjui naudojant, parduodant ar perparduodant sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas.

6.2.3. *Įsipareigojimai nekonkuruoti, taikomi pasirinktinio platinimo sistemos nariams*

- (252) Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies c punktas yra susijęs su konkuruojančių prekių ar paslaugų pardavimu pagal pasirinktinio platinimo sistemą. Reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis taikoma pasirinktinio platinimo ir įsipareigojimo nekonkuruoti deriniui, kai įgaliotieji platintojai įpareigojami neperparduoti konkuruojančių prekių ženklų produktų. Tačiau, jeigu tiekėjas tiesiogiai arba netiesiogiai trukdo savo įgaliotiesiems platintojams pirkti produktus iš vieno ar kelių konkrečių konkuruojančių tiekėjų ir juos perparduoti, tokiam įsipareigojimui bendroji išimtis netaikoma. Tokis netaikymas grindžiamas siekiu išvengti situacijos, kai keletas tiekėjų, naudodamiesi tomis pačiomis pasirinktinio platinimo vietomis, trukdytų vienam ar keliems konkretiems konkurentams naudotis tomis vietomis jų produktams platinti. Tokia situacija galėtų prilygti konkuruojančio tiekėjo konkurencinių galimybių ribojimui kolektyvinio boikoto būdu.

6.2.4. *Kelių platformų mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai*

- (253) Ketvirtas bendrosios išimties netaikymo atvejis, nustatytas Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies d punkte, yra susijęs su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų nustatytais kelių platformų mažmeniniais paritetiniais įsipareigojimais, visų pirma tiesioginiais ir netiesioginiais įsipareigojimais, dėl kurių šių paslaugų pirkėjai negali siūlyti, parduoti ar perparduoti prekių ar paslaugų galutiniams vartotojams palankesnėmis sąlygomis naudodamiesi konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis. Sąlygos gali būti susijusios su kainomis, atsargomis, prieinamumu ar kitomis pasiūlymo ar pardavimo sąlygomis. Mažmeninis paritetinis įsipareigojimas gali kilti iš sutarties sąlygos arba iš kitų tiesioginių ar netiesioginių priemonių, įskaitant diferencijuotų kainų nustatymą arba paskatas, kurių taikymas priklauso nuo sąlygų, kuriomis internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjas siūlo prekes ar paslaugas galutiniams vartotojams naudodamasis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis. Pavyzdžiui, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas siūlo geresnį pirkėjo prekių ar paslaugų matomumą paslaugų teikėjo interneto svetainėje arba taiko mažesnę komisinio atlyginimo dydį, kuris priklauso nuo to, ar pirkėjas suteikia jam lygiavertes sąlygas, palyginti su konkuruojančiais tokių paslaugų teikėjais, tai prilygsta kelių platformų mažmeniniam paritetiniam įsipareigojimui.
- (254) Visų kitų rūšių paritetiniams įsipareigojimams Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma. Tokie įsipareigojimai yra, pavyzdžiui:
- (a) mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai, susiję su internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų tiesioginio pardavimo kanalais (siaurieji mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai);
  - (b) paritetiniai įsipareigojimai, susiję su sąlygomis, kuriomis prekės ar paslaugos siūlomos įmonėms, kurios nėra galutinės vartotojos;
  - (c) paritetiniai įsipareigojimai, susiję su sąlygomis, kuriomis gamintojai, didmenininkai ar mažmenininkai perka prekes ar paslaugas kaip žaliavas (toliau – palankiausio kliento įsipareigojimai).
- (255) 8.2.5 skirsnyje pateikiamos gairės, kaip vertinti paritetinius įsipareigojimus atskirais atvejais, kai netaikomas Reglamentas (ES) 2022/720.

7. PANAIKINIMAS IR NEBETAIKYMAS

7.1. **Teisės naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi panaikinimas**

- (256) Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 6 straipsnio 1 dalyje, Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalį gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, jei nustato, kad konkrečiu atveju vertikalusis susitarimas, kuriam taikomas Reglamentas (ES) 2022/720, turi tam tikrą poveikį, kuris yra nesuderinamas su Sutarties 101 straipsniu. Be to, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2022/720 6 straipsnio 2 dalyje, jei konkrečiu atveju vertikalusis susitarimas valstybės narės teritorijoje arba jos dalyje, kuri turi visus atskiros geografinės rinkos požymius, turi su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi nesuderinamą poveikį,

tos valstybės narės NKI pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalį taip pat gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi. Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnyje valstybių narių teismai nenurodyti, todėl jie neturi įgaliojimų panaikinti teisę naudotis Reglamento (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi ⁽¹⁵⁰⁾, išskyrus atvejus, kai atitinkamas teismas yra valstybės narės paskirtoji konkurencijos institucija pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 35 straipsnį.

- (257) Komisija ir NKI gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi dviem atvejais. Pirmia, jos gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, jeigu vertikalūs susitarimai, patenkantis į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, atitinkamai rinkai *atskirai* daro poveikį, nesuderinamą su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi. Antra, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2022/720 20 konstatuojamojoje dalyje, jos taip pat gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, jei vertikalūs susitarimai turi tokį poveikį *kartu* su panašiais konkuruojančių tiekėjų ar pirkėjų sudarytais susitarimais. Taip yra todėl, kad lygiagretūs panašių vertikalųjų susitarimų tinklai gali turėti kumuliacinį antikonkurencinį poveikį, nesuderinamą su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi. Patekimo į atitinkamą rinką apribojimas ir konkurencijos joje apribojimas yra tokio kumuliacinio poveikio, kuriuo gali būti pateisinamas teisės naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi panaikinimas ⁽¹⁵¹⁾, pavyzdžiai.
- (258) Vertikalųjų susitarimų lygiagretūs tinklai laikomi panašiais, jei juose nustatyti tokie patys apribojimai, rinkoje turintys panašų poveikį. Toks kumuliacinis poveikis gali atsirasti dėl, pavyzdžiui, mažmeninių paritetinių išpareigojimų, pasirinktinio platinimo arba išpareigojimų nekonkuruoti.
- (259) Kalbant apie mažmeninius paritetinius išpareigojimus, susijusius su tiesioginio pardavimo kanalais (siaurieji mažmeniniai paritetiniai išpareigojimai), Reglamento (ES) 2022/720 6 straipsnyje nustatyta, kad teisė naudotis reglamentu nustatyta išimtimi gali būti panaikinta pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnį, visų pirma tais atvejais, kai atitinkama internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo rinka yra labai koncentruota, o tokių paslaugų teikėjų konkurencija ribojama dėl panašių susitarimų, kuriais internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjams ribojamos galimybės siūlyti, parduoti ar perparduoti prekes ar paslaugas galutiniams vartotojams palankesnėmis sąlygomis jų tiesioginio pardavimo kanaluose, kumuliacinio poveikio. Daugiau su tuo scenarijumi susijusių gairių pateikta 8.2.5.2 skirsnyje.
- (260) Kalbant apie pasirinktinį platinimą, pakankamai panašių lygiagrečių tinklų gali būti, jei tam tikroje rinkoje tam tikri tiekėjai taiko tik kokybinį pasirinktinį platinimą, o kiti tiekėjai taiko kiekybinį pasirinktinį platinimą, turintį panašų poveikį rinkai. Toks kumuliacinis poveikis taip pat gali atsirasti, kai tam tikroje rinkoje lygiagretiems pasirinktinio platinimo tinklams taikomi kokybiniai kriterijai, kuriais ribojamos platintojų konkurencinės galimybės. Šiomis aplinkybėmis vertinant susitarimą reikia atsižvelgti į antikonkurencinį poveikį, priskiriamą kiekvienam atskiram susitarimų tinklui. Tam tikrais atvejais teisė naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi gali būti panaikinta tik tam tikriems kokybiniais kriterijams arba tam tikriems kiekybiniais kriterijams, kuriais, pavyzdžiui, ribojamas įgaliojimų platintojų skaičius.
- (261) Atsakomybė už kumuliacinį antikonkurencinį poveikį gali būti priskirta tik toms įmonėms, kurios reikšmingai prie jo prisidėjo. Įmonių, kurių indėlis į kumuliacinį poveikį yra nereikšmingas, sudaryti susitarimai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ⁽¹⁵²⁾. Todėl jiems netaikomas panaikinimo mechanizmas ⁽¹⁵³⁾.

⁽¹⁵⁰⁾ Valstybių narių teismai taip pat negali keisti Reglamento (ES) 2022/720 taikymo srities, išplėsdami jo taikymo sritį susitarimams, kuriems Reglamentu (ES) 2022/720 netaikomas. Bet koks toks išplėtimas, kad ir kokia būtų jo taikymo sritis, turėtų įtakos Komisijos teisėkūros kompetencijos įgyvendinimo būdai (1991 m. vasario 28 d. Sprendimas *Stergios Delimitis / Henninger Bräu AG*, C-234/89, EU:C:1991:91 (toliau – Sprendimas *Delimitis*, C-234/89), 46 punktą).

⁽¹⁵¹⁾ Tačiau mažai tikėtina, kad kumuliacinis ribojamasis poveikis konkurencinėms galimybėms atsiras, jei lygiagretūs vertikalųjų susitarimų tinklai apima mažiau nei 30 % atitinkamos rinkos, žr. *De minimis* pranešimo 10 punktą.

⁽¹⁵²⁾ Atskiri tiekėjai ar platintojai, kurių rinkos dalis neviršija 5 %, paprastai nelaikomi reikšmingai prisidedančiais prie kumuliacinio ribojamojo poveikio konkurencinėms galimybėms, žr. *De minimis* pranešimo 10 punktą ir Sprendimo *Delimitis / Henninger Bräu AG*, C-234/89, 24–27 punktus.

⁽¹⁵³⁾ Toks indėlis turi būti vertinamas vadovaujantis 8 skirsnyje išdėstytais kriterijais, susijusiais su vykdymo užtikrinimo politika atskirais atvejais.

- (262) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalį Komisija savo iniciatyva arba remdamasi skundu gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi. Tai apima galimybę NKI prašyti Komisijos konkrečiu atveju panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi nedarant poveikio bylų skyrimo ir pagalbos teikimo Europos konkurencijos tinkle ⁽¹⁵⁴⁾ taisyklių taikymui ir nedarant poveikio NKI įgaliojimui panaikinti išimties taikymą pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalį. Jei konkrečiu atveju taikyti Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalį Komisijos paprašo bent trys NKI, Komisija apsvarstys tokį atvejį Europos konkurencijos tinkle. Tokiomis aplinkybėmis Komisija kuo labiau atsižvelgs į NKI, kurios paprašė Komisijos panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, nuomonę, kad laiku padarytų išvadą, ar konkrečiu atveju tenkinamos panaikinimo sąlygos.
- (263) Remiantis Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 ir 2 dalimis galima daryti išvadą, kad Komisija turi išimtinę kompetenciją panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi visoje Sąjungoje, nes ji gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi vertikalųjų susitarimų, kuriais ribojama konkurencija atitinkamoje geografinėje rinkoje, kuri yra platesnė nei vienos valstybės narės teritorija, atžvilgiu, o NKI gali panaikinti teisę naudotis reglamentu nustatyta išimtimi tik savo valstybės narės teritorijoje.
- (264) Todėl atskiros NKI išimties taikymo panaikinimo įgaliojimai yra susiję su atvejais, kai atitinkama rinka apima vieną valstybę narę arba regioną, esantį tik vienoje valstybėje narėje, arba jos dalį. Tokiu atveju tos valstybės narės NKI turi kompetenciją toje nacionalinėje arba regioninėje rinkoje panaikinti Reglamentu (ES) 2022/720 nustatytos išimties taikymą vertikaliam susitarimui, kurio poveikis nesuderinamas su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi. Ši kompetencija sutampa, nes Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalimi Komisija taip pat įgaliojama panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi nacionalinėje arba regioninėje rinkoje, jei atitinkamas vertikalusis susitarimas gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.
- (265) Kai tai susiję su keliomis atskiromis nacionalinėmis ar regioninėmis rinkomis, teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi vienu metu gali panaikinti kelios kompetentingos NKI.
- (266) Iš Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, kad tais atvejais, kai Komisija panaikina teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, jai tenka pareiga įrodyti, pirma, kad atitinkamu vertikalioju susitarimu ribojama konkurencija pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį ⁽¹⁵⁵⁾. Antra, Komisija turi įrodyti, kad susitarimo poveikis nesuderinamas su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi, o tai reiškia, kad susitarimas neatitinka bent vienos iš keturių Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų ⁽¹⁵⁶⁾. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalį tie patys reikalavimai taikomi tada, kai NKI panaikina teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi savo valstybės narės teritorijoje. Konkrečiai kalbant apie pareigą įrodyti, kad antrasis reikalavimas įvykdytas, 29 straipsnyje nustatytas reikalavimas, kad kompetentinga konkurencijos institucija pagrįstų, jog nėra įvykdyta bent viena iš keturių Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų ⁽¹⁵⁷⁾.

⁽¹⁵⁴⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 1/2003 IV skyrių.

⁽¹⁵⁵⁾ Jei vertikalusis susitarimas nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kaip nustatyta šių gairių 3 skirsnelyje, Reglamento (ES) 2022/720 taikymo klausimas nekyla, nes Reglamente (ES) 2022/720 apibrėžtos vertikaliojų susitarimų rūšys, kurios paprastai atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, o tai reiškia, kad vertikaliam susitarimui taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis.

⁽¹⁵⁶⁾ Komisijai pakanka pagrįsti, kad viena iš keturių Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų nėra įvykdyta. Taip yra todėl, kad, siekiant taikyti išimtį pagal 101 straipsnio 3 dalį, turi būti įvykdytos visos keturios sąlygos.

⁽¹⁵⁷⁾ Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnyje nustatytas reikalavimas dėl kompetentingos konkurencijos institucijos pareigos įrodyti yra susijęs su situacija, kai Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas, o įmonė atskiru atveju remiasi Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi. Tokiu atveju pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 2 straipsnį įmonė privalo įrodyti, kad įvykdytos visos keturios Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos. Šiuo tikslu ji turi pagrįsti savo teiginius; žr. pavyzdžiui, Komisijos sprendimą byloje AT.39226 – *Lundbeck*, patvirtintą 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimu *Lundbeck / Komisija*, T-472/13, EU:T:2016:449, ir 2021 m. kovo 25 d. Sprendimu *Typke / Komisija*, C-591/16 P, EU:C:2021:243.

- (267) Jei įvykdomi Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai, Komisija gali panaikinti teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi konkrečiu atveju. Tokį panaikinimą ir jo reikalavimus, išdėstytus šiame skirsnyje, būtina skirti nuo Komisijos sprendimo, kuriuo konstatuojamas pažeidimas, išvadų pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 III skyrių. Tačiau panaikinimas gali būti derinamas, pavyzdžiui, su pažeidimo konstatavimu ir taisomosios priemonės taikymu, ir net su laikinosiomis apsaugos priemonėmis ⁽¹⁵⁸⁾.
- (268) Jei Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 1 dalį panaikina teisę naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi, šis panaikinimas turi tik *ex nunc* poveikį, t. y. atitinkamų susitarimų, kuriems taikoma išimtis, statusas išlieka nepakitęs laikotarpiu iki atšaukimo įsigaliojimo dienos. Panaikinimo pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalį atveju atitinkama NKI taip pat turi atsižvelgti į savo pareigas pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 11 straipsnio 4 dalį, visų pirma pareigą pateikti Komisijai atitinkamą numatomą sprendimą.

7.2. Reglamento (ES) 2022/720 netaikymas

- (269) Vadovaujantis Reglamento Nr. 19/65/EEB 1a straipsniu, Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsniu Komisija įgaliojama reglamentu paskelbti, kad Reglamentas (ES) 2022/720 netaikomas lygiagretiems panašių vertikaliųjų apribojimų tinklams, kai tokie tinklai apima daugiau nei 50 % atitinkamos rinkos. Toks reglamentas skirtas ne atskiroms įmonėms, o visoms įmonėms, kurių susitarimai atitinka pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį priimtame reglamente nustatytas sąlygas. Vertindama būtinybę priimti tokį reglamentą, Komisija apsvarstys, ar panaikinimas konkrečiu atveju būtų tinkamesnė priemonė. Atliekant šį vertinimą ypač svarbūs du aspektai – konkuruojančių įmonių, prisidedančių prie kumuliacinio poveikio atitinkamoje rinkoje, skaičius ir paveiktų geografinių rinkų Sąjungoje skaičius.
- (270) Komisija svarstys galimybę priimti reglamentą pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį, jei dėl panašių apribojimų, kurie apima daugiau kaip 50 % atitinkamos rinkos, gali būti reikšmingai apribota galimybė patekti į šią rinką arba konkurencija joje. Taip visų pirma gali būti, kai lygiagretūs pasirinktinio platinimo tinklai, apimantys daugiau nei 50 % rinkos, gali riboti konkurencines galimybes rinkoje dėl atrankos kriterijų, kurie nėra būtini dėl atitinkamų prekių ar paslaugų pobūdžio ar yra diskriminuojantys tam tikrų tokių prekių ar paslaugų platinimo būdų atžvilgiu. Norint apskaičiuoti 50 % rinkos aprėpties koeficientą, turi būti atsižvelgiama į kiekvieną vertikaliųjų susitarimų, kuriuose numatyta apribojimų, tinklą arba į apribojimų derinį, kuris rinkai daro panašų poveikį. Tačiau pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį Komisija neprivalo priimti tokio reglamento, kai viršijamas 50 % rinkos aprėpties koeficientas.
- (271) Pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį priimto reglamento poveikis yra tas, kad Reglamento (ES) 2022/720 nebegalima taikyti apribojimams ir atitinkamoms rinkoms, todėl Sutarties 101 straipsnio 1 ir 3 dalys taikomos visa apimtimi.
- (272) Kiekviename reglamente, priimtame pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį, turi būti aiškiai nustatyta taikymo sritis. Todėl Komisija pirma turi nustatyti atitinkamą (-as) produkto ir geografinę (-es) rinką (-as) ir tai, kuriam (-iems) vertikaliam (-iesiems) apribojimui (-ams) Reglamentas (ES) 2022/720 nebebus taikomas. Pastaruoju aspektu Komisija gali moduluoti reglamento taikymo sritį, atsižvelgdama į konkurencijos problemą, kurią ji ketina spręsti. Pavyzdžiui, nors nustatant 50 % rinkos dalį gali būti atsižvelgiama į visus išipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo susitarimų lygiagrečius tinklus, Komisija vis tiek gali nustatyti, kad pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį priimtas reglamentas būtų taikomas tik išipareigojimams nekonkuruoti, kurių trukmė viršija tam tikrą laikotarpį. Taigi jis gali būti netaikomas trumpesnio laikotarpio ar mažiau ribojantiems

⁽¹⁵⁸⁾ Komisija pasinaudojo savo įgaliojimais panaikinti ankstesnių bendrosios išimties reglamentų taikymą priimdama 1992 m. kovo 25 d. sprendimą (laikinosios apsaugos priemonės) dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį byloje IV/34.072 – *Mars / Langnese ir Schöller*, kuris patvirtintas 1998 m. spalio 1 d. Sprendimu *Langnese-Iglo / Komisija*, C-279/95 P, EU:C:1998:447, ir priimdama 1991 m. gruodžio 4 d. sprendimą (laikinosios apsaugos priemonės) dėl procedūros pagal EEB sutarties 85 straipsnį byloje IV/33.157 – *Eco System / Peugeot*.

susitarimams, atsižvelgiant į tai, kad tokiais apribojimais mažiau ribojamos konkurencinės galimybės. Analogiškai, jeigu tam tikroje rinkoje įmonės taiko pasirinktinį platinimą su papildomais apribojimais, pavyzdžiui, išsipareigojimais nekonkuruoti arba reikalavimu pirkti tam tikrą kiekį, pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį priimtas reglamentas gali būti taikomas tik tokiems papildomiems apribojimams. Prireikus Komisija taip pat gali nustatyti rinkos dalies dydį, kuris, atsižvelgiant į konkrečią rinką, gali būti laikomas nepakankamu, kad atskira įmonė galėtų svariai prisidėti prie kumuliacinio poveikio.

- (273) Remiantis Reglamento Nr. 19/65/EEB 1a straipsniu, pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį priimtame reglamente turi būti numatytas ne trumpesnis kaip šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis, kol jis bus pradėtas taikyti. Šis laikotarpis nustatomas, kad atitinkamos įmonės galėtų atitinkamai pritaikyti savo vertikaliuosius susitarimus.
- (274) Reglamentas, priimtas pagal Reglamento (ES) 2022/720 7 straipsnį, neturės poveikio išimties taikymui atitinkamiems susitarimams laikotarpiu iki jo taikymo pradžios dienos.

8. ĮGYVENDINIMO POLITIKA ATSKIRAIS ATVEJAIS

8.1. Analizės struktūra

- (275) Kai Reglamente (ES) 2022/720 nustatyta bendroji išimtis vertikaliam susitarimui netaikoma, būtina įvertinti, ar konkrečiu atveju vertikalūs susitarimai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir, jei taip, ar tenkinamos Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos. Jeigu vertikaliuosiuose susitarimuose nėra konkurencijos apribojimų dėl tikslo, visų pirma griežtų apribojimų pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį, nedaroma prielaida, kad vertikaliesiems susitarimams, kurie nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį, taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis arba jie neatitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų. Tokius susitarimus būtina įvertinti individualiai. Susitarimai, kuriais neribojama konkurencija pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, arba kurie atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas, galioja ir yra vykdytini.
- (276) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 1 straipsnio 2 dalį, norėdamos pasinaudoti individualiaja išimtimi pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį, įmonės neprivalo pranešti apie savo vertikaliuosius susitarimus. Kai Komisija nagrinėja atskirą atvejį, jai tenka pareiga įrodyti, kad nagrinėjamu vertikalioju susitarimu ribojama konkurencija pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį. Įmonės, kurios siekia pasinaudoti Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi, turi įrodyti, kad įvykdytos ta nuostata nustatytos sąlygos. Kai įrodomas tikėtinas antikoncepcinis poveikis, įmonės gali pagrįsti veiksmingumo teiginius ir paaiškinti, kodėl konkretus platinimo susitarimas yra būtinas, kad vartotojams būtų galima suteikti naudos nepanaikinus konkurencijai. Tada Komisija nuspręs, ar susitarimas atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas.
- (277) Vertinimas, ar vertikalioju susitarimu ribojama konkurencija, atliekamas lyginant padėtį atitinkamoje rinkoje, kurioje galioja vertikalieji apribojimai, su padėtimi, kuri vyrautų, jeigu vertikaliam susitarimui nebūtų numatyta vertikaliojų apribojimų. Vertindama atskirus atvejus Komisija atsižvelgs ir į faktinį, ir į galimą poveikį. Kad vertikalieji susitarimai savo poveikiu ribotų konkurenciją, faktinei arba potencialiai konkurencijai jie turi daryti tokį poveikį, kad egzistuočių gana didelė tikimybė, jog atitinkamoje rinkoje bus neigiamai veikiamos kainos, gamybos apimtys, naujovių diegimas arba prekių ar paslaugų asortimentas arba kokybė. Neigiamas poveikis konkurencijai turi būti reikšmingas⁽¹⁵⁹⁾. Tikėtina, kad reikšmingas neigiamas poveikis konkurencijai atsiranda tuo atveju, kai bent viena iš susitarimo šalių turi arba įgyja tam tikrą įtaką rinkoje, o susitarimu tą įtaką rinkoje padedama sukurti, išlaikyti arba sustiprinti, arba susitarimo šalims suteikiama galimybių ją

⁽¹⁵⁹⁾ Žr. 3.1 skirsnį.

pasinaudoti. Įtaka rinkoje – tai gebėjimas gana ilgą laikotarpį išlaikyti didesnes nei konkurentų kainas arba mažesnę nei konkurentų kiekybinę produktų gamybos apimtį, produktų kokybę ir asortimentą ar žemesnę nei konkurentų naujovių diegimo lygį. Įtakos rinkoje lygis, kurio paprastai reikia, kad būtų nustatytas konkurencijos apribojimas pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, yra žemesnis už įtakos rinkoje lygį, kuris reikalingas, kad būtų nustatytas dominavimas pagal Sutarties 102 straipsnį.

8.1.1. *Svarbūs pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį atliekamo vertinimo veiksniai*

(278) Vertindama atskirus įmonių, kurių rinkos dalys viršija 30 % ribą, vertikaliuosius susitarimus, Komisija atliks išsamią konkurencijos analizę. Svarbiausi vertinimo, ar vertikalūs susitarimas reikšmingai riboja konkurenciją pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, veiksniai yra šie:

- (a) susitarimo pobūdis;
- (b) šalių padėtis rinkoje;
- (c) konkurentų padėtis rinkoje (pradinės ir galutinės grandies);
- (d) sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pirkėjų padėtis rinkoje;
- (e) patekimo į rinką kliūtys;
- (f) gamybos ar platinimo grandinės, kuriai daromas poveikis, lygis;
- (g) produkto pobūdis;
- (h) rinkos dinamika.

(279) Taip pat gali būti atsižvelgiama į kitus svarbius veiksnius.

(280) Atskirų veiksmių svarba gali skirtis priklausomai nuo konkrečių aplinkybių. Pavyzdžiui, didelė šalių rinkos dalis paprastai yra patikimas įtakos rinkoje rodiklis. Tačiau tuo atveju, kai patekimo į rinką kliūtys mažos, įtaką rinkoje gali pakankamai riboti faktinis arba galimas patekimas į rinką. Todėl neįmanoma nustatyti griežtų taisyklių, kokia svarba tenka atskiriems veiksniams.

(281) Vertikalieji susitarimai gali būti įvairios struktūros ir pavidalo. Todėl svarbu išanalizuoti susitarimo pobūdį, atsižvelgiant į susitarime numatytus apribojimus, tų apribojimų trukmę ir bendro pardavimo (galutinės grandies) rinkoje, kurios atžvilgiu taikomi apribojimai, dalį. Gali prireikti vertinti ne tik susitarime tiesiogiai nustatytas sąlygas. Tai, kad egzistuoja netiesioginiai apribojimai, galima suprasti iš to, kaip šalys įgyvendina susitarimą ir su kokiais paskatomis susiduria.

(282) Iš šalių padėties rinkoje galima spręsti, kokią įtaką rinkoje, jei tokia yra, turi tiekėjas, pirkėjas arba šios abi šalys. Kuo didesnė jų rinkos dalis, tuo didesnę įtaką rinkoje jie gali turėti. Taip yra visų pirma tais atvejais, kai rinkos dalies dydis priklauso nuo sąnaudų pranašumo arba kitų konkurencinių pranašumų prieš konkurentus. Tokių konkurencinių pranašumų gali atsirasti, pavyzdžiui, dėl to, kad konkurentas rinkoje turi pradininko pranašumą (užima geriausią vietą ir pan.), turi svarbius patentus arba pažangiausias technologijas, pirmauja pagal prekių ženklus arba turi geresnį produktų portfelį. Produktų diferenciacijos mastas taip pat gali būti svarbus įtakos rinkoje buvimo rodiklis. Naudojant prekių ženklus didinama produktų diferenciacija ir mažinamas produkto pakeičiamumas, dėl to sumažėja paklausos elastingumas ir padidėja galimybė padidinti kainą.

- (283) Taip pat svarbi konkurentų padėtis rinkoje. Kuo stipresnė konkurentų konkurencinė padėtis ir kuo jų daugiau, tuo mažesnė rizika, kad šalys sugebės vienos pačios pasinaudoti įtaka rinkoje ir riboti konkurencines galimybes ar mažinti konkurenciją. Taip pat svarbu išnagrinėti, ar esama veiksmingų ir laiku įgyvendinamų atsakomųjų strategijų, kuriomis konkurentai greičiausiai pasinaudotų. Tačiau jei įmonių skaičius rinkoje yra gana nedidelis ir jų padėtis rinkoje (pvz., pagal dydį, sąnaudas ir mokslinių tyrimų ir plėtros potencialą) yra panaši, vertikalieji apribojimai gali padidinti slaptų susitarimų pavojų. Iš rinkos dalių svyravimo arba sparčių pokyčių paprastai galima spręsti, kad vyksta intensyvi konkurencija.
- (284) Iš vertikaliojo susitarimo šalių galutinės grandies klientų padėties rinkoje galima spręsti, ar vienas arba keli pirkėjai turi pirkėjo galią. Pirmasis pirkėjo galios rodiklis – kliento rinkos dalis pirkimo rinkoje. Ši rinkos dalis atspindi, kokią reikšmę galimiems tiekėjams turės kliento paklausa. Kiti rodikliai yra susiję su pirkėjo padėtimi perpardavimo rinkoje, kurioje jis vykdo veiklą, įskaitant tokius požymius, kaip antai platus jam priklausančių prekybos punktų geografinis pasiskirstymas, jo prekių ženklai, įskaitant nuosavus prekių ženklus, ir jo įvaizdis galutinių vartotojų akimis. Tam tikromis aplinkybėmis pirkėjo galia gali apsaugoti nuo žalos vartotojams, kurią kitu atveju galėtų daryti konkurenciją ribojantis vertikalusis susitarimas. Taip yra visų pirma tuo atveju, kai tvirtą padėtį užimantys klientai turi galimybių ir akstiną siekti, kad, vykstant nedideliame, bet nuolatiniame santykiu kainų augimui, į rinką patektų nauji tiekėjai.
- (285) Patekimo į rinką kliūtys vertinamos pagal tai, kiek tai rinkai priklausančios įmonės, nepritraukdamos naujo rinkos dalyvio, gali kelti savo kainas virš konkurencinio lygio. Paprastai galima teigti, kad patekimo į rinką kliūtys yra nedidelės, kai tikėtina, kad dėl veiksmingo naujo rinkos dalyvio pasirodymo rinkoje išvirtinūsios įmonės po vienų ar dvejų metų negalės naudotis įtaka rinkoje ar jų įtaka rinkoje sumažės. Kliūtys patekti į rinką gali egzistuoti tiekėjū, pirkėjų arba abiem lygmenimis. Kliūtys patekti į rinką gali atsirasti dėl įvairių veiksmų, pavyzdžiui, masto ir įvairovės ekonomijos (įskaitant daugiašalių įmonių tinklo poveikį), valdžios norminių teisės aktų (ypač kai jais nustatomos išimtinės teisės), valstybės pagalbos, importo tarifų, INT, išteklių nuosavybės, kai pasiūla yra ribota (pavyzdžiui, dėl gamtinių išteklių ribotumo), esminės infrastruktūros, pradininko pranašumo ir aktyvia tam tikrą laiką vykdyta reklama pasiekto vartotojų lojalumo prekių ženklui. Klausimas, ar kurie nors iš šių veiksmų turėtų būti apibūdinami kaip kliūtys patekti į rinką, visų pirma priklauso nuo to, ar jie susiję su negrįžtamosiomis sąnaudomis. Negrįžtamosios sąnaudos – tai sąnaudos, patiriamos siekiant patekti į rinką arba veikti joje, kurios pasitraukiant iš rinkos lieka nepadengtos. Reklamos, skirtos vartotojų lojalumui pasiekti, sąnaudos paprastai yra negrįžtamosios sąnaudos, nebent rinką paliekanti įmonė galėtų savo prekių ženklą parduoti arba kaip nors kitaip jį panaudoti nepatirdama nuostolių. Kai negrįžtamosios patekimo į rinką sąnaudos yra didelės, nuo patekimo į rinką gali atgrasyti aršios rinkoje išvirtinusių įmonių konkurencijos grėsmė, nes potencialūs rinkos dalyviai negali pateisinti rizikos prarasti negrįžtamas investicijas.
- (286) Vertikalieji apribojimai gali taip pat būti kliūtys patekti į rinką, dėl kurių patekimas yra sunkesnis ir ribojamas (potencialių) konkurentų konkurencinės galimybės. Pavyzdžiui, dėl išsipareigojimo nekonkuruoti, kuriuo platintojai susiejami su tiekėju, gali būti labai apribotos konkurencinės galimybės, jei kurdamas savo platintojų tinklą potencialus rinkos dalyvis turės patirti negrįžtamųjų sąnaudų.
- (287) Gamybos ar platinimo grandinės lygis yra susijęs su tarpinių ir galutinių prekių ar paslaugų skirtingumu. Tarpinės prekės ar paslaugos parduodamos įmonėms kaip ištekliai kitoms prekėms gaminti arba paslaugoms teikti ir paprastai neatpažįstamos galutinių prekių arba paslaugų sudėtyje. Tarpinių prekių ar paslaugų pirkėjai paprastai yra gerai informuoti klientai, galintys įvertinti kokybę, todėl jie mažiau vadovaujasi prekių ženklu ir įvaizdžiu. Galutinės prekės ar paslaugos yra tiesiogiai arba netiesiogiai parduodamos galutiniams vartotojams, kuriems prekių ženklas arba įvaizdis dažnai daro didesnę įtaką.
- (288) Produkto pobūdis yra svarbus vertinant tiek galimą neigiamą, tiek galimą teigiamą vertikalųjų apribojimų poveikį, visų pirma galutinių prekių ar paslaugų atžvilgiu. Vertinant galimą neigiamą poveikį svarbu nustatyti, ar atitinkamoje rinkoje parduodamos prekės ar paslaugos yra labiau vienuarūšės, ar diferencijuotos⁽¹⁶⁰⁾, ar produktas yra brangus ir jam įsigyti išleidžiama didelė vartotojo biudžeto dalis, ar nebrangus, taip pat ar produktas yra perkamas vieną kartą, ar kelis kartus.

⁽¹⁶⁰⁾ Taip pat žr. (282) dalį.

- (289) Reikia atidžiai įvertinti atitinkamos rinkos dinamiką. Kai kuriose dinamiškose rinkose galimas neigiamas tam tikrų vertikaliųjų apribojimų poveikis gali nekelti problemų, nes dinamiškų ir novatoriškų konkurentų skirtingų prekių ženklų prekių konkurencija veikia kaip pakankamas apribojimas. Tačiau kitais atvejais vertikalieji apribojimai dinamiškoje rinkoje ištvirtinusiui rinkos dalyviui gali suteikti ilgalaikį konkurencinį pranašumą ir taip daryti ilgalaikį poveikį konkurencijai. Taip gali būti tuo atveju, kai vertikalusis apribojimas atima iš konkurentų galimybę pasinaudoti tinklo poveikiu arba kai rinka yra linkusi pasvirti.
- (290) Atliekant vertinimą taip pat gali būti svarbūs ir kiti veiksniai. Šie veiksniai visų pirma gali būti:
- (a) kumuliacinis poveikis, atsirandantis dėl to, kad rinkai taikomi panašūs kitų tiekėjų ar pirkėjų nustatyti vertikalieji apribojimai;
  - (b) ar susitarimas yra nustatytas (t. y. dauguma apribojimų ar išipareigojimų taikomi tik vienai susitarimo šaliai) ar sutartas (abi šalys sutinka su apribojimais arba išipareigojimais);
  - (c) reglamentavimo aplinka;
  - (d) elgesys, kuris gali reikšti arba palengvinti slaptą susitarimą, pavyzdžiui, kainų lyderystė, iš anksto paskelbti kainų pokyčiai ir diskusijos dėl kainų, kainų nelankstumas reaguojant į perteklinius pajėgumus, kainų diskriminacija ir ankstesni slapti veiksmai.

8.1.2. Svarbūs pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį atliekamo vertinimo veiksniai

- (291) Vertikalieji susitarimai, kuriais ribojama konkurencija pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, taip pat gali turėti skatinamąjį poveikį konkurencijai – veiksmingumą, kuris gali nusverti jų antikonkurencinį poveikį. Veiksmingumo, palyginti su antikonkurenciniu poveikiu, vertinimas atliekamas pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį, kurioje numatyta Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo išimtis. Ta išimtis gali būti taikoma, jeigu vertikalusis susitarimas atitinka šias keturias kumuliacines sąlygas:
- (a) jis turi duoti objektyvios ekonominės naudos;
  - (b) vartotojai turi gauti sąžiningą sukurtos naudos dalį ⁽¹⁶¹⁾;
  - (c) konkurencijos apribojimai turi būti būtini, kad būtų gauta tokia nauda, ir
  - (d) susitarimu šalims neturi būti suteikta galimybė panaikinti konkurencijos didelės atitinkamų prekių ar paslaugų dalies atžvilgiu ⁽¹⁶²⁾.
- (292) Pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį vertikaliųjų susitarimų vertinimas atliekamas tam tikromis faktinėmis aplinkybėmis, kuriomis jie sudaromi ⁽¹⁶³⁾, ir remiantis faktais, esančiais tam tikru laiku. Esminiai faktų pasikeitimai turi reikšmės vertinimui. Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje numatyta išimties taisyklė taikoma tol, kol tenkinamos visos keturios sąlygos, ir nustoja būti taikoma, kai jos nebetenkinamos ⁽¹⁶⁴⁾. Taikant Sutarties 101 straipsnio 3 dalį pagal šiuos principus, būtina atsižvelgti į susitarimo šalių investicijas, taip pat reikiamą laikotarpį ir apribojimus, kurių reikia, kad būtų atliktos ir susigrąžintos veiksmingumą skatinančios investicijos.

⁽¹⁶¹⁾ Kaip nustatyta Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 84 dalyje, sąvoka „vartotojai“ pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį apima visus tiesioginius ar netiesioginius į susitarimą įtrauktų produktų naudotojus, įskaitant gamintojus, kurie produktą naudoja kaip išteklių, didmeninkus, mažmenininkus ir galutinius vartotojus, t. y. fizinius asmenis, kurie veikia siekdami su savo prekyba ar profesija nesusijusių tikslų.

⁽¹⁶²⁾ Žr. Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gaires.

⁽¹⁶³⁾ Žr. Sprendimo *Ford / Komisija*, sujungtos bylos 25/84 ir 26/84, EU:C:1985:340, 24 ir 25 punktas; Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 44 punktą.

⁽¹⁶⁴⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimą 1999/242/EB (byla Nr. IV/36.237 – TPS) (OL L 90, 1999 4 2, p. 6). Analogiškai Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje numatytas draudimas taikomas tik tol, kol susitarimas turi ribojamąjį tikslą arba poveikį; Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 44 punktą.

- (293) Pagal pirmąją Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygą reikalaujama įvertinti, kokią objektyvią naudą veiksmingumo požiūriu teikia vertikalusis susitarimas. Šiuo atžvilgiu vertikalieji susitarimai dažnai gali padėti siekti veiksmingumo, kaip paaiškinta 2.1 skirsnyje, tobulinant būdą, kuriuo susitarimo šalys vykdo savo papildomą veiklą.
- (294) Pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalies antrą sąlygą reikalaujama, kad vartotojai gautų sąžiningą naudą. Tai reiškia, kad pagal vertikalųjį susitarimą perkamų ir (arba) parduodamų ar (per)parduodamų prekių ar paslaugų pirkėjams turi būti atlyginamas bent jau neigiamas susitarimo poveikis⁽¹⁶⁵⁾. Kitaip tariant, padidėjęs veiksmingumas turi visiškai kompensuoti tikėtiną vertikaliojo susitarimo neigiamą poveikį kainoms, gamybos apimčiai ir kitiems svarbiems veiksniams.
- (295) Trečia, taikydama būtinumo kriterijų, nustatytą Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje, Komisija, visų pirma, analizuos, ar individualiais apribojimais suteikiama galimybė sutartyje nurodytų prekių arba paslaugų gamybą, pirkimą arba (per)pardavimą vykdyti veiksmingiau, nei tuo atveju, jei nebūtų atitinkamo apribojimo. Atliekant tokį vertinimą, būtina atsižvelgti į rinkos sąlygas ir aplinkybes, su kuriomis susiduria susitarimo šalys. Įmonės, siekiančios pasinaudoti Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi, neprivalo svarstyti hipotetinių ir teorinių alternatyvų. Tačiau jos turi paaiškinti ir įrodyti, kodėl beveik realios ir kur kas mažiau ribojančios alternatyvos būtų ne tokios veiksmingos. Jeigu alternatyvos, kuri komerciniu požiūriu atrodo esanti reali ir mažiau ribojanti, taikymas lemtų reikšmingą veiksmingumo sumažėjimą, aptariamas apribojimas būtų vertinamas kaip būtinas.
- (296) Pagal ketvirtą Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygą reikalaujama, kad vertikaliuoju susitarimu jo šalims nebūtų suteikta galimybė panaikinti konkurencijos didelės atitinkamų prekių ar paslaugų dalies atžvilgiu. Todėl reikia atlikti likusio konkurencinio spaudimo rinkoje ir susitarimo poveikio tokiems likusiems konkurencijos šaltiniams analizę. Taikant šią sąlygą būtina atsižvelgti į Sutarties 101 straipsnio 3 dalies ir Sutarties 102 straipsnio ryšį. Remiantis nusistovėjusia teismų praktika Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymas negali trukdyti taikyti Sutarties 102 straipsnio⁽¹⁶⁶⁾. Be to, kadangi tiek Sutarties 101 straipsniu, tiek jos 102 straipsni siekiama išlaikyti veiksmingą konkurenciją rinkoje, siekiant nuoseklumo 101 straipsnio 3 dalis turėtų būti aiškinama kaip draudžianti išimties taisyklės taikymą konkurenciją ribojantiems vertikaliesiems susitarimams, kuriais piktnaudžiaujama dominuojančia padėtimi⁽¹⁶⁷⁾. Vertikaliuoju susitarimu negali būti panaikinta veiksminga konkurencija pašalinant visus ar daugumą esamų faktinės ar galimos konkurencijos šaltinių. Įmonių konkurencija yra pagrindinis veiksnys, skatinantis ekonomikos veiksmingumą, įskaitant dinamišką veiksmingumą, pasireiškiantį naujovėmis. Be šios konkurencijos dominuojanti įmonė nebus pakankamai motyvuota toliau didinti veiksmingumo ir perduoti pažangos kitiems. Ribojantis susitarimas, kuriuo išsaugoma, sukuriama arba sustiprinama į monopoliją vis labiau panaši rinkos padėtis, paprastai negali būti pateisinamas veiksmingumo didinimu.

8.2. Konkrečių vertikalųjų apribojimų analizė

- (297) Nors 6 skirsnyje pateikiamos vertikalųjų apribojimų, kurie laikomi griežtais apribojimais pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnį arba neleistiniais apribojimais pagal Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnį, vertinimo gairės, tolesnėse dalyse pateikiamos gairės dėl kitų konkrečių vertikalųjų apribojimų. Vertikaliuosius apribojimus, kurie šiose gairėse konkrečiai neaparti, Komisija vertins pagal tuos pačius principus, atsižvelgdama į atitinkamus veiksnius, kaip nustatyta šiame 8 skirsnyje.

⁽¹⁶⁵⁾ Žr. Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 85 dalį.

⁽¹⁶⁶⁾ Žr. 2000 m. kovo 16 d. Sprendimo *Compagnie Maritime Belge*, sujungtos bylos C-395/96 P ir C-396/96 P, EU:C:2000:132, 130 punktą. Analogiškai ir Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymas netrukdo taikyti Sutartyje nustatytą laisvo prekių, paslaugų, asmenų ir kapitalo judėjimo taisyklių. Tam tikromis aplinkybėmis šios nuostatos taikomos susitarimams, sprendimams ir suderintiems veiksams pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, šiuo klausimu žr. 2002 m. vasario 19 d. Sprendimo *Wouters ir kiti*, C-309/99, EU:C:2002:98, 120 punktą.

⁽¹⁶⁷⁾ Žr. 1990 m. liepos 10 d. Sprendimą *Tetra Pak / Komisija*, T-51/89, EU:T:1990:41. Taip pat žr. Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo gairių 106 dalį.

8.2.1. Įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo

- (298) Įsipareigojimui pirkti iš vieno tiekėjo priskiriami tie susitarimai, kurių pagrindinis elementas yra aplinkybė, kad pirkėjas įsipareigojamas arba skatinimas konkrečios rūšies produkto užsakymus teikti vienam tiekėjui. Tas reikalavimas nustatomas kartu su kitais reikalavimais, įtrauktais į su pirkėju suderintas sąlygas dėl nekonkuravimo ir privalomo kiekio pirkimo. Įsipareigojimas nekonkuruoti grindžiamas įsipareigojimu arba skatinimo sistema, pagal kurią pirkėjas verčiamas įsigyti daugiau kaip 80 % jam reikalingų produktų tam tikroje rinkoje tik iš vieno tiekėjo. Tai nereiškia, kad pirkėjas privalo tiesiogiai pirkti tik iš tam tikro tiekėjo, tai reiškia, kad pirkėjas *de facto* negali pirkti, parduoti arba surinkimui naudoti konkuruojančių prekių arba paslaugų. Privalomo kiekio nustatymas pirkėjui yra ne toks griežtas įsipareigojimas nekonkuruoti, kai dėl paskatų arba įsipareigojimų, dėl kurių susitaria tiekėjas su pirkėju, pastarasis priverstas pirkti daugiausia iš vieno tiekėjo. Privalomo kiekio nustatymas gali būti taikomas įvairiai, pavyzdžiui, kaip minimalaus pirkimo reikalavimas, atsargų laikymo reikalavimas arba nelineinis kainų nustatymas taikant sąlyginių nuolaidų schemas arba dviejų dalių tarifus (fiksotas mokestis kartu su vienetu kaina). Tikėtina, kad angliška sąlyga, pagal kurią reikalaujama, kad pirkėjas praneštų apie kiekvieną geresnį pasiūlymą, ir tokį pasiūlymą leidžiama priimti tik tuomet, kai tiekėjas tokio pasiūlymo pateikti negali, gali turėti tokį pat poveikį, kaip ir įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo, ypač dėl to, kad pirkėjas turi atskleisti, kas pateikia geresnį pasiūlymą.
- (299) Galimas įsipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo pavojus konkurencijai yra toks, kad į rinką bus trukdoma patekti konkuruojantiems tiekėjams ir potencialiems tiekėjams, silpninama konkurencija ir sudaromos palankios sąlygos slaptam tiekėjų susitarimui (kumuliacinio naudojimo atveju) ir tais atvejais, kai pirkėjas yra mažmenininkas, pardavimo vietose neliks skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencijos. Visi šie trys ribojantys veiksniai turi tiesioginį poveikį skirtingų prekių ženklų platintojų konkurencijai.
- (300) Susitarimams pirkti iš vieno tiekėjo Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, kai nei tiekėjo, nei pirkėjo rinkos dalys neviršija 30 %, o įsipareigojimo nekonkuruoti laikotarpis neviršija penkerių metų. Kaip nurodyta (248) dalyje, susitarimams pirkti iš vieno tiekėjo, kurie savaiame pratęsimi ilgiau nei penkeriems metams, bendroji išimtis taikoma, jeigu pirkėjas gali veiksmingai iš naujo susiderėti dėl vertikaliojo susitarimo, kuriame numatytas tas įsipareigojimas, arba tą susitarimą nutraukti per pagrįstą įspėjimo laikotarpį ir už pagrįstą kainą, taip leisdamas pirkėjui veiksmingai pakeisti tiekėją pasibaigus penkerių metų laikotarpiui. Jei šios sąlygos netenkinamos, susitarimas pirkti iš vieno tiekėjo turi būti vertinamas atskirai.
- (301) Galimybė, kad įsipareigojimai pirkti iš vieno tiekėjo gali riboti konkurencines galimybes, pirmiausia atsiranda tada, kai, nesant tų įsipareigojimų, nemenką konkurencinį spaudimą darytų konkurentai, kurių arba dar nėra rinkoje tuo metu, kai atsiranda minėtieji įsipareigojimai, arba jie negali konkuruoti dėl visiško klientų aprūpinimo. Konkurentai gali neturėti galimybių konkuruoti dėl visos individualaus kliento paklausos, nes konkretus tiekėjas yra neišvengiamas prekybos partneris bent jau rinkos paklausos dalies atžvilgiu, pavyzdžiui, todėl, kad jo prekių ženklų pažymėtais produktais tiesiog būtina prekiauti, nes juos renkasi daugelis vartotojų, arba todėl, kad kitų tiekėjų pajėgumai yra tokie riboti, kad tik tas konkretus tiekėjas gali patenkinti paklausos dalį⁽¹⁶⁸⁾. Todėl tiekėjo padėtis rinkoje yra vienas svarbiausių veiksnių vertinant galimą įsipareigojimų pirkti iš vieno tiekėjo antikonkurencinį poveikį.
- (302) Jei konkurentai gali vienodomis sąlygomis konkuruoti dėl visos kiekvieno atskiro kliento paklausos, vieno tiekėjo taikomi įsipareigojimai pirkti iš vieno tiekėjo paprastai neturėtų reikšmingai riboti konkurencijos, nebent dėl įsipareigojimų pirkti iš vieno tiekėjo trukmės ir rinkos aprėpties klientams būtų sunku pasirinkti kitą tiekėją. Kuo didesnė rinkos dalis, kurioje tiekėjas parduoda taikydamas įsipareigojimą pirkti iš vieno tiekėjo, ir kuo ilgiau taikomas įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo, tuo didesnė tikimybė, kad konkurencinės galimybės bus apribotos. Kad įsipareigojimai pirkti iš vieno tiekėjo paskatins konkurencinių galimybių ribojimą labiau tikėtina tuo atveju, kai juos prisiima dominuojančios įmonės.

⁽¹⁶⁸⁾ Žr. 2003 m. spalio 23 d. Sprendimo *Van den Bergh Foods / Komisija*, T-65/98, EU:T:2003:281, 104 ir 156 punktus.

- (303) Vertinant tiekėjo įtaką rinkoje svarbi jo konkurentų padėtis rinkoje. Jeigu konkurentų pakankamai daug ir jie stiprūs, reikšmingas antikonkurencinis poveikis nėra tikėtinas. Konkurentų konkurencinių galimybių ribojimas mažai tikėtinas, kai jų padėtis rinkoje panaši ir jie gali pasiūlyti tiek pat patrauklius produktus. Tačiau tokiu atveju gali būti apribotos potencialių rinkos dalyvių konkurencinės galimybės, jei keli pagrindiniai tiekėjai atitinkamoje rinkoje sudaro susitarimus pirkti iš vieno tiekėjo su labai daug pirkėjų (situacija, kai pasireiškia kumuliacinis poveikis). Esant tokiai situacijai susitarimais, kuriuose numatytas įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo, taip pat gali būti sudarytos palankesnės sąlygos slaptiems konkuruojančių tiekėjų susitarimams. Kai tiems susitarimams individualiai taikoma Reglamente (ES) 2022/720 numatyta išimtis, panaikinti bendrosios išimties taikymą gali būti būtina tam, kad būtų galima panaikinti tokį neigiamą kumuliacinį antikonkurencinį poveikį. Jeigu įsipareigojimu susietos rinkos dalis yra mažesnė nei 5 %, paprastai nemanoma, kad ji galėtų svariai prisidėti prie tokio kumuliacinio poveikio.
- (304) Tais atvejais, kai didžiausio tiekėjo rinkos dalis yra mažesnė nei 30 %, o penkių didžiausių tiekėjų bendra rinkos dalis yra mažesnė nei 50 %, atskiras arba kumuliacinis antikonkurencinis poveikis mažiau tikėtinas. Tokiais atvejais, kai potencialus rinkos dalyvis negali pelningai patekti į rinką, taip greičiau gali būti dėl kitokių veiksnių, o ne dėl įsipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo – pvz., dėl vartotojų teikiamos pirmenybės tam tikriems produktams.
- (305) Siekiant nustatyti, ar konkurencinių galimybių ribojimas yra tikėtinas, būtina įvertinti klūčių patekti į rinką mastą. Jeigu konkuruojantys tiekėjai savo produktui gali palyginti lengvai sukurti nuosavą integruotą platinimo tinklą arba rasti alternatyvių platintojų, konkurencinių galimybių ribojimo problema neturėtų kilti.
- (306) Atsveriamoji pirkėjo galia yra svarbi, nes pajėgūs pirkėjai taip lengvai neatsisakys pirkti konkuruojančių prekių arba paslaugų. Kalbant bendriau, kad klientai būtų įtikinti sutikti pirkti iš vieno tiekėjo, pastarajam gali tekti pirkėjams visiškai ar iš dalies kompensuoti tai, kad dėl išimtinumo nebelieka konkurencijos. Jeigu tokia kompensacija suteikiama, klientas gali turėti savų interesų prisiimti tiekėjo nustatytą įsipareigojimą pirkti iš vieno tiekėjo. Tačiau būtų neteisinga dėl to daryti išvadą, kad apskritai visi įsipareigojimai pirkti iš vieno tiekėjo yra naudingi tos rinkos klientams ir vartotojams. Ypač nepanašu, kad naudos turės visi vartotojai, jeigu dėl įsipareigojimų pirkti iš vieno tiekėjo konkuruojančioms įmonėms trukdoma patekti į rinką arba plėstis.
- (307) Galiausiai svarbus veiksnys yra gamybos ar platinimo grandinės lygmuo. Konkurencinių galimybių ribojimas yra mažiau tikėtinas tarpinio produkto atveju. Kai tarpinio produkto tiekėjas nėra dominuojantis, konkuruojantiems tiekėjams vis dar tenka nemaža dalis paklausos, kuri dar yra nepatenkinta. Tačiau įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo kumuliacinio poveikio aplinkybėmis gali sukelti konkurencinių galimybių ribojimo poveikį žemiau dominavimo lygio. Tol, kol įsipareigojimu susieta mažiau nei 50 % rinkos, kumuliacinis antikonkurencinis poveikis mažai tikėtinas.
- (308) Kai susitarimas susijęs su galutinio produkto tiekimu didmeninės prekybos lygmeniu, tikimybė, kad gali atsirasti konkurencijos problema, daugiausia priklauso nuo didmeninės prekybos rūšies ir klūčių patekti į rinką didmeninės prekybos lygmeniu. Realus konkurencinių galimybių ribojimo pavojus nėra, jeigu konkuruojantys gamintojai gali patys lengvai sukurti savo didmeninės prekybos sistemą. Ar klūtys patekti į rinką yra mažos, iš dalies priklauso nuo didmeninės prekybos sistemos, kurią tiekėjas gali veiksmingai sukurti, rūšies. Rinkoje, kurioje didmeninė prekyba gali būti vykdoma veiksmingai parduodant tik susitarime numatytą produktą (pavyzdžiui, ledus), gamintojas gali gebėti ir būti suinteresuotas prireikus sukurti savo didmeninės prekybos sistemą ir tokiu atveju nėra tikėtina, kad bus ribojamos jo konkurencinės galimybės toje rinkoje. Ir priešingai, rinkoje, kurioje veiksmingiau vykdyti visų produktų (pavyzdžiui, šaldytų maisto produktų) didmeninę prekybą, gamintojui, parduodančiam tik vieną produktą, nėra veiksminga kurti nuosavos didmeninės prekybos sistemos. Neturėdamas galimybes naudotis įsitvirtinusių didmenininkų paslaugomis, gamintojas greičiausiai bus išstumtas iš tos rinkos. Tokiu atveju gali atsirasti antikonkurencinis poveikis. Be to, kumuliacinis antikonkurencinis poveikis gali atsirasti, jeigu keletas tiekėjų įsipareigojimais susaisto daugumą esamų didmenininkų.
- (309) Apskritai konkurencinių galimybių ribojimas galutinių produktų atžvilgiu labiau tikėtinas mažmeninės prekybos lygmeniu, atsižvelgiant į reikšmingas klūties patekti į rinką, kuriomis daugumai gamintojų trukdoma kurti mažmeninės prekybos vietas, skirtas tik jų pačių produktams. Be to, būtent mažmeninės prekybos lygmeniu susitarimai, įpareigojantys pirkti iš vieno tiekėjo, gali lemti skirtingų prekių ženklų platintojų

konkurencijos pardavimo vietoje sumažėjimą. Dėl šių priežasčių gali atsirasti reikšmingas antikoncepcinis poveikis galutiniams produktams mažmeninės prekybos lygmeniu, atsižvelgiant į visus kitus atitinkamus veiksnius, kai nedominuojantis tiekėjas įsipareigojimu susieja 30 % ir daugiau atitinkamos rinkos. Jeigu įmonė yra dominuojanti, net dėl nedidelės įsipareigojimu susietos rinkos dalies gali atsirasti didelis antikoncepcinis poveikis.

- (310) Mažmeninės prekybos lygmeniu taip pat gali atsirasti kumuliacinis konkurencinių galimybių ribojimo poveikis. Kai visų tiekėjų rinkos dalys yra mažesnės nei 30 %, kumuliacinis konkurencinių galimybių ribojimo poveikis nėra tikėtinas, jei bendra įsipareigojimu susietos rinkos dalis yra mažesnė nei 40 % (todėl šiuo atveju bendrosios išimties taikymo panaikinimas mažai tikėtinas). Šis skaičius gali būti didesnis, kai atsižvelgiama į kitus veiksnius, pvz., į konkurentų skaičių arba kliūtis patekti į rinką. Jei tam tikrų įmonių rinkos dalys viršija Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnyje nustatytą ribą, tačiau nė viena įmonė nėra dominuojanti, kumuliacinis konkurencinių galimybių ribojimo poveikis nėra tikėtinas, jeigu bendra įsipareigojimu susietos rinkos dalis yra mažesnė nei 30 %.
- (311) Kai pirkėjas veikia patalpose arba žemėje, kurios priklauso tiekėjui arba yra tiekėjo išsinuomosotos iš trečiosios šalies, nesusijusios su pirkėju, galimybių taikyti veiksmingas priemones, kuriomis būtų išvengta galimo konkurencinių galimybių ribojimo poveikio dėl susitarimo pirkti iš vieno tiekėjo, nebus daug. Tokiu atveju Komisijos įsikišimas mažai tikėtinas, kol nepasiekta dominuojančio lygio.
- (312) Tam tikruose sektoriuose gali būti sunku vienoje vietoje prekiauti daugiau kaip vieno prekių ženklo produktais, tokiu atveju konkurencinių galimybių ribojimo problemą galima spręsti apribojant sutarčių trukmę.
- (313) Kai įsipareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo turi reikšmingą ribojamąjį poveikį, būtina įvertinti, ar susitarimu užtikrinamas veiksmingumas, atitinkantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Įsipareigojimų nekonkuruoti atveju gali būti itin svarbūs veiksmingumo klausimai, apibūdinti 16 dalies b punkte (pasinaudojimo kito tiekėjo paslaugomis problema), e ir f punktuose (sulaikymo problemos) ir i punkte (kapitalo rinkos trūkumai).
- (314) Kalbant apie 16 dalies b, e ir i punktuose apibūdintą veiksmingumą, tikėtina, kad privalomo kiekio nustatymas pirkėjui gali būti mažiau ribojanti alternatyva. Ir atvirkščiai, įsipareigojimas nekonkuruoti gali būti vienintelis efektyvus būdas veiksmingumui pasiekti, kaip apibūdinta 16 dalies f punkte (sulaikymo problema, susijusi su praktinės patirties perdavimu).
- (315) Jeigu tiekėjas vykdo su santykiškai susijusias investicijas, kaip aprašyta 16 dalies e punkte, įsipareigojimas nekonkuruoti arba privalomo kiekio nustatymas investicijų nuvertėjimo laikotarpiu paprastai atitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Jeigu tokios su santykiškai susijusios investicijos yra didelės, gali būti pateisinamas įsipareigojimas nekonkuruoti, trunkantis ilgiau nei penkerius metus. Su santykiškai susijusios investicijos galėtų būti, pavyzdžiui, tiekėjo montuojama arba pritaikoma įranga, kai ši įranga po to gali būti panaudota tik tam tikram pirkėjui skirtoms sudedamosioms dalims gaminti. Bendros paskirties arba su rinka susijusios investicijos į (papildomus) pajėgumus paprastai nėra laikomos su santykiškai susijusiomis investicijomis. Tačiau, kai tiekėjas sukuria naujus pajėgumus, pritaikytus konkrečiam pirkėjo veiklai, pavyzdžiui, kai įmonė, gaminanti metalines skardines, sukuria naujus pajėgumus skardinėms gaminti maisto gamintojo konservavimo gamykloje arba šalia jos, šie nauji pajėgumai gali būti ekonomiškai gyvybingi tik tuomet, kai gaminama tam konkrečiam pirkėjui, todėl tokios investicijos būtų laikomos susijusiomis su santykiškai.
- (316) Įsipareigojimams nekonkuruoti taip pat gali būti taikomi investicijų, kuriomis siekiama tvarumo tikslų, sulaikymo problemai spręsti. Pavyzdžiui, sulaikymo problema galėtų kilti tokiais atvejais, kai su padidėjusia atsinaujinančiųjų išteklių energijos⁽¹⁶⁹⁾ paklausa susiduriantis energijos tiekėjas nori investuoti į hidroelektrinę arba vėjo jėgainių parką. Tiekėjas tokią ilgalaikių investicijų riziką gali būti pasirengęs prisiimti, tik jeigu bus pakankamas skaičius pirkėjų, norinčių ilgai įsipareigoti pirkti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Tokie vertikalieji susitarimai su pirkėjais gali būti palankūs konkurencijai, nes ilgalaikis įsipareigojimas nekonkuruoti gali būti reikalingas tam, kad investicija apskritai būtų vykdoma arba kad ji būtų vykdoma numatytu mastu arba per numatytą laiką. Todėl tokie įsipareigojimams nekonkuruoti gali atitikti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, jei tiekėjo investicijų nuvertėjimo laikotarpis yra ilgas, ilgesnis nei penkeri metai, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies a punkte⁽¹⁷⁰⁾.

⁽¹⁶⁹⁾ Žr. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 2 straipsnio 1 punktą.

⁽¹⁷⁰⁾ Tokioms investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją taip pat gali būti taikomos kitos ES taisyklės, įskaitant tas, kurios numatytos Sutarties 106 straipsnio 1 dalyje, taip pat valstybės pagalbos ir vidaus rinkos taisyklės.

- (317) Kai tiekėjas suteikia pirkėjui paskolą arba įrangą, kuri nėra susijusi su konkrečiais santykiais, paprastai mažai tikėtina, kad tai savaime bus veiksmingumas, atitinkantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, kai susitarimas turi konkurencinių galimybių ribojimo poveikį. Kapitalo rinkos trūkumų atveju produkto tiekėjas gali veiksmingiau teikti paskolą, nei bankas (žr. 16 dalies i punktą). Tačiau tokiu atveju paskola turėtų būti teikiama nustatant kuo mažiau apribojimų, o pirkėjui neturėtų būti užkirstas kelias nutraukti išsipareigojimą ir grąžinti nesumokėtos skolos sumą bet kuriuo metu ir be jokių baudų.
- (318) Svarbios praktinės patirties perdavimu, kaip nurodyta 16 dalies f punkte, paprastai pateisinamas išsipareigojimas nekonkuruoti per visą tiekimo susitarimo laikotarpį, pavyzdžiui, franšizės atveju.
- (319) Toliau pateikiamas išsipareigojimo nekonkuruoti pavyzdys

Nacionalinės impulsyviai perkamo plataus vartojimo produkto rinkos lyderis, valdantis 40 % rinkos, daugumą (90 %) savo produktų parduoda per išsipareigojimu susietus mažmenininkus (susietosios rinkos dalis – 36 %). Vertikaliaisiais susitarimais mažmenininkai įpareigojami mažžiausiai ketverius metus pirkti tik iš rinkos lyderio. Rinkos lyderiui ypač gerai atstovaujama tankiau apgyvendintose teritorijose, kaip antai sostinėje. Jis turi 10 konkurentų, tačiau kai kurių iš jų produktai yra prieinami tik tam tikrose vietose, taip pat visi šie konkurentai užima daug mažesnes rinkos dalis, kurių didžiausia – 12 %. Šie 10 konkurentų drauge vykdo tiekimą kitai 10 % dydžio rinkos daliai per išsipareigojimu susietus prekybos taškus. Rinka pasižymi didele prekių ženklų ir produktų diferenciacija. Rinkos lyderiui priklauso stipriausi prekių ženklai. Jis vienintelis vykdo reguliarias nacionalines reklamos kampanijas ir su juo išsipareigojimu susietus mažmenininkus aprūpina specialia savo produktų saugojimo įranga.

Todėl susiklostė tokia padėtis, kad iš viso 46 % (36 % ir dar 10 %) rinkos yra ribojamos naujų potencialių rinkos dalyvių ir jau veikiančių rinkos dalyvių, neturinčių išsipareigojimu susietų prekybos taškų, konkurencinės galimybės. Potencialiems rinkos dalyviams dar sunkiau patekti į rinką tankiau apgyvendintose teritorijose, kur konkurencinės galimybės ribojamos dar labiau, nors būtent į šią rinką jie labiausiai norėtų patekti. Be to, dėl didelės prekių ženklų ir produktų diferenciacijos bei didelių (palyginti su produktų kainomis) paieškos išlaidų, dėl skirtingų prekių ženklų produktų konkurencijos nebuvimo pardavimo vietose padaroma dar daugiau žalos vartotojų gerovei. Galimas išimtinų prekybos taškų veiksmingumas, kuris, pasak rinkos lyderio, atsiranda dėl mažesnių transporto išlaidų ir galimos sulaikymo problemos, susijusios su produktų saugojimo įranga, yra ribotas ir nenusveria neigiamo poveikio konkurencijai. Veiksmingumas yra nedidelis, nes transporto išlaidos susijusios su kiekiais, o ne su išimtinumu, o produktų saugojimo įranga nėra susijusi su specialia praktine patirtimi ir nėra specialiai skirta tam tikro prekių ženklo prekėms. Todėl mažai tikėtina, kad tenkinamos Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos.

- (320) Toliau pateikiamas privalomo kiekio nustatymo pavyzdys

Gamintojas X, kuriam priklauso 40 % rinkos, 80 % savo produktų parduoda pagal sutartis, kuriose nurodyta, kad perpardavėjas privalo pirkti bent 75 % visų jam reikalingų tos rūšies produktų iš gamintojo X. Savo ruožtu, gamintojas X palankiomis sąlygomis siūlo finansavimą ir įrangą. Sutarčių trukmė – penkeri metai, o paskola turi būti grąžinta lygiomis dalimis. Tačiau po pirmųjų dvejų metų pirkėjai turi galimybę nutraukti sutartį, apie nutraukimą pranešdami prieš 6 mėnesius, jeigu jie sumoka likusią paskolos sumą ir perima įrangą jos rinkos verte. Penkerių metų laikotarpio pabaigoje įranga tampa pirkėjo nuosavybe. Iš 12 konkuruojančių gamintojų dauguma yra smulkūs (didžiausias jų valdo 20 % rinkos) ir yra sudarę panašias įvairios trukmės sutartis. Gamintojai, kurių rinkos dalis mažesnė nei 10 %, dažnai sudaro ilgesnės trukmės sutartis mažiau palankiomis sutarties nutraukimo sąlygomis. Pagal gamintojo X sutartis 25 % reikalingų produktų leidžiama įsigyti iš konkurentų. Per paskutiniuosius trejus metus į rinką atėjo du nauji gamintojai, kurie kartu užėmė apie 8 % rinkos, iš dalies perimdami daugelio perpardavėjų paskolas mainais už sutartis su šiais perpardavėjais.

Gamintojo X susietoji rinkos dalis – 24 % ($0,75 \times 0,80 \times 40$ %). Kitų gamintojų susietosios rinkos dalis sudaro apie 25 %, todėl iš viso apie 49 % rinkos potencialiems naujiems rinkos dalyviams ir rinkos senbuviams, neturintiems išsipareigojimu susietų prekybos taškų, mažiausiai pirmus dvejus tiekimo sutarties metus yra uždaryta. Panašu, kad perpardavėjai neretai sunkiai gauna bankų paskolas; be to, jie paprastai yra per maži, kad galėtų pritraukti kapitalo kitais būdais, pvz., išleisdami akcijų. Be to, gamintojas X gali įrodyti, kad dėl savo pardavimo koncentravimo nedaugeliui perpardavėjų jis gali geriau planuoti pardavimą ir sutaupyti transporto išlaidų. Atsižvelgiant, į veiksmingumą, kuri lemia išsipareigojimas pirkti, ir į tai, kad nesusieto pardavimo dalis pagal gamintojo X sutartis sudaro 25 %, į realią galimybę anksti nutraukti sutartį, į tai, kad pastaruoju metu į rinką pateko naujų gamintojų, ir į tai, kad apie pusę perpardavėjų nėra susieti, 75 % privalomo kiekio nustatymas, kuri taiko gamintojas X, galėtų tenkinti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas.

8.2.2. Išimtinis tiekimas

- (321) Išimtinis tiekimas reiškia apribojimus, kuriais tiekėjas yra įpareigojamas arba skatinamas sutartyje nurodytus produktus parduoti tik vienam arba daugiausia tik vienam pirkėjui bendrajam ar konkrečiam naudojimui. Tokie apribojimai gali būti išimtinio tiekimo išsipareigojimas, kuriuo tiekėjas įpareigojamas parduoti tik vienam pirkėjui perpardavimo ar konkretaus naudojimo tikslais. Tai taip pat gali būti, pvz., kiekio nustatymas tiekėjui, kai tiekėjas ir pirkėjas susitaria dėl paskatų, dėl kurių pirmasis iš esmės parduoda tik tam pirkėjui. Prekybos tarpinėmis prekėmis arba paslaugomis atveju išimtinis tiekimas dažnai vadinamas pramoniniu tiekimu.
- (322) Išimtiniam tiekimui Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta bendroji išimtis taikoma, kai nei tiekėjo, nei pirkėjo rinkos dalis neviršija 30 %, net derinant su kitais negriežtais vertikaliaisiais apribojimais, pavyzdžiui, išsipareigojimais nekonkuruoti. Likusioje šio 8.2.2 skirsnio dalyje pateikiamos atskirų atvejų, kai rinkos dalis viršija nustatytą ribinį dydį, išimtinio tiekimo susitarimų vertinimo gairės.
- (323) Išimtinio tiekimo atveju pagrindinis pavojus konkurencijai yra kitų pirkėjų konkurencinių galimybių ribojimas. Tai panašu į galimą išimtinio platinimo poveikį, ypač kai išimtinis platintojas tampa visos rinkos išimtinio pirkėju (visų pirma žr. (130) dalį). Pirkėjo, esančio pradinės grandies pirkimo rinkoje, rinkos dalis yra akivaizdžiai svarbi vertinant pirkėjo gebėjimą taikyti išimtinį tiekimą, kuris neleidžia kitiems pirkėjams įsigyti reikiamų prekių. Tačiau reikšmingiausias veiksnys siekiant nustatyti, ar gali kilti konkurencijos problema, yra pirkėjo padėtis svarba galutinės grandies rinkoje. Jeigu pirkėjas neturi įtakos galutinės grandies rinkoje, tuomet negalima tikėtis reikšmingo neigiamo poveikio vartotojams. Neigiamas poveikis gali būti tikėtinas, kai pirkėjo rinkos dalis viršija 30 % tiek galutinės grandies tiekimo rinkoje, tiek pradinės grandies pirkimo rinkoje. Jeigu pradinės grandies rinkoje pirkėjo rinkos dalis neviršija 30 %, reikšmingas konkurencinių galimybių ribojimo poveikis vis tiek gali pasireikšti, kai pirkėjo rinkos dalis jo galutinės grandies rinkoje viršija 30 %, o išimtinis tiekimas yra susijęs su konkrečiu sutartyje nurodytų produktų naudojimu. Kai pirkėjas dominuoja galutinės grandies rinkoje, bet koks išsipareigojimas tiekti produktus tik arba daugiausia dominuojančiam pirkėjui gali lengvai turėti reikšmingą antikonkurencinį poveikį.
- (324) Svarbu yra ne tik pirkėjo padėtis pradinės ir galutinės grandies rinkose, bet ir tai, koku mastu ir koku laikotarpiu yra taikomas išimtinio tiekimo išsipareigojimas. Kuo didesnė susietojo tiekimo dalis ir kuo ilgesnė išimtinio tiekimo trukmė, tuo konkurencinių galimybių ribojimo poveikis gali būti reikšmingesnis. Nedominuojančių įmonių sudaryti išimtinio tiekimo susitarimai, kurių trukmė trumpesnė nei penkeri metai, paprastai turi būti vertinami palyginant konkurenciją skatinantį ir konkurenciją ribojantį poveikį, o ilgesnės nei penkerių metų trukmės susitarimai daugumos rūšių investicijų atveju nėra būtini reikiamam veiksmingumui pasiekti arba jų veiksmingumas yra nepakankamas, kad nusvertų tokių ilgalaikių išimtinio tiekimo susitarimų daromą konkurencinių galimybių ribojimo poveikį.
- (325) Konkuruojančių pirkėjų padėtis pradinės grandies pirkimo rinkoje taip pat yra svarbi, nes tikėtina, kad pirkėjų konkurencinės galimybės rinkoje bus ribojamos išimtinio tiekimo susitarimais dėl antikonkurencinių priešasčių, t. y. padidės jų išlaidos, jei jie yra daug mažesni už pirkėją, kuris riboja jų galimybes. Konkuruojančių pirkėjų konkurencinių galimybių ribojimas nėra labai tikėtinas, kai šių konkurentų ir perkančiosios susitarimo

šalies perkamoji galia yra panaši ir jie gali pasiūlyti panašias pardavimo galimybes. Tokiu atveju gali būti ribojamos tik naujų potencialių rinkos dalyvių konkurencinės galimybės, nes jie gali nesugebėti įsigyti reikiamų atsargų, kai daugelis didžiųjų pirkėjų sudaro išimtinio tiekimo sutartis su dauguma tiekėjų rinkoje. Toks kumuliacinis konkurencinių galimybių ribojimo poveikis gali lemti teisės naudotis Reglamentu (ES) 2022/720 nustatyta išimtimi panaikinimą.

- (326) Siekiant įvertinti, ar konkurencinės galimybės yra ribojamos, svarbus veiksnys yra patekimo į rinką kliūtys tiekėjų lygiu, taip pat jų dydis. Jei konkuruojantiems pirkėjams yra veiksminga patiems tiekti prekes ir paslaugas vertikaliai integruojantis į pradinės grandies rinką, mažai tikėtina, kad konkurencinės galimybės bus ribojamos.
- (327) Taip pat reikėtų atsižvelgti į tiekėjų pasipriešinimo galią, nes svarbūs tiekėjai lengvai neleist vienam pirkėjui juos atskirti nuo alternatyvių pirkėjų. Todėl konkurencinių galimybių ribojimo pavojus paprastai atsiranda tuo atveju, kai yra silpni tiekėjai ir stiprūs pirkėjai. Jeigu tiekėjai stiprūs, išimtinio tiekimo išsipareigojimas gali būti vykdomas kartu su išsipareigojimu nekonkuruoti. Tokių derinių atveju taip pat būtina remtis išsipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo gairėmis. Su santykiškai susijusių investicijų, kurias vykdo abi šalys (sulaikymo problema), atveju, išimtinio tiekimo ir išsipareigojimo nekonkuruoti derinys dažnai gali būti pateisinamas, jeigu nėra pasiektas dominavimo lygis.
- (328) Galiausiai, siekiant įvertinti galimą konkurencinių galimybių ribojimo poveikį svarbu atsižvelgti į gamybos ar platinimo grandinės lygmenį ir produkto pobūdį. Konkurencinių galimybių ribojimas yra mažiau tikėtinas, jeigu prekiaujama tarpiniais arba vienaarūšiais produktais. Pirma, gamintojas, kurio konkurencinės galimybės ribojamos ir kuris naudoja tam tikrą išteklių, paprastai gali lanksčiau nei didmenininkas ir (arba) mažmenininkas reaguoti į vartotojų, kuriems prekių ženklai gali būti labai svarbūs, paklausą. Antra, galimo tiekimo šaltinio netekimas pirkėjams, kurių konkurencinės galimybės ribojamos, kai produktai yra vienaarūšiai, yra mažiau svarbus negu tuo atveju, kai produktas yra nevienalytis, skirtingos rūšies ar kokybės. Išimtinis galutinių produktų, žymimų prekių ženklais, arba skirtingų tarpinių produktų tiekimas, kai yra kliūčių patekti į rinką, gali turėti reikšmingą antikonkurencinį poveikį, jeigu konkuruojantys pirkėjai yra gana smulkūs, palyginti su pirkėju, kuris riboja jų konkurencines galimybes, net jeigu pastarasis nėra dominuojantis galutinės grandies rinkoje.
- (329) Veiksmingumo galima tikėtis iškilus sulaikymo problemai ((16) dalies (e) ir (f) punktai) ir jis yra labiau tikėtinas, jeigu prekiaujama tarpiniais, o ne galutiniais produktais. Kitokio pobūdžio veiksmingumas yra mažiau tikėtinas. Nepanašu, kad išimtinis tiekimas galėtų būti pateisinamas galima masto ekonomija platinimo srityje ((16) dalies (g) punktas).
- (330) Sulaikymo problemos atveju ir ypač masto ekonomijos platinimo srityje atveju kiekio nustatymas tiekėjui, pavyzdžiui, reikalavimas tiekti tam tikrą minimalų prekių kiekį, galėtų būti mažiau ribojanti alternatyva.
- (331) Toliau pateikiamas išimtinio tiekimo pavyzdys.

Tam tikros rūšies sudedamųjų dalių rinkoje (tarpinių produktų rinkoje) tiekėjas A susitaria su pirkėju B sukurti kitokią sudedamosios dalies variantą – pasitelkia savo praktinę patirtį ir daug investuoja į naujas mašinas bei laikosi pirkėjo B pateiktų specifikacijų. Pirkėjas B turės daug investuoti, kad naują sudedamąją dalį galėtų naudoti surinkimui. Susitarta, kad penkerius metus po to, kai produktas pateks į rinką pirmą kartą, tiekėjas A tieks naują produktą tik pirkėjui B. Pirkėjas B yra įpareigotas tuo pačiu penkerių metų laikotarpiu naują produktą pirkti tik iš tiekėjo A. Kitų variantų sudedamąsias dalis tiek A, tiek B gali atitinkamai toliau pirkti ir parduoti kitur. Pirkėjo B rinkos dalis pradinės grandies sudedamųjų dalių rinkoje ir galutinės grandies galutinių produktų rinkoje sudaro 40 %. Tiekėjo A rinkos dalis sudaro 35 %. Rinkoje veikia dar du sudedamųjų dalių tiekėjai, kurių rinkos dalis sudaro apie 20–25 %, ir daugybė smulkių tiekėjų.

Atsižvelgiant į dideles abiejų šalių investicijas tikėtina, kad susitarimas atitiks Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, atsižvelgiant į veiksmingumą ir nedidelį konkurencinių galimybių ribojimo poveikį. Kitiems pirkėjams rinka apribojama tik konkretaus produkto varianto, kurį tiekia 35 % rinkos dalį turintis tiekėjas, atžvilgiu, tačiau kiti sudedamųjų dalių tiekėjai galėtų sukurti panašius naujus produktus. Pirkėjo B paklausos dalies apribojimas kitiems tiekėjams yra apribotas daugiausia iki 40 % rinkos dalies.

8.2.3. Elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai

- (332) Elektroninės prekyvietės sujungia prekiautojus ir potencialius klientus, kad būtų galima tiesiogiai pirkti prekes, ir paprastai yra internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjos. Interneto platformos, kurios nesūlo tiesioginio pirkimo funkcijos, bet nukreipia klientus į kitas svetaines, kuriose galima įsigyti prekių ir paslaugų, šiose gairėse laikomos reklamos paslaugomis, o ne elektroninėmis prekyvietėmis ⁽¹⁷¹⁾.
- (333) Elektroninės prekyvietės tapo svarbiu tiekėjų ir mažmenininkų pardavimo kanalu, suteikiančiu jiems prieigą prie daugybės klientų, jos taip pat svarbios ir galutiniams vartotojams. Elektroninėse prekyvietėse mažmenininkai gali pradėti internetinę prekybą atlikę mažesnes pradines investicijas. Jos taip pat gali palengvinti tarpvalstybinę prekybą ir padidinti matomumą, ypač mažų ir vidutinio dydžio pardavėjų, kurie neturi savo internetinės parduotuvės arba nėra gerai žinomi galutiniams vartotojams.
- (334) Tiekėjai gali norėti riboti pirkėjų naudojimąsi elektroninėmis prekyvietėmis ⁽¹⁷²⁾, pavyzdžiui, siekdami apsaugoti savo prekių ženklą ir pozicionavimą, užkirsti kelią padirbtų produktų pardavimui, užtikrinti tinkamas paslaugas iki pardavimo ir po jo arba užtikrinti, kad pirkėjas palaikytų tiesioginių ryšių su klientais. Tokie apribojimai gali būti įvairūs: nuo visiško draudimo naudoti elektronines prekyvietes iki tam tikrų kokybinių reikalavimų neatitinkančių elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimų. Pavyzdžiui, tiekėjai gali uždrausti naudotis prekyvietėmis, kuriose prekės parduodamos aukcione, arba reikalauti, kad pirkėjai naudotųsi specializuotomis prekyvietėmis, siekdami užtikrinti tam tikrus kokybės standartus, susijusius su jų prekių ar paslaugų pardavimo aplinka. Nustačius tam tikrus kokybinius reikalavimus gali būti *de facto* uždrausta naudotis elektroninėmis prekyvietėmis, nes nė viena elektroninė prekyvietė negali atitikti reikalavimų. Tai pasakytina, pavyzdžiui, apie atvejus, kai tiekėjas reikalauja, kad nebūtų matomas elektroninės prekyvietės logotipas, arba reikalauja, kad bet kurios mažmenininko naudojamos svetainės domeno pavadinime būtų nurodytas mažmenininko įmonės pavadinimas.
- (335) Vertikalesiems susitarimams, kuriais ribojamas elektroninių prekyviečių naudojimas, Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma su sąlyga, kad susitarimu tiesiogiai ar netiesiogiai nesiekama užkirsti kelio pirkėjui veiksmingai naudotis internetu sutartyje nurodytoms prekėms ar paslaugoms parduoti tam tikrose teritorijose ar tam tikriems klientams pagal Reglamento 4 straipsnio e punktą, ir jei tiekėjo ir pirkėjo rinkos dalys neviršija Reglamento 3 straipsnyje nustatytų ribų.
- (336) Kaip nustatyta 6.1.2 skirsnyje, pardavimo elektroninėse prekyvietėse apribojimas arba draudimas yra susijęs su būdu, kuriuo pirkėjas gali parduoti internetu, ir neriboja pardavimo konkrečioje teritorijoje arba konkrečiai klientų grupei. Tokiu apribojimu arba draudimu ribojamas naudojimas konkrečiu pardavimo internetu kanalu, tačiau pirkėjas gali naudotis kitais pardavimo internetu kanalais ⁽¹⁷³⁾. Visų pirma, nepaisant pardavimo elektroninėse prekyvietėse apribojimo arba draudimo, sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas pirkėjas vis tiek gali parduoti savo internetinėje parduotuvėje ir kitais internetiniais kanalais, taip pat gali naudoti paieškos sistemų optimizavimo metodus arba reklamuoti internete, be kita ko, trečiųjų šalių platformose, kad padidintų savo internetinės parduotuvės ar kitų pardavimo kanalų matomumą. Todėl tokiam apribojimui iš principo gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis.
- (337) Likusioje šio 8.2.3 skirsnio dalyje pateikiama daugiau informacijos, kaip vertinti elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimus atskirais atvejais, kai viršijamos Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnyje nustatytos rinkos dalies ribos.
- (338) Dėl elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimų dažnai susitariama pasirinktinio platinimo sistemų atveju. 4.6.2 skirsnyje nustatyti kriterijai, pagal kuriuos pasirinktinio platinimo sistema gali nepatekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ⁽¹⁷⁴⁾. Tais atvejais, kai tiekėjas nesudaro susitarimo su elektronine prekyviete, jis gali nesugebėti patikrinti, ar elektroninė prekyvietė atitinka sąlygas, kurias jo įgaliojimai turi įvykdyti, kad galėtų parduoti sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas. Tokiu atveju elektroninių prekyviečių

⁽¹⁷¹⁾ Taip pat žr. (343) dalį.

⁽¹⁷²⁾ E. prekybos sektoriaus tyrimo galutinės ataskaitos 4.4 skirsnis.

⁽¹⁷³⁾ Žr. Sprendimo *Coty Germany*, C-230/16, 64–69 punktus.

⁽¹⁷⁴⁾ Žr. Sprendimo *Coty Germany*, C-230/16, 24–36 punktus.

naudojimo apribojimas arba draudimas gali būti tinkamas ir neviršyti to, kas būtina siekiant išsaugoti sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų kokybę ir užtikrinti tinkamą jų naudojimą. Tačiau tais atvejais, kai tiekėjas paskiria elektroninės prekyvietės valdytoją kaip savo pasirinktinio platinimo sistemos narį arba apriboja kai kurių, bet ne visų, įgaliotųjų platintojų naudojimąsi elektroninėmis prekyvietėmis, arba apriboja naudojimąsi elektronine prekyvieta, bet pats naudojasi ta elektronine prekyvieta sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugoms parduoti, tokių elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai greičiausiai neatitinka tinkamumo ir proporcingumo sąlygų ⁽¹⁷⁵⁾.

- (339) Kai pasirinktinis platinimas patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, vertikalusis susitarimas ir bet kokie elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai turi būti vertinami pagal Sutarties 101 straipsnį.
- (340) Pagrindinė rizika konkurencijai, kylanti dėl elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimų, yra to paties prekių ženklo prekių konkurencijos sumažėjimas platinimo lygmeniu. Pavyzdžiui, tam tikri įgaliotieji platintojai, pvz., maži ar vidutiniai pirkėjai, gali naudotis elektroninėmis prekyvietėmis, kad pritrauktų klientus. Elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai gali atimti iš tų pirkėjų potencialiai svarbų pardavimo kanalą ir sumažinti konkurencinį spaudimą, kurį jie daro kitiems įgaliotiesiems platintojams.
- (341) Siekiant įvertinti galimą elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimų antikonkurencinį poveikį, pirmiausia reikia įvertinti skirtingų prekių ženklų prekių konkurencijos laipsnį, nes mažai tikėtina, kad to paties prekių ženklo prekių konkurencijos sumažėjimas darys neigiamą poveikį vartotojams, jei skirtingų prekių ženklų prekių konkurencija tiekėjų ir platintojų lygmenimis yra stipri ⁽¹⁷⁶⁾. Šiuo tikslu reikėtų atsižvelgti į tiekėjo ir jo konkurentų padėtį rinkoje. Antra, būtina atsižvelgti į elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimų rūšį ir apimtį. Pavyzdžiui, draudimas bet kokius pardavimus vykdyti per elektronines prekyvietes yra labiau ribojantis nei naudojimosi tam tikromis elektroninėmis prekyvietėmis apribojimas arba reikalavimas naudotis tik tomis elektroninėmis prekyvietėmis, kurios atitinka tam tikrus kokybinius kriterijus. Trečia, reikėtų atsižvelgti į santykinę ribojamų elektroninių prekyviečių, kaip pardavimo kanalo, svarbą atitinkamose produkto ir geografinėse rinkose. Galiausiai reikėtų atsižvelgti į bet kokių kitų tiekėjo nustatytų internetinės prekybos ar reklamos apribojimų kumuliacinį poveikį.
- (342) Kaip nurodyta (334) dalyje, elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai gali lemti veiksmingumą, visų pirma susijusį su prekių ženklo apsaugos užtikrinimu, tam tikro lygio paslaugų kokybe, arba padirbinėjimo galimybių mažinimu. Tiek, kiek apribojimai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, atliekant vertinimą turi būti išnagrinėta, ar tokį veiksmingumą galima būtų pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis, laikantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, atvejis, kai elektroninė prekyvietė leidžia mažmenininkams sukurti nuosavo prekių ženklo parduotuvę prekyvietaje ir taip geriau kontroliuoti savo prekių ar paslaugų pardavimo būdą. Nepanašu, kad koks nors tiekėjo nurodytas su kokybe susijęs pagrindimas atitiktų Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas šiais atvejais:
- (a) pats tiekėjas naudojasi elektronine prekyvieta, kuria pirkėjui neleidžiama naudotis;
  - (b) tiekėjas apribojimą vieniems platintojams, o kitiems – ne;
  - (c) elektroninės prekyvietės operatorius pats yra įgaliotasis pasirinktinio platinimo sistemos narys.

8.2.4. Kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai

- (343) Kainų palyginimo paslaugos ⁽¹⁷⁷⁾, pavyzdžiui, kainų palyginimo svetainės arba programėlės, suteikia pardavėjams galimybę padidinti savo matomumą ir padidinti internetinės svetainės lankomumą ir potencialiems klientams surasti mažmenininkus, palyginti skirtingus produktus ir to paties produkto pasiūlymus. Kainų palyginimo paslaugos didina kainų skaidrumą ir gali padėti sustiprinti to paties prekių ženklo ir skirtingų prekių ženklų produktų kainų konkurenciją mažmeninės prekybos lygmeniu.

⁽¹⁷⁵⁾ Žr. šių gairių (147)–(150) dalis. ir Sprendimo *Coty Germany*, C-230/16, 43–58 punktus.

⁽¹⁷⁶⁾ Žr. Sprendimo *Visma Enterprise*, C-306/20, 78 punktą.

⁽¹⁷⁷⁾ Šiose gairėse kainų palyginimo paslaugomis vadinamos paslaugos, kurios neteikia tiesioginio pirkimo funkcijos. Paslaugos, suteikiančios naudotojams galimybę sudaryti pirkimo sandorius suteikiant pardavimo ir pirkimo funkcijas, šiose gairėse priskiriamos prie elektroninių prekyviečių. Elektroninių prekyviečių naudojimo apribojimai aptariami šių gairių 8.2.3 skirsnyje.

- (344) Kitaip nei elektroninės prekyvietės, kainų palyginimo paslaugos paprastai nesūlo pardavimo ir pirkimo funkcijų, o nukreipia klientus į mažmenininko internetines parduotuves, sudarant galimybę tiesioginį kliento ir mažmenininko sandorį inicijuoti ne per kainų palyginimo paslaugą. Todėl kainų palyginimo paslaugos yra ne atskiras es prekybos kanalas, o veikia internetinės reklamos kanalas.
- (345) Tiekėjai gali pageidauti apriboti kainų palyginimo paslaugų naudojimą ⁽¹⁷⁸⁾, pavyzdžiui, siekdami apsaugoti savo prekių ženklo įvaizdį, nes kainų palyginimo paslaugos paprastai daugiausia dėmesio skiria kainai ir jos gali neleisti mažmenininkams išsiskirti kitomis savybėmis, pavyzdžiui, sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų asortimentu ar kokybe. Kitos priežastys, dėl kurių gali būti siekiama riboti kainų palyginimo paslaugų naudojimą, gali būti siekis sumažinti padirbinėjimo galimybes arba apsaugoti tiekėjo verslo modelį, pavyzdžiui, kai toks modelis grindžiamas specializacija arba kokybe, o ne kaina.
- (346) Kainų palyginimo paslaugos naudojimo apribojimai gali būti įvairūs – nuo tiesioginio ar netiesioginio draudimo iki apribojimų, grindžiamų kokybės reikalavimais arba reikalavimais į kainų palyginimo paslaugoje skelbiamus pasiūlymus įtraukti konkretų turinį. Pavyzdžiui, informacijos apie kainas teikimo kainų palyginimo paslaugų teikėjams apribojimas, reikalavimas gauti tiekėjo leidimą prieš naudojant kainų palyginimo paslaugas arba tiekėjo prekių ženklo naudojimo teikiant kainų palyginimo paslaugas apribojimas gali reikšti draudimą naudotis kainų palyginimo paslaugomis.
- (347) Kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai gali padidinti vartotojų paieškos išlaidas ir taip sumažinti mažmeninių kainų konkurenciją. Jos taip pat gali apriboti pirkėjo galimybes pasiekti potencialius klientus, juos informuoti apie savo pasiūlymą ir nukreipti juos į savo internetinę parduotuvę. Kaip nustatyta (203) dalyje, draudimas naudotis kainų palyginimo paslaugomis užkerta kelią pirkėjui naudotis visu internetinės reklamos kanalu, o tai yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio e punktą. Draudimas naudotis kainų palyginimo paslaugomis trukdo pirkėjui parduoti klientams, kurie yra ne jo veiklos teritorijoje ir kurie nori pirkti internetu. Todėl tai galėtų lemti rinkos padalijimą ir sumažinti to paties prekių ženklo platintojų konkurenciją.
- (348) Ir atvirkščiai, kai vertikaliuoju susitarimu užkertamas kelias naudotis kainų palyginimo paslaugomis, skirtomis klientams, esantiems teritorijoje arba priklausantiems klientų grupei, kurios išimtinai priskirtos kitiems pirkėjams arba skirtos tik tiekėjui, jam gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis pagal reglamento 4 straipsnio b punkto i papunktyje, c punkto i papunkčio 1 dalyje ir d punkto i papunktyje nustatytas išimtis, susijusias su išimtinu platinimu. Pavyzdžiui, gali būti laikoma, kad kainų palyginimo paslauga yra skirta išimtinai teritorijai, kurioje teikiant paslaugą vartojama toje teritorijoje, o ne pirkėjo teritorijoje paprastai vartojama kalba, arba kai teikiant paslaugą naudojamas su išimtinu teritorija susijęs aukščiausio lygio domeno vardas.
- (349) Vertikaliesiems susitarimams, kuriais ribojamas kainų palyginimo paslaugų naudojimas, tačiau kurie tiesiogiai ar netiesiogiai netrukdo naudotis visomis kainų palyginimo paslaugomis, pavyzdžiui, reikalavimui, kad kainų palyginimo paslauga atitiktų tam tikrus kokybės standartus, gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis.
- (350) Toliau pateikiamos gairės, kaip vertinti vertikaliuosius susitarimus, kuriais ribojamas naudojimas kainų palyginimo paslaugomis, kuriems netaikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, pavyzdžiui, dėl to, kad viršijamos reglamento 3 straipsnyje nustatytos rinkos dalies ribos.
- (351) Kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai dažnai nustatomi pasirinktinio platinimo sistemų atveju. 4.6.2 skirsnyje nustatyti kriterijai, pagal kuriuos pasirinktinio platinimo sistema nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Todėl tais atvejais, kai pasirinktinio platinimo susitarime nustatyti kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai, pirmiausia būtina įvertinti, ar apribojimai yra tinkama ir proporcinga priemonė siekiant išsaugoti sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų kokybę arba užtikrinti tinkamą jų naudojimą. Šiuo atžvilgiu reikėtų pažymėti, kad kainų palyginimo paslaugos potencialius klientus nukreipia į igaliotojo platintojo internetinę parduotuvę pardavimo sandoriui sudaryti ir kad tiekėjas paprastai gali kontroliuoti igaliotojo platintojo internetinę parduotuvę taikydamas atrankos kriterijus ir pasirinktinio platinimo susitarime nustatydamas tam tikrus reikalavimus.

⁽¹⁷⁸⁾ E. prekybos sektoriaus tyrimo galutinės ataskaitos B.4.5 skirsnis.

- (352) Kai kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai nustatyti pasirinktinio platinimo susitarime, kuris patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, arba kitų rūšių platinimo susitarimuose, būtina įvertinti, ar apribojimas turi reikšmingą konkurenciją ribojantį poveikį pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį. Kainų palyginimo paslaugų, kurioms netaikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta išimtis, naudojimo apribojimai gali visų pirma mažinti kainų konkurenciją arba dalyti rinkas, galiausiai darydami poveikį skirtingų prekių ženklų ir to paties prekių ženklo platintojų konkurencijai. Pavyzdžiui, tokie apribojimai gali sumažinti kainų konkurenciją apribodami pirkėjo galimybę informuoti potencialius klientus apie mažesnes kainas. To paties prekių ženklo platintojų konkurencijai gali būti daromas ypač didelis poveikis, kai tiekėjas nustato apribojimus tik kai kuriems savo platintojams arba kai pats tiekėjas naudojami kainų palyginimo paslaugomis, kurioms taikomi apribojimai. Jei pirkėjams būtų apribota galimybė remtis potencialiai svarbiu internetinės reklamos kanalu, jie gali daryti tik nedidelį konkurencinį spaudimą tiekėjui ar kitiems platintojams, kuriems šis apribojimas netaikomas.
- (353) Svarbūs pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį atliekamo vertinimo veiksniai yra:
- (a) tiekėjo ir jo konkurentų padėtis rinkoje;
  - (b) kainų palyginimo paslaugų, kaip reklamos kanalo, svarba atitinkamoje sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimo rinkoje;
  - (c) apribojimų rūšis ir taikymo sritis bei santykinė konkrečios kainų palyginimo paslaugos, kurios naudojimas yra apribotas arba uždraustas, svarba;
  - (d) tai, ar tiekėjas taip pat apriboja pirkėjo galimybę naudoti kitų rūšių internetinę reklamą.
- (354) Reikėtų atsižvelgti į bendrą ribojamąjį poveikį, kurį daro paslaugų teikėjo nustatytas kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimas ir bet kokie kiti internetinės reklamos apribojimai.
- (355) Kaip nurodyta (345) dalyje, kainų palyginimo paslaugų naudojimo apribojimai gali lemti veiksmingumą, visų pirma susijusį su prekių ženklo apsaugos ar tam tikro lygio paslaugų kokybės užtikrinimu, arba su padirbinėjimo galimybių mažinimu. Laikantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų, būtina įvertinti, ar toks veiksmingumas galėtų būti pasiektas mažiau ribojančiomis priemonėmis. Taip gali būti, kai, pavyzdžiui, naudojimas kainų palyginimo paslaugomis priklauso nuo to, ar kartu su paslauga taip pat pateikiami palyginimai ar apžvalgos, susiję su atitinkamų prekių ar paslaugų kokybe, atitinkamo lygio klientų aptarnavimu ar kitomis pirkėjo pasiūlymų ypatybėmis. Vertinant su kokybe susijusius pagrindimus pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad pardavimas vykdomas ne kainų palyginimo paslaugą teikiančioje interneto svetainėje, o pirkėjo internetinėje parduotuvėje.

8.2.5. Paritetiniai įsipareigojimai

- (356) Paritetiniais įsipareigojimais, kurie kartais vadinami nuostatomis dėl didžiausio palankumo statuso suteikimo arba kelių platformų paritetiniais susitarimais, reikalaujama, kad pardavėjas prekes ar paslaugas kitai šaliai siūlytų ne mažiau palankiomis sąlygomis nei prekes arba paslaugas, kurias pardavėjas siūlo tam tikroms kitoms šalims arba tam tikrais kitais kanalais. Sąlygos gali būti susijusios su kainomis, atsargomis, prieinamumu ar kitomis pasiūlymo ar pardavimo sąlygomis. Paritetinis įsipareigojimas gali būti įtvirtintas sutartyje arba gali būti taikomas kitomis tiesioginėmis ar netiesioginėmis priemonėmis, pavyzdžiui, taikant diferencijuotą kainodarą arba kitas paskatas, kurių taikymas priklauso nuo sąlygų, kuriomis pardavėjas siūlo savo prekes ar paslaugas kitoms šalims arba tam tikrais kanalais.
- (357) Mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai susiję su sąlygomis, kuriomis prekės ar paslaugos siūlomos galutiniams vartotojams. Šiuos įsipareigojimus dažnai nustato internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai (pavyzdžiui, elektroninės prekyvietės arba kainų palyginimo paslaugos) savo tarpininkavimo paslaugų pirkėjams (pavyzdžiui, įmonėms, parduodančioms per tarpininkavimo platformą).
- (358) Mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai susiję su įvairiais kitais pardavimo ar reklamos kanalais. Pavyzdžiui, kelių platformų mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai susiję su sąlygomis, siūlomomis naudojantis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis (konkuruojančiomis platformomis). Šiaurieji mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai yra susiję su sąlygomis, siūlomomis prekių ar paslaugų pardavėjų tiesioginio pardavimo kanaluose. Kai kurie mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai susiję su sąlygomis, siūlomomis visuose pardavimo kanaluose (kartais jie vadinami plačiaisiais mažmeniniais paritetiniais įsipareigojimais).

- (359) Išskyrus kelių platformų mažmeninius paritetinius išsipareigojimus, nustatytus Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies d punkte, visų rūšių paritetiniam išsipareigojimui vertikaliosiose susitarimuose gali būti taikoma Reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis. Toliau pateikiama informacija, kaip vertinti Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytus kelių platformų mažmeninius paritetinius išsipareigojimus ir kitų rūšių paritetinius išsipareigojimus tais atvejais, kai bendroji išimtis netaikoma.

8.2.5.1. Kelių platformų mažmeniniai paritetiniai išsipareigojimai

- (360) Labiau tikėtina, kad mažmeniniai paritetiniai išsipareigojimai, dėl kurių internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjas negali siūlyti, parduoti ar perparduoti prekių ar paslaugų galutiniams vartotojams palankesnėmis sąlygomis naudodamasis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 5 straipsnio 1 dalies d punkte, turės antikonkurencinį poveikį, palyginti su kitų rūšių paritetiniais išsipareigojimais. Tokio pobūdžio mažmeninis paritetinis išsipareigojimas gali riboti konkurenciją šiais būdais:
- (a) jis gali susilpninti konkurenciją ir sudaryti sąlygas internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų slaptiems susitarimams. Visų pirma, labiau tikėtina, kad paslaugų teikėjas, nustatęs šios rūšies paritetinį išsipareigojimą, galės padidinti savo tarpininkavimo paslaugų kainą arba sumažinti jų kokybę nepraradamas rinkos dalies. Nepriklausomai nuo paslaugų teikėjo paslaugų kainos ar kokybės, prekių ar paslaugų pardavėjai, kurie nusprendžia naudotis paslaugų teikėjo platforma, privalo platformoje siūlyti sąlygas, kurios būtų bent jau tokios pat geros, kaip ir sąlygos, kurias jie siūlo konkuruojančiose platformose;
  - (b) jie gali trukdyti naujiems ar mažesniems internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams patekti į rinką ar plėstis joje, ribodami tokių paslaugų teikėjų galimybę siūlyti pirkėjams ir galutiniams vartotojams diferencijuotus kainų ir paslaugų derinius.
- (361) Vertinant tokio tipo paritetinį išsipareigojimą, reikėtų atsižvelgti į šiuos veiksniai:
- (a) išsipareigojimą nustatančio internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo ir jo konkurentų padėtį rinkoje;
  - (b) atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų, kurioms taikomi išsipareigojimai, pirkėjų dalį;
  - (c) internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų ir galutinių vartotojų naudojimąsi platformomis (kiek konkuruojančių internetinių tarpininkavimo paslaugų jie naudoja);
  - (d) kliūtis patekti į atitinkamą internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo rinką;
  - (e) internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų tiesioginio pardavimo kanalų svarbą ir tai, kiek tie pirkėjai gali pašalinti savo produktus iš internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų platformų (išbraukimas iš sąrašo).
- (362) Ribojamasis kelių platformų mažmeninių paritetinių išsipareigojimų poveikis paprastai yra didžiausias, kai juos taikys vienas ar keli pagrindiniai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai. Jei tokie paslaugų teikėjai taiko panašų verslo modelį, tikėtina, kad paritetiniai išsipareigojimai sumažins šio modelio sutrikdymo galimybes. Be to, šie išsipareigojimai gali leisti rinkos lyderiui išlaikyti savo pozicijas mažesnių paslaugų teikėjų atžvilgiu.
- (363) Svarbūs veiksniai yra atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų, kuriems taikomi mažmeniniai paritetiniai išsipareigojimai, dalis ir šių pirkėjų naudojimąsi platformomis, nes iš jų galima matyti, kad paslaugų teikėjo paritetiniai išsipareigojimai riboja konkurenciją dėl paklausos dalies, kuri viršija paslaugų teikėjo rinkos dalį. Pavyzdžiui, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjui gali priklausyti 20 % visų sandorių, sudarytų naudojantis tokiomis paslaugomis, tačiau pirkėjams, kuriems jis nustato kelių platformų mažmeninius paritetinius išsipareigojimus, gali tekti daugiau nei 50 % visų platformose sudaromų sandorių, nes jie naudojami keliomis platformomis. Tokiu atveju paslaugų teikėjo paritetiniai išsipareigojimai gali riboti konkurenciją daugiau nei pusės visos atitinkamos paklausos atžvilgiu.
- (364) Internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjai dažnai naudojami keliomis platformomis, kad pasiektų klientus, kurie naudojami tik viena platforma ir nekeičia platformų. Pirkėjai skatinami naudoti keliomis platformomis pasitelkiant verslo modelius, pagal kuriuos pirkėjas turi mokėti už naudojimąsi internetine tarpininkavimo paslauga tik tada, kai naudojantis ta paslauga sudaromas sandoris. Kaip paaiškinta (363) dalyje, internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų naudojimąsi daugeliu platformų gali padidinti bendrą tokių paslaugų paklausos dalį, kuriai turi įtakos paslaugos teikėjas paritetiniai išsipareigojimai. Jei galutiniai vartotojai pasirenka vieną platformą, tai gali reikšti, kad kiekvienas internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas kontroliuoja priegabą prie atskiros galutinių vartotojų grupės. Dėl to gali padidėti paslaugų teikėjo derybinė galia ir jo gebėjimas nustatyti mažmeninius paritetinius išsipareigojimus.

- (365) Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo rinkoms dažnai būdingos didelės kliūtis patekti į rinką ir plėstis, kurios gali sustiprinti neigiamą mažmeninių paritetinių išpareigojimų poveikį. Šioms rinkoms dažnai būdingas teigiamas netiesioginis tinklo poveikis: naujiems arba mažesniems tokių paslaugų teikėjams gali būti sunku pritraukti pirkėjų, nes jų platformos suteikia prieigą prie nepakankamo galutinių vartotojų skaičiaus. Kai galutiniai vartotojai yra galutiniai paslaugų naudotojai, kliūčių patekti į rinką taip pat gali atsirasti dėl lojalumo prekių ženklui, vienos platformos naudojimo ir įsitvirtinusių tarpininkavimo paslaugų teikėjų susaistymo strategijos.
- (366) Internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjai taip pat gali tiesiogiai parduoti savo prekes ar paslaugas galutiniams vartotojams. Toks tiesioginis pardavimas gali apriboti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų galimybes didinti savo paslaugų kainas. Todėl būtina įvertinti, ar tokiems tiesioginio pardavimo kanalams taip pat taikomas mažmeninis paritetinis išpareigojimas, taip pat atitinkamų prekių ar paslaugų, parduodamų tiesioginio pardavimo kanalais ir naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, dalį ir šių dviejų rūšių kanalų pakeičiamumą prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, pardavėjų ir pirkėjų požiūriu.
- (367) Kelių platformų mažmeniniai paritetiniai išpareigojimai gali turėti reikšmingą ribojamąjį poveikį, jei jie nustatomi pirkėjams, kuriems tenka didelė visos atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų paklausos dalis. Kumuliacinio antikonkurencinio poveikio atveju ribojamasis poveikis paprastai bus priskiriamas tik paslaugų teikėjui, kurių rinkos dalis viršija 5 %, paritetiniams išpareigojimams.
- (368) Iš esmės mažmenininkai taip pat gali nustatyti mažmeninius paritetinius išpareigojimus dėl sąlygų, kuriomis pardavėjo prekes ar paslaugas galutiniams vartotojams siūlo konkuruojantys mažmenininkai. Tačiau, kai tokio pobūdžio paritetinis išpareigojimas yra susijęs su kaina, paprastai bus reikalaujama, kad išpareigojimą priimančias prekių ar paslaugų pardavėjas susitartų dėl minimalios pardavimo kainos (PKP) su konkuruojančiais mažmenininkais, su kuriais jis dirba. PKP yra griežtas apribojimas pagal Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punktą. Tais atvejais, kai įmonės gali įgyvendinti tokius mažmeninius paritetinius išpareigojimus laikydamosi su PKP susijusių taisyklių, įskaitant atvejus, kai paritetinis išpareigojimas susijęs su kitomis sąlygomis nei kaina, išpareigojimams gali būti taikoma bendroji išimtis. Viršijus reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą rinkos dalies ribą, pagal analogiją taikomos (360)–(367) dalyse pateiktos gairės.

8.2.5.2. Su tiesioginio pardavimo kanalais susiję mažmeniniai paritetiniai išpareigojimai

- (369) Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų nustatyti mažmeniniai paritetiniai išpareigojimai, susiję su tiesioginio pardavimo kanalais, neleidžia paslaugų pirkėjams savo tiesioginio pardavimo kanaluose siūlyti palankesnių kainų ir sąlygų nei sąlygos, kurias jie siūlo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo platformoje, kuria nustatomas išpareigojimas. Šie išpareigojimai dažnai vadinami siauraisiais mažmeniniais paritetiniais išpareigojimais. Iš esmės siaurieji mažmeniniai paritetiniai išpareigojimai neriboja internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjo galimybės siūlyti palankesnes kainas ar sąlygas naudojantis kitomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis. Tačiau kai pirkėjas naudojami kelių internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų, kurie taiko siauruosius mažmeninius paritetinius išpareigojimus, paslaugomis, dėl šių išpareigojimų jis negali savo tiesioginiais kanalais siūlyti palankesnių sąlygų nei sąlygos, kurias jis siūlo brangiausioje tarpininkavimo platformoje.
- (370) Siauraisiais mažmeniniais paritetiniais išpareigojimais panaikinami pirkėjo tiesioginio pardavimo kanalų suvaržymai. Kai konkurencija dėl internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo yra nedidelė, tokie išpareigojimai gali leisti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjui išlaikyti aukštesnę paslaugų kainą, todėl prekių ar paslaugų, dėl kurių tarpininkaujama, mažmeninės kainos gali būti didesnės.
- (371) Tam tikromis sąlygomis, visų pirma tais atvejais, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų skaičius yra ribotas, siaurieji mažmeniniai paritetiniai išpareigojimai gali turėti įtakos internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų paskatoms į jų mažmenines kainas įtraukti tarpininkavimo paslaugų kainos pokyčius. Dėl to gali sumažėti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų konkurencija, ir toks poveikis yra panašus į kelių platformų mažmeninių paritetinių išpareigojimų poveikį.

8.2.5.3. Mažmeninių paritetinių įsipareigojimų vertinimas pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį

- (372) Kai mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai turi reikšmingą ribojamąjį poveikį, pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį reikia įvertinti galimą veiksmingumo padidėjimą. Dažniausia mažmeninių paritetinių įsipareigojimų taikymas internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams pateisinamas siekiu išspręsti pasinaudojimo problemą. Pavyzdžiui, paslaugų teikėjas gali būti nesuinteresuotas investuoti į savo platformos plėtojimą, paslaugas iki pardavimo ar paklausą didinantį pardavimo skatinimą, jei tokių investicijų nauda, t. y. didesniu pardavimu, pasinaudoja konkuruojančios platformos ar tiesioginio pardavimo kanalai, kurie gali pasiūlyti tas pačias prekes ar paslaugas palankesnėmis sąlygomis.
- (373) Svarbūs vertinimo pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį veiksniai yra tai, ar internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo investicijos duoda objektyvios naudos, t. y. ar jos suteikia pridėtinės vertės galutiniams vartotojams, ar pasinaudojimo paslaugų teikėjo investicijomis rizika yra reali ir didelė ir ar tam tikros rūšies ir apimties paritetinis įsipareigojimas yra būtinas, kad būtų pasiekta objektyvi nauda. Tikėtinas pasinaudojimo lygis turi būti pakankamas, kad darytų didelį poveikį paskatoms investuoti į internetines tarpininkavimo paslaugas. Ypač svarbu atsižvelgti į tai, kiek tarpininkavimo paslaugų naudotojai (pardavėjai ir pirkėjai) naudojami keliomis platformomis, nors taip pat būtina apsvaistyti, ar jų elgesiui įtakos turi paritetinių įsipareigojimų poveikis. Jei internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas arba jo konkurentai veikia kitose panašiose rinkose, kuriose netaiko mažmeninių paritetinių įsipareigojimų arba taiko mažiau ribojančius įsipareigojimus, tai gali reikšti, kad įsipareigojimai nėra būtini. Jei internetinių tarpininkavimo paslaugų pasiūla yra labai koncentruota ir yra reikšmingų kliūčių patekti į rinką, poreikis apsaugoti likusią konkurenciją gali būti svarbesnis už galimą veiksmingumo padidėjimą. Kiti pagrindimai, susiję su bendra tarpininkavimo platformų teikiama nauda, pavyzdžiui, vartotojų reklamos išlaidų sujungimas, didesnis kainų skaidrumas arba sumažėjusios sandorių sąnaudos, gali atitikti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas tik tuo atveju, jei internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali įrodyti tiesioginį priežastinį ryšį tarp skelbiamos naudos ir konkrečios rūšies paritetinio įsipareigojimo taikymo.
- (374) Apskritai labiau tikėtina, kad Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas atitiks siaurieji mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai, o ne kelių platformų mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai. Taip yra visų pirma todėl, kad jų ribojamasis poveikis paprastai yra ne toks stiprus, todėl labiau tikėtina, kad jį nusvers veiksmingumas. Be to, rizika, kad prekių ar paslaugų pardavėjai pasinaudos kitų paslaugomis savo tiesioginio pardavimo kanalais, gali būti didesnė, visų pirma dėl to, kad pardavėjas dėl tiesioginio pardavimo nepatiria jokių platformos komisinio atlyginimo išlaidų. Tačiau tais atvejais, kai siauraisiais mažmeniniais paritetiniais įsipareigojimais nepasiekama veiksmingumo, kaip tai suprantama Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje, bendrosios išimties taikymas gali būti panaikintas. Taip, visų pirma, gali būti tais atvejais, kai pasinaudojimo rizika yra ribota arba kai siaurieji mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai nėra būtini veiksmingumui pasiekti. Nesant veiksmingumo, bendrosios išimties taikymo panaikinimas ypač tikėtinas, jeigu visi trys didžiausi internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai atitinkamoje rinkoje taiko siauruosius mažmeninius paritetinius įsipareigojimus ir tie teikėjai kartu užima didesnę nei 50 % rinkos dalį. Nesant veiksmingumo, bendroji išimtis taip pat gali būti panaikinta, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, kai pirkėjams, kuriems tenka didelė visos atitinkamos internetinių tarpininkavimo paslaugų paklausos dalis, taikomi siaurieji mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai. Bendroji išimtis gali būti panaikinta visų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų, kurių siaurieji mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai labai prisideda prie kumuliacinio antikonkurencinio poveikio, t. y. teikėjų, kurių rinkos dalys viršija 5 %, susitarimams.
- (375) Toliau pateikiamas siaurųjų mažmeninių paritetinių įsipareigojimų taikymo pavyzdys:

Kai kuriose valstybėse narėse du trečdaliai iš namų restoranų pristatomo maisto užsakoma per interneto platformas, o vienas trečdalis – tiesiogiai iš restoranų. Platformos A, B, C ir D sutvarko atitinkamai 25 %, 20 %, 20 % ir 15 % per platformas teikiamų užsakymų. Platformos A, B ir C valstybėje narėje veikia nuo trejų iki penkerių metų ir per tą laikotarpį visų per platformas vykdomų užsakymų dalis išaugo. Rinkoje neseniai pradėjo veikti platforma D. Platformos restoranams taiko 15–20 % komisinių atlyginimų už užsakymą. Dauguma platformomis besinaudojančių vartotojų naudojami viena arba dviem platformomis, o dauguma restoranų, kurie naudojami platformomis, naudojami dviem ar daugiau platformų.

Per paskutinius dvylika mėnesių visos platformos nustatė siaurųjų mažmeninių paritetinių įsipareigojimų sąlygą, pagal kurią restoranai negali siūlyti mažesnių kainų už tiesioginius užsakymus internetu arba telefonu. Per tą patį laikotarpį trys iš tų platformų padidino savo standartinį komisinio atlyginimo dydį. Platformos teigia, kad siaurųjų mažmeninių paritetinių įsipareigojimų sąlyga yra būtina, kad restoranai negalėtų pasinaudoti jų investicijomis, visų pirma į vartotojams patogių paieškos ir palyginimo funkcijų ir saugių mokėjimo paslaugų kūrimą.

Nė viena iš trijų didžiausių platformų per pastaruosius dvylika mėnesių nepasiūlė naujų funkcijų ar paslaugų arba iš esmės nepagerino savo paslaugų. Nėra konkrečių įrodymų apie reikšmingą pasinaudojimo riziką, visų pirma dėl to, kad didelė dalis vartotojų platformas naudoja restoranų pasiūlymams ieškoti ir palyginti, o maistą paskui užsisako tiesiogiai iš restorano. Taip pat nėra įrodymų, kad įtariama pasinaudojimo grėsmė neigiamai paveikė ankstesnes platformų investicijas į jų paslaugų plėtrą.

Jeigu padaroma išvada, kad atitinkamą produkto rinką sudaro platformos paslaugų teikimas restoranams, šių paslaugų teikimas yra koncentruotas. Atsižvelgiant į pastaruosiu metu padidėjusius komisinio atlyginimo dydžius ir į tai, kad trūksta paritetinių įsipareigojimų veiksmingumo įrodymų, tikėtina, kad bendrosios išimties taikymas bus panaikintas visų keturių platformų susitarimų su restoranais atžvilgiu.

8.2.5.4. Pradinės grandies paritetiniai įsipareigojimai

- (376) Kelių platformų ir siauruosius paritetinius įsipareigojimus taip pat gali nustatyti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, juos taikydami sąlygoms, kuriomis prekės ar paslaugos siūlomos įmonėms, kurios nėra galutinės vartotojos (pavyzdžiui, mažmenininkams). Tokio tipo paritetiniam įsipareigojimui gali būti taikoma Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis. Iš esmės tokio tipo pradinės grandies paritetinis įsipareigojimas gali riboti konkurenciją internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo srityje panašiai kaip mažmeniniai paritetiniai įsipareigojimai. Tačiau, vertinant šios rūšies pradinės grandies paritetinį įsipareigojimą taip pat būtina atsižvelgti į konkurencijos sąlygas galutinės grandies rinkoje, t. y. tarp įmonių, kurios perka tarpines prekes ar paslaugas. Tais atvejais, kai bendroji išimtis netaikoma, (360)–(374) dalyse pateiktos rekomendacijos gali būti taikomos analogiškai.

8.2.5.5. Palankiausiai vertinamo kliento įsipareigojimai

- (377) Paritetinius įsipareigojimus taip pat gali nustatyti gamintojai, didmenininkai ar mažmenininkai, susiedami juos su sąlygomis, kuriomis jie perka prekes arba paslaugas kaip išteklius iš tiekėjų. Ši tradicinio palankiausiai vertinamo kliento įsipareigojimo rūšis neturi tiesioginio poveikio sąlygoms, kuriomis perkančiosios įmonės konkuruoja galutinės grandies rinkoje. Pagrindinė problema, susijusi su paritetiniais įsipareigojimais, taikomais sąlygoms, kuriomis prekės ar paslaugos perkamos kaip ištekliai, yra ta, kad tokie įsipareigojimai gali mažinti išteklių tiekėjų paskatas konkuruoti ir taip lemti išteklių kainų augimą. Šių įsipareigojimų vertinimui svarbūs veiksniai yra tiekėjo ir pirkėjo, kurie susitaria dėl paritetinio įsipareigojimo, santykinis dydis ir įtaka rinkoje, atitinkamos rinkos dalis, kuriai taikomi panašūs įsipareigojimai, ir atitinkamų išteklių kaina, palyginti su visomis pirkėjų sąnaudomis.

- (378) Tradiciniai palankiausiai vertinamo kliento įsipareigojimai gali užtikrinti veiksmingumą, atitinkantį Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas. Visų pirma, jie gali sudaryti sąlygas ilgalaikio tiekimo susitarimo šalims kuo labiau sumažinti sandorio išlaidas. Jie taip pat gali užkirsti kelią oportunistiniam tiekėjo elgesiui ir išspręsti sulaikymo problemą, su kuria gali susidurti pirkėjas, kai, pavyzdžiui, pirkėjas gali neinvestuoti į naują produktą arba jo nepristatyti baimindamasis, kad žaliavų tiekėjas gali sumažinti savo kainą tolesniems pirkėjams. Tokio pobūdžio veiksmingumas labiau tikėtinas ilgalaikių santykių, susijusių su negrįžtamosiomis investicijomis, atveju.

8.2.6. Išankstiniai prieigos mokesčiai

- (379) Išankstiniai prieigos mokesčiai – tai fiksuoti mokesčiai, kuriuos, esant vertikaliesiems ryšiams, tiekėjai moka platintojams tam tikro laikotarpio pradžioje, kad gautų prieigą prie jų platinimo tinklo. Ši kategorija apima įvairią praktiką, pvz., prekių pateikimo į lentynas mokesčius⁽¹⁷⁹⁾, vadinamuosius mokesčius „mokėk, kad būtum“⁽¹⁸⁰⁾ ir mokėjimus už galimybę dalyvauti platintojo reklamos kampanijose. Šiame 8.2.6 skirsnyje pateikiamos gairės, kaip vertinti išankstinius prieigos mokesčius atskirais atvejais, kai viršijama Reglamento (ES) 2022/720 3 straipsnyje nustatyta rinkos dalies riba.
- (380) Dėl išankstinių prieigos mokesčių gal būti ribojamos kitų platintojų konkurencinės galimybės. Pavyzdžiui, didelis mokestis gali paskatinti tiekėją didelę dalį prekių parduoti per vieną ar kelis platintojus, kad padengtų su šiuo mokesčiu susijusias išlaidas. Šiuo atveju išankstiniai prieigos mokesčiai galutinės grandies rinkoje gali turėti tokį patį konkurencinių galimybių ribojimo poveikį, kaip ir įsipareigojimai dėl išimtinio tiekimo. Vertinant tokio neigiamo poveikio tikimybę, pagal analogiją galima taikyti su išimtinio tiekimo įsipareigojimais susijusias gaires (ypač (321)–(330) dalis).
- (381) Išimtiniais atvejais išankstiniai prieigos mokesčiai gali turėti konkurencinių galimybių ribojimo poveikį pradinės grandies rinkoje. Pavyzdžiui, kai platintojas užima stiprią derybinę poziciją arba kai išankstiniai prieigos mokesčiai yra plačiai taikomi, tokie mokesčiai gali padidinti kliūtis smulkiesiems tiekėjams patekti į rinką. Vertinant tokio neigiamo poveikio tikimybę, pagal analogiją galima taikyti su įsipareigojimais pirkti iš vieno tiekėjo susijusias gaires (ypač (298)–(318) dalis). Vertinant taip pat reikia atsižvelgti į tai, ar atitinkamas platintojas naudodamasis nuosavu prekių ženklu parduoda konkuruojančius produktus. Tokiu atveju taip pat gali kilti horizontaliųjų problemų, todėl pagal Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 4 dalį bendroji išimtis netaikoma (žr. 4.4.3 skirsnį).
- (382) Be galimo konkurencinių galimybių ribojimo poveikio, išankstiniais prieigos mokesčiais gali būti susilpninta konkurencija ir sudarytos sąlygos platintojams sudaryti slaptus susitarimus. Tikėtina, kad išankstiniai prieigos mokesčiai padidins tiekėjo nustatytą sutartyje nurodytų produktų kainą, nes tiekėjas turi padengti tokių mokesčių išlaidas. Didesnės tiekimo kainos gali sumažinti mažmenininkų paskatą konkuruoti kaina galutinės grandies rinkoje, nors dėl prieigos mokesčių platintojų pelnas didėja. Kumuliatyviai naudojantis išankstiniais prieigos mokesčiais platintojų konkurencija paprastai taip sumažėja tik tada, kai platinimo rinka yra labai koncentruota.
- (383) Tačiau išankstinių prieigos mokesčių taikymas daugeliu atveju gali prisidėti prie veiksmingo vietos lentynose skyrimo naujiems produktams. Kai platintojai pateikia rinkai naujus produktus, jie dažnai turi mažiau informacijos nei tiekėjas apie tai, ar naujas produktas gali būti sėkmingai parduodamas, todėl gali laikyti neoptimalų produkto atsargų kiekį. Išankstiniai prieigos mokesčiai gali būti naudojami tokiai nesimetrinei informacijai tarp tiekėjų ir platintojų sumažinti atvirai leidžiant tiekėjams konkuruoti dėl vietos lentynose. Taigi platintojas gali gauti išankstinį įspėjimą apie tai, kurie produktai greičiausiai bus sėkmingai parduodami, nes tiekėjas paprastai sutinka mokėti išankstinį prieigos mokestį tik tada, jei mano, kad produkto pateikimo rinkai nesėkmės tikimybė yra maža.
- (384) Be to, dėl ankstesniame punkte minėtos asimetrinės informacijos tiekėjai gali turėti paskatą pasinaudoti platintojų pardavimo skatinimo pastangomis, kad pristatytų neoptimalius produktus. Jei produktas nėra sėkmingai parduodamas, platintojai padengs dalį to produkto nesėkmingo pardavimo sąnaudų. Išankstinių prieigos mokesčių taikymas gali užkirsti kelią tokiam pasinaudojimui perkeliant produkto pardavimo nesėkmės riziką atgal tiekėjui, taip prisidedant prie optimalaus produktų pateikimo rinkai.

⁽¹⁷⁹⁾ Fiksuoti mokesčiai, kuriuos gamintojai moka mažmenininkams, kad gautų vietą jų lentynose.

⁽¹⁸⁰⁾ Vienkartiniai mokesčiai, mokami siekiant užtikrinti nuolatinį esamo produkto buvimą lentynoje tam tikrą ilgesnį laikotarpį.

8.2.7. Kategorijos valdymo susitarimai

- (385) Kategorijos valdymo susitarimai yra susitarimai⁽¹⁸¹⁾, pagal kuriuos platintojas paveda tiekėjui (toliau – kategorijos valdytojui) prekiauti tam tikros kategorijos produktais. Tai gali būti ne tik tiekėjo, bet ir jo konkurentų produktai. Todėl kategorijos valdytojas gali turėti įtakos, pavyzdžiui, produkto pateikimui ir produkto pardavimo skatinimui parduotuvėje, taip pat produkto atrankai į parduotuvę. Kategorijos valdymo susitarimams Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, kai nei kategorijos valdytojo, nei platintojo rinkos dalis neviršija 30 %, ir su sąlyga, kad tokia susitarime nėra nustatyta griežtų apribojimų, pavyzdžiui, platintojo galimybių nustatyti savo pardavimo kainą apribojimų, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2022/720 4 straipsnio a punkte.
- (386) Kategorijos valdymo susitarimai apskritai nekelia problemų, tačiau jie gali iškraipyti tiekėjų konkurenciją ir riboti kitų tiekėjų konkurencines galimybes tais atvejais, kai kategorijos valdytojas gali apriboti konkuruojančių tiekėjų produktų platinimą ar sudaryti jam nepalankias sąlygas. Paprastai platintojas nėra suinteresuotas riboti savo produktų pasirinkimo. Tačiau kai platintojas naudodamasis nuosavu prekių ženklu parduoda ir konkuruojančius produktus, jis gali turėti paskatų pašalinti tam tikrus tiekėjus. Vertinant tokio konkurencinių galimybių ribojimo poveikio pradinės grandies rinkoje tikimybę, pagal analogiją galima taikyti su išpareigojimais pirkti iš vieno tiekėjo susijusias gaires (ypač (298)–(318) dalis). Visų pirma, atliekant šį vertinimą reikėtų atsižvelgti į kategorijos valdymo susitarimų rinkos aprėptį, galimą kumuliacinį tokių susitarimų taikymą ir konkuruojančių tiekėjų ir platintojo padėtį rinkoje.
- (387) Dėl kategorijos valdymo susitarimų taip pat gali būti lengviau sudaryti platintojų slaptus susitarimus, kai tas pats tiekėjas yra visų arba daugumos konkuruojančių platintojų tam tikros kategorijos produktų valdytojas. Tokiais susitarimais taip pat galima palengvinti slaptus tiekėjų susitarimus, nes padaugėja galimybių per mažmeninius keistis neskelbtina rinkos informacija, pavyzdžiui, informacija apie būsimą kainodarą, pardavimo skatinimo planus ar reklamos kampanijas⁽¹⁸²⁾. Toks konkurentų keitimasis informacija nepatenka į Reglamento (ES) 2022/720 taikymo sritį. Visų pirma, (95)–(103) dalyse pateiktos keitimasis informacija gairės taikomos tik keitimuisi informacija dvejopo platinimo atvejais, nustatytais reglamento 2 straipsnio 4 dalyje. Tačiau (103) dalis, kurioje aprašomos atsargumo priemonės, kurių įmonės gali imtis, kad sumažintų slaptų susitarimų riziką, kylančią dėl keitimosi informacija dvejopo platinimo atveju, gali būti svarbi pagal analogiją.
- (388) Kategorijos valdymo susitarimais gali būti prisidedama prie veiksmingumo didinimo. Tokiais susitarimais platintojams gali būti sudarytos galimybės naudotis tiekėjo rinkodaros patirtimi parduodant tam tikrų rūšių produktus ir pasiekti masto ekonomijos, nes jais užtikrinama, kad laiku būtų pristatytas optimalus prekių kiekis. Apskritai, kuo didesnė skirtingų prekių ženklių prekių konkurencija ir kuo mažesnės vartotojų keitimo išlaidos, tuo didesnė ekonominė kategorijos valdymo nauda.

8.2.8. Susiejimas

- (389) Susiejimas yra toks atvejis, kai reikalaujama, kad klientai, kurie perka vieną produktą (siejantįjį produktą), pirktų dar vieną skirtingą produktą (susietąjį produktą) iš to paties tiekėjo arba iš jo paskirto asmens. Susiejimas gali būti laikomas piktnaudžiavimu pagal Sutarties 102 straipsnį⁽¹⁸³⁾. Susiejimas taip pat gali būti laikomas vertikaliuoju apribojimu pagal Sutarties 101 straipsnį, jeigu juo susietojo produkto atžvilgiu sukuriama išpareigojimas pirkti iš vieno tiekėjo (žr. šių gairių (298)–(318) punktus). Šios gairės yra taikomos tik pastarajam atvejui.

⁽¹⁸¹⁾ Susitarimas, kaip jis suprantamas Sutarties 101 straipsnyje, taip pat gali būti sudaromas, kai kategorijos valdytojas pateikia neprivalomas rekomendacijas, kurias platintojas sistemingai įgyvendina.

⁽¹⁸²⁾ Žr. su konkurentų keitimuisi informacija susijusią Sąjungos teismų praktiką, pavyzdžiui, 2017 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *ICAP / Komisija*, T-180/15, EU:T:2017:795, 57 punktą, 2009 m. birželio 4 d. Sprendimo *T-Mobile Netherlands ir kiti*, C-8/08, EU:C:2009:343, 51 punktą, 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 127 punktą, 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Eturas UAB ir kiti*, C-74/14, ECLI:EU:C:2016:42, 40–44 punktus; 2017 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *ICAP / Komisija*, T-180/15, EU:T:2017:795, 57 punktą.

⁽¹⁸³⁾ Žr. 1996 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Tetra Pak / Komisija*, C-333/94 P, EU:C:1996:436, 37 punktą. Taip pat žr. Komisijos komunikatą „Igyvendinimo prioritetų taikant EB sutarties 82 straipsnį dominuojančių įmonių piktnaudžiaujamam antikonkurenciniam elgesiui gairės“ (OL C 45, 2009 2 24, p. 7).

- (390) Ar produktai bus laikomi skirtingais, priklauso nuo klientų paklausos. Du produktai yra skirtingi, jei, nesant susiejimo, daug klientų pirktų ar būtų pirkę siejantįjį produktą kartu nepirkdami susietojo to paties tiekėjo produkto, taigi abu – ir siejantysis, ir susietasis produktas – gali būti gaminami atskirai ⁽¹⁸⁴⁾. Įrodymai, kad du produktai yra skirtingi, galėtų apimti ir tiesioginį įrodymą, kad, turėdami pasirinkimą, klientai perka siejantįjį ir susietąjį produktus atskirai iš skirtingų tiekėjų, arba netiesioginį įrodymą, kaip antai tai, kad rinkoje yra įmonių, kurios specializuojasi susietųjų produktų (be juos siejančiųjų produktų) gamybos ar pardavimo srityje ⁽¹⁸⁵⁾, arba įrodymą, kad įmonės, kurių įtaka rinkoje, visų pirma konkurencingose rinkose, maža, turi tendenciją nesieti ir nejungti tokių produktų. Pavyzdžiui, kadangi klientai pageidauja batus pirkti su batraiščiais, o platintojams per sudėtinga suvarstyti į batus klientų pasirinktus batraiščius, batų gamintojams tapo ekonomiškai naudinga tiekti batus su batraiščiais. Todėl batų su batraiščiais pardavimas nėra laikomas susiejimu.
- (391) Susiejimas gali turėti konkurencinių galimybių ribojimo poveikį susietojo produkto rinkoje, siejančiojo produkto rinkoje arba abiejose rinkose vienu metu. Konkurencinių galimybių ribojimo poveikis priklauso nuo to, kokią bendro susietojo pardavimo rinkoje procentinę dalį sudaro susietieji produktai. Nagrinėjant klausimą, koks konkurencinių galimybių ribojimas gali būti laikomas reikšmingu pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, galima remtis išipareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo analize. Susiejimas reiškia, kad pirkėjui yra nustatomas bent privalomas susietojo produkto kiekis. Jeigu, be to, susietojo produkto atžvilgiu yra sutarta taikyti išipareigojimą nekonkuruoti, susietojo produkto rinkoje sustiprėja galimas konkurencinių galimybių ribojimo poveikis. Susiejimas gali sumažinti konkurenciją klientams, kurie suinteresuoti pirkti susietąjį, bet ne siejantįjį produktą. Jei nėra pakankamo skaičiaus klientų, kurie pirktų vien tik susietąjį produktą, kad būtų galima išlaikyti tiekėjo konkurentus susietojo produkto rinkoje, dėl susiejimo tokiems klientams gali padidėti kainos. Jei susietasis produktas yra svarbus papildomas produktas siejančiojo produkto klientams, dėl susietojo produkto alternatyvių tiekėjų skaičiaus, taigi ir to produkto prieinamumo, sumažėjimo gali būti sunkiau patekti vien į siejančiojo produkto rinką.
- (392) Susiejimas taip pat gali tiesiogiai lemti didesnes negu konkurencingos kainas, visų pirma trimis atvejais. Pirma, jei siejantysis ir susiejamasis produktas gali būti naudojami kintamomis proporcijomis kaip gamybos proceso išteklius, klientai gali sureaguoti į padidėjusią siejančiojo produkto kainą padidindami savo paklausą susietajam produktui, tačiau sumažindami savo paklausą siejančiajam produktui. Susiedamas du produktus tiekėjas gali siekti išvengti tokio pakeitimo vieno kitu, taigi ir pakelti jų kainas. Antra, susiejimas gali sudaryti sąlygas kainų diskriminacijai pasinaudojant tuo, kaip vartotojas panaudoja siejantįjį produktą, pavyzdžiui, rašalo kapsulių susiejimo su fotokopijavimo aparatu pardavimu atveju (matavimas). Trečia, ilgalaikių sutarčių arba originaliosios įrangos, kurios pakeitimo laikas yra ilgas, aptarnavimo po pardavimo rinkų atveju klientams gali būti sunku įvertinti susiejimo pasekmes.
- (393) Susiejimui Reglamento (ES) 2022/720 2 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, kai tiekėjo rinkos dalis tiek susietojo, tiek siejančiojo produkto rinkose, ir pirkėjo rinkos dalis atitinkamose pradinės grandies rinkose neviršija 30 %. Susiejimas gali būti taikomas kartu su kitais vertikaliais apribojimais, kurie nėra griežti apribojimai pagal tą reglamentą, tokiais kaip išipareigojimu nekonkuruoti, privalomo kiekio nustatymu siejančiojo produkto atžvilgiu arba išimtinu pirkimu. Likusioje šio 8.2.8 skirsnio dalyje pateikiamos atskirų atvejų, kai užimama rinkos dalis viršija nustatytą ribą, susiejimo vertinimo gairės.
- (394) Tiekėjo rinkos padėtis siejančiojo produkto rinkoje yra akivaizdžiai svarbiausias veiksnys siekiant įvertinti galimą antikonkurencinį poveikį. Tokios rūšies susitarimą paprastai verčia sudaryti tiekėjas. Dėl tiekėjo padėties siejančiojo produkto rinkoje pirkėjui gali būti sunku atsisakyti susiejimo įpareigojimo.
- (395) Tiekėjo konkurentų padėtis siejančiojo produkto rinkoje yra svarbi vertinant jo įtaką rinkoje. Tol, kol jo konkurentų yra pakankamai daug ir jie yra stiprūs, negalima tikėtis antikonkurencinio poveikio, kadangi pirkėjai turi pakankamai alternatyvų įsigyti susietąjį produktą be siejančiojo produkto, nebent kiti tiekėjai taikytų panašų susiejimą. Be to, siekiant nustatyti tiekėjo padėtį rinkoje, svarbu įvertinti kliūtis patekti į siejančiojo produkto rinką. Jei susiejimas yra taikomas kartu su išipareigojimu nekonkuruoti siejančiojo produkto atžvilgiu, tiekėjo padėtis gerokai sustiprėja.

⁽¹⁸⁴⁾ Žr. 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Microsoft / Komisija*, T-201/04, EU:T:2007:289, 917, 921 ir 922 punktus.

⁽¹⁸⁵⁾ Žr. 1991 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Hilti / Komisija*, T-30/89, EU:T:1991:70, 67 punktą.

- (396) Perkamoji galia yra svarbi, nes svarbius pirkėjus nebus lengva priversti sutikti su susiejimu, jei jie negaus bent dalies galimo veiksmingumo. Todėl susiejimas, kuris nėra pagrįstas veiksmingumu, paprastai kelia riziką, jeigu pirkėjai neturi pakankamos perkamosios galios.
- (397) Kai yra nustatomas reikšmingas antikonkurencinis poveikis, būtina įvertinti, ar tenkinamos Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygos. Susiejimo įpareigojimai gali padėti pasiekti veiksmingumą dėl bendros gamybos arba bendro platinimo. Kai tiekėjas negamina susieto produkto, veiksmingumas gali būti pasiektas dėl to, kad tiekėjas perka didelius susieto produkto kiekius. Tačiau, kad susiejimas atitiktų Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygas, turi būti įrodyta, kad bent dalis tokio sąnaudų sumažinimo tenka vartotojui, o taip paprastai nėra, jeigu mažmenininkas gali reguliariai gauti reikalingas tokių pat arba tapačių produktų atsargas tokiomis pat ar geresnėmis sąlygomis negu tos, kurias siūlo susiejimą taikantis tiekėjas. Veiksmingumo taip pat gali būti pasiekta, kai susiejimas padeda užtikrinti tam tikrą vienodumą ir kokybės standartizaciją (žr. 16 dalies h punktą). Tačiau reikia įrodyti, kad tokio teigiamo poveikio negalima pasiekti reikalaujant, kad pirkėjas panaudotų arba perparduotų produktus, kurie atitinka minimalius kokybės standartus, ir nereikalaujant, kad pirkėjas pirktų produktus iš tiekėjo arba iš šio paskirto asmens. Reikalavimai, susiję su minimaliais kokybės reikalavimais, paprastai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Kai siejančiojo produkto tiekėjas reikalauja, kad pirkėjas įsigytų susietąjį produktą iš paskirtųjų tiekėjų, pavyzdžiui, dėl to, kad yra neįmanoma suformuluoti minimalių kokybės standartų, Sutarties 101 straipsnio 1 dalis taip pat gali būti netaikoma, ypač kai siejančiojo produkto tiekėjas, paskirdamas susietojo produkto tiekėjus, negauna tiesioginės (finansinės) naudos.
-

TARYBA

Komisijos pareiškimas dėl išimtinės kompetencijos Reglamento ES 2022/1031 atžvilgiu Europos Parlamento ir Tarybos ⁽¹⁾

(2022/C 248/02)

Kaip Teisingumo Teismas patvirtino savo nuomonėje 2/15, trečiųjų šalių ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų dalyvavimas Sąjungos viešųjų pirkimų procedūrose patenka į bendros prekybos politikos taikymo sritį, kurioje, kaip aiškiai nurodyta SESV 3 straipsnio 1 dalies e punkte, Sąjunga turi išimtinę kompetenciją. Todėl valstybės narės ir jų perkančiosios organizacijos bei perkantieji subjektai neturi nustatyti arba palikti galioti jokių teisėkūros ar kitų bendrai taikytinų priemonių, kuriomis reglamentuojama trečiųjų šalių ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų prieiga prie šių procedūrų, išskyrus tas, kurios taikomos pagal šį reglamentą ir kitus Sąjungos teisės aktus.

⁽¹⁾ Europos parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2022/1031 2022 m. birželio 23 d. dėl trečiųjų šalių ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų patekimo į Sąjungos viešųjų pirkimų ir koncesijų rinkas ir procedūrų, kuriomis remiamos derybos dėl Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų patekimo į trečiųjų šalių viešųjų pirkimų ir koncesijų rinkas (Tarptautinių viešųjų pirkimų priemonė (TVPP)) (OL L 173, 2022 6 30, p. 1).

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2022 m. balandžio 27 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl priežiūros įgaliojimų, sankcijų, trečiųjų valstybių filialų ir aplinkosauginės, socialinės ir valdymo rizikos iš dalies keičiama Direktyva 2013/36/ES

(CON/2022/16)

(2022/C 248/03)

Įžanga ir teisinis pagrindas

2022 m. sausio 17 ir 21 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo prašymus iš Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybos pateikti nuomonę dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl priežiūros įgaliojimų, sankcijų, trečiųjų valstybių filialų ir aplinkosauginės, socialinės ir valdymo rizikos iš dalies keičiama Direktyva 2013/36/ES ⁽¹⁾ (toliau – pasiūlyti KRD daliniai pakeitimai).

Pasiūlyti KRD daliniai pakeitimai yra glaudžiai susiję su kitu pasiūlymu, dėl kurio ECB gavo prašymą pateikti nuomonę, t. y. pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatos, susijusios su kredito rizikos, kredito vertinimo koregavimo rizikos, operacinės rizikos, rinkos rizikos ir rezultatų apatinės ribos reikalavimais ⁽²⁾ (kartu su pasiūlytais KRD daliniais pakeitimais toliau vadinama Komisijos bankų reformų dokumentų rinkiniu).

ECB kompetencija priimti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytuose KRD daliniuose pakeitimuose yra nuostatų, darančių poveikį ECB uždaviniams, susijusiems su kredito įstaigų prudencine priežiūra pagal Sutarties 127 straipsnio 6 dalį ir Europos centrinių bankų sistemos indėliu į sklandų politikos, susijusios su finansų sistemos stabilumu, vykdymą pagal Sutarties 127 straipsnio 5 dalį. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

Bendrosios pastabos

ECB tvirtai remia Komisijos bankų reformų dokumentų rinkinį, kuriuo Sąjungos teisės aktuose įgyvendinami svarbūs pasaulinės reguliavimo reformos darbotvarkės aspektai. Taip bus patobulintas ES bendras taisyklių sąvadas ir gerokai sustiprinta reguliavimo sistema srityse, kuriose priežiūros institucijos nustatė spragų, dėl kurių rizika galėtų būti nepakankamai stebima ir neaptarta.

Pirma, geresnis aplinkosauginės, socialinės ir valdymo (ASV) rizikos pašalinimas nustatant griežtesnius reikalavimus ir šioje srityje praplečiant priežiūros priemonių rinkinį, bus geriau užtikrinta, kad įstaigos aktyviai rengtų patobulintas rizikos valdymo sistemas, taip sumažinant galimybę kauptis perteklinei rizikai pavienėse įstaigose ir visoje finansų sistemoje.

⁽¹⁾ COM(2021) 663 final.

⁽²⁾ COM(2021) 664 final.

Antra, tikslus rezultatų apatinės ribos įgyvendinimas padės sumažinti nepagrįstą rizikos koeficiento kintamumą ⁽³⁾, be to, teigiamai vertintina tai, kad rizika nebus dvigubai skaičiuojama turint omenyje kitus reikalavimus, kartu reikėtų vengti sudėtingų veiklos aspektų.

Trečia, suderintos bankų direktorių ir svarbiausių darbuotojų vertinimo (kompetencijos ir tinkamumo vertinimo) nuostatos sudarys palankesnes sąlygas veiksmingai priežiūrai ir padidins patikimą valdymą.

Ketvirta, bendras taisyklių, taikomų trečiųjų valstybių bankų grupių filialams, veikiantiems valstybėse narėse, rinkinys pakeis heterogeniškus nacionalinius požiūrius ir sustiprins bendrąją rinką.

Penkta, tolesnis nacionalinių įgaliojimų, susijusių su kvalifikuotųjų akcijų paketų įsigijimu, turto ar išpareigojimų perdavimu, susijungimu ar skaidymu, taip pat sankcijų režimu, suderinimas padės užtikrinti sistemos nuoseklumą ir patikimumą.

Šešta, ECB ragina užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES ⁽⁴⁾ (toliau – KRD) ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1024/2013 ⁽⁵⁾ nuoseklumą klausimais, susijusiais apskritai su priežiūros nepriklausomumu ir ypač interesų konfliktais. Ribojant galimus interesų konfliktus, svarbus griežtas, bet proporcingas ir lankstus požiūris, sudarantis galimybę tinkamai atsižvelgti į kiekvieną individualią situaciją.

Galiausiai suteikus priežiūros institucijoms galimybę panaikinti kredito įstaigų, kurios paskelbtos žlungančiomis arba galinčiomis žlugti, tačiau negali būti pertvarkomos, nes neatitinka viešojo intereso kriterijaus, leidimus veikti, bus supaprastintas tvarkingas šių bankų pasitraukimas iš rinkos ⁽⁶⁾.

Šioje nuomonėje aptariami ECB ypač svarbūs klausimai, kurie suskirstyti toliau pateiktuose skirsniuose.

1. Aplinkosauginė, socialinė ir valdymo rizika (ASV rizika)

1.1. Pritarimas pasiūlytiems daliniams pakeitimams

ECB tvirtai pritaria Komisijos pasiūlymui griežtinti reikalavimus, susijusius su kredito įstaigų ASV rizika ir kompetentingų institucijų atitinkamais įgaliojimais. ECB pritaria nuomonei, kad ASV rizika gali sukelti ilgalaikes pasekmes pavienių įstaigų ir visos finansų sistemos stabilumui. Komisija tinkamai nustatė plataus masto ES prisitaikymo prie ASV rizikos pasekmių ir ES perėjimo prie tvarios ekonomikos, įskaitant konkrečius ES gamybos sistemos pokyčius, tikslus, kuriuos reikia pasiekti per konkretų terminą. Strategijoje atkreipiamas dėmesys į tai, kad „Europos žaliojo kurso sėkmė priklauso nuo visų ekonominių suinteresuotųjų subjektų indėlio ir paskatų jiems siekti mūsų tikslų. Tam finansų įstaigos privalo perkelti ES tvarumo tikslus į savo ilgalaikes finansavimo strategijas ir sprendimų priėmimo procesus“ ⁽⁷⁾. Pertvarka ir susijusi rizika daro poveikį beveik visiems ekonomikos sektoriams ir sukelia plataus masto pasekmes visuose regionuose; be to, finansų įstaigos yra priklausomos nuo dekarbonizacijos politikos, vartotojų ir investuotojų preferencijų ir technologinių pokyčių. Atsižvelgiant į šias plataus masto pasekmes, yra pateisinama rengti konkrečias strategijas, taip pat padidinti rizikos valdymo pajėgumus, siekiant užtikrinti kredito įstaigų verslo modelių atsparumą trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu ir išvengti perteklinės pertvarkos rizikos jų portfeliuose. Todėl labai svarbu, kad kredito įstaigos stebėtų riziką, kylančią dėl to, kad jų portfeliai nesuderinti su ES pertvarkos tikslais, ir, atsižvelgdamos į savo strateginį planavimą, nustatytų plataus užmojo ir konkrečius terminus, įskaitant tarpines reikšmes.

⁽³⁾ Dėl bendro rezultatų apatinės ribos nustatymo žr. 2022 m. kovo 24 d. Europos Centrinio banko nuomonę CON/2022/11 dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatas, susijusias su kredito rizikos, kredito vertinimo koregavimo rizikos, operacinės rizikos, rinkos rizikos ir rezultatų apatinės ribos reikalavimais. Visos ECB nuomonės skelbiamos interneto svetainėje „EUR-Lex“.

⁽⁴⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

⁽⁵⁾ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

⁽⁶⁾ Žr. visų pirma ECB indėlį į Europos Komisijos tikslingas konsultacijas dėl krizės valdymo ir indėlių draudimo sistemos peržiūros, p. 9, paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽⁷⁾ Žr. 2021 m. liepos 6 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategija“, COM(2021) 390 final, p. 14.

ECB remia pasiūlymą priežiūros reikalavimuose aiškiau aptarti ASV riziką, nes tai padės kuo labiau sumažinti šios rizikos keliamas grėsmes pavienėms įstaigoms ir finansiniam stabilumui. Naujausiame ECB priežiūros vertinime atkreiptas dėmesys į poreikį geriau valdyti bankų vidaus riziką ir užtikrinti platesnio masto šios rizikos priežiūrą. Šis išsamus vertinimas parodė, kad nė viena įstaiga nėra visiškai suderinusi savo praktikos su priežiūros lūkesčiais dėl su klimatu ir aplinka susijusios rizikos ir kad, pačių įstaigų manymu, 90 proc. praktikos, apie kurią jos pranešė, yra tik iš dalies suderinta su ECB priežiūros lūkesčiais arba apskritai su jais nėra surerinta ⁽⁸⁾.

ECB pripažįsta, kad pirmenybę reikia teikti su klimatu ir aplinkosauga susijusiai rizikai, o ne socialiniams ir valdymo veiksniams, kartu atsižvelgiant į metodikos skirtumus. Su klimatu ir aplinkosauga susijusi rizika apima grėsmes, kylančias iš reikalavimo pereiti prie tvaresnės ekonomikos ir prisitaikyti prie didėjančių fizinių grėsmių. Pertvarkos ir fizinė rizika yra specifinė, palyginti su kita prudence rizika, ir, atsižvelgiant į tai, kad ji susidaro per tam tikrą laiką, reikalingos kruopščios planavimo ir aiškios rizikos mažinimo strategijos, be to, gali prireikti imtis ryžtingų ir tiesioginių trumpalaikių veiksmų, siekiant sumažinti ilgalaikį poveikį.

ECB pritaria pasiūlytam reikalavimui, kad kredito įstaigos parengtų konkrečius trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu kylančios ASV rizikos stebėsenos ir šalinimo planus. Taip bus užtikrinta, kad kredito įstaigos ASV riziką vertintų atsižvelgdamos į ilgesnį laikotarpį ir išsamiai įvertintų struktūrinius pokyčius, kurie, tikėtina, įvyks įmonėse, kurioms ši rizika daro poveikį, laikantis ES teisinėje sistemoje nustatytų pertvarkos trajektorijų ⁽⁹⁾. Reikalavimas parengti tokius planus padidins skaidrumą atsižvelgiant į riziką, kuri daro poveikį finansų sistemai. Be to, tai taip pat padės užtikrinti, kad kredito įstaigos, be kita ko, atsižvelgdamos į ES pertvarkos tikslus, aktyviai peržiūrėtų, ar jų strategijose pakankamai aptartos su ASV susijusios aplinkybės, taip sumažinant reputacijos riziką arba taip pat dėl greitai kintančių rinkos nuotaikų kylančią riziką.

ECB yra pasirengęs bendradarbiauti su ES agentūromis, kad stebėtų kredito įstaigų pažangą rengiant savo konkrečius planus (naujo 76 straipsnio 2 dalis), ir pažymi, kad šioje srityje reikia laiku imtis veiksmų. ECB manymu, pirmenybę reikia teikti įstaigų atsparumui ir prisitaikymui prie ilgalaikio neigiamo ASV rizikos poveikio. Pasiūlytos Europos bankininkystės institucijos (EBI) gairės dėl įstaigų planų turinio (naujo 87a straipsnio 5 dalies b punktas) šiuo atžvilgiu bus labai svarbios, todėl, ECB manymu, šias gaires reikėtų paskelbti per 12 mėnesių. Kita vertus, 24 mėnesių terminas, atrodo, yra tinkamesnis pasiūlytomis gairėmis dėl minimalių standartų ir pamatinės metodikos (naujo 87a straipsnio 5 dalies a punktas).

Tinkamas vidaus rizikos valdymas, įskaitant konkretų planavimą, taip pat palengvins kompetentingų ir makroprudencinių institucijų atliekamą ASV rizikos vertinimą. Atsižvelgdamas į aiškiau išdėstytą reikalavimą kredito įstaigoms valdyti visą reikšmingą riziką išbandant savo atsparumą ilgalaikėms neigiamoms su klimatu ir aplinka susijusios rizikos pasekmėms, ECB teigiamai vertina tai, kad susiję priežiūros įgaliojimai sustiprinami laikantis su laikotarpiu, per kurį pasireiškia ASV rizika, susijusių sąlygų. Tai taip pat sudarys sąlygas ECB veiksmingiau šalinti ASV riziką pradėdam su klimatu ir aplinka susijusia rizika, darančią poveikį kredito įstaigos prudencinei padėčiai (pvz., kapitalui ir likvidumui), be kita ko, ir vidutinės trukmės laikotarpiu (t. y. 5–10 metų). Tokie reikalavimai taip pat padės makrolygio rizikos ribojimo institucijoms sumažinti ASV rizikos poveikį visai sistemai, visų pirma analizuojant jo sisteminius aspektus, pvz., atliekant visos ekonomikos testavimą nepalankiausiomis klimato sąlygomis. Visa tai turėtų suteikti ECB daugiau tinkamų priemonių, padedančių kartu su kitomis atitinkamomis institucijomis išvengti neišnaudojamo turto susidarymo kredito įstaigų balanse, ir užtikrinti mikroprudencinių ir makroprudencinių metodų papildomumą.

Dėl makroprudencinių priemonių rinkinio ECB taip pat teigiamai vertina pasiūlytų KRD dalinių pakeitimų konstatuojamojoje dalyje pateiktą paaiškinimą, kad sisteminės rizikos rezervo sistema jau gali būti naudojama šalinant įvairių rūšių sisteminę riziką, įskaitant su klimato kaita susijusią riziką. Atsižvelgiant į su klimato kaita susijusios rizikos potencialo sukelti įvairias neigiamas pasekmes valstybių narių finansų sistemai ir realiajai ekonomikai mastą, gali būti nustatytas sisteminės rizikos rezervo lygis, kad ši rizika būtų sumažinta.

⁽⁸⁾ Klimato ir aplinkos rizikos valdymo padėtį bankų sektoriuje, „Priežiūrinio tikrinimo, kaip bankai valdo klimato ir aplinkos riziką, ataskaita“, 2021 m. lapkričio mėn., skelbiama ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽⁹⁾ Pavyzdžiui, 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO₂ normos ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13). Tokie standartai daro tiesioginį poveikį kredito įstaigoms per jų pagrindines sandorio šalis trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.

1.2. Atsparumas ilgalaikiam neigiamam ASV rizikos poveikiui

Kalbant apie scenarijus ir metodus, kuriais įvertinamas atsparumas ilgalaikiam neigiamam ASV rizikos, ypač klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo, poveikiui, pažymėtina, kad ECB nori atkreipti dėmesį į tai, kad šio poveikio sukiamas problemas finansų sektoriui galima įvertinti ir išspręsti tik integruojant mokslinę analizę į politikos formavimo procesą. Šiuo atžvilgiu bus itin svarbus mokslinių tyrimų, finansų sektoriaus subjektų ir aplinkos agentūrų indėlis. ECB teigiamai vertina Komisijos išipareigojimą stiprinti visų atitinkamų valdžios institucijų, įskaitant priežiūros institucijas, bendradarbiavimą, ir tokiu bendradarbiavimu turi būti siekiama „padėti apibrėžti tarpines siektinas reikšmes finansų sektoriuje“⁽¹⁰⁾. Vis dėlto, pasiūlytų KRD dalinių pakeitimų konstatuojamosiose dalyse būtų naudinga priminti Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategijos (COM(2021) 390 final) 5 veiksmo c punkte numatytą išipareigojimą. Konkrečiau tariant, svarbu pažymėti, kad Komisija išipareigojo stiprinti bendradarbiavimą su ECB, Europos sisteminės rizikos valdyba, Europos priežiūros institucijomis ir Europos aplinkos agentūra ir kad tokiu bendradarbiavimu siekiama padėti apibrėžti tarpines siektinas reikšmes finansų sektoriuje, geriau suprasti, ar esama ir būsima pažanga yra pakankama, ir taip sudaryti sąlygas visoms atitinkamoms valdžios institucijoms prireikus imtis politikos veiksmų, labiau pagrįstų bendradarbiavimu. ECB teigiamai vertintų nuorodą į toki išipareigojimą taip pat atsižvelgiant ir į KRD naujo 87a straipsnio 5 dalies c punkte nustatytus įgaliojimus.

2. Rezultatų apatinė riba

ECB teigiamai vertina įvedamą rezultatų apatinę ribą, kuri yra svarbus sistemos „Bazelis III“ reformų elementas⁽¹¹⁾. ECB pažymi, kad pasiūlyti KRD daliniai pakeitimai apima kai kuriuos mechanizmus, reglamentuojančius rezultatų apatinės ribos ir i) priežiūros 2 ramsčio reikalavimų ir ii) makroprudencinių rezervų nustatymo sąveiką.

ECB pritaria bendram tikslui vengti dvigubo rizikos skaičiavimo taikant mikroprudencinę ir makroprudencinę sistemas ir siekiui užtikrinti, kad atitinkami reikalavimai išliktų tinkami. Dėl 2 ramsčio reikalavimų ECB nori atkreipti dėmesį į tai, kad jau yra nustatytas bendras reikalavimas vengti dvigubo rizikos skaičiavimo, todėl yra pasirengęs užtikrinti, kad jo kompetencijos srityje nepasitaikytų tokio dvigubo rizikos skaičiavimo atvejų. Dėl dabar naudojamų makroprudencinių rezervų pažymėtina, kad jais šalinama makroprudencinė rizika, kuri skiriasi nuo rezultatų apatinės ribos tikslo sumažinti su įstaigos vidaus modelių naudojimu susijusį rizikos koeficientų perteklinį kintamumą arba nepakankamą palyginamumą.

Be to, pagal pasiūlymą reikalaujama, kad 2 ramsčio reikalavimų nominalioji suma neturėtų iš karto padidėti dėl to, kad įstaigai tapo privaloma laikytis rezultatų apatinės ribos. ECB sutinka su šių nuostatų pagrindiniu tikslu ir idėja neutralizuoti nereikalingą aritmetinį poveikį 2 ramsčio reikalavimams, atsirandantį nustačius rezultatų apatinę ribą, ir yra pasirengęs imtis būtinų veiksmų šiam poveikiui neutralizuoti.

Svarbu, kad pasiūlytais mechanizmais būtų paisoma dabartinės priežiūros ir makroprudencinės praktikos ir išvengiama sudėtingų veiklos aspektų ir administracinės naštos kompetentingoms ir makrolygio rizikos ribojimo institucijoms. Visų pirma dėl 2 ramsčio reikalavimų, kaip jau minėta, ECB mano, kad kompetentingoms institucijoms pagal dabartinę reguliavimo sistemą jau suteikti įgaliojimai vengti dvigubo rizikos skaičiavimo ir nepagrįstų prudencinių reikalavimų pokyčių, ir kad EBI pagal KRD 107 straipsnio 3 dalį paskelbtose gairėse būtų nustatytas patikimas teisinis pagrindas parengti bendrą metodiką šiam tikslui pasiekti. Todėl nors, ECB manymu, nėra poreikio 1 lygio teisės aktuose numatyti, kaip, nustatant 2 ramsčio reikalavimus, reikėtų atsižvelgti į rezultatų apatinę ribą, jis atkreipia dėmesį į konkretų pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto šiuo klausimu ir atkreipia dėmesį į poreikį užtikrinti, kad pasiūlyta nuostata, įskaitant laikiną išaldymą, nebūtų nuolat ribojamas 2 ramsčio metodas ir jo dažnumas. ECB laikosi nuomonės, kad momentinis neutralizavimas turėtų vykti tuo momentu, kai bankas įpareigojamas laikytis apatinės ribos. Paskesniais metais bet kokie reikalingi patikslinimai būtų atliekami atsižvelgiant į reguliarią priežiūrinio tikrinimą ir vertinimo procesą.

ES teisės aktų leidėjai gali norėti suteikti EBI konkrečius įgaliojimus parengti gaires dėl to, kaip kompetentingos institucijos, nustatydamos 2 ramsčio reikalavimus, turėtų šalinti rezultatų apatinės ribos poveikį, kaip apibrėžta Komisijos pasiūlyme dėl reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 (465 straipsnio 1 dalis). Jeigu ES teisės aktų leidėjai šiuo klausimu norėtų pateikti nuorodą į teisės aktą, ECB techniniame darbo dokumente

⁽¹⁰⁾ Žr. 2021 m. liepos 6 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategija“, COM(2021) 390 final, p. 17.

⁽¹¹⁾ Taip pat žr. nuomonę CON/2022/11, kurioje pateikiamos išsamesnės pastabos dėl rezultatų apatinės ribos įgyvendinimo, visų pirma atsižvelgiant į jos taikymo lygį ir pereinamojo laikotarpio priemones.

taip pat pateikė pasiūlymus, kaip būtų galima iš dalies pakeisti teisės akto projektą, kad būtų paisoma dabartinio 2 ramsčio metodo ir jo dažnumo, kartu 1 lygio tekste aiškiai reguliuojant sąveiką tarp rezultatų apatinės ribos ir 2 ramsčio reikalavimų.

Dėl sisteminės rizikos rezervo ECB turi rimtų abejonių, susijusių su jo privalomu kalibravimo patikrinimu, kuris apima dinaminį rezervo ribojimą, jo išaldymą laikantis išankstinės rezultatų apatinės ribos lygių iki to laiko, kai toks patikrinimas bus užbaigtas ir bus paskelbtas rezultatas.

Šios abejonės kyla dėl trijų priežasčių.

Pirma, dėl pasiūlyto privalomo patikrinimo sistema tampa sudėtingesnė ir padidėja administracinė našta, nes tai reiškia, kad institucijos turės individualiai patikrinti kiekvienos kredito įstaigos, kuri įpareigojama laikytis rezultatų apatinės ribos, sisteminės rizikos rezervo kalibravimą. Antra, sisteminės rizikos rezervo laikinas ribojimas ir konkrečios institucijos sisteminės rizikos rezervo patikrinimas prieštarauja makroprudenciniam rezervo pobūdžiui ir jo taikymui visam (sub)sektoriui. Taip atsirastų nepagrįstas konkretus individualios kredito įstaigos, kuriai poveikį daro sisteminės rizikos rezervas ir kuri įpareigojama laikytis rezultatų apatinės ribos, traktavimas. Trečia, KRD jau įtvirtintos tinkamos nuostatos dėl reguliarios kapitalo rezervų peržiūros, kurių pakanka siekiant užtikrinti bet kokius reikalingus įgyvendintų lygių pokyčius.

ECB kyla panašios abejonės, susijusios su pasiūlytu reikalavimu patikrinti kitų sisteminės svarbos įstaigų rezervo kalibravimą, kai rezultatų apatinė riba tampa privaloma. Panašiai kaip ir sisteminės rizikos rezervo patikrinimo atveju dėl šios prievolės patikrinti sisteminės svarbos įstaigų rezervą sistema tampa sudėtingesnė ir padidėja administracinė našta. Be to, reguliarius sisteminės svarbos įstaigų rezervo patikrinimas jau numatytas KRD.

Vietoj pasiūlyto sisteminės rizikos rezervo patikrinimo mechanizmo, taikomo tuo metu, kai kredito įstaiga įpareigojama laikytis rezultatų apatinės ribos, ECB siūlo įterpti vienareikšmišką paaiškinimą, kuriame nurodoma, kad sisteminės rizikos rezervas gali būti nenaudojamas rizikai, susijusiai su rezultatų apatine riba, šalinti, nepaisant to, ar konkreti kredito įstaiga įpareigojama laikytis rezultatų apatinės ribos. Pageidautina, kad šis paaiškinimas būtų įterptas kaip konstatuojamoji dalis, tačiau jis gali būti pateiktas ir KRD straipsnyje. Jame reiktų aptarti visas galimas abejones, susijusias su dvigubu rizikos skaičiavimu taikant rezultatų apatinę ribą ir sisteminės rizikos rezervą. Tuos pačius motyvus ir paaiškinimą taip pat galima panaudoti sisteminės svarbos įstaigų atveju.

3. Kompetencija ir tinkamumas

3.1. Pritarimas pasiūlytiems daliniams pakeitimams

ECB tvirtai remia Komisijos pasiūlymą peržiūrėti kompetencijos ir tinkamumo sistemą. Kredito įstaigų valdybos narių tinkamumo ir sąžiningumo priežiūra yra pagrindinė priežiūros priemonė, turinti esminę reikšmę gerinant kredito įstaigų valdymą. Geras kredito įstaigų valdymas prisideda prie didesnio jų atsparumo neigiamiems rinkos pokyčiams ir yra pagrindinė būtina finansinio stabilumo sąlyga. Savo vykdomos priežiūros veiklos srityje ECB vis dar mato didelę poreikį pašalinti spragas ir pakelti valdymo sistemų kokybės kartelę⁽¹²⁾, todėl ypač teigiamai vertina Komisijos siūlymą sustiprinti priežiūros priemonių rinkinį. Dabartinė kompetencijos ir tinkamumo sistema yra viena iš mažiausiai suderintų priežiūros teisės sričių ir taip yra dėl nacionalinės teisės aktų, kuriais įgyvendinama KRD, skirtumų. Šie skirtumai kliudo ECB veiksmingai atlikti kompetencijos ir tinkamumo priežiūrą, be to, jie trukdė sudaryti vienodas veiklos sąlygas Europos Sąjungoje. Komisijos pasiūlymai atspindi didelę pažangą, nes jie padės užtikrinti nuoseklesnę, veiksmingesnę ir efektyvesnę pagrindines funkcijas atliekančių valdybos narių priežiūrą daugiausia dėmesio skiriant svarbesniems prudencinės priežiūros klausimams. Taip yra visų pirma tuo atveju, kai klausimai yra susiję, pvz., su i) aiškių visoms valstybėms narėms taikomų terminų ir procesų nustatymu; ii) poreikiu nustatyti naujus faktus siekiant įvertinti kadencijų pratęsimą; iii) privalomais *ex ante* didžiausią poveikį turinčių įstaigų įvertinimais; iv) pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimu; v) vykdomojo direktoriaus pirmininko įsipareigojimų atidėjimo panaikinimu KRD 88 straipsnyje ir vi) kredito įstaigos pareiga užtikrinti savo valdybos narių tinkamumą.

ECB manymu, naujoje sistemoje turėtų būti numatytas tinkamas proporcingumo lygis, šiai sistemai taip pat būtų naudingas dar proporcingesnis požiūris į kompetentingų institucijų atliekamus kompetencijos ir tinkamumo vertinimus. Nors pasiūlytoje sistemoje apskritai jau laikomasi tinkamo ir proporcingo požiūrio į kompetencijos ir tinkamumo vertinimus (įskaitant ribotą *ex ante* vertinimų dėl didelių įstaigų atlikimą), ECB yra linkęs toliau nagrinėti

⁽¹²⁾ Valdymo organų strateginio valdymo pajėgumų trūkumai kelia didžiausią grėsmę kredito įstaigoms, išvardytoms 2022–2024 m. ECB priežiūros prioritetų sąrašė, kuriuo remiantis bus vykdomas priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas; sąrašas paskelbtas ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

ir aptarti būdus, kaip užtikrinti tinkamą naujos sistemos proporcingumo lygį. Visų pirma proporcingumas leidžia kompetentingoms institucijoms savo išteklius skirti svarbiausiems vertinimams.

Galiausiai ECB pažymi, kad pasiūlytuose KRD daliniuose pakeitimuose numatyti *ex ante* kompetencijos ir tinkamumo vertinimai nedaro poveikio tam tikrų įstaigų teisės aktuose įtvirtintoms teisėms pagal nacionalinę teisę paskirti atstovus prižiūrimų subjektų valdybose.

Nepaisant bendros tvirtos paramos siūlomiesiems pakeitimams, ECB toliau šioje nuomonėje ir techniniame darbo dokumente pateikia įvairių pastabų dėl konkrečių aspektų.

3.2. *Paaiškinimas, kad pasiūlyti ex ante kompetencijos ir tinkamumo vertinimai yra tik procedūrinio pobūdžio: pasiūlytų KRD dalinių pakeitimų 38 konstatuojamoji dalis*

38 konstatuojamojoje dalyje atkreipiamas dėmesys į didelių įstaigų valdymo organo narių tinkamumo vertinimo prieš jiems pradėdant eiti savo pareigas svarbą. Nors ECB tvirtai remia numatytą proporcingą *ex ante* vertinimą, būtų galima papildomai paaiškinti, kad pasiūlytos nuostatos dėl *ex ante* kompetencijos ir tinkamumo vertinimo iš esmės yra procedūrinio pobūdžio ir nedaro poveikio nacionalinėms teisės aktuose įtvirtintoms tam tikrų įstaigų arba juridinių asmenų teisėms pagal nacionalinę teisę paskirti atstovus prižiūrimų subjektų valdymo organuose. Todėl ECB siūlo 38 konstatuojamojoje dalyje pateikti papildomą paaiškinimą, kuriuo siekiama patikinti valstybes nares, kad bet kokioms taikytina nacionaline teise pagrįstoms teisės aktuose įtvirtintoms teisėms pasiūlyti KRD daliniai pakeitimai neturi įtakos. Vis dėlto reikėtų nustatyti tinkamas apsaugos priemonės, siekiant užtikrinti šių atstovų tinkamumą, pvz., veiksmingą viso valdymo organo tinkamumo (kolektyvinis tinkamumas) priežiūrą, ir papildomas priemones, kurios padėtų spręsti potencialius interesų konfliktus ir klausimus, susijusius su galimybe skirti pakankamai laiko funkcijoms vykdyti ir, prireikus, patirtimi.

3.3. *2 dienų termino, taikomo patvirtinimui apie gavimą, nustatymas: KRD naujo 91b straipsnio 3 dalis ir naujo 91d straipsnio 3 dalis*

Siūlomo tik 2 dienų termino raštiškam patvirtinimui apie gavimą praktiškai būtų labai sudėtinga laikytis visoms dalyvaujančioms kompetentingoms institucijoms dėl labai didelio teikiamų kompetencijos ir tinkamumo prašymų srauto ir didelės dokumentų, kuriuos reikia patikrinti, apimties. Konkrečiau, daugeliu atvejų, kai prašymas yra susijęs su keliais skiriamais asmenimis, priežiūros institucijoms gali nepavykti laikytis šio termino. Apskritai dėl šios nuostatos kyla rizika, kad atitinkamo kompetencijos ir tinkamumo procedūroms taikomo termino nebus laikomasi.

Todėl ECB primygtinai ragina išbraukti 2 dienų terminą.

3.4. *Igaliojimai parengti standartinių formų, šablonų ir informacijos pateikimo procedūrų įgyvendinimo techninius standartus (ITS): KRD naujo 91b straipsnio 10 dalis ir naujo 91d straipsnio 8 dalis*

ECB atsako už veiksmingą ir nuoseklų bendro priežiūros mechanizmo (BPM) veikimą. Šiuo atžvilgiu BPM padaryta pažanga, susijusi su nuosekliu formų ir IT sprendimų naudojimu kompetencijos ir tinkamumo prašymų nagrinėjimo tikslais. Todėl ECB pažymi, kad IT sprendimai turėtų derėti su šiomis suderinimo pastangomis ir galbūt pasinaudojant jau sukurta infrastruktūra.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ECB į atitinkamas nuostatas arba konstatuojamąsias dalis siūlo įterpti nuorodą, kuria EBI būtų skatinama kuriamus IT sprendimus grįsti geriausia esama patirtimi ir priemonėmis.

3.5. *Procedūrinės pasekmės, kai prižiūrimi subjektai nesilaiko įpareigojimų ir terminų: KRD naujo 91b straipsnio 7 dalis ir naujo 91d straipsnio 6 dalis*

Priežiūros įgaliojimai, kuriais priežiūros institucijos gali naudotis tais atvejais, kai subjektai neatsako į prašymus pateikti papildomos informacijos per nustatytą terminą, neapima kompetentingų institucijų įgaliojimų paskelbti prašymą neišsamiu, taigi ir reikalauti pateikti naują prašymą. Todėl ECB ragina nustatyti papildomą teisinį pagrindą, kuris leistų kompetentingoms institucijoms pripažinti prašymą neišsamiu ir dėl to prašyti jį pateikti pakartotinai. Tai padėtų užtikrinti procedūrinės pasekmės už papildomų dokumentų ar informacijos pateikimo terminų nesilaikymą nedarant poveikio subjekto galimybei pateikti naują prašymą ir taip inicijuoti naują procedūrą.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ECB siūlo KRD naujo 91b straipsnio 4 dalyje ir naujo 91d straipsnio 4 dalyje numatyti tokią papildomą procedūrinę pasekmę.

3.6. Galimybė pratęsti vertinimo laikotarpį, kai kitų šalių prašoma pateikti informaciją

Pagal KRD naujo 91b straipsnio 4 dalį ir naujo 91d straipsnio 4 dalį vertinimo laikotarpį leidžiama pratęsti tuo atveju, kai kompetentingos institucijos prašo subjektų pateikti papildomų dokumentų ar informacijos, tačiau ne tais atvejais, kai dokumentų arba informacijos prašo kitos šalys, pvz., teisminės institucijos ir (arba) kitos priežiūros institucijos. Pastarasis atvejis pasitaiko labai dažnai ir tam dažnai reikia daugiau laiko.

Todėl ECB siūlo iš dalies pakeisti šias nuostatas, kad jos apimtų ir situacijas, kuriose dokumentų ar informacijos reikalaujama iš kitų subjektų (institucijų).

3.7. Galimybė subjektams atlikti valdybos narių (vidaus) tinkamumo vertinimą po to, kai jie pradėjo eiti pareigas: KRD naujo 91a straipsnio 2 dalis

Pagal KRD naujo 91a straipsnio 2 dalies antrą pastraipą skubiais atvejais leidžiama paskirti valdymo organo narius neatliekant jokie tinkamumo vertinimo. ECB susirūpinimą kelia tai, kad dėl šios galimybės gali būti paskirti netinkami kandidatai, be kita ko, dėl dviprasmiškumo, būdingo aiškinant tomis aplinkybėmis vartojamas sąvokas „griežtai būtina“ ir „nedelsiant“.

Todėl ECB siūlo, kad iš subjektų reikėtų reikalauti atlikti tinkamumo vertinimą iki to laiko, kai valdymo organo nariai pradės eiti savo pareigas net ir visiškai išskirtiniais atvejais. Vis dėlto, susiklosčius tokiam scenarijui, paprastesnis vertinimas gali būti pateisinamas laikantis sąlygų, kurios turi būti nurodytos EBI parengtose gairėse. Šiose gairėse taip pat būtų pateiktos rekomendacijos dėl atvejų, kurie gali būti laikomi skubiais, t. y., kai tai griežtai būtina siekiant nedelsiant pakeisti valdybos narius.

4. Reikalavimai trečiųjų valstybių filialams

Trečiųjų valstybių filialų sistemos suderinimas yra svarbus siekiant išsamiai apžvelgti trečiųjų valstybių grupių veiklą ES, suderinti praktiką ES viduje ir užtikrinti vienodus veiklos sąlygas ES veikiančioms trečiųjų valstybių grupėms ir Europos kredito įstaigoms išvengiant reguliavimo arbitražo galimybių, kartu netrukdamas trečiųjų valstybių grupėms patekti į ES finansų rinką įsteigiant filialus. ECB manymu, labai svarbu atitinkamoms kompetentingoms institucijoms suteikti veiksmingas priežiūros priemonės. Trečiųjų valstybių filialų sistemos suderinimas taip pat atveria galimybę suderinti ES reikalavimus su panašiais standartais kitose pagrindinėse jurisdikcijose ir išlaikyti pasaulinį bendrosios rinkos atvirumą.

Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, ECB teigiamai vertina suderintus būtinuosius standartus, taikomus filialų veiklos leidimams ir jų panaikinimui, taip pat vidaus valdymo ir rizikos kontrolės ir griežtesnių suderintų pranešimo reikalavimų srityje. ECB taip pat teigiamai vertina kompetentingų institucijų įgaliojimus reikalauti, kad trečiųjų valstybių filialai sisteminės svarbos atvejais įsteigtų patronuojamąją įmonę, kuriai turėtų galioti ne automatiškai taikomi kriterijai, bet veikiau atviro rezultato priežiūros vertinimo mechanizmas pasiekus tam tikras ribas. Be to, nauja sistema sudarys sąlygas atlikti išsamią priežiūrą dėl tvirtesnio priežiūros institucijų bendradarbiavimo, pvz., įtraukiant 1 klasės trečiųjų valstybių filialus į priežiūros institucijų kolegijas. Šiuo atžvilgiu ECB taip pat teigiamai vertina Komisijos pastangas užtikrinti tinkamą kitų grupės subjektų (t. y. patronuojamųjų įmonių) priežiūros institucijų dalyvavimą priimant sprendimus, kurie daro poveikį ES veikiančių trečiųjų valstybių grupių veiklos struktūrai.

Be to, ECB remia paaiškinimą, kad trečiosios valstybės filialai gali užsiimti tik ta veikla, kuriai jiems išduotas leidimas, ir tik tokį leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, taip pat kad tokios veiklos vykdymas tarpvalstybiniu lygmeniu Sąjungos teritorijoje yra aiškiai draudžiamas.

ECB ne tik tvirtai pritaria pasiūlymui, bet ir siūlo atlikti pakeitimus toliau išvardytose srityse.

Siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į faktinį filialo veiklos mastą, taip padedant išvengti, kad trečiųjų valstybių grupės nenaudotų specifinės apskaitos praktikos, padedančios neviršyti ribų, svarbu, kad būtų atsižvelgta ne tik į filialo apskaitomą turtą, bet ir į turtą, kuris sukurtas filiale, tačiau nuotoliniu būdu apskaitytas kitoje vietoje tiek, kiek ši praktika laikoma įmanoma pagal naujus teisės aktus. Nors pasiūlyti KRD daliniai pakeitimai apima EBI įgaliojimus kurti reguliavimo techninius standartus, susijusius su apskaitos praktika, ECB manymu, būtų veiksmingiau pačioje

KRD taip pat tiesiogiai paaiškinti, kaip apskaičiuoti filialo turta siekiant įvertinti ribas (pvz., klasifikuojant filialus kaip 1 klasės filialus ir siekiant įvertinti sisteminę svarbą).

Be to, ECB siūlo, kad apibendrinta informacija apie trečiųjų valstybių grupės patronuojamųjų įmonių ir trečiųjų valstybių filialų Sąjungoje turimą arba apskaitomą turta ir išsipareigojimus, apie kuriuos trečiųjų valstybių filialai turi pranešti savo kompetentingai institucijai, taip pat turėtų būti prieinama kompetentingoms institucijoms, kurios yra atsakingos už tos trečiųjų valstybių grupės patronuojamųjų įmonių priežiūrą. Šis pasiūlymas sudarys galimybę atlikti išsamią Europos trečiųjų valstybių grupių pėdsako apžvalgą ir analizę. Šiuo tikslu ECB taip pat siūlo nustatyti, kad šio pranešimo reikalavimo, susijusio su pagrindinės įmonės teikiamomis paslaugomis, taikymo sritis būtų praplėsta ir apimtų tiesioginių tarpvalstybinių trečiųjų valstybių grupės investavimo paslaugų teikimą ir investavimo paslaugas, kurias trečiųjų valstybių grupė teikia remdamasi prašymu parduoti nesiūlytus investicinius vienetus.

5. Trečiųjų valstybių įmonių tiesiogiai ES teikiamos bankininkystės paslaugos

5.1. Reikalavimas įsteigti filialą, per kurį trečiųjų valstybių įmonės teiktų bankininkystės paslaugas: KRD naujas 21c straipsnis

ECB teigiamai vertina KRD naujame 21c straipsnyje pateiktą paaiškinimą, kad, siekiant teikti bankininkystės paslaugas Sąjungoje, trečiųjų valstybių įmonės privalo įsteigti filialą arba sukurti patronuojamąją įmonę bet kurioje Sąjungos teritorijos vietoje, kad būtų išvengta nereguliuojamos ir neprižiūrimos veiklos, keliančios riziką ES finansiniam stabilumui.

Tačiau, ECB manymu, pagrindinių bankininkystės paslaugų, numatytų KRD naujame 21c straipsnyje, taikymo sritis yra neaiški. Todėl ECB ragina Sąjungos teisėkūros institucijas patikslinti KRD naujo 21c straipsnio formuluotę, ir visų pirma pateikti aiškų bankininkystės paslaugų, įtrauktų į šį straipsnį, sąrašą, atsižvelgiant ir į galiojančius reikalavimus kituose ES teisės aktuose, kuriais reguliuojamos konkrečios paslaugos, pvz., mokėjimo paslaugos ir elektroniniai pinigai, taip pat į naujo straipsnio poveikį pasaulinių finansų rinkų likvidumui.

6. Priežiūros įgaliojimai

ECB teigiamai vertina pasiūlytus KRD dalinius pakeitimus, susijusius su priežiūros įgaliojimais, nes jais toliau suderinami trijų rūšių įgaliojimai reikalaujant, kad kompetentingos institucijos įvertintų i) finansų ir ne finansų sektoriaus subjektų akcijų paketų įsigijimą; ii) reikšmingą turto perdavimą ir iii) bendrovių susijungimą ir (arba) skaidymą. Dabartiniai nacionalinių įgaliojimų skirtumai šiais trimis atžvilgiais ir tai, kad ECB dabar tokiais įgaliojimais naudojasi tik tais atvejais, kai jie numatyti nacionalinės teisės aktuose, sukuria nevienodas veiklos sąlygas, dėl kurių ECB priežiūros veiksmai pagal BPM tampa mažiau veiksmingi. Bendras taisyklių dėl pagrindinių prudencinių įgaliojimų rinkinys kartu prisidės prie didesnio suderinimo vidaus rinkoje ir didesnės bendros priežiūros kokybės ir efektyvumo. Šie nauji priežiūros įgaliojimai ir KRD jau numatyti įgaliojimai turi būti koordinuojami toliau. Šiuo tikslu techniniame darbo dokumente ECB pateikia tam tikras rengimo rekomendacijas.

ECB ypač teigiamai vertina tai, kad Komisijos pasiūlyme pripažįstama būtinybė suderinti KRD III antraštinės dalies 3, 4 ir 5 skyriuose numatytus įgaliojimus, susijusius su kredito įstaigos kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimu ir reikšmingos įstaigos akcijų paketo dalies įsigijimu. Vis dėlto šiuo suderinimu reikėtų numatyti ne tik keitimąsi informacija tarp kompetentingų institucijų, bet ir nustatyti atitinkamų procedūrų, kurios pradėdamos vienu metu dėl tos pačios operacijos, vykdymą ir laiką.

Be šio procedūrinio suderinimo, reikėtų daryti aiškų skirtumą tarp „kvalifikuotosios akcijų paketo dalies“ koncepcijos, kuri turėtų būti orientuota į tikslinę kredito įstaigos įsigijimo poveikį, ir „reikšmingo įsigijimo“ koncepcijos, kuri turėtų būti orientuota į įsigijimo poveikį išgyvančiam subjektui.

Be to, laikydamasis savo anksčiau išreikštos pozicijos ⁽¹³⁾, ECB ragina įtraukti papildomus priežiūros įgaliojimus, susijusius su i) kredito įstaigų įstatų pakeitimu, ii) susijusios šalies sandoriais ir iii) reikšmingų užsakomųjų paslaugų tvarka. Šiuos įgaliojimus būtina toliau derinti ir jie turėtų padėti daryti pažangą siekiant tikro bendro taisyklių sąvado ir sumažinti reguliavimo susiskaidymą BPM.

7. Administracinės sankcijos

Pasiūlytuose KRD daliniuose pakeitimuose atsispindi ECB pozicija šiuo klausimu ⁽¹⁴⁾. Visos pastangos toliau derinti ir stiprinti sankcijų skyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus Sąjungos lygmeniu yra vertintinos teigiamai, nes tai paskatins veiksmingą prudencinių reikalavimų vykdymo užtikrinimą Sąjungoje. Visų pirma pažymėtina, kad kompetentingų institucijų vykdymo užtikrinimo įgaliojimai sustiprinami nustatant galimybę skirti periodines baudas, kaip naują vykdymo užtikrinimo priemonę, kuria siekiama atkurti prudencinių reikalavimų laikymąsi, ir kad tokia priemonė nedaro poveikio galimybei vėliau skirti sankcijas už pasikartojantį pažeidimą. Todėl labai svarbu, kad skirtumas tarp šios naujos vykdymo užtikrinimo priemonės, administracinių baudų ir kitų administracinių priemonių pagal KRD taip pat atsispindėtų valstybių narių teisės aktuose, kuriais KRD perkeliama į nacionalinę teisę. Be to, ECB taip pat teigiamai vertina tai, kad pažeidimų, kuriems taikomos administracinės baudos, sąrašas praplėstas ir kad patikslinta sąvokos „bendra metinė apyvarta“ apibrėžtis.

8. Priežiūros lyginamoji analizė

ECB teigiamai vertina pasiūlytus KRD 78 straipsnio pakeitimus, ypač tai, kad šiais pakeitimais praplečiama priežiūros lyginamosios analizės taikymo sritis, kad apimtų kredito įstaigų naudojamus modelius, siekiant apskaičiuoti tikėtinus kredito nuostolius pagal 9-ąją TFAS. Tai yra labai svarbu siekiant užtikrinti modelių, kuriuos, be kita ko, naudoja kredito įstaigos, neturinčios patvirtintų vidaus modelių, skirtų jų kredito rizikos kapitalo reikalavimams nustatyti, patikimumą. Alternatyvaus standartizuoto metodo, susijusio su rinkos rizika, įtraukimas į priežiūros lyginamosios analizės taikymo sritį taip pat vertintinas teigiamai, nes juo papildoma taikant vidaus modelio metodą gauta informacija ir tai yra papildomas žingsnis į priekį Europos Sąjungoje visiškai įgyvendinant Bazelio rinkos rizikos sistemą.

Be to, ECB teigiamai vertina pasiūlymą suteikti EBI lankstumą atlikti lyginamąją analizę kas dvejus metus. ECB rekomenduoja suteikti dar daugiau lankstumo EBI nustatyti, kaip dažnai atliekamos šios analizės. ECB taip pat siūlo aiškiau apibrėžti šias analizes.

Galiausiai ECB siūlo, kad iš įstaigų neturėtų būti reikalaujama kartą per metus, t. y. taip pat ir metais, kai EBI neatlieka analizės, pateikti savo skaičiavimų rezultatus kompetentingoms institucijoms. Vietoje to, ECB siūlo suderinti informacijos pateikimo ir vertinimo dažnumą, taip sumažinant įstaigoms ataskaitų teikimo našą.

9. Informacijos atskleidimas

ECB teigiamai vertina naujo EBI integruoto kredito įstaigų informacijos atskleidimo pagal III ramstį platformos paskirtį sumažinti našą bankams ir sudaryti lengvesnes sąlygas visiems suinteresuotiesiems subjektams naudoti III ramsčio informaciją. Priežiūros institucijoms galėtų būti naudinga centralizuota informacijos atskleidimo platforma, nes ji sudarytų sąlygas joms lengviau užtikrinti III ramsčio informacijos kokybę.

Pasiūlymas turi būti taikomas skirtingam metodui atsižvelgiant į kiekybinį viešą informacijos apie mažas ir nesudėtingas kredito įstaigas ir didesnes įstaigas atskleidimą. Dėl mažų ir nesudėtingų kredito įstaigų EBI naudos priežiūros ataskaitų teikimą, kad apibendrintų atitinkamą (kiekybinį) viešą informacijos atskleidimą remiantis iš anksto nustatyta struktūra, o dėl didesnių įstaigų EBI gaus išsamius atskleistos informacijos dokumentus elektroniniu formatu ir turės juos paskelbti jų gavimo dieną. Atrodo, kad šis skirtingas požiūris nepateisinamas. Tas pats kiekybinės informacijos atskleidimui taikomas metodas galėtų galioti visoms įstaigoms, nepaisant jų dydžio ir sudėtingumo, siekiant visoms kredito įstaigoms sumažinti ataskaitų teikimo našą. Be to, tvarkaraštis, kurio laikydamasi EBI turi paskelbti III ramsčio informaciją centralizuotoje platformoje, nesudaro sąlygų suderinti priežiūros ataskaitų teikimo ir III ramsčio informacijos atskleidimo veiklos, todėl priežiūros institucijoms atsirastų

⁽¹³⁾ Žr. 2017 m. lapkričio 8 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2017/46 dėl Sąjungos kapitalo reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms sistemos dalinių pakeitimų 1.12.2 dalį (OL C 34, 2018 1 31, p. 5).

⁽¹⁴⁾ Žr. nuomonės CON/2017/46 1.15 dalį.

papildomas darbo krūvis, o investuotojams ir kitiems III ramsčio informacijos naudotojams kiltų neaiškumų. Be to, atskleista kiekybinė informacija ir tam tikra atskleista kokybinė informacija negali būti gaunama iš pateiktų priežiūros ataskaitų, remiantis iš anksto apibrėžta struktūra. Šis aspektas yra susijęs su mažomis ir nesudėtingomis įstaigomis ir kitomis įstaigomis. Todėl reikėtų patikslinti tokios atskleidžiamos informacijos pateikimo EBI tvarką. Papildomos pastabos dėl numatytos centralizuotos informacijos atskleidimo platformos pagal III ramstį pateiktos Nuomonėje CON/2022/11.

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytus KRD dalinius pakeitimus, konkretus redagavimo pasiūlymas kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiamas techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas „EUR-Lex“ interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2022 m. balandžio 27 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

Tarybos išvados dėl klausimų, susijusių su nuolat kintančios terorizmo ar smurtinio ekstremizmo grėsmės išorės aspektu, sprendimo

(2022/C 248/04)

Įvadas

1. Laikydamosi ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio, kuriam kovo 25 d. pritarė Europos Vadovų Taryba, Taryba pripažįsta, kad visų formų terorizmas ir smurtinis ekstremizmas, kad ir kokia būtų jų kilmė, toliau kelia itin didelį iššūkį strateginėje aplinkoje, kurią ir taip veikia daugybė geopolitinių poslinkių ir didėjantis nestabilumas. Šiame kontekste ji dar kartą patvirtina nepalaužiamą ryžtą apsaugoti ES piliečius nuo šių grėsmių ir sudaryti ES sąlygas tapti stipresne ir pajėgesne saugumo užtikrintoja, ir dar kartą patvirtina savo pagrindines vertybes ir principus visapusiškai laikantis tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir humanitarinės teisės. Šiuo tikslu Taryba pripažįsta, kad reikia didesnio daugiašalio angažavimosi ir tvirtesnio bendradarbiavimo su tarptautiniais strateginiais partneriais, kai tai pasitarnauja ES interesams.
2. Šiame kontekste Taryba primena kuo griežčiausiai smerkianti Rusijos Federacijos vykdomą neišprovokuotą, nepateisinamą ir neteisėtą karinę agresiją prieš Ukrainą, kuria šiurkščiai pažeidžiama tarptautinė teisė bei JT Chartijos principai ir kenkiama saugumui bei stabilumui Europoje ir visame pasaulyje. Ji reiškia didelį susirūpinimą dėl šios agresijos galimų ilgalaikių pasekmių terorizmo grėsmei tiek Europos Sąjungoje, tiek pasaulio mastu.
3. Taryba pabrėžia, kad tebėra aktualus vertinimas ir įsipareigojimai pagal 2020 m. birželio 15 d. jos išvadas dėl ES išorės veiksmų terorizmo ir smurtinio ekstremizmo prevencijos ir kovos su jais srityje. Kartu su ankstesnėmis – 2015 m. vasario 9 d. ir 2017 m. birželio 19 d. – išvadomis ir laikantis 2005 m. ES kovos su terorizmu strategijos, Europos saugumo darbotvarkės ir 2016 m. Visuotinės ES strategijos, taip pat 2020 m. liepos 24 d. ES saugumo sąjungos strategijos ir 2020 m. gruodžio 9 d. ES kovos su terorizmu darbotvarkės jos sudaro patikimą ir nuoseklų politinį pagrindą plataus užmojo Europos angažavimuisi pasaulinėje arenoje.
4. Todėl šiandien priimtomis naujomis Tarybos išvadomis siekiama užtikrinti, kad politinės gairės, kuriomis grindžiami mūsų bendri veiksmai, ir toliau būtų pritaikomos atsižvelgiant į realiąsias grėsmes ES saugumui. Šiuo tikslu jose daugiausia dėmesio skiriama dideliems pastarojo meto pokyčiams, susijusiems su pačios grėsmės pobūdžiu, taip pat pasauliniu kontekstu, kuriame veikia ES, siekdama užkirsti kelią terorizmui bei smurtiniam ekstremizmui ir su jais kovoti.

Nuolat kintanti tarptautinio terorizmo grėsmė

5. Taryba pabrėžia, kad „Da'esh“, „Al-Qaida“ ir su jomis susijusios grupuotės tebekelia didžiausią terorizmo grėsmę visame pasaulyje. Nepaisant to, kad „Da'esh“ prarado teritorinę kontrolę Irako ir Sirijos dalyse, ir to, kad nuolat vykdomi dideli išpuoliai prieš jos vadovybę, „Da'esh“ vėl tikslingai vykdo slaptą sukilėlių veiklą ir siekia toliau destabilizuoti abi šalis, išlaisvinti įkalintus jos kovotojus, išlaikyti savo įtaką ir pasikliauti vietos šalininkais, išsaugoti savo finansavimo šaltinius ir ilgai atkurti gebėjimą kelti grėsmę užsienyje. Atsižvelgdama į tai, Taryba ragina ES ir jos valstybes nars sutelkti dėmesį į jų visapusiško požiūrio stiprinimą ir toliau laikytis tvirto išsipareigojimo kovoti su terorizmu Irake ir Sirijoje kartu su Tarptautine kovos su „Da'esh“ koalicija ir kitais svarbiausiais partneriais, taip pat ryžtingai šalinant grėsmę, kurią kelia abiejų teroristinių organizacijų pasaulinių tinklų plėtra. Taryba taip pat pakartoja, kad laikantis JT ST rezoliucijos 2254 reikalingas politinis konfliktas Sirijoje sprendimas.
6. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad susirūpinimą ypač kelia terorizmo ir smurtinio ekstremizmo grėsmė, plintanti keliuose Afrikos regionuose, be kita ko, Sahelyje, ir esama rizikos jos plitimui link Vakarų Afrikos ir Gvinėjos įlankos. Atsižvelgdama į tai, ji dar kartą patvirtina remianti Afrikos vadovaujamas iniciatyvas, kuriomis siekiama kovos su terorizmu pastangas nukreipti į prevenciją ir civilių gyventojų apsaugą, kaip pareikšta 2022 m. vasario 17–18 d. Briuselyje įvykusiame 6-ajame ES ir AS aukščiausio lygio susitikime. Tiek „Da'esh“, tiek „Al-Qaida“ sugebėjo pasinaudoti saugumo, ekonominiu, socialiniu ir valdymo vakuumais, kad paskatintų savo vietos grupuočių teritorinę plėtrą. Taryba su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad vis daugiau šalių pakito demokratiniai principai ir teisinės valstybės samprata, o pažeidžiamuose regionuose didėja smurtinių subjektų militarizacija ir skaičius. Šiuo atžvilgiu ji pareiškia esanti įsitikinusi, kad dislokuojant tariamai privačias karines bendroves, tokias kaip Rusijos remiama Vagnerio grupė, kurios kovos su terorizmu dingstimi grobsto vietos gamtos išteklius, šturkščiai pažeidžia žmogaus teises ir didina etninę įtampą, siekiama ilgai tarnauti „Da'esh“, „Al-Qaida“ ir su jomis susijusių grupuočių ir organizacijų interesams.
7. Tai, kad Talibanas perėmė valdžią Afganistane, kelia didelį susirūpinimą Europos Sąjungai kovoje su terorizmu: galimas regioninis šalutinis poveikis ir „Da'esh“ Chorosano atšakos, kuri dabar kelia didžiausią tiesioginę grėsmę šalyje, atgimimas. Taryba taip pat pakartoja, kad didelį nerimą kelia Talibano ryšiai tiek su „Al-Qaida“ pagrindiniais vadais ir jos regioniniu padaliniu (AQIS – „Indijos pusiasalio Al-Qaida“), nes mano, kad šios grupuotės ilgai gali pasinaudoti esama padėtimi, kad įgytų ir užsitikrintų finansavimą, be kita ko, užsiimdamos įvairių rūšių neteisėta prekyba, ir užverbuotų naujų narių, o dėl to vėl galėtų kelti tiesioginę grėsmę Europos interesams. Ji primena savo tvirtą prašymą, kad Talibanas nutrauktų visus tiesioginius ir netiesioginius ryšius su tarptautiniu terorizmu, ir toliau atidžiai stebės padėtį, laikydamasi 2021 m. rugsėjo 15 d. priimtų savo išvadų ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 2593. Atsižvelgdama į ES ir Afganistano kovos su terorizmu veiksmų plane rekomenduojamas priemones, Taryba yra pasirengusi sutelkti visas turimas atitinkamas priemones, siekdama užtikrinti, kad Afganistanas vėl netaptų saugiu prieglobsčiu teroristinėms organizacijoms.
8. Taryba pabrėžia, kad reikia spręsti esminę problemą, kurią kelia tai, kad „Da'esh“ ir „Al-Qaida“ geba pritraukti precedento neturintį šalininkų skaičių visame pasaulyje. Nors abiejų organizacijų karinės pozicijos pastaruoju metu susilpnėjo, didelį pavojų saugumui tebekelia tai, kad daugelyje regionų, ypač Irake ir Sirijoje, tebėra daug vietos, tačiau taip pat ir užsienio teroristų kovotojų. Atkreipdama dėmesį į tai, kad ilgalaikiam laimėjimui prieš šias grupuotes užtikrinti šį klausimą reikia spręsti adekvačiai, Taryba pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės turi toliau plėtoti visapusišką požiūrį, kuriuo, patenkinant humanitarinius, socialinius ir vystymosi poreikius, siekiama užkirsti kelią teroristų kovotojų verbavimui tarp pažeidžiamų gyventojų, įskaitant jaunimą. Ji taip pat akcentuoja, kad būtina užkirsti kelią teroristų kovotojų ir jų šeimų nepastebimam persikėlimui, skatinti atskaitomybę, apibrėžti specializuotas deradikalizacijos, reabilitacijos ir reintegracijos strategijas, prireikus, užtikrinti tinkamą už terorizmą nuteistų asmenų sebeseną sulaikymo metu ir po jo, taip pat teikti didesnę paramą šalims, kurias sugrįžusių užsienio kovotojų reiškinys yra paveikęs daugiausia.

9. Taryba pripažįsta, kad didėja dešiniojo smurtinio ekstremizmo ir terorizmo keliami grėsmė, ir tai yra rimtas visuotinis iššūkis ES ir jos valstybėms narėms. Tarptautiniai dešiniojo smurtinio ekstremizmo grupių ir asmenų ryšiai palaikomi ne tik tiesiog bendraujant internete, dabar jie apima ir koordinavimą, finansavimą, verbavimą ir bendrą operatyvinę taktiką. Be to, Taryba atkreipia dėmesį į augantį smurtinių veiksmų, susijusių su kairiuoju smurtiniu ekstremizmu ir terorizmu (kurių atžvilgiu taip pat būtina nuolatinė atidi stebėseną), skaičių. Todėl ji ragina plėtoti bendrą grėsmės sampratą ir stiprinti tarptautinį dalyvavimą kovoje su politiškai motyvuotu smurtiniu ekstremizmu ir terorizmu, be kita ko, atsvaros naratyvų, keitimosi informacija, pajėgumų stiprinimo ir geriausios praktikos pavyzdžių platinimo srityse, *inter alia*, ugdant kritinį mąstymą bei skaitmeninį raštingumą, didinant visuomenės saugą internete ir skatinant kultūrų dialogą ir toleranciją visais švietimo lygmenimis.
10. Taryba reiškia susirūpinimą dėl didėjančios grėsmės, kurią kelia vietinis terorizmas ir pavieniui veikiančių subjektų vykdomi išpuoliai. Ji pažymi, kad pasaulinės teroristinės organizacijos sąmoningai strategiškai siekia įkvėpti asmenis, kurie dauguma atvejų neturi ankstesnių ryšių su tarptautiniu terorizmu, ir daugiausia taiko elementaraus pobūdžio *modi operandi*, todėl užkirsti kelią jų veiksmams tampa sunkiau. Ši strategija dar intensyviau taikyta per COVID-19 pandemiją, kuri padidino pažeidžiamų asmenų izoliaciją ir sustiprino jų polinkį neretai greitai suradikalėti, ypač per internetą. Todėl Taryba pabrėžia, kad reikia toliau dėti pastangas dalytis analize, atskleisti radikalizaciją tiek internete, tiek realiame gyvenime ir užkirsti jai kelią.
11. Taryba su susirūpinimu pažymi, kad plinta smurtinio ekstremizmo ideologijos, kurios gali tapti terpe terorizmui. Ji pabrėžia, kad reikia užkirsti kelią bet kokios rūšies smurtinio ekstremizmo propagandai, įskaitant smurtinio ekstremizmo islamistų ideologiją, nesuderinama su pagrindinėmis teisėmis ir laisvėmis, kurios yra ES vertybių ir principų pagrindas, platinimui ir finansavimui. Šiuo tikslu Taryba ypač ragina spręsti neskaidraus finansavimo iš užsienio subjektų, kurie remia nepageidaujamą įtaką pilietinėms ir religinėms organizacijoms ES ir pasaulio mastu, problemą. Ji taip pat ragina nustatyti veiksmingus būdus, kaip pašalinti organizacijų, asmenų ir subjektų, kurie savo veikla tiesiogiai siekia radikalizuoti, indoktrinuoti ir įkvėpti žmones vykdyti smurtinius ir teroro aktus, keliamą grėsmę.

Netinkamas naujų technologijų naudojimas teroristiniais tikslais

12. Taryba pripažįsta, kad naujos technologijos pirmiausia suteikia milžiniškas galimybes ES ekonomikai ir visuomenei ir lygiai taip pat gali palengvinti ES kovos su terorizmu ir smurtinio ekstremizmo prevencijos bei kovos su juo pastangas. Be to, ji taip pat pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į pagrįstą susirūpinimą dėl saugumo, kuris kyla dėl to, kad teroristai gali kai kurias šias priemones, pavyzdžiui, 3D spausdinimą, bepiločių orlaivių sistemas ir t. t., naudoti netinkamai. Šiuo tikslu Taryba skatina ES toliau taikyti visapusišką įvairius suinteresuotuosius subjektus jungiantį požiūrį, kuris apima tvirtą bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis, daugiašaliais forumais, privačiuoju sektoriumi bei akademinės bendruomenės atstovais ir prasmingą pilietinės visuomenės, įskaitant moterų teisių organizacijas ir moterų bei jaunimo vadovaujamas organizacijas, dalyvavimą.
13. Taryba pabrėžia, kad yra itin svarbu išsaugoti saviraiškos laisvę ir kitas pagrindines teises, kurios atlieka svarbų vaidmenį demokratinėse visuomenėse. Ji pripažįsta, kad didelę dalį kovos su prie terorizmo vedančia radikalizacija reikia vykdyti internete – šiuo metu tarptautinės teroristinės organizacijos labai naudoja skaitmenines priemones, kad skleistų savo propagandą, verbuotų narius ir plėstų savo veiklą internete. Priėmus Reglamentą dėl teroristinio turinio sklaidos internete klausimo sprendimo ir Skaitmeninių paslaugų aktą, ES yra šios kovos priešakyje, tačiau su technikos raida vis atsiranda pažeidžiamumo aspektų, kuriais teroristinės grupės, kaip matyti, yra linkusios pasinaudoti, kad toliau vykdytų savo veiklą internete. Tai apima piktavališką kibernetinę veiklą netinkamai naudojant mažesnes platformas, dažnai grindžiamas blokų grandinės technologija ir decentralizuotu saitynu, o dėl to neteisėtą turinį aptikti ir, kai tinkama, pašalinti tampa dar sudėtingiau. Atsižvelgdama į tai, Taryba ragina technologijų sektorių ir ypač interneto platformas, nepriklausomai nuo jų dydžio, prisiimti didesnę atsakomybę už teroristinio ir smurtinio ekstremistinio turinio sklaidos internete prevenciją ir kovą su ja, be kita ko, apribojant jo algoritminę amplifikaciją.

14. Taryba dar kartą patvirtina, kad, laikantis ES ir Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) standartų, labai svarbu sunaikinti terorizmo finansavimo šaltinius, be kita ko, neteisėtą prekybą, pavyzdžiui, kultūros vertybėmis. Ji taip pat susirūpinusi atkreipia dėmesį į riziką, susijusią su tuo, kad teroristai vis dažniau naudoja naujas ir anoniminius mokėjimo būdus, kai naudojami elektroniniai pinigai, kriptoturtas ir blokų grandinės technologijos, mobilieji pinigai ir išankstinio mokėjimo kortelės. Todėl ji ragina ES ir jos valstybes nares padėti šalims partnerėms geriau laikytis ES ir FATF reikalavimų ir dėti daugiau pastangų, kad būtų sprendžiama sandorių anonimiškumo problema, atsekant bei nustatant neteisėtų pinigų siuntėjus, taikant jiems sankcijas ir veiksmingai sužlugdant šią jų veiklą. Šiuo tikslu ji skatina aktyvesnį finansinių technologijų sektoriaus bendradarbiavimą su finansinės žvalgybos padaliniais, teisėsaugos ir teismo tyrimo tarnybomis. Taryba pripažįsta esminį ne pelno organizacijų vaidmenį ir pabrėžia, kad jas reikia įtraukti kaip pagrindines partneres kovojant su smurtiniu ekstremizmu. Ji taip pat pakartoja, kad svarbu netrikdyti pilietinės visuomenės veiklos bei nuo jos neatgrasyti ir užtikrinti, kad kovos su terorizmo finansavimu priemonėmis nebūtų piktnaudžiaujama siekiant taikytis į teisėtus humanitarinės pagalbos subjektus ar žmogaus teisių gynėjus arba juos kriminalizuojant. Be to, Taryba ragina valstybes nares visapusiškai bendradarbiauti su ne pelno organizacijomis taikant riziką pagrįstą požiūrį, taip pat tikslingas ir proporcingas priemones, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam teroristų ir jų naudai vykdomam piktnaudžiavimui.

Būtinybė ES dar kartą patvirtinti savo pagrindines vertybes ir principus

15. Taryba apgailestauja dėl stiprėjančios tendencijos politizuoti kovą su terorizmu. Viena vertus, teroristinės organizacijos vis dažniau bando pasinaudoti silpnomis valdymo sistemomis, ypač pažeidžiamiausiose šalyse, kad įtvirtintų savo dominavimą, užsitarnautų vietos gyventojų paramą ir parodytų save kaip teisėtesnes ir veiksmingesnes vyriausybių alternatyvas. Kita vertus, tarptautinės bendruomenės gebėjimui vieningai kovoti su terorizmu ir toliau kenkia neslepiami daugiausia autoritarinių režimų bandymai naudoti kovą su terorizmu kaip pretekstą savo pačių politiniams tikslams pasiekti; taip prisidedama prie didesnio poliariškumo šiuo klausimu daugiašaliuose forumuose. Šiomis aplinkybėmis Taryba pabrėžia, kad reikia griežtai priešintis bet kokiems bandymams politizuoti kovą su terorizmu, be kita ko, tarptautiniuose forumuose. ES ir jos valstybės narės stengsis išlaikyti ir skatinti požiūrį, pagrįstą objektyviais faktais ir grėsmės raida, kartu atsižvelgdamos į tai, kad norint visapusiškai užkirsti kelią terorizmui ir su juo kovoti reikia skatinti patikimus, įtraukius ir demokratiškus valdymo modelius, grindžiamus pagarba žmogaus teisėms.
16. Atsižvelgdama į vis didėjančią sistemine konkurenciją pasaulinėje arenoje, Taryba ryžtingai dar kartą patvirtina savo įsitikinimą, kad demokratija, skaidrumas, atskaitomybė, konstruktyvumas lyčių klausimu, taip pat tarptautinės teisės, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principui, ir tarptautinės humanitarinės teisės laikymasis yra vienintelis tvarus atsakas į terorizmą ir smurtinį ekstremizmą. Taryba su dideliu susirūpinimu pažymi, kad keliose labiausiai nuo terorizmo nukentėjusiose šalyse stiprėja diktatūros, kariniai ir autoritariniai režimai ir kad įrodyta, jog tokie valdymo modeliai didina šią grėsmę. Todėl ES ir jos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šių pagrindinių principų propagavimas ir laikymasis ir toliau būtų jų veiklos tiek dvišaliuose, tiek daugiašaliuose kontekstuose pagrindas, kartu stiprinant ryšį tarp šių vertybių bei principų laikymosi ir pagalbos, kurią jos teikia arba yra pasirengusios teikti siekdamos užkirsti kelią terorizmui bei smurtiniam ekstremizmui visame pasaulyje ir su jais kovoti.
17. Kova su nebaudžiamumu už teroristų vykdomas veikas ir pripažinimo bei tinkamos pagalbos, paramos ir kompensacijų aukoms užtikrinimas yra labai svarbūs siekiant užtikrinti, kad su terorizmo grėsmėmis būtų sėkmingai kovojama ilguoju laikotarpiu. Todėl Taryba ragina tęsti ES pajėgumų stiprinimo veiklą, kuria siekiama didinti partnerių pajėgumus tinkamai tirti terorizmo bylas ir vykdyti su jomis susijusį baudžiamąjį persekiojimą deramai gerbiant žmogaus teises ir teisinės valstybės principą. Pripažindama svarbų vaidmenį, kurį gali atlikti nukentėjusieji ir jų šeimos, be kita ko, kovojant su teroristų propaganda, ji taip pat pabrėžia, kad reikia skatinti tarptautinį solidarumą ir užtikrinti, kad su nukentėjusiais būtų elgiamasi oriai ir pagarbiai.
18. Taryba dar kartą patvirtina esanti įsitikinusi, kad terorizmas ir smurtinis ekstremizmas nėra neišvengiami. Norint juos įveikti, reikia nuoseklių, visapusiškų visuotinių pastangų, kurios būtų grindžiamos ne tik kariniais veiksmais, bet apimtų ir civilių vadovaujamą visos visuomenės atsaką, kuriuo siekiama šalinti pagrindines grėsmės priežastis, įskaitant socioekonominę nelygybę, gero valdymo trūkumą, taip pat organizuoto nusikalstamumo veiklos bei klimato

kaitos poveikį. Kultūros paveldo apsauga, skatinant toleranciją, dialogą ir tarpusavio supratimą, taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį propaguojant taiką, demokratiją, darnų vystymąsi ir terorizmo prevenciją. Taryba pripažįsta, kad šios visuotinės pastangos turėtų būti dedamos griežtai atsižvelgiant į lyčių aspektą, siekiant spręsti lyčių stereotipų ir smurto dėl lyties poveikio terorizmui ir smurtiniam ekstremizmui problemą, kartu užtikrinant aktyvaus ir prasmingo moterų dalyvavimo vykdant prevenciją ir kovojant su terorizmu skatinimą. Šis visapusiškas požiūris, *inter alia*, turėtų apimti humanitarinę pagalbą itin sudėtingomis aplinkybėmis, stabilizavimo pagalbą iš krizės išbrendančiose šalyse, vystomąjį bendradarbiavimą ir didesnes investicijas į smurtinio ekstremizmo prevenciją ir kovą su juo, stiprinant partnerystę su vietos subjektais. Nors Taryba ir toliau yra pasiryžusi tai daryti, ji taip pat primena, kad yra labai svarbi vietos lygmens atsakomybė ir kad už šią kovą visų pirma atsako su šiomis grėsmėmis susidūrusių šalių vyriausybės.

19. Taryba pripažįsta itin svarbų darbą, kurį atlieka tarptautiniai ir nevyriausybiniai humanitarinės pagalbos subjektai, siekdami suteikti gyvybiškai svarbią pagalbą nuo konfliktų ir nestabilumo nukentėjusiems gyventojams, pažymėdama, kad ši humanitarinė pagalba galiausiai padeda užkirsti kelią grėsmės atsinaujinimui nuo teroristinių organizacijų kontrolės išlaisvintose teritorijose. Šiuo požiūriu Taryba dar kartą patvirtina savo įsitikinimą, kad kovos su terorizmu politika ir humanitariniai veiksmai, grindžiami humaniško, nešališko, neutralumo ir nepriklausomumo principais, gali vienas kitą stiprinti. Laikydamosi įsipareigojimų, prisiimtų 2022 m. kovo 21–23 d. vykusiame Europos humanitariniame forume, Taryba pakartoja esanti pasiryžusi apsaugoti humanitarinę erdvę ir priimti konkrečias priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią bet kokiam galimam neigiamam kovos su terorizmu veiksmų poveikiui principinei humanitarinei veiklai, nepakenkiant ES kovos su terorizmu sistemos vientisumui. Imantis šių priemonių, *inter alia*, turėtų būti priimami konkretūs sprendimai, kaip sudaryti palankesnes sąlygas ne pelno organizacijoms gauti finansavimą, įveikti sunkumus, kylančius dėl pernelyg griežto reikalavimų laikymosi privačiojo bankų sektoriaus veikloje, ir teikti tolesnes gaires humanitarinės pagalbos organizacijoms dėl jų teisių ir pareigų pagal įvairius ES kovos su terorizmu sankcijų režimus.
20. Pažymėdama, kad ES tarptautiniam dalyvavimui kovoje su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu kenkia vis agresyvesnės manipuliavimo informacija kampanijos, įskaitant dezinformaciją, melagingas naujienas ir sąmokslų teorijų plitimą, Taryba pripažįsta, kad sėkmingi veiksmai šioje srityje turi būti remiami vykdant strateginę komunikaciją ir didinant bendruomenės atsparumą. Todėl reikia koordinuotų pastangų, kad būtų galima geriau apibrėžti ir paaiškinti pagrindinius ES strateginius tikslus, skelbti teigiamą naratyvą ir įtraukti trečiųjų šalių auditoriją bei kovoti su dezinformacija.

ES vaidmens didinimas pasaulinėje kovos su terorizmu arenoje

21. Remdamasi Saugumo ir gynybos strateginiu kelrodžiu, Taryba pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės turi stiprinti savo tarptautinį dalyvavimą kovoje su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu, visapusiškai naudodamosi turimomis priemonėmis, kad prisidėtų prie tinkamo kolektyvinio atsako į terorizmą ir smurtinį ekstremizmą ir užtikrintų, kad tai atitiktų jų prioritetus bei vertybes, grindžiamas visapusiška pagarba žmogaus teisėms ir tarptautinei teisei. Nors dėl grėsmių pobūdžio šis dalyvavimas neišvengiamai įgyja pasaulinį aspektą, ES ir jos valstybių narių prioritetai visų pirma turėtų būti grindžiami realiąja grėsme jų saugumui. Todėl jos turėtų stengtis skirti išskirtinį dėmesį savo artimoms kaimyninėms šalims, įskaitant Sahelį, Šiaurės Afriką, Levantą ir rytinę Viduržemio jūros regiono dalį. Reikėtų toliau stiprinti bendradarbiavimą su Vakarų Balkanais, be kita ko, toliau įgyvendinant ES ir Vakarų Balkanų bendrą kovos su terorizmu veiksmų planą. Be to, ES turėtų ir toliau sutelkti dėmesį į konkrečias teritorijas, kuriose tarptautinių teroristinių ir smurtinių ekstremistinių organizacijų buvimas ilgainiui gali kelti tiesioginę grėsmę Europos saugumui, įskaitant Vidurinę Aziją ir Indijos ir Ramiojo vandenynų regioną.
22. Stiprus ir principingas dvišalis ir daugiašalis angažavimasis yra vienas iš pagrindinių ES pasaulinės kovos su terorizmu politikos bruožų. Atsižvelgdama į tai, Taryba pabrėžia, kad reikia siekti intensyvaus bendradarbiavimo su strateginiais dvišaliais partneriais ir jį tęsti, ir pripažįsta, kad yra labai svarbūs ES politiniai dialogai kovos su terorizmu ir saugumo klausimais. Ji pripažįsta Jungtinių Tautų atliekamą vadovaujamą vaidmenį šioje srityje ir palankiai vertina ES pastangas

stiprinti savo strateginę partnerystę su atitinkamais JT organais. Laikydamosi sutartų pagrindinių principų, pakartotų ir Strateginiame kelrodyje, Taryba taip pat pabrėžia, kad įgyvendinant Varšuvos (2016 m.) ir Briuselio (2018 m.) bendras deklaracijas, *inter alia*, atsparumo terorizmui bei smurtiniam ekstremizmui ir šalių partnerių pajėgumų didinimo srityse, reikia gilinti abipusiškai stiprinančią bei naudingą strateginę partnerystę su NATO. Be to, ji remia tvaresnę ES bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis, dalyvaujančiomis kovojant su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu, įskaitant ESBO, Europos Tarybą, Interpolą, ir įvairių suinteresuotųjų šalių forumais, pavyzdžiui, ES interneto forumą ir Kraistčerčo raginimą.

23. Taryba pripažįsta, kad ES ir jos valstybės narės turi stiprinti savo koordinavimą ir plėtoti strateginį požiūrį, kuriuo siekiama stiprinti jų kolektyvinius gebėjimus daryti įtaką šių organizacijų strateginėms kryptims. Ji palankiai vertina sėkmingą ES pasiūlymą kartu pirmininkauti Pasauliniam kovos su terorizmu forumui (GCTF), kuriame ES gali padėti formuoti tarptautinės kovos su terorizmu politikos bei praktikos darbotvarkę ir propaguoti ES vertybes kovos su terorizmu srityje. Taryba pažymi, kad dėl to turėtų būti padidinta parama ir strateginis išipareigojimas šiai organizacijai ir jos pavyzdžiu sukurtoms įstaigoms (Pasauliniam bendruomenių dalyvavimo ir atsparumo fondui, centrai „Hedayah“ ir Tarptautiniam teisingumo ir teisinės valstybės institutui). ES taip pat turėtų toliau aktyviai dalyvauti Tarptautinėje kovos su „Da'esh“ koalicijoje, jos darbo grupėse ir naujai įsteigtoje Afrikos tikslinėje grupėje, taip pat Sahelio koalicijoje, kad būtų įgyvendintas koordinuotas ir visapusiškas požiūris į kovą su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu. Šis tarptautinis dalyvavimas taip pat turėtų būti grindžiamas poreikiu skatinti įvairių tarptautinių, regioninių ir nacionalinių iniciatyvų, kuriomis siekiama kovoti su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu, sinergijas ir turėtų būti vengiama pastangų dubliavimosi.
24. Taryba palankiai vertina vertingą tam tikrose ES delegacijose dislokuoto kovos su terorizmu ir (arba) saugumo ekspertų tinklo indėlį ir pažymi, kad šis tinklas leido ES išplėsti savo įtaką pasaulyje, gebėjimą tiksliau vertinti padėtį vietoje ir išlaikyti dvišalį bei daugiašalį angažavimąsi. Nors pastaruoju metu šis tinklas ir toliau plečiamas, Taryba pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad jo pajėgumai būtų stiprinami, o jo aprėptis – toliau didinama, kad jis galėtų reaguoti į geopolitinius pokyčius ir strateginius poreikius. Taryba palankiai vertina pastarojo meto EIVT pastangas ir svarstymus šioje srityje, be kita ko, susijusius su tinklo geografine aprėptimi, įgaliojimais ir jo veiklos koordinavimu su valstybių narių veiksmais.
25. Taryba taip pat primena, kad civilinės BSGP misijos, taikant ES integruotą požiūrį ir kaip pabrėžta susitarime dėl civilinių BSGP pajėgumų, pagal atitinkamus savo įgaliojimus teikia vertingą indėlį stiprinant saugumo ir teisingumo sektorius priimančiose šalyse ir didinant jų pajėgumus veiksmingai ir laikantis teisinės valstybės principo užkirsti kelią terorizmui bei smurtiniam ekstremizmui ir su jais kovoti.

Strategiškesnis ES kovos su terorizmu sankcijų režimų naudojimas

26. Taryba primena, kad kovos su terorizmu sankcijos yra veiksminga ES išorės politikos kovos su terorizmu srityje rėmimo ir įgyvendinimo priemonė. Todėl ji palankiai vertina tai, kad šios priemonės plačiau naudojamos siekiant bendrai remti ryžtingus ir plataus užmojo ES veiksmus, kai aktualu ir įmanoma, įtraukiant į sąrašą naujus subjektus, taip atsižvelgiant į grėsmės raidą ir reaguojant į naujų teroristinių subjektų atsiradimą.

ES ribojamųjų priemonių atitiktis tarptautinei teisei, visų pirma tarptautinei humanitarinei teisei, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, tinkamam procesui ir teisinės valstybės principui yra ES sankcijų politikos patikimumo ir veiksmingumo pagrindas. Atsižvelgdama į tai, Taryba primena, kad ribojamosios priemonės yra tikslinės, kruopščiai suderintos ir proporcingos tikslams, kurių jomis siekiama. Ji pripažįsta, kad sankcijų vaidmuo turi būti prevencinis, ir išipareigoja reguliariai peržiūredama ir atitinkamai atnaujindama sąrašus visapusiškai atsižvelgti į kintančias aplinkybes ir į sąrašą įtrauktų subjektų bei asmenų keliamą realiąją grėsmę. Šiuo atžvilgiu Taryba ir toliau palankiai vertina visas priemones, kurių imtasi šia kryptimi, įskaitant svarų JT ombudsmeno biuro indėlį – jis nuo pat įsteigimo užtikrino „Da'esh“ ir „Al-Qaida“ taikomo JT sankcijų režimo teisingumą ir skaidrumą.

Taryba pabrėžia bendrą naudą, gaunamą koordinuojant įtraukimą į sankcijų sąrašą su kitais tarptautiniais subjektais, įskaitant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą ir trečiąsias šalis. Be to, ji skatina tolesnį dialogą ir didesnes pastangas siekiant užtikrinti, kad būtų gerai suprantami konkretūs ES teisiniai ir procedūriniai reikalavimai ir kad kovos su terorizmu sankcijomis nebūtų naudojamosi politiniais tikslais.

Išvadų įgyvendinimas ir tolesni veiksmai

27. Taryba išreiškia tvirtą paramą didesnei ES veiksmų kovojant su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu vidaus ir išorės aspektų sąveikai. Ji taip pat ragina visas ES institucijas ir valstybes nares kartu prisidėti prie pirmiau nurodytų prioritetų bei tikslų įgyvendinimo. Į šias politikos gaires visų pirma reikėtų atsižvelgti apibrėžiant būsimą finansinį įsipareigojimą šalims partnerėms ir tarptautinėms organizacijoms. Šiuo tikslu ir laikydamosi Saugumo ir gynybos strateginiame kelrodyje nustatyto tikslo, Taryba palankiai vertina tai, kad pradama ES priemonių ir programų, kuriomis prisidedama prie partnerių kovos su terorizmu pajėgumų stiprinimo, peržiūra, siekiant padidinti jų veiksmingumą; peržiūra turi būti užbaigta ne vėliau kaip 2023 m. pradžioje.
  28. Taryba mano, kad būtina reguliariai peržiūrėti šias išvadas, siekiant užtikrinti, kad politiniai ir strateginiai sumetimai, kuriais grindžiami ES išorės veiksmai kovojant su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu, atitiktų realiąją grėsmę.
-

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas ⁽¹⁾

2022 m. birželio 29 d.

(2022/C 248/05)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas		
USD	JAV doleris	1,0517	CAD	Kanados doleris	1,3513
JPY	Japonijos jena	143,53	HKD	Honkongo doleris	8,2532
DKK	Danijos krona	7,4392	NZD	Naujosios Zelandijos doleris	1,6871
GBP	Svaras sterlingas	0,86461	SGD	Singapūro doleris	1,4607
SEK	Švedijos krona	10,6848	KRW	Pietų Korėjos vonas	1 364,02
CHF	Šveicarijos frankas	1,0005	ZAR	Pietų Afrikos randas	16,9295
ISK	Islandijos krona	139,90	CNY	Kinijos ženminbi juanis	7,0382
NOK	Norvegijos krona	10,3065	HRK	Kroatijos kuna	7,5285
BGN	Bulgarijos levas	1,9558	IDR	Indonezijos rupija	15 612,61
CZK	Čekijos krona	24,739	MYR	Malaizijos ringitas	4,6272
HUF	Vengrijos forintas	394,28	PHP	Filipinų pesas	57,773
PLN	Lenkijos zlotas	4,6869	RUB	Rusijos rublis	
RON	Rumunijos lėja	4,9419	THB	Tailando batas	36,925
TRY	Turkijos lira	17,4998	BRL	Brazilijos realas	5,5163
AUD	Australijos doleris	1,5256	MXN	Meksikos pesas	21,1375
			INR	Indijos rupija	83,0370

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

Komisijos pranešimas, teikiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 16 straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka

Su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų dėl reguliariojo oro susisiekimo paslaugų teikimo pakeitimas

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 248/06)

Valstybė narė	Prancūzija
Maršrutas	Orijakas–Paryžius (Orli)
Pirmoji su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų įsigaliojimo diena	2011 m. birželio 1 d.
Pakeitimų įsigaliojimo diena	2023 m. birželio 1 d.
Adresas, kuriuo galima gauti su viešąja paslauga susijusio įsipareigojimo tekstą ir visą atitinkamą su tuo įsipareigojimu susijusių informaciją ir (arba) dokumentus	2022 m. birželio 1 d. nutarimas, kuriuo keičiami su viešąja paslauga susiję įsipareigojimai, nustatyti reguliariojo oro susisiekimo tarp Orijako ir Paryžiaus (Orli) paslaugoms. NOR numeris: TREA2215683A http://www.legifrance.gouv.fr/initRechTexte.do Daugiau informacijos Direction Générale de l'Aviation Civile DTA/SDS1 50 rue Henry Farman 75720 Paris Cedex 15 PRANCŪZIJA Tel. +33 158094321

**Komisijos pranešimas, teikiamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB)
Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 16 straipsnio 4
dalį**

Pareigos teikti viešąsias reguliariojo oro susisiekimo paslaugas teksto keitimas

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 248/07)

Valstybė narė	Prancūzija
Maršrutas	Limožas (Belgardas)–Paryžius (Orli)
Pradinė pareigos teikti viešąsias paslaugas įsigaliojimo diena	2004 m. rugpjūčio 4 d.
Pakeitimų įsigaliojimo diena	2023 m. kovo 4 d.
Adresas, kuriuo galima gauti pareigos teikti viešąsias paslaugas tekstą ir visą atitinkamą su ta pareiga susijusią informaciją ir (arba) dokumentus	2022 m. birželio 1 d. Nutarimas, kuriuo keičiama pareiga teikti viešąsias oro susisiekimo tarp Limožo ir Paryžiaus (Orli) paslaugas NOR numeris: TREA2215686A http://www.legifrance.gouv.fr/initRechTexte.do Daugiau informacijos: Direction Générale de l'Aviation Civile DTA/SDS1 50 rue Henry Farman 75720 Paris Cedex 15 PRANCŪZIJA Tel. +33 158094321

V

(Nuomonės)

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU BENDROS PREKYBOS POLITIKOS
ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

Pranešimas apie antidempingo tyrimo dėl importuojamų Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atsparių tempimui poliesterių siūlų, pagamintų bendrovės „Zhejiang Hailide New Material Co. Ltd“, inicijavimą ir apie antidempingo priemonių, taikomų importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams, peržiūros inicijavimą

(2022/C 248/08)

Europos Komisija (toliau – Komisija) gavo skundą, pateiktą pagal 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽¹⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas) 5 straipsnį, kuriame teigiama, kad Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atsparūs tempimui poliesterio siūlai, kuriuos gamina bendrovė „Zhejiang Hailide New Material Co. Ltd“ (toliau – susijęs eksportuojantis gamintojas), yra importuojami dempingo kaina ir dėl to daroma materialinė žala Sąjungos pramonei arba prie jos prisidedama ⁽²⁾.

1. Skundas

Skundą 2022 m. gegužės 16 d. pateikė Europos sintetinių pluoštų asociacija (toliau – CIRFS arba skundo pateikėjas). Skundas pateiktas labai atsparių tempimui poliesterio siūlų Sąjungos pramonės vardu, kaip nurodyta pagrindinio reglamento 5 straipsnio 4 dalyje.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje pateikiama nekonfidenciali skundo versija ir Sąjungos gamintojų skundo rėmimo lygio analizė. Šio pranešimo 6.6 skirsnyje pateikiama informacija apie suinteresuotųjų šalių galimybę susipažinti su byla.

2. Tiriamasis produktas

Šiame tyrime nagrinėjamas produktas – labai atsparūs tempimui poliesterių siūlai, neskirti mažmeninei prekybai, įskaitant mažesnio nei 67 decitekso ilginio tankio vienagijus siūlus (išskyrus siuvimo siūlus ir „Z“ pavidalu susuktus antrinius arba daugiasukius siūlus, skirtus siuvimo siūlų gamybai, parengtus dažyti ir galutinai apdoroti, laisvai suvyniotus ant plastikinės perforuotos ritės) (toliau – tiriamasis produktas).

Visos suinteresuotosios šalys, norinčios pateikti informacijos apie produkto apibrėžtą sritį, privalo tai padaryti per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos ⁽³⁾.

⁽¹⁾ OL L 176, 2016 6 30, p. 21.

⁽²⁾ Bendras terminas „žala“, kaip nustatyta pagrindinio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje, reiškia materialinę žalą pramonei, materialinės žalos pramonei grėsmę arba materialines kliūtis pramonei kurtis.

⁽³⁾ Nuorodos į šio pranešimo paskelbimą yra nuorodos į jo paskelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Galiojančios priemonės

Šiuo metu galiojančios priemonės – galutiniai antidempingo muitai, nustatyti 2017 m. vasario 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/325 ⁽⁴⁾ su pakeitimais, padarytais 2017 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1159 ⁽⁵⁾. Šiuo metu vykdoma šių priemonių galiojimo termino peržiūra ⁽⁶⁾.

4. Įtarimas dėl dempingo

Kaip įtariama, dempingo kaina importuojamas produktas yra Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – nagrinėjamoji šalis) kilmės tiriamasis produktas, kurio KN kodas šiuo metu yra ex 5402 20 00 (TARIC kodas 5402 2000 10). KN ir TARIC kodai pateikiami tik kaip informacija, nedarant poveikio paskesniai tarifiniam klasifikavimui. Šio tyrimo aprėptis priklauso nuo 2 skirsnyje pateiktos tiriamojo produkto apibrėžties.

Skundo pateikėjas teigė, kad netikslinga taikyti Kinijos Liaudies Respublikos vidaus rinkos kainų ir sąnaudų, nes būta didelių išskrypimų pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą.

Įtarimams dėl didelių išskrypimų pagrįsti skundo pateikėjas rėmėsi 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos tarnybų parengtos šalies ataskaitos, kurioje aprašytos konkrečios aplinkybės nagrinėjamosios šalies rinkoje, informacija ⁽⁷⁾. Visų pirma skundo pateikėjas teigė, kad tiriamojo produkto gamybai ir pardavimui veikiausiai poveikį daro išskrypimai, susiję su valstybės dalyvavimu apskritai ir konkrečiai – chemijos sektoriuje, taip pat išskrypimai, nurodyti skirsnyje dėl žaliavų (naudojamų labai atspariems tempimui poliesterių siūlams gaminti, t. y. grynintos tereftalio rūgšties ir monoetilenglikolio) ir išskrypimai, apibūdinanti skyriuose dėl bendrųjų išskrypimų energijos ir darbo jėgos srityse.

Dėl to, atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, įtarimas dėl dempingo yra grindžiamas apskaičiuotos normaliosios vertės, pagrįstos gamybos ir pardavimo sąnaudomis, kurios rodo neiškraipytas kainas ar lyginamuosius dydžius, palyginimu su tiriamojo produkto pardavimo eksportui į Sąjungą kaina (gamintojo kaina EXW sąlygomis).

Remiantis šiuo palyginimu apskaičiuotas dempingo skirtumas yra reikšmingas susijusiam eksportuojančiam gamintojui.

Atsižvelgdama į turimą informaciją Komisija mano, kad pagal pagrindinio reglamento 5 straipsnio 9 dalį yra pakankamai įrodymų tyrimo inicijavimui pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį pagrįsti, o iš tų įrodymų galima matyti, kad dėl didelių išskrypimų, kurie daro poveikį kainoms ir sąnaudoms, nėra tikslinga naudoti nagrinėjamosios šalies vidaus rinkos kainų ir sąnaudų.

Šalies ataskaita pateikta suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽⁸⁾.

5. Įtarimas dėl žalos ir priežastinis ryšys

Skundo pateikėjas pateikė įrodymų, kad susijusio eksportuojančio gamintojo pagaminto tiriamojo produkto importas apskritai padidėjo absoliučiaisiais skaičiais ir pagal rinkos dalį.

Iš skundo pateikėjo pateiktų įrodymų matyti, kad tiriamojo importuojamo produkto, kurį gamina susijęs eksportuojantis gamintojas, kiekis ir kainos, be kitų padarinių, padarė neigiamą poveikį Sąjungos pramonės parduotam kiekiui ir kainų lygiui, todėl darė didelę neigiamą įtaką Sąjungos pramonės finansinei padėčiai, ypač pelningumo lygiui.

6. Procedūra

Informavusi valstybes nares ir nustačiusi, kad skundą pateikė Sąjungos pramonė ar kad skundas buvo pateiktas jos vardu ir kad yra pakankamai įrodymų, pagrindžiančių tyrimo inicijavimą, Komisija inicijuoja tyrimą pagal pagrindinio reglamento 5 straipsnį.

⁽⁴⁾ OL L 49, 2017 2 25, p. 6.

⁽⁵⁾ OL L 167, 2017 6 30, p. 31.

⁽⁶⁾ OL C 87, 2022 2 23, p. 2.

⁽⁷⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl didelių Kinijos Liaudies Respublikos ekonomikos išskrypimų prekybos apsaugos tyrimu tikslais, 2017 12 20, SWD(2017) 483 final/2, paskelbta https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf.

⁽⁸⁾ Šalies ataskaitoje cituojamus dokumentus taip pat galima gauti pateikus tinkamai pagrįstą prašymą.

Tyrimas apima tik susijusį eksportuojantį gamintoją ir su juo susijusias bendroves. Susijusiam eksportuojančiam gamintojui taikoma nulinė antidempingo maito norma, nustatyta atlikus tyrimą, po kurio buvo nustatytos antidempingo priemonės importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams⁽⁹⁾. Taigi šis eksportuojantis gamintojas į to tyrimo, įskaitant visas vėlesnes jo peržiūras, taikymo sritį įtrauktas nebuvo. Kitam eksportuojančiam gamintojui – „Hangzhou Zhanhong Chemical Fiber Co., Ltd“ – taip pat taikoma nulinė antidempingo maito norma, nustatyta atlikus tyrimą, po kurio buvo nustatytos minėtos antidempingo priemonės. Tačiau panašu, kad šis eksportuojantis gamintojas nebeegzistuoja. Jei Komisija gautų priešingų įrodymų, „Hangzhou Zhanhong Chemical Fiber Co., Ltd“ būtų įtraukta į dabartinį tyrimą.

Atliekant tyrimą bus nustatyta, ar nagrinėjamosios šalies kilmės tiriamasis produktas, kurį gamina susijęs eksportuojantis gamintojas, yra importuojamas dempingo kaina ir ar šis importas dempingo kaina padarė žalą Sąjungos pramonei arba prie jos prisidėjo.

Jei tyrimo išvados tai patvirtins, bus tiriama, ar priemonių nustatymas neprieštarautų Sąjungos interesams pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnį.

Komisija taip pat atkreipia šalių dėmesį į paskelbtą pranešimą⁽¹⁰⁾ dėl COVID-19 protrūkio padarinių antidempingo ir antisubsidijų tyrimams, kuris gali būti taikomas šiam tyrimui.

6.1. *Tiriamasis laikotarpis ir nagrinėjamas laikotarpis*

Atliekant dempingo ir žalą tyrimą bus nagrinėjamas 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d. laikotarpis (toliau – tiriamasis laikotarpis). Tiriant žalai įvertinti svarbias tendencijas bus nagrinėjamas laikotarpis nuo 2018 m. sausio 1 d. iki tiriamojo laikotarpio pabaigos (toliau – nagrinėjamas laikotarpis).

6.2. *Pastabos dėl skundo ir tyrimo inicijavimo*

Visos suinteresuotosios šalys, norinčios pateikti pastabų dėl skundo (įskaitant klausimus, susijusius su žala ir priežastiniu ryšiu) arba aspektų, susijusių su tyrimo inicijavimu (įskaitant skundo rėmimo lygį), privalo tai padaryti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Prašymai išklausti dėl tyrimo inicijavimo turi būti pateikti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

6.3. *Dempingo nustatymo procedūra*

Komisijos tyrime kviečiamas dalyvauti susijęs eksportuojantis gamintojas⁽¹¹⁾.

6.3.1. *Eksportuojančių gamintojų tyrimas*

Kad gautų informacijos, kurią mano esant reikalingą tyrimui, Komisija susijusiam eksportuojančiam gamintojui ir Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijoms nusiųs klausimynus.

Eksportuojantis gamintojas turi užpildyti klausimyną per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Eksportuojantiems gamintojams skirto pirmiau nurodyto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2613>

⁽⁹⁾ 2010 m. lapkričio 29 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1105/2010, kuriuo nustatomas galutinis antidempingo maitas ir laikinojo maito, nustatyto importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams, galutinis surinkimas ir baigiamas tyrimas dėl importuojamų Korėjos Respublikos ir Taivano kilmės labai atsparių tempimui poliesterių siūlų (OL L 315, 2010 12 1, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Pranešimas dėl COVID-19 protrūkio poveikio antidempingo ir antisubsidijų tyrimams (OL C 86, 2020 3 16, p. 6).

⁽¹¹⁾ Eksportuojantis gamintojas – bet kuri nagrinėjamosios šalies bendrovė, gaminanti ir į Sąjungos rinką tiesiogiai ar per trečiąją šalį eksportuojanti tiriamąjį produktą, taip pat ir visos su ja susijusios bendrovės, dalyvaujančios gaminant, vidaus rinkoje parduodant ar eksportuojant tiriamąjį produktą.

6.3.2. Nagrinėjama šaliai taikoma papildoma procedūra dėl didelių iškraipymų

Atsižvelgiant į šio pranešimo nuostatas, visos suinteresuotosios šalys raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus dėl pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies taikymo. Jei nenurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Visų pirma Komisija ragina visas suinteresuotąsias šalis pateikti savo nuomonę dėl skunde nurodytų išteklių ir Suderintos sistemos (SS) kodų, pasiūlyti tinkamą (-as) tipišką (-as) šalį (-is) ir nurodyti tų šalių tiriamojo produkto gamintojų tapatybę. Šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Pagal 2 straipsnio 6a dalies e punktą Komisija netrukus po inicijavimo, pridėdama pastabą prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos, praneš tyrimo šalims apie susijusius šaltinius, įskaitant, kai tinkama, tinkamos tipiškos trečiosios šalies pasirinkimą, kuriuos ji ketina naudoti normaliajai vertei nustatyti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį. Remiantis 2 straipsnio 6a dalies e punktu, tyrimo šalims bus suteiktas 10 dienų laikotarpis pastaboms teikti.

Siekdama galutinai parinkti tinkamą tipišką trečiąją šalį, Komisija nagrinės, ar tų trečiųjų šalių ekonominės plėtros lygis yra panašus į nagrinėjamosios šalies, ar tose trečiosiose šalyse yra gaminamas ir parduodamas tiriamasis produktas ir ar yra naudotinių susijusių duomenų. Jei yra daugiau kaip viena tipiška trečioji šalis, prireikus pirmenybė bus teikiama toms šalims, kuriose užtikrinamas tinkamas socialinės ir aplinkos apsaugos lygis. Remiantis Komisijos turima informacija galima tinkama tipiška trečioji šalis yra Turkija.

Atlikdama šį tyrimą Komisija ragina susijusį eksportuojantį gamintoją per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos pateikti informaciją apie tiriamajam produktui gaminti naudotas medžiagas (žaliavines ir perdirbtas) ir energiją. Ši informacija turi būti teikiama per TRON.tdi adresu https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/AD690_INFO_ON_IN_PUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM Informacija apie prisijungimą prie TRON pateikiama 6.6 ir 6.8 skirsniuose.

Be to, bet kokia faktinė informacija apie sąnaudas ir kainas pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą turi būti pateikta per 65 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Tokia faktinė informacija turėtų būti gaunama tik iš viešai prieinamų šaltinių.

6.3.3. Nesusijusių importuotojų tyrimas ⁽¹²⁾ ⁽¹³⁾

Šiame tyrime kviečiami dalyvauti tiriamąjį produktą iš Kinijos Liaudies Respublikos į Sąjungą importuojantys nesusiję importuotojai.

Atsižvelgdama į tai, kad gali būti daug su šiuo tyrimu susijusių nesusijusių importuotojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų nesusijusių importuotojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

⁽¹²⁾ Šis skirsnis skirtas tik su eksportuojančiais gamintojais nesusijusiems importuotojams. Su eksportuojančiais gamintojais susiję importuotojai turi užpildyti šiems eksportuojantiems gamintojams skirto klausimyno I priedą. Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomas išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balsu teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

⁽¹³⁾ Nesusijusių importuotojų pateikti duomenys taip pat gali būti naudojami dėl kitų šio tyrimo aspektų, ne vien dempingui nustatyti.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visi nesusiję importuotojai arba jų vardu veikiantys atstovai prašomi per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos Komisijai pateikti šio pranešimo priede prašomą informaciją apie savo bendrovę (-es).

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą nesusijusių importuotojų atrankai, Komisija taip pat gali kreiptis į visas žinomas importuotojų asociacijas.

Jei atranka būtina, importuotojai gali būti atrenkami remiantis didžiausia tipiška tiriamojo produkto pardavimo Sąjungoje apimtimi, kurią galima pagrįstai iširti per turimą laiką.

Gavusi atrankai reikalingą informaciją, Komisija praneš susijusioms šalims savo sprendimą dėl atrinktų importuotojų. Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos taip pat pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą tyrimui, Komisija atrinktiems nesusijusiems importuotojams pateiks klausimynus. Jei nenurodyta kitaip, tos šalys užpildytą klausimyną privalo pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinktų bendrovių dienos.

Importuotojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2613>

6.4. *Žalos nustatymo ir Sąjungos gamintojų tyrimo procedūra*

Nustatant žalą remiamasi tiesioginiais įrodymais ir objektyviai vertinama importo dempingo kaina apimtis, jo įtaka kainoms Sąjungos rinkoje ir poveikis Sąjungos pramonei. Siekiant nustatyti, ar Sąjungos pramonei padaryta žala, Komisijos tyrime kviečiami dalyvauti Sąjungos tiriamojo produkto gamintojai.

Atsižvelgdama į tai, kad yra daug susijusių Sąjungos gamintojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija nusprendė sumažinti tirtinų Sąjungos gamintojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

Komisija preliminariai atrinko tam tikrus Sąjungos gamintojus. Išsamesnės informacijos pateikta suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje. Suinteresuotosios šalys raginamos teikti pastabas dėl preliminariai atrinktų bendrovių. Be to, kiti Sąjungos gamintojai ar jų vardu veikiantys atstovai, manantys, kad yra priežasčių, dėl kurių jie turėtų būti atrinkti, turi susisiekti su Komisija per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Jei nenurodyta kitaip, visos pastabos dėl preliminariai atrinktų bendrovių turi būti gautos per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Apie galiausiai atrinktas bendroves Komisija praneš visiems žinomiems Sąjungos gamintojams ir (arba) Sąjungos gamintojų asociacijoms.

Jei nenurodyta kitaip, atrinkti Sąjungos gamintojai užpildytą klausimyną turės pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl jų atrinkimo dienos.

Sąjungos gamintojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2613>

6.5. *Sąjungos interesų vertinimo procedūra*

Nustačius, kad vykdomas dempingas ir dėl to padaryta žala, pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnį bus sprendžiama, ar antidempingo priemonių priėmimas neprieštarautų Sąjungos interesams. Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacija raginami teikti Komisijai informaciją apie tai, ar priemonių nustatymas neprieštarautų Sąjungos interesams. Kad galėtų dalyvauti tyrime, vartotojams atstovaujanti organizacija turi įrodyti, kad jų veikla ir tiriamasis produktas yra objektyviai susiję.

Jei nenurodyta kitaip, su Sąjungos interesų vertinimu susijusi informacija turi būti pateikta per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Šią informaciją galima teikti laisva forma arba pildant Komisijos parengtą klausimyną. Klausimynų, įskaitant tiriamojo produkto naudotojams skirtą klausimyną, kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2613>. Į informaciją, pateiktą pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnį, bus atsižvelgta tik tuomet, jei pateikiant ji bus pagrįsta faktiniais įrodymais.

6.6. **Suinteresuotosios šalys**

Kad galėtų dalyvauti tyrime, suinteresuotosios šalys, kaip antai eksportuojantys gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacija, turi įrodyti, kad jų veikla ir tiriamasis produktas yra objektyviai susiję.

Eksportuojantys gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir atstovaujanti asociacija, kurie pateikė informaciją pagal 6.3.1, 6.3.3, 6.4 ir 6.5 skirsniuose aprašytas procedūras, bus laikomi suinteresuotosiomis šalimis, jei jų veikla ir tiriamasis produktas yra objektyviai susiję.

Kitos šalys galės dalyvauti tyrime kaip suinteresuotosios šalys tik nuo to momento, kai apie save praneš, ir su sąlyga, kad jų veikla ir tiriamasis produktas yra objektyviai susiję. Subjekto laikymas suinteresuotąja šalimi nedaro poveikio pagrindinio reglamento 18 straipsnio taikymui.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti su byla galima per TRON.tdi adresu <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Kad gautumėte prieigą, laikykitės tame puslapyje pateiktų nurodymų ⁽¹⁴⁾..

6.7. **Galimybė būti išklausytiems Komisijos tyrimo tarnybų**

Visos suinteresuotosios šalys gali prašyti būti išklausytos Komisijos tyrimo tarnybų.

Visi prašymai išklausyti turi būti pateikiami raštu, o juose turi būti nurodytos prašymo priežastys ir santrauka klausimų, kuriuos suinteresuotoji šalis nori aptarti per klausymą. Per klausymą bus nagrinėjami tik suinteresuotųjų šalių iš anksto raštu pateikti klausimai.

Klausymų tvarkaraštis:

- kad klausymas galėtų vykti iki laikinųjų priemonių nustatymo termino, prašymas turėtų būti pateiktas per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Klausymas paprastai surengiamas per 60 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos;
- pasibaigus negalutinių išvadų etapui prašymas turėtų būti pateiktas per 5 dienas nuo negalutinių išvadų atskleidimo arba informacinio dokumento pateikimo dienos. Klausymas paprastai surengiamas per 15 dienų nuo pranešimo apie atskleidimą dienos arba informacinio dokumento pateikimo dienos;
- galutinių išvadų etape prašymas turėtų būti pateiktas per 3 dienas nuo galutinio faktų atskleidimo. Klausymas paprastai surengiamas per laikotarpį, skirtą pastaboms dėl galutinio faktų atskleidimo pateikti. Papildomo galutinio faktų atskleidimo atveju prašymas turėtų būti pateikiamas, kai tik gaunamas papildomo galutinio faktų atskleidimo dokumentas. Klausymas paprastai surengiamas per pastaboms dėl atskleistų faktų pateikti skirtą terminą.

Nurodytu tvarkaraščiu nedaromas poveikis Komisijos tarnybų teisei tinkamai pagrįstais atvejais leisti rengti klausymus ne pagal tvarkaraštį ir Komisijos teisei tinkamai pagrįstais atvejais atsisakyti rengti klausymą. Jeigu Komisijos tarnybos atmes prašymą išklausyti, atitinkamai šaliai bus pranešta apie tokio atsisakymo priežastis.

Iš principo per klausymus į bylą iki tol neįtraukta faktinė informacija nepristatoma. Vis dėlto, siekiant užtikrinti gerą administravimą ir sudaryti sąlygas Komisijos tarnyboms atlikti tyrimą, suinteresuotosios šalys gali būti paprašytos po klausymo pateikti naujos faktinės informacijos.

⁽¹⁴⁾ Jei kiltų techninių problemų, kreipkitės į Prekybos pagalbos centrą e. paštu trade-service-desk@ec.europa.eu arba telefonu +32 22979797.

6.8. Rašytinės informacijos teikimo, užpildytų klausimynų siuntimo ir susirašinėjimo tvarka

Prekybos apsaugos tyrimams atlikti Komisijai pateikiama informacija neturi būti saugoma autorių teisių. Prieš pateikdamos Komisijai informaciją ir (arba) duomenis, kurių autorių teisės priklauso trečiajai šaliai, suinteresuotosios šalys turi paprašyti autorių teisių subjekto specialaus leidimo, kuriuo būtų aiškiai leidžiama Komisijai: a) naudoti informaciją ir duomenis atliekant šį prekybos apsaugos tyrimą ir b) pateikti informaciją ir (arba) duomenis šio tyrimo suinteresuotosioms šalims taip, kad jos galėtų pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

Visa rašytinė informacija, įskaitant šiame pranešime prašomą informaciją, užpildytus klausimynus ir suinteresuotųjų šalių susirašinėjimą, kurią prašoma laikyti konfidencialia, ženklinama grifu „Neskelbtina“⁽¹⁵⁾. Šiam tyrimui informaciją teikiančių šalių prašoma nurodyti priežastis, dėl kurių prašoma informaciją laikyti konfidencialia.

Šalys, teikiančios neskelbtiną informaciją, pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnio 2 dalį privalo kartu pateikti nekonfidencialią tokios informacijos santrauką, paženklintą grifu „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“. Santrauka turėtų būti pakankamai išsami, kad būtų galima tinkamai suprasti konfidencialios informacijos esmę.

Jei konfidencialią informaciją teikianti šalis nenurodo tinkamos prašymo laikyti informaciją konfidencialia priežasties arba nepateikia reikiamos formos ir kokybės nekonfidencialios tokios informacijos santraukos, Komisija į tokią informaciją gali neatsižvelgti, nebent remiantis atitinkamais šaltiniais įrodoma, kad ši informacija yra teisinga.

Visą informaciją ir prašymus, įskaitant prašymus įregistruoti kaip suinteresuotąsias šalis, skenuotus įgaliojimus ir sertifikatus, suinteresuotosios šalys raginamos teikti per TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Naudodamos TRON.tdi arba e. paštu suinteresuotosios šalys sutinka su elektroninio informacijos teikimo taisyklėmis, nustatytomis dokumente „Susirašinėjimas su Europos Komisija nagrinėjant prekybos apsaugos bylas“, paskelbtame Prekybos GD svetainėje http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Suinteresuotosios šalys turi nurodyti savo pavadinimą, adresą, telefono numerį ir galiojantį e. pašto adresą, be to, jos turėtų užtikrinti, jog nurodytas e. pašto adresas būtų oficialios darbinės dėžutės, kuri kasdien tikrinama. Kai bus pateikti kontaktiniai duomenys, Komisija bendraus su suinteresuotosiomis šalimis tik per TRON.tdi arba e. paštu, nebent šios aiškiai nurodytų pageidaujančios visus dokumentus iš Komisijos gauti kitomis ryšio priemonėmis arba dokumentus dėl jų pobūdžio tektų siųsti registruotu paštu. Išsamesnių taisyklių ir informacijos dėl susirašinėjimo su Komisija, įskaitant informacijos teikimo per TRON.tdi ir e. paštu principus, suinteresuotosios šalys gali rasti minėtose susirašinėjimo su suinteresuotosiomis šalimis gairėse.

Komisijos adresas susirašinėjimui:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

E. paštas: TRADE-AD690-HTYP-DUMPING@ec.europa.eu

TRADE-AD690-HTYP-INJURY@ec.europa.eu

7. Tyrimo tvarkaraštis

Laikantis pagrindinio reglamento 6 straipsnio 9 dalies, tyrimas paprastai baigiamas per 13 mėnesių ir ne vėliau kaip per 14 mėnesių nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 1 dalį laikinosios priemonės paprastai gali būti nustatytos ne vėliau kaip per 7 mėnesius, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 8 mėnesius nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

⁽¹⁵⁾ Neskelbtinas dokumentas yra dokumentas, laikomas konfidencialiu pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį ir PPO susitarimo dėl GATT 1994 VI straipsnio įgyvendinimo (Antidempingo susitarimo) 6 straipsnį. Toks dokumentas taip pat saugomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 (OL L 145, 2001 5 31, p. 43) 4 straipsnį.

Pagal pagrindinio reglamento 19a straipsnį Komisija pateiks informaciją apie numatomą laikinųjų muitų nustatymą likus 4 savaitėms iki laikinųjų priemonių nustatymo. Suinteresuotosios šalys galės per 3 darbo dienas raštu pateikti pastabų dėl skaičiavimų tikslumo.

Tais atvejais, kai Komisija ketina ne nustatyti laikinuosius muitus, bet tęsti tyrimą, suinteresuotosioms šalims informaciniu dokumentu bus pranešta apie muitų netaikymą likus 4 savaitėms iki pagrindinio reglamento 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino pabaigos.

Jei nenurodyta kitaip, suinteresuotosios šalys per 15 dienų galės raštu pateikti pastabų dėl negalutinių išvadų arba informacinio dokumento ir per 10 dienų – dėl galutinių išvadų. Kai tinkama, papildomo galutinio faktų atskleidimo dokumente bus nurodytas terminas, per kurį suinteresuotosios šalys gali raštu teikti pastabas.

8. Priemonių peržiūra

Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams, kurių KN kodas šiuo metu yra 5402 20 00 (TARIC kodas 5402 2000 10), galutinis antidempingo muftas nustatytas Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1105/2010. „Zhejiang Hailide New Material Co. Ltd“ nustatyta mufto *ad valorem* norma buvo 0 %.

Atsižvelgiant į PPO apeliacinio komiteto ataskaitą dėl Meksikos taikomų priemonių jautienai ir ryžiams⁽¹⁶⁾, netikslinga „Zhejiang Hailide New Material Co. Ltd“ toliau taikyti priemones, nustatytas Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1105/2010, todėl Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1105/2010 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas. Todėl turėtų būti pradėta Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1105/2010 peržiūra, siekiant padaryti pakeitimus, būtinus atsižvelgiant į apeliacinio komiteto ataskaitą dėl Meksikos taikomų priemonių jautienai ir ryžiams.

Todėl Komisija, remdamasi Reglamentas (ES) Nr. 2015/476 2 straipsnio 3 dalimi, pradeda Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1105/2010 peržiūrą.

9. Informacijos pateikimas

Paprastai suinteresuotosios šalys informaciją gali pateikti tik laikydamosi šio pranešimo 5 ir 6 skirsniuose nustatytą tvarkaraščiu. Teikiant bet kokią kitą į tuos skirsnius neįtrauktą informaciją, turėtų būti laikomasi šio tvarkaraščio:

- Jei nenurodyta kitaip, visa informacija negalutinių išvadų etapu turėtų būti pateikta per 70 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.
- Jei nenurodyta kitaip, negalutinių išvadų etapu suinteresuotosios šalys neturėtų teikti naujos faktinės informacijos pasibaigus pastabų dėl atskleistų negalutinių išvadų arba informacinio dokumento pateikimo terminui. Pasibaigus šiam terminui suinteresuotosios šalys naują faktinę informaciją gali teikti, tik jei jos gali įrodyti, kad tokia nauja faktinė informacija būtina kitų suinteresuotųjų šalių pateiktiems faktiniams teiginiams paneigti, ir jei tokią naują faktinę informaciją galima patikrinti per tyrimui laiku baigtą likusį laiką;
- kad tyrimas būtų baigtas iki privalomų terminų, Komisija nepriims informacijos iš suinteresuotųjų šalių praėjus pastabų dėl galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui arba, jei taikytina, praėjus pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui.

10. Galimybė teikti pastabas dėl kitų šalių pateiktos informacijos

Siekiant užtikrinti teises į gynybą, suinteresuotosioms šalims turėtų būti suteikta galimybė teikti pastabas dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos. Suinteresuotosios šalys gali teikti pastabas dėl klausimų, iškeltų kitų suinteresuotųjų šalių pateiktoje informacijoje, bet negali kelti naujų klausimų.

Tokios pastabos turėtų būti teikiamos laikantis šio tvarkaraščio:

- Jei nenurodyta kitaip, visos pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių iki laikinųjų priemonių nustatymo termino pateiktos informacijos turėtų būti pateiktos ne vėliau kaip 75 dieną nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

⁽¹⁶⁾ 2005 m. lapkričio 29 d. apeliacinio komiteto ataskaita dėl Meksikos taikomų galutinių antidempingo priemonių jautienai ir ryžiams, dok. Nr. WT/DS295/AB/R.

- Jei nenurodyta kitaip, pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su atskleistomis negalutinėmis išvadomis arba pateiktu informaciniu dokumentu, turėtų būti pateiktos per 7 dienas nuo pastabų dėl negalutinių išvadų arba informacinio dokumento pateikimo termino.
- Jei nenurodyta kitaip, pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su galutiniu faktų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 3 dienas nuo pastabų dėl galutinio faktų atskleidimo pateikimo termino. Jei nenurodyta kitaip, papildomo galutinio faktų atskleidimo atveju pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su papildomu galutiniu faktų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 1 dieną nuo pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo termino.

Nurodytu tvarkaraščiu nedaromas poveikis Komisijos teisei tinkamai pagrįstais atvejais prašyti suinteresuotųjų šalių pateikti papildomos informacijos.

11. Šiame pranešime nustatytų terminų pratęsimas

Prašyti pratęsti šiame pranešime nurodytus terminus reikėtų tik išimtinėmis aplinkybėmis ir jie bus pratęsti, tik jei bus tinkamai pagrįsti nurodžius tinkamą priežastį.

Bet kuriuo atveju terminas klausimyno atsakymams pateikti dažniausiai pratęsiamas daugiausia 3 dienomis ir paprastai ne daugiau kaip 7 dienomis.

Terminas, per kurį turi būti pateikta kita pranešime apie inicijavimą nurodyta informacija, gali būti pratęstas 3 dienomis, nebent įrodoma, kad yra išimtinių aplinkybių.

12. Nebendradarbiavimas

Tais atvejais, kai suinteresuotoji šalis atsisako leisti susipažinti su būtina informacija, jos nepateikia per nustatytą terminą arba akivaizdžiai trukdo tyrimui, pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį išvados (negalutinės arba galutinės, teigiamos arba neigiamos) gali būti daromos remiantis turimais faktais.

Nustačius, kad suinteresuotoji šalis pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją, į ją gali būti neatsižvelgiama ir remiamasi turimais faktais.

Jei suinteresuotoji šalis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja tik iš dalies ir todėl išvados grindžiamos turimais faktais pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį, rezultatas gali būti mažiau palankus suinteresuotajai šaliai nei bendradarbiavimo atveju.

Atsakymo pateikimas ne kompiuterine forma nelaikomas nebendradarbiavimu, jeigu suinteresuotoji šalis įrodo, kad atsakymo pateikimas reikalaujama būdu sudarytų pernelyg didelių sunkumų ar nepagrįstų papildomų išlaidų. Šiuo atveju suinteresuotoji šalis turėtų nedelsdama kreiptis į Komisiją.

13. Bylas nagrinėjantis pareigūnas

Suinteresuotosios šalys gali prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas tikrina prašymus susipažinti su byla, ginčus dėl dokumentų konfidencialumo, prašymus pratęsti terminą ir visus kitus prašymus, susijusius su suinteresuotųjų šalių ir trečiųjų šalių teisėmis į gynybą, kurių gali būti pateikta tyrimo metu.

Bylas nagrinėjantis pareigūnas gali surengti klausymus ir veikti kaip suinteresuotosios (-ųjų) šalies (-ių) ir Komisijos tarnybų tarpininkas, kad būtų visapusiškai užtikrintos suinteresuotųjų šalių teisės į gynybą. Prašymai išklausti dalyvaujant bylas nagrinėjančiam pareigūnui turėtų būti teikiami raštu, o juose nurodomos prašymo priežastys. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų priežastis. Šie klausymai turėtų vykti tik tuo atveju, jei klausimai per tinkamą laiką nebuvo išspręsti su Komisijos tarnybomis.

Suinteresuotosios šalys raginamos laikytis šio pranešimo 6.7 skirsnyje nustatytų terminų, susijusių ir su bylas nagrinėjančio pareigūno įsitraukimu į bylą, įskaitant klausymus. Visi prašymai turi būti pateikti laiku ir nedelsiant, kad nebūtų trukdoma sklandžiai vykdyti tyrimus. Todėl prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų bylas nagrinėjantis pareigūnas, suinteresuotosios šalys turėtų kuo greičiau, kai tik įvyksta įvykis, dėl kurio toks įsitraukimas yra pagrįstas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų įsitraukti į bylos nagrinėjimą priežastis, iškeltų klausimų pobūdį ir šių klausimų poveikį teisėms į gynybą, tinkamai atsižvelgdamas į poreikį užtikrinti gerą administravimą ir laiku baigti tyrimą.

Daugiau informacijos ir kontaktinius duomenis suinteresuotosios šalys gali rasti bylas nagrinėjančio pareigūno tinklalapiuose Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>

14. Asmens duomenų tvarkymas

Visi per šį tyrimą surinkti asmens duomenys bus naudojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽¹⁷⁾.

Pranešimas apie duomenų apsaugą, kuriuo visi asmenys informuojami apie asmens duomenų tvarkymą vykdant Komisijos prekybos apsaugos veiklą, pateikiamas Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>

—

⁽¹⁷⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PRIEDAS

☐	„Neskelbtina“
☐	„Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ (pažymėti tinkamą langelį)

**ANTIDEMPINGO TYRIMAS DĖL IMPORTUOJAMŲ KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS KILMĖS
LABAI ATSPARIŲ TEMPIMUI POLIESTERIŲ SIŪLŲ**

NESUSIJUSIŲ IMPORTUOTOJŲ ATRANKAI TEIKTINA INFORMACIJA

Šios formos paskirtis – padėti nesusijusiems importuotojams pateikti pranešimo apie inicijavimą 6.3.3 skirsnyje nurodytai atrankai svarbią informaciją.

Formos versijos „Neskelbtina“ ir „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ turėtų būti grąžintos Komisijai, kaip nustatyta pranešime apie inicijavimą.

1. BENDROVĖS PAVADINIMAS IR KONTAKTINIAI DUOMENYS

Pateikite šiuos savo bendrovės duomenis:

Bendrovės pavadinimas	
Adresas	
Asmuo ryšiams	
E. pašto adresas	
Telefonas	

2. APYVARTA IR PARDAVIMO APIMTIS

Nurodykite bendrą bendrovės apyvartą eurais (EUR) bei tiriamojo produkto, kaip apibrėžta pranešime apie inicijavimą, importo į Sąjungą ir perpardavimo Sąjungos rinkoje importavus iš Kinijos Liaudies Respublikos tiriamuoju laikotarpiu vertę eurais (EUR) ir kiekį tonomis.

	Apimtis tonomis	Vertė eurais (EUR)
Bendra jūsų bendrovės apyvarta eurais (EUR)		
Kinijos Liaudies Respublikos kilmės tiriamojo produkto importas		
Tiriamojo produkto (visų šalių kilmės) importas		
Iš Kinijos Liaudies Respublikos importuoto tiriamojo produkto perpardavimas Sąjungos rinkoje		

3. JŪSŲ BENDROVĖS IR SUSIJUSIŲ BENDROVIŲ VEIKLA ⁽¹⁾

Tiksliai aprašykite bendrovės ir visų susijusių bendrovių (išvardykite jas ir nurodykite ryšį su jūsų bendrove), dalyvaujančių gaminant ir (arba) parduodant (eksportui ir (arba) vidaus rinkai) tiriamąjį produktą, veiklą. Prie tokios veiklos gali būti priskiriama (tačiau tuo neapsiribojama) tiriamojo produkto pirkimas, jo gamyba pagal subrangos sutartis arba jo perdirbimas ar prekyba juo.

Bendrovės pavadinimas ir vieta	Veikla	Ryšys

4. KITA INFORMACIJA

Pateikite kitą susijusių informaciją, kurią bendrovė mano esant naudingą Komisijai vykdant bendrovių atranką.

5. PATVIRTINIMAS

Pateikdama nurodytą informaciją bendrovė sutinka, kad gali būti atrenkama. Jei bendrovė bus atrinkta, ji turės užpildyti klausimyną ir leisti apsilankyti jos patalpose, kad būtų patikrinti jos atsakymai. Jeigu bendrovė nurodys nesutinkanti, kad gali būti atrenkama, tai bus laikoma atsisakymu bendradarbiauti atliekant tyrimą. Komisijos išvados dėl nebendradarbiaujančių importuotojų yra grindžiamos turimais faktais, todėl rezultatas bendrovei gali būti mažiau palankus nei bendradarbiavimo atveju.

Igaliotojo pareigūno parašas:

Igaliotojo pareigūno vardas, pavardė ir pareigos:

Data:

_____

⁽¹⁾ Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balso teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

Pranešimas apie ant subsidinių priemonių, taikomų tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plonam kreidiniam popieriui, galiojimo termino peržiūros inicijavimą

(2022/C 248/09)

Paskelbus pranešimą ⁽¹⁾ apie artėjančią tam tikrų ant subsidinių priemonių, galiojančių tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR arba nagrinėjamoji šalis) kilmės plonam kreidiniam popieriui, galiojimo pabaigą, Europos Komisija (toliau – Komisija) gavo prašymą atlikti peržiūrą pagal 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1037 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽²⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas) 18 straipsnį.

1. Prašymas atlikti peržiūrą

Prašymą 2022 m. kovo 31 d. pateikė „Arctic Paper Grycksbo AB“, „Burgo Group SpA“, „Fedrigoni SpA“, „Lecta Group“ ir „Sappi Europe SA“ (toliau – pareiškėjai). Prašymas pateiktas Sąjungos tam tikro plono kreidinio popieriaus pramonės vardu, kaip nurodyta pagrindinio reglamento 10 straipsnio 6 dalyje.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje pateikiama nekonfidenciali prašymo versija ir Sąjungos gamintojų prašymo rėmimo lygio analizė. Šio pranešimo 5.6 skirsnyje pateikiama informacija apie suinteresuotųjų šalių galimybę susipažinti su byla.

2. Peržiūrimasis produktas

Šioje peržiūroje nagrinėjamas produktas – plonas kreidinis popierius – iš vienos ar abiejų pusių dengtas popierius ar kartonas (išskyrus kraftpopierių ar kraftkartonį), lakštais ar ritiniais, kurio gramatūra ne mažesnė nei 70 g/m², bet ne didesnė nei 400 g/m² ir kurio šviesumas daugiau nei 84 (matuojant pagal ISO 2470-1) (toliau – peržiūrimasis produktas).

Peržiūrimasis produktas neapima:

- ruloninėms spaudos mašinoms tinkamų naudoti ritinių. Ruloninėms spaudos mašinoms tinkami naudoti ritiniai – tai ritiniai, kuriuos bandant pagal ISO bandymų standartą ISO 3783:2006 dėl atsparumo išpešiojimui nustatymo (padidinto greičio metodas naudojant IGT tipo prietaisą (elektrinis modelis)) pasiekiamas mažesnis nei 30 N/m jėgos momentas, jeigu matuojama popieriaus skersine kryptimi, ir mažesnis nei 50 N/m jėgos momentas, jeigu matuojama mašinine kryptimi.
- daugiasluoksnio popieriaus ir daugiasluoksnio kartono.

Peržiūrimojo produkto KN kodai šiuo metu yra ex 4810 13 00, ex 4810 14 00, ex 4810 19 00, ex 4810 22 00, ex 4810 29 30, ex 4810 29 80, ex 4810 99 10 ir ex 4810 99 80 (TARIC kodai 4810 13 00 20, 4810 14 00 20, 4810 19 00 20, 4810 22 00 20, 4810 29 30 20, 4810 29 80 20, 4810 99 10 20 ir 4810 99 80 20). Šie KN ir TARIC kodai pateikiami tik kaip informacija, nedarant poveikio galimam jų pakeitimui būsimais tyrimo etapais.

3. Galiojančios priemonės

Šiuo metu galiojančios priemonės – galutiniai ant subsidinių priemonių, nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1187 ⁽³⁾.

4. Peržiūros pagrindas

Prašymas grindžiamas tuo, kad pasibaigus priemonių galiojimui subsidijavimas veikiausiai tęstųsi arba pasikartotų ir Sąjungos pramonei daroma žala veikiausiai pasikartotų.

⁽¹⁾ OL C 398, 2021 10 1, p. 18.

⁽²⁾ OLL 176, 2016 6 30, p. 55.

⁽³⁾ 2017 m. liepos 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1187, kuriuo, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1037 18 straipsnį atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą, tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plonam kreidiniam popieriui nustatomas galutinis kompensacinis muitas (OL L 171, 2017 7 4, p. 134).

4.1. Įtarimas dėl subsidijavimo tęsimosi arba pasikartojimo tikimybės

Pareiškėjai pateikė pakankamai įrodymų, kad nagrinėjamojoje šalyje peržiūrimojo produkto gamintojai naudojami ir veikiausiai toliau naudosis tam tikromis Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės ir Kinijos Liaudies Respublikos vietos bei regionų valdžios institucijų teikiamomis subsidijomis.

Pareiškėjai tiksliai neįvertino dabartinio visų subsidijų subsidijavimo lygio. Tačiau, remiantis prašyme pateiktais įrodymais, panašu, kad subsidijavimo lygis tebėra didelis ir viršija *de minimis* lygį.

Kaip įtariama, teikiamos subsidijos – tai, *inter alia*, i) tiesioginis lėšų pervedimas; ii) vyriausybės negautos arba nesurinktos pajamos; iii) vyriausybės tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos už mažesnę nei tinkamą atlygį ir iv) mokėjimai į finansavimo mechanizmą ar pavedimas arba nurodymas privačiai įstaigai atlikti vieną ar daugiau nurodytų funkcijų. Be kita ko, pareiškėjai teigė, kad buvo suteiktos lengvatinės paskolos, dotacijos, atleidimas nuo tiesioginių mokesčių ir vyriausybė už mažesnę nei pakankamą atlygį suteikė žemę. Kai kurios įtariamos subsidijavimo praktikos formos jau per pradinį tyrimą pripažintos kompensuotinomis, tačiau yra ir papildomų arba naujų, atliekant pradinį tyrimą dar nenagrinėtų subsidijų.

Pareiškėjai tvirtina įtariantys, kad aprašytosios priemonės yra subsidijos, nes jas taikydama nagrinėjamosios šalies Vyriausybė ar regioninės ir vietos valdžios institucijos ar bet kurios kitos viešosios įstaigos teikia finansinę paramą, o peržiūrimojo produkto gamintojai gauna naudą. Įtariama, kad šios subsidijos yra konkrečios, nes jos yra skiriamos tik tam tikroms įmonėms ir (arba) yra priklausomos nuo eksporto. Dėl to jos laikomos kompensuotinomis, kaip apibrėžta Pagrindinio reglamento 4 straipsnyje.

Atsižvelgdama į pagrindinio reglamento 18 straipsnio 2 dalį, Komisija parengė memorandumą dėl įrodymų pakankamumo, kuriame pateikiamas visų Komisijos turimų įrodymų, kuriais remdamasi Komisija inicijuoja šį tyrimą, vertinimas. Šis memorandumas pateiktas suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje.

Komisija pasilieka teisę tirti kitus susijusius subsidijavimo praktikos atvejus, kurių gali būti nustatyta atliekant tyrimą.

4.2. Įtarimas dėl žalos pasikartojimo tikimybės

Pareiškėjai tvirtina įtariantys, kad nagrinėjamosios šalies daroma žala gali pasikartoti. Įtarimui pagrįsti pareiškėjai pateikė pakankamai įrodymų, kad, jei būtų leista nebetaikyti priemonių, dabartinis peržiūrimojo produkto importo į Sąjungą iš nagrinėjamosios šalies mastas veikiausiai padidėtų dėl to, kad nagrinėjamojoje šalyje yra daug nepanaudotų pajėgumų. Taip yra ir dėl Europos Sąjungos rinkos patrauklumo dydžio požiūriu.

Pareiškėjai tvirtina įtariantys, kad žala nebedaroma iš esmės dėl to, kad taikomos priemonės, o jei būtų leista nebetaikyti priemonių ir padidėtų subsidijuoto importo iš nagrinėjamosios šalies mastas, Sąjungos pramonei daroma žala veikiausiai pasikartotų.

5. Procedūra

Pasikonsultavusi su komitetu, nurodytu pagrindinio reglamento 25 straipsnio 1 dalyje, ir nustačiusi, kad yra pakankamai subsidijavimo ir žalos tikimybės įrodymų, pagrindžiančių priemonių galiojimo termino peržiūros inicijavimą, Komisija, remdamasi pagrindinio reglamento 18 straipsniu, inicijuoja peržiūrą.

Atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą bus nustatyta, ar yra tikimybė, kad pasibaigus priemonių galiojimui nagrinėjamosios šalies kilmės peržiūrimojo produkto subsidijavimas ir Sąjungos pramonei daroma žala tęstųsi arba pasikartotų.

Remiantis pagrindinio reglamento 10 straipsnio 7 dalimi, nagrinėjamosios šalies vyriausybė pakviesta dalyvauti konsultacijose.

Komisija taip pat atkreipia šalių dėmesį į paskelbtą pranešimą⁽⁴⁾ dėl COVID-19 protrūkio padarinių antidempingo ir antisubsidijų tyrimams, kuris gali būti taikomas šiam tyrimui.

Komisija taip pat atkreipia šalių dėmesį į dėl to paties produkto atliekamą atskirą antidempingo tyrimą⁽⁵⁾. Eksportuojantys gamintojai, Sąjungos pramonė ir visos tokio antidempingo tyrimo suinteresuotosios šalys raginami atskirai registruotis dėl šio tyrimo ir teikti susijusią informaciją laikantis šiame pranešime nurodytos tvarkos bei terminų, neatsižvelgiant į antidempingo tyrimui galbūt jau pateiktą informaciją. Atliekant šį tyrimą į antidempingo tyrimui pateiktą informaciją ar pastabas savaime atsižvelgiama nebus, todėl, iš principo, šalys šiam tyrimui turės atskirai pateikti visą su juo susijusią informaciją.

5.1. **Peržiūros tiriamasis laikotarpis ir nagrinėjamas laikotarpis**

Atliekant subsidijavimo tęsimosi ar pasikartojimo tyrimą bus nagrinėjamas 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d. laikotarpis (toliau – peržiūros tiriamasis laikotarpis). Tiriant žalos tęsimosi arba pasikartojimo tikimybei įvertinti svarbias tendencijas bus nagrinėjamas laikotarpis nuo 2018 m. sausio 1 d. iki peržiūros tiriamojo laikotarpio pabaigos (toliau – nagrinėjamas laikotarpis).

5.2. **Pastabos dėl prašymo ir tyrimo inicijavimo**

Visos suinteresuotosios šalys, norinčios pateikti pastabų dėl prašymo (įskaitant klausimus, susijusius su žalos pasikartojimu ir priežastiniu ryšiu) arba aspektų, susijusių su tyrimo inicijavimu (įskaitant prašymo rėmimo lygį), privalo tai padaryti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*⁽⁶⁾ dienos.

Prašymai išklausti dėl tyrimo inicijavimo turi būti pateikti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

5.3. **Subsidijavimo tęsimosi arba pasikartojimo tikimybės nustatymo procedūra**

Atlikdama priemonių galiojimo termino peržiūrą Komisija nagrinėja eksportą į Sąjungą peržiūros tiriamuoju laikotarpiu ir, neatsižvelgdama į eksportą į Sąjungą, sprendžia, ar peržiūrimąjį produktą nagrinėjamosiose šalyse gaminančių ir parduodančių bendrovių padėtis yra tokia, kad eksportas subsidijuojamomis kainomis į Sąjungą veikiausiai būtų tęsiamas arba pasikartotų, jei priemonės nustotų galioti.

Todėl Komisijos tyrime kviečiami dalyvauti visi nagrinėjamosios šalies peržiūrimojo produkto gamintojai⁽⁷⁾, taip pat ir nebendradarbiausieji atliekant tyrimus, po kurių nustatytos galiojančios priemonės.

5.3.1. **Nagrinėjamosios šalies gamintojų tyrimas**

Atsižvelgdama į tai, kad nagrinėjamojoje šalyje gali būti daug su šia priemonių galiojimo termino peržiūra susijusių gamintojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų gamintojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 27 straipsnį.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visi gamintojai arba jų vardu veikiantys atstovai, taip pat ir tie, kurie nebendradarbiavo atliekant tyrimą, po kurio nustatytos atliekant šią peržiūrą nagrinėjamos priemonės, prašomi per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos pranešti apie save ir Komisijai pateikti informaciją apie savo bendroves. Ši informacija turi būti teikiama per TRON.tdi adresu https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R776_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTINGPRODUCER

⁽⁴⁾ Pranešimas dėl COVID-19 protrūkio poveikio antidempingo ir antisubsidijų tyrimams (OL C 86, 2020 3 16, p. 6).

⁽⁵⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2616

⁽⁶⁾ Visos nuorodos į šio pranešimo paskelbimą yra nuorodos į šio pranešimo paskelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jei nenurodyta kitaip.

⁽⁷⁾ Gamintojas – bet kuri nagrinėjamosios šalies bendrovė, gaminanti peržiūrimąjį produktą, taip pat ir visos su ja susijusios bendrovės, dalyvaujantios gaminant, vidaus rinkoje parduodant ar eksportuojant peržiūrimąjį produktą.

Informacija apie prisijungimą prie TRON pateikiama 5.6 ir 5.9 skirsniuose.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą gamintojų atrankai, Komisija taip pat kreipsis į nagrinėjamosios šalies valdžios institucijas ir gali kreiptis į visas žinomas nagrinėjamosios šalies gamintojų asociacijas.

Jei atranka būtina, gamintojai bus atrinkami remiantis didžiausia tipiška gamybos, pardavimo ar eksporto apimtimi, kurią galima pagrįstai iširti per turimą laiką. Apie atrinktas bendroves Komisija, jei tinkama, per nagrinėjamosios šalies valdžios institucijas praneš visiems žinomiems gamintojams, nagrinėjamosios šalies valdžios institucijoms ir gamintojų asociacijoms.

Gavusi gamintojams atrinkti reikalingą informaciją, Komisija praneš susijusioms šalims savo sprendimą dėl to, ar jie atrinkti. Jei nenurodyta kitaip, atrinkti gamintojai užpildytą klausimyną turės pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl jų atrinkimo dienos.

Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

Nagrinėjamosios šalies gamintojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽⁸⁾.

Nedarant poveikio galimybei taikyti pagrindinio reglamento 28 straipsnį, bendrovės, kurios sutiko, kad gali būti atrinkamos, bet nebuvo atrinktos, laikomos bendradarbiaujančiomis bendrovėmis.

5.3.2. Nesusijusių importuotojų tyrimas ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾

Šiame tyrime kviečiami dalyvauti peržiūrimąjį produktą iš nagrinėjamosios šalies į Sąjungą importuojantys nesusiję importuotojai, taip pat ir nebendradarbiausieji atliekant tyrimą, po kurio nustatytos galiojančios priemonės.

Atsižvelgdama į tai, kad gali būti daug su šia priemonių galiojimo termino peržiūra susijusių nesusijusių importuotojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų nesusijusių importuotojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 27 straipsnį.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visi nesusiję importuotojai arba jų vardu veikiantys atstovai, taip pat ir tie, kurie nebendradarbiavo atliekant tyrimą, po kurio nustatytos atliekant šią peržiūrą nagrinėjamosios priemonės, prašomi Komisijai pranešti apie save. Šios šalys privalo tai padaryti per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos ir Komisijai pateikti šio pranešimo priede nurodytą informaciją apie savo bendrovę (-es).

⁽⁸⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2617.

⁽⁹⁾ Atrinkti galima tik su eksportuojančiais gamintojais nesusijusius importuotojus. Su eksportuojančiais gamintojais susiję importuotojai turi užpildyti šiems eksportuojantiems gamintojams skirtą klausimyno priedą. Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balsu teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Nesusijusių importuotojų pateikti duomenys taip pat gali būti naudojami dėl kitų šio tyrimo aspektų, ne vien Sąjungos interesams nustatyti.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą nesusijusių importuotojų atrankai, Komisija taip pat gali kreiptis į visas žinomas importuotojų asociacijas.

Jei atranka būtina, importuotojai gali būti atrinkami remiantis didžiausia tipiška nagrinėjamosios šalies peržiūrimojo produkto pardavimo Sąjungoje apimtimi, kurią galima pagrįstai ištirti per turimą laiką. Apie atrinktas bendroves Komisija praneš visiems žinomiems nesusijusiems importuotojams ir importuotojų asociacijoms.

Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos taip pat pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą tyrimui, Komisija atrinktiems nesusijusiems importuotojams pateiks klausimynus. Jei nenurodyta kitaip, tos šalys užpildytą klausimyną privalo pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie atrinktas bendroves dienas.

Nesusijusiems importuotojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹⁾.

5.4. *Žalos tęsimosi arba pasikartojimo tikimybės nustatymo procedūra ir Sąjungos gamintojų tyrimas*

Siekiant nustatyti, ar yra tikimybė, kad Sąjungos pramonei daroma žala gali tęstis arba pasikartoti, Komisija kviečia tyrime dalyvauti Sąjungos peržiūrimojo produkto gamintojus.

Atsižvelgdama į tai, kad yra daug su šia priemonių galiojimo termino peržiūra susijusių Sąjungos gamintojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija nusprendė sumažinti tirtinų Sąjungos gamintojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka vykdoma pagal pagrindinio reglamento 27 straipsnį.

Komisija preliminariai atrinko tam tikrus Sąjungos gamintojus. Išsamesnės informacijos pateikta suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje.

Suinteresuotosios šalys raginamos teikti pastabas dėl preliminariai atrinktų bendrovių. Be to, kiti Sąjungos gamintojai ar jų vardu veikiantys atstovai, manantys, kad yra priežasčių, dėl kurių jie turėtų būti atrinkti, turi susisiekti su Komisija per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Jei nenurodyta kitaip, visos pastabos dėl preliminariai atrinktų bendrovių turi būti gautos per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Apie galiausiai atrinktas bendroves Komisija praneš visiems žinomiems Sąjungos gamintojams ir (arba) Sąjungos gamintojų asociacijoms.

Jei nenurodyta kitaip, atrinkti Sąjungos gamintojai užpildytą klausimyną turės pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl jų atrinkimo dienos.

Sąjungos gamintojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹⁾.

5.5. *Sąjungos interesų vertinimo procedūra*

Jeigu tikimybė, kad subsidijavimas ir jo daroma žala gali tęstis arba pasikartoti, bus patvirtinta, pagal pagrindinio reglamento 31 straipsnį bus sprendžiama, ar kompensacinių priemonių tolesnis taikymas neprieštarautų Sąjungos interesams.

Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacija raginami teikti Komisijai informaciją apie Sąjungos interesus.

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2617.

⁽²⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2617.

Jei nenurodyta kitaip, su Sąjungos interesų vertinimu susijusi informacija turi būti pateikta per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Šią informaciją galima teikti laisva forma arba pildant Komisijos parengtą klausimyną.

Klausimynų, įskaitant peržiūrimojo produkto naudotojams skirtą klausimyną, kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹³⁾. Bet kuriuo atveju į informaciją, pateiktą pagal pagrindinio reglamento 31 straipsnį, bus atsižvelgta tik tuomet, jei pateikiant ji bus pagrįsta faktiniais įrodymais, pagrindžiančiais jos tikrumą.

5.6. **Suinteresuotosios šalys**

Kad galėtų dalyvauti tyrime, suinteresuotosios šalys, kaip antai nagrinėjamosios šalies gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacija pirmiausia turi įrodyti, kad jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję.

Nagrinėjamosios šalies gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir atstovaujanti asociacija, pateikę informaciją pagal 5.3.1, 5.3.2 ir 5.4 skirsniuose aprašytas procedūras, bus laikomi suinteresuotosiomis šalimis, jei jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję.

Kitos šalys galės dalyvauti tyrime kaip suinteresuotosios šalys tik nuo to momento, kai apie save praneš, ir su sąlyga, kad jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję. Subjekto laikymas suinteresuotąja šalimi nedaro poveikio pagrindinio reglamento 28 straipsnio taikymui.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti su byla galima per Tron.tdi adresu <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Kad gautumėte prieigą, laikykitės tame puslapyje pateiktų nurodymų ⁽¹⁴⁾.

5.7. **Kita rašytinė informacija**

Atsižvelgiant į šio pranešimo nuostatas, visos suinteresuotosios šalys raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus. Jei nenurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

5.8. **Galimybė būti išklausytiems Komisijos tyrimo tarnybų**

Visos suinteresuotosios šalys gali prašyti būti išklausytos Komisijos tyrimo tarnybų. Visi prašymai išklausyti turi būti teikiami raštu, juose turi būti nurodytos prašymo priežastys ir santrauka klausimų, kuriuos suinteresuotoji šalis nori aptarti per klausymą. Per klausymą bus nagrinėjami tik suinteresuotųjų šalių iš anksto raštu pateikti klausimai.

Iš principo per klausymus į bylą iki tol neįtraukta faktinė informacija nepristatoma. Vis dėlto, siekiant užtikrinti gerą administravimą ir sudaryti sąlygas Komisijos tarnyboms atlikti tyrimą, suinteresuotosios šalys gali būti paprašytos po klausymo pateikti naujos faktinės informacijos.

5.9. **Rašytinės informacijos teikimo, užpildytų klausimynų siuntimo ir susirašinėjimo tvarka**

Prekybos apsaugos tyrimams atlikti Komisijai pateikiama informacija neturi būti saugoma autorių teisių. Prieš pateikdamos Komisijai informaciją ir (arba) duomenis, kurių autorių teisės priklauso trečiajai šaliai, suinteresuotosios šalys turi paprašyti autorių teisių subjekto specialaus leidimo, kuriuo būtų aiškiai leidžiama Komisijai: a) naudoti informaciją ir duomenis atliekant šį prekybos apsaugos tyrimą ir b) pateikti informaciją ir (arba) duomenis šio tyrimo suinteresuotosioms šalims taip, kad jos galėtų pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

⁽¹³⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2617.

⁽¹⁴⁾ Jei kiltų techninių problemų, kreipkitės į Prekybos pagalbos centrą e. paštu trade-service-desk@ec.europa.eu arba telefonu +32 22979797.

Visa rašytinė informacija, įskaitant šiame pranešime prašomą informaciją, užpildytus klausimynus ir suinteresuotųjų šalių susirašinėjimą, kurią prašoma laikyti konfidencialia, ženklinama grifu „Neskelbtina“⁽¹⁵⁾. Šiam tyrimui informaciją teikiančių šalių prašoma nurodyti priežastis, dėl kurių prašoma informaciją laikyti konfidencialia.

Šalys, teikiančios neskelbtiną informaciją, pagal pagrindinio reglamento 29 straipsnio 2 dalį privalo kartu pateikti nekonfidencialią tokios informacijos santrauką, paženklinant grifu „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“. Santrauka turi būti pakankamai išsami, kad būtų galima tinkamai suprasti konfidencialios informacijos esmę. Jei konfidencialią informaciją teikianti šalis nenurodo tinkamos prašymo laikyti informaciją konfidencialia priežasties arba nepateikia reikiamos formos ir kokybės nekonfidencialios tokios informacijos santraukos, Komisija į tokią informaciją gali neatsižvelgti, nebent remiantis atitinkamais šaltiniais įrodoma, kad ši informacija yra teisinga.

Visą informaciją ir prašymus, įskaitant nuskenuotus įgaliojimus ir sertifikatus, suinteresuotosios šalys raginamos teikti per TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Naudodamos TRON.tdi arba e. paštą suinteresuotosios šalys sutinka su elektroninio informacijos teikimo taisyklėmis, nustatytomis dokumente „Susirašinėjimas su Europos Komisija nagrinėjant prekybos apsaugos bylas“, paskelbtame Prekybos generalinio direktorato svetainėje http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Suinteresuotosios šalys turi nurodyti savo pavadinimą, adresą, telefono numerį ir galiojantį e. pašto adresą, be to, jos turėtų užtikrinti, jog nurodytas e. pašto adresas būtų oficialios darbinės dėžutės, kuri kasdien tikrinama. Kai bus pateikti kontaktiniai duomenys, Komisija bendraus su suinteresuotosiomis šalimis tik per TRON.tdi arba e. paštu, nebent šios aiškiai nurodytų pageidaujjančios visus dokumentus iš Komisijos gauti kitomis ryšio priemonėmis arba dokumentus dėl jų pobūdžio tektų siųsti registruotu paštu. Išsamesnių taisyklių ir informacijos dėl susirašinėjimo su Komisija, įskaitant informacijos teikimo per TRON.tdi ir e. paštu principus, suinteresuotosios šalys gali rasti minėtose susirašinėjimo su suinteresuotosiomis šalimis gairėse.

Komisijos adresas susirašinėjimui:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

TRON.tdi adresas: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E. paštas:

Subsidijų klausimais: TRADE-R776-CFP-SUBSIDY@ec.europa.eu

Žalos ir Sąjungos interesų klausimais: TRADE-R775-R76-CFP-INJURY@ec.europa.eu

6. Tyrimo tvarkaraštis

Laikantis pagrindinio reglamento 22 straipsnio 1 dalies, tyrimas paprastai baigiamas per 12 mėnesių ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 15 mėnesių nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

7. Informacijos pateikimas

Paprastai suinteresuotosios šalys informaciją gali pateikti tik laikydamosi šio pranešimo 5 skirsnyje nustatytą tvarkaraščių.

Kad tyrimas būtų baigtas iki privalomų terminų, Komisija nepriims informacijos iš suinteresuotųjų šalių praėjus pastabų dėl galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui arba, jei taikytina, praėjus pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui.

⁽¹⁵⁾ Neskelbtinas dokumentas yra dokumentas, laikomas konfidencialiu pagal pagrindinio reglamento 29 straipsnį ir PPO sutarties dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių (SKP sutarties) 12 straipsnį. Toks dokumentas taip pat saugomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 (OL L 145, 2001 5 31, p. 43) 4 straipsnį.

8. Galimybė teikti pastabas dėl kitų šalių pateiktos informacijos

Siekiant užtikrinti teises į gynybą, suinteresuotosioms šalims turėtų būti suteikta galimybė teikti pastabas dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos. Suinteresuotosios šalys gali teikti pastabas dėl klausimų, iškeltų kitų suinteresuotųjų šalių pateiktoje informacijoje, bet negali kelti naujų klausimų.

Jei nenurodyta kitaip, pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su galutinių išvadų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 5 dienas nuo pastabų dėl galutinių išvadų atskleidimo pateikimo termino. Jei nenurodyta kitaip, papildomo galutinio faktų atskleidimo atveju pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su papildomu galutiniu faktų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 1 dieną nuo pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo termino.

Nurodytu tvarkaraščiu nedaromas poveikis Komisijos teisei tinkamai pagrįstais atvejais prašyti suinteresuotųjų šalių pateikti papildomos informacijos.

9. Šiame pranešime nustatytų terminų pratęsimas

Prašyti pratęsti šiame pranešime nurodytus terminus reikėtų tik išimtinėmis aplinkybėmis ir jie bus pratęsti, tik jei bus tinkamai pagrįsti. Bet kuriuo atveju terminas klausimyno atsakymams pateikti dažniausiai pratęsiamas daugiausia 3 dienomis ir paprastai ne daugiau kaip 7 dienomis. Terminas, per kurį turi būti pateikta kita pranešime apie inicijavimą nurodyta informacija, gali būti pratęstas 3 dienomis, nebent įrodoma, kad yra išimtinių aplinkybių.

10. Nebendradarbiavimas

Tais atvejais, kai suinteresuotoji šalis atsisako leisti susipažinti su būtina informacija, jos nepateikia per nustatytą terminą arba akivaizdžiai trukdo tyrimui, pagal pagrindinio reglamento 28 straipsnį išvados (teigiamos arba neigiamos) gali būti daromos remiantis turimais faktais.

Nustačius, kad suinteresuotoji šalis pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją, į ją gali būti neatsižvelgiama ir remiamasi turimais faktais.

Jei suinteresuotoji šalis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja tik iš dalies ir todėl išvados grindžiamos turimais faktais pagal pagrindinio reglamento 28 straipsnį, rezultatas gali būti mažiau palankus suinteresuotajai šaliai nei bendradarbiavimo atveju.

Atsakymo pateikimas ne kompiuterine forma nelaikomas nebendradarbiavimu, jeigu suinteresuotoji šalis įrodo, kad atsakymo pateikimas reikalingu būdu sudarytų pernelyg didelių sunkumų ar nepagrįstų papildomų išlaidų. Suinteresuotoji šalis turėtų nedelsdama susisiekti su Komisija.

11. Bylas nagrinėjantis pareigūnas

Suinteresuotosios šalys gali prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas tikrina prašymus susipažinti su byla, ginčus dėl dokumentų konfidencialumo, prašymus pratęsti terminą ir visus kitus prašymus, susijusius su suinteresuotųjų šalių ir trečiųjų šalių teisėmis į gynybą, kurių gali būti pateikta tyrimo metu.

Bylas nagrinėjantis pareigūnas gali surengti klausymus ir veikti kaip suinteresuotosios (-ųjų) šalies (-ių) ir Komisijos tarnybų tarpininkas, kad būtų visapusiškai užtikrintos suinteresuotųjų šalių teisės į gynybą. Prašymai išklausti dalyvaujant bylas nagrinėjančiam pareigūnui turėtų būti teikiami raštu, o juose nurodomos prašymo priežastys. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų priežastis. Šie klausymai turėtų vykti tik tuo atveju, jei klausimai per tinkamą laiką nebuvo išspręsti su Komisijos tarnybomis.

Visi prašymai turi būti pateikti laiku ir nedelsiant, kad nebūtų trukdoma sklandžiai vykdyti tyrimus. Todėl prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų bylas nagrinėjantis pareigūnas, suinteresuotosios šalys turėtų kuo greičiau, kai tik įvyksta įvykis, dėl kurio toks įsitraukimas yra pagrįstas. Jeigu prašymai išklausti pateikiami nesilaikant atitinkamų tvarkaraščių, bylas nagrinėjantis pareigūnas taip pat išnagrinės tokių pavėluotai pateiktų prašymų priežastis, iškeltų klausimų pobūdį ir šių klausimų poveikį teisėms į gynybą, tinkamai atsižvelgdamas į poreikį užtikrinti gerą administravimą ir laiku baigti tyrimą.

Daugiau informacijos ir kontaktinius duomenis suinteresuotosios šalys gali rasti bylas nagrinėjančio pareigūno tinklalapiuose Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>

12. Galimybė prašyti atlikti peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį

Kadangi ši priemonių galiojimo termino peržiūra inicijuojama vadovaujantis pagrindinio reglamento 18 straipsnio nuostatomis, dėl jos išvadų bus keičiamos ne galiojančios priemonės, bet tos priemonės bus panaikintos arba toliau taikomos pagal pagrindinio reglamento 22 straipsnio 3 dalį.

Jei kuri nors suinteresuotoji šalis mano, kad reikia peržiūrėti priemones, kad vėliau jas būtų galima keisti, ji gali prašyti atlikti peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį.

Šalys, norinčios prašyti tokios peržiūros, kuri būtų atliekama nepriklausomai nuo šiame pranešime minimos priemonių galiojimo termino peržiūros, gali kreiptis į Komisiją pirma nurodytu adresu.

13. Asmens duomenų tvarkymas

Visi per šį tyrimą surinkti asmens duomenys bus naudojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽⁶⁾.

Pranešimas apie duomenų apsaugą, kuriuo visi asmenys informuojami apie asmens duomenų tvarkymą vykdamas Komisijos prekybos apsaugos veiklą, pateikiamas Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>

⁽⁶⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PRIEDAS

☐	„Neskelbtina“
☐	„Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ (pažymėti tinkamą langelį)

**ANTISUBSIDINIŲ PRIEMONIŲ, TAIKOMŲ TAM TIKRAM IMPORTUOJAMAM KINIJOS LIAUDIES
RESPUBLIKOS KILMĖS PLOŅAM KREIDINIAM POPIERIUI GALIOJIMO TERMINO PERŽIŪRA**

NESUSIJUSIŲ IMPORTUOTOJŲ ATRANKAI TEIKTINA INFORMACIJA

Šios formos paskirtis – padėti nesusijusiems importuotojams pateikti pranešimo apie inicijavimą 5.3.2 skirsnyje nurodytai atrankai svarbią informaciją.

Formos versijos „Neskelbtina“ ir „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ turėtų būti grąžintos Komisijai, kaip nustatyta pranešime apie inicijavimą.

1. BENDROVĖS PAVADINIMAS IR KONTAKTINIAI DUOMENYS

Pateikite šiuos savo bendrovės duomenis:

Bendrovės pavadinimas	
Adresas	
Asmuo ryšiams	
E. pašto adresas	
Telefono numeris	

2. APYVARTA IR PARDAVIMO APIMTIS

Nurodykite bendrą bendrovės apyvartą eurai (EUR) bei peržiūrimojo produkto, kaip apibrėžta pranešime apie inicijavimą, importo į Sąjungą ir perpardavimo Sąjungos rinkoje importavus iš Kinijos Liaudies Respublikos peržiūros tiriamuoju laikotarpiu vertę eurai (EUR) ir kiekį tonomis.

	Apimtis tonomis	Vertė eurai (EUR)
Bendra jūsų bendrovės apyvarta eurai (EUR)		
Kinijos Liaudies Respublikos kilmės peržiūrimojo produkto importas		
Peržiūrimojo produkto (visų šalių kilmės) importas		
Iš Kinijos Liaudies Respublikos importuoto peržiūrimojo produkto perpardavimas Sąjungos rinkoje		

3. JŪSŲ BENDROVĖS IR SUSIJUSIŲ BENDROVIŲ VEIKLA ⁽¹⁾

Tiksliai aprašykite bendrovės ir visų susijusių bendrovių (išvardykite jas ir nurodykite ryšį su jūsų bendrove), dalyvaujančių gaminant ir (arba) parduodant (eksportui ir (arba) vidaus rinkai) peržiūrimąjį produktą, veiklą. Prie tokios veiklos gali būti priskiriama (tačiau tuo neapsiribojama) peržiūrimojo produkto pirkimas, jo gamyba pagal subrangos sutartis arba peržiūrimojo produkto perdirbimas ar prekyba juo.

Bendrovės pavadinimas ir vieta	Veikla	Ryšys

4. KITA INFORMACIJA

Pateikite kitą susijusių informaciją, kurią bendrovė mano esant naudingą Komisijai vykdant bendrovių atranką.

5. PATVIRTINIMAS

Pateikdama nurodytą informaciją bendrovė sutinka, kad gali būti atrenkama. Jei bendrovė bus atrinkta, ji turės užpildyti klausimyną ir leisti apsilankyti jos patalpose, kad būtų patikrinti jos atsakymai. Jeigu bendrovė nurodys nesutinkanti, kad gali būti atrenkama, tai bus laikoma atsisakymu bendradarbiauti atliekant tyrimą. Komisijos išvados dėl nebendradarbiaujančių importuotojų yra grindžiamos turimais faktais, todėl rezultatas bendrovei gali būti mažiau palankus nei bendradarbiavimo atveju.

Igaliotojo pareigūno parašas:

Igaliotojo pareigūno vardas, pavardė ir pareigos:

Data:

_____

⁽¹⁾ Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balso teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

Pranešimas apie antidempingo priemonių, taikomų tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plonam kreidiniam popieriui, galiojimo termino peržiūros inicijavimą

(2022/C 248/10)

Paskelbus pranešimą apie artėjančią antidempingo priemonių, galiojančių tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR arba nagrinėjamoji šalis) kilmės plonam kreidiniam popieriui, galiojimo pabaigą ⁽¹⁾, Europos Komisija (toliau – Komisija) gavo prašymą atlikti peržiūrą pagal 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kainą iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽²⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas) 11 straipsnio 2 dalį.

1. Prašymas atlikti peržiūrą

Prašymą 2022 m. kovo 31 d. pateikė „Arctic Paper Grycksbo AB“, „Burgo Group SpA“, „Fedrigoni SpA“, „Lecta Group“ ir „Sappi Europe SA“ (toliau – pareiškėjai). Prašymą pateikė Sąjungos tam tikro plono kreidinio popieriaus pramonė, kaip nurodyta pagrindinio reglamento 5 straipsnio 4 dalyje.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje pateikiama nekonfidenciali prašymo versija ir Sąjungos gamintojų prašymo rėmimo lygio analizė. Šio pranešimo 5.6 skirsnyje pateikiama informacija apie suinteresuotųjų šalių galimybę susipažinti su byla.

2. Peržiūrimasis produktas

Šioje peržiūroje nagrinėjamas produktas – plonas kreidinis popierius – iš vienos ar abiejų pusių dengtas popierius ar kartonas (išskyrus kraftpopierį ar kraftkartonį), lakštais ar ritiniais, kurio gramatūra ne mažesnė nei 70 g/m², bet ne didesnė nei 400 g/m² ir kurio šviesumas daugiau nei 84 (matuojant pagal ISO 2470-1) (toliau – peržiūrimasis produktas).

Nagrinėjamajam produktui nepriskiriami:

- ruloninėms spaudos mašinoms tinkami naudoti ritiniai. Ruloninėms spaudos mašinoms tinkami naudoti ritiniai – tai ritiniai, kuriuos bandant pagal ISO bandymų standartą ISO 3783:2006 dėl atsparumo išpešiojimui nustatymo (padidinto greičio metodas naudojant IGT tipo prietaisą (elektrinis modelis)) pasiekiamas mažesnis nei 30 N/m jėgos momentas, jeigu matuojama popieriaus skersine kryptimi, ir mažesnis nei 50 N/m jėgos momentas, jeigu matuojama mašinine kryptimi;
- daugiasluoksnis popierius ir daugiasluoksnis kartonas.

Peržiūrimojo produkto KN kodai šiuo metu yra ex 4810 13 00, ex 4810 14 00, ex 4810 19 00, ex 4810 22 00, ex 4810 29 30, ex 4810 29 80, ex 4810 99 10 ir ex 4810 99 80 (TARIC kodai 4810 13 00 20, 4810 14 00 20, 4810 19 00 20, 4810 22 00 20, 4810 29 30 20, 4810 29 80 20, 4810 99 10 20 ir 4810 99 80 20). Šie KN ir TARIC kodai pateikiami tik kaip informacija, nedarant poveikio galimam jų pakeitimui būsimais tyrimo etapais.

3. Galiojančios priemonės

Šiuo metu galiojančios priemonės – Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1188 ⁽³⁾ nustatyti galutiniai antidempingo muitai.

4. Peržiūros pagrindas

Prašymas grindžiamas tuo, kad pasibaigus priemonių galiojimui dempingas ir Sąjungos pramonei daroma žala veikiausiai pasikartotų.

⁽¹⁾ OL C 398, 2021 10 1, p. 16.

⁽²⁾ OLL 176, 2016 6 30, p. 21.

⁽³⁾ 2017 m. liepos 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1188, kuriuo, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 11 straipsnio 2 dalį atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą, tam tikram importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plonam kreidiniam popieriui nustatomas galutinis antidempingo muitas (OL L 171, 2017 7 4, p. 168).

4.1. Įtarimas dėl KLR vykdomo dempingo pasikartojimo tikimybės

Pareiškėjai tvirtino, kad netikslinga naudoti KLR vidaus rinkos kainų ir sąnaudų, nes esama didelių išskrypimų, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkte.

Įtarimams dėl didelių išskrypimų pagrįsti pareiškėjai rėmėsi 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos tarnybų parengtos šalies ataskaitos, kurioje aprašytos konkrečios aplinkybės KLR rinkoje, informacija ⁽⁴⁾. Visų pirma pareiškėjai nurodė tokius išskrypimus, kaip valstybės dalyvavimą apskritai, ir išskrypimus, darančius poveikį konkrečiai chemijos sektoriuje, taip pat energetikos skyrių. Be to, pareiškėjai rėmėsi viešai prieinama informacija, visų pirma 14-uju Kinijos Liaudies Respublikos nacionalinės ekonominės ir socialinės plėtros penkmečio planu ir ilgalaikių planų iki 2035 m. metmenimis. Galiausiai pareiškėjai taip pat rėmėsi Komisijos išvadomis senesniais atliktuose antidempingo ir antisubsidijų tyrimuose ⁽⁵⁾.

Dėl to, atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, įtarimas dėl KLR vykdomo dempingo pasikartojimo yra grindžiamas apskaičiuotos normaliosios vertės, pagrįstos gamybos ir pardavimo sąnaudomis, atitinkančiomis neiškraipytas kainas ar lyginamuosius dydžius tinkamoje tipiškoje šalyje, palyginimu su peržiūrimojo produkto pardavimo eksportui į Rusiją, Ukrainą, Indiją, Tailandą, Kanadą, Japoniją, Indoneziją, Malaiziją ir Jungtinę Karalystę kaina (gamintojo kaina EXW sąlygomis), nes šiuo metu importo iš KLR į Sąjungą apimtis yra nedidelė.

Remdamiesi šiuo palyginimu, iš kurio matyti, kad vykdomas dempingas, pareiškėjai tvirtina įtariantys, kad yra tikimybė, jog KLR vykdomas dempingas pasikartos.

Atsižvelgdama į turimą informaciją Komisija mano, kad pagal pagrindinio reglamento 5 straipsnio 9 dalį yra pakankamai įrodymų tyrimo inicijavimui pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį pagrįsti, o iš tų įrodymų galima matyti, kad dėl didelių išskrypimų, kurie daro poveikį kainoms ir sąnaudoms, nėra tikslinga naudoti nagrinėjamosios šalies vidaus rinkos kainų ir sąnaudų.

Šalies ataskaita pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽⁶⁾.

4.2. Įtarimas dėl žalos pasikartojimo tikimybės

Pareiškėjai tvirtina įtariantys, kad nagrinėjamosios šalies daroma žala gali pasikartoti. Įtarimui pagrįsti pareiškėjai pateikė pakankamai įrodymų, kad, jei būtų leista nebetaikyti priemonių, dabartinis peržiūrimojo produkto importo į Sąjungą iš nagrinėjamosios šalies mastas veikiausiai padidėtų dėl to, kad nagrinėjamojoje šalyje yra daug nepanaudotų pajėgumų. Taip yra ir dėl Europos Sąjungos rinkos patrauklumo dėl jos dydžio.

Pareiškėjai tvirtina įtariantys, kad žala nebedaroma iš esmės dėl to, kad taikomos priemonės, o jei būtų leista nebetaikyti priemonių ir padidėtų importo dempingo kaina iš nagrinėjamosios šalies mastas, Sąjungos pramonei daroma žala veikiausiai pasikartotų.

5. Procedūra

Pasikonsultavusi su komitetu, įsteigtu pagal pagrindinio reglamento 15 straipsnio 1 dalį, ir nustatčiusi, kad yra pakankamai dempingo ir žalos tikimybės įrodymų, pagrindžiančių priemonių galiojimo termino peržiūros inicijavimą, Komisija, remdamasi pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalimi, inicijuoja peržiūrą.

⁽⁴⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl didelių Kinijos Liaudies Respublikos ekonomikos išskrypimų prekybos apsaugos tyrimų tikslais, 2017 12 20, SWD(2017) 483 final/2, paskelbtas adresu https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf.

⁽⁵⁾ 2020 m. balandžio 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/492, kuriuo tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos ir Egipto kilmės austoms ir (arba) siūtoms stiklo pluošto medžiagoms nustatomi galutiniai antidempingo muitai (OL L 108, 2020 4 6, p. 1), ir 2021 m. vasario 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/328, kuriuo, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1037 18 straipsnį atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą, importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės ištisinių gijų stiklo pluošto produktams nustatomas galutinis kompensacinis muitas (OL L 65, 2021 2 25, p. 1).

⁽⁶⁾ Šalies ataskaitoje cituojamus dokumentus taip pat galima gauti pateikus tinkamai pagrįstą prašymą.

Atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą bus nustatyta, ar yra tikimybė, kad pasibaigus priemonių galiojimui nagrinėjamosios šalies kilmės peržiūrimojo produkto dempingas ir Sąjungos pramonei daroma žala tęstųsi arba pasikartotų.

Komisija taip pat atkreipia šalių dėmesį į tai, kad paskelbtas Pranešimas dėl COVID-19 protrūkio padarinių antidempingo ir antisubsidijų tyrimams ⁽⁷⁾, kuris gali būti taikomas šiam tyrimui.

Komisija taip pat atkreipia šalių dėmesį į dėl to paties produkto atliekamą atskirą antisubsidijų tyrimą ⁽⁸⁾. Eksportuojantys gamintojai, Sąjungos pramonė ir visos to antisubsidijų tyrimo suinteresuotosios šalys raginami atskirai registruotis dėl šio tyrimo ir teikti susijusią informaciją laikantis šiame pranešime nurodytos tvarkos bei terminų, neatsižvelgiant į antisubsidijų tyrimui galbūt jau pateiktą informaciją. Atliekant šį tyrimą į antisubsidijų tyrimui pateiktą informaciją ar pastabas savaime atsižvelgiama nebus, todėl, iš principo, šalys šiam tyrimui turės atskirai pateikti visą su juo susijusią informaciją.

5.1. *Peržiūros tiriamasis laikotarpis ir nagrinėjamas laikotarpis*

Atliekant dempingo tęsimosi ar pasikartojimo tyrimą bus nagrinėjamas 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d. laikotarpis (toliau – peržiūros tiriamasis laikotarpis). Tiriant žalos tęsimosi arba pasikartojimo tikimybei įvertinti svarbias tendencijas bus nagrinėjamas laikotarpis nuo 2018 m. sausio 1 d. iki peržiūros tiriamojo laikotarpio pabaigos (toliau – nagrinėjamas laikotarpis).

5.2. *Pastabos dėl prašymo ir tyrimo inicijavimo*

Visos suinteresuotosios šalys, norinčios pateikti pastabų dėl prašymo (įskaitant klausimus, susijusius su žalos pasikartojimu ir priežastiniu ryšiu) arba aspektų, susijusių su tyrimo inicijavimu (įskaitant prašymo rėmimo lygį), privalo tai padaryti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos ⁽⁹⁾.

Prašymai išklausti dėl tyrimo inicijavimo turi būti pateikti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

5.3. *Dempingo tęsimosi arba pasikartojimo tikimybės nustatymo procedūra*

Atlikdama priemonių galiojimo termino peržiūrą Komisija nagrinėja eksportą į Sąjungą peržiūros tiriamuoju laikotarpiu ir, neatsižvelgdama į eksportą į Sąjungą, sprendžia, ar peržiūrimąjį produktą nagrinėjamosiose šalyse gaminančių ir parduodančių bendrovių padėtis yra tokia, kad eksportas dempingo kainomis į Sąjungą veikiausiai būtų tęsiamas arba pasikartotų, jei priemonės nustotų galioti.

Todėl Komisijos tyrime kviečiami dalyvauti visi nagrinėjamosios šalies peržiūrimojo produkto gamintojai ⁽¹⁰⁾, taip pat ir nebendradarbiausieji atliekant tyrimą, po kurio nustatytos galiojančios priemonės.

5.3.1. *Nagrinėjamosios šalies gamintojų tyrimas*

Atsižvelgdama į tai, kad nagrinėjamojoje šalyje gali būti daug su šia priemonių galiojimo termino peržiūra susijusių gamintojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų gamintojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

⁽⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0316%2802%29>

⁽⁸⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2617

⁽⁹⁾ Visos nuorodos į šio pranešimo paskelbimą yra nuorodos į šio pranešimo paskelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jei nenurodyta kitaip.

⁽¹⁰⁾ Gamintojas – bet kuri nagrinėjamosios šalies bendrovė, gaminanti peržiūrimąjį produktą, taip pat ir visos su ja susijusios bendrovės, dalyvaujančios gaminant, vidaus rinkoje parduodant ar eksportuojant peržiūrimąjį produktą.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visi gamintojai arba jų vardu veikiančys atstovai, taip pat ir tie, kurie nebendradarbiavo atliekant tyrimą, po kurio nustatytos atliekant šią peržiūrą nagrinėjamos priemonės, prašomi per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos Komisijai pateikti informaciją apie savo bendroves. Ši informacija turi būti teikiama per TRON.tdi adresu https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R775_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTING_PRODUCER. Informacija apie prisijungimą prie TRON pateikiama 5.6 ir 5.9 skirsniuose.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą gamintojų atrankai, Komisija taip pat kreipsis į nagrinėjamosios šalies valdžios institucijas ir gali kreiptis į visas žinomas nagrinėjamosios šalies gamintojų asociacijas.

Jei atranka būtina, gamintojai bus atrenkami remiantis didžiausia tipiška gamybos, pardavimo ar eksporto apimtimi, kurią galima pagrįstai iširti per turimą laiką. Apie atrinktas bendroves Komisija, jei tinkama, per nagrinėjamosios šalies valdžios institucijas praneš visiems žinomiems nagrinėjamosios šalies gamintojams, nagrinėjamosios šalies valdžios institucijoms ir gamintojų asociacijoms.

Gavusi gamintojams atrinkti reikalingą informaciją, Komisija praneš susijusioms šalims savo sprendimą dėl to, ar jie atrinkti. Jei nurodyta kitaip, atrinkti gamintojai užpildytą klausimyną turės pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl jų atrinkimo dienos.

Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

Nagrinėjamosios šalies gamintojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹⁾.

Nedarant poveikio galimybei taikyti pagrindinio reglamento 18 straipsnį, bendrovės, kurios sutiko, kad gali būti atrenkamos, bet nebuvo atrinktos, laikomos bendradarbiaujančiomis bendrovėmis.

5.3.2. KLR taikoma papildoma procedūra dėl didelių iškraipymų

Atsižvelgiant į šio pranešimo nuostatas, visos suinteresuotosios šalys raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus dėl pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies taikymo. Jei nurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Visų pirma Komisija ragina visas suinteresuotąsias šalis pateikti savo nuomonę dėl prašyme nurodytų išteklių ir Suderintos sistemos (SS) kodų, pasiūlyti tinkamą (-as) tipišką (-as) šalį (-is) ir nurodyti tų šalių peržiūrimojo produkto gamintojų tapatybę. Šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies e punktą Komisija netrukus po peržiūros inicijavimo, pridėdama pastabą prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos, praneš tyrimo šalims apie susijusius šaltinius, kuriuos ji ketina naudoti normaliajai vertei KLR nustatyti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį. Tai apims visus šaltinius, įskaitant tinkamos tipišką trečiosios šalies parinkimą, kai tinkama. Tyrimo šalims nustatomas 10 dienų nuo tos dienos, kurią prie bylos pridėdama minėta pastaba, laikotarpis pastaboms pateikti.

Remiantis Komisijos turima informacija galima Kinijos Liaudies Respublikos atžvilgiu tipiška trečioji šalis šiuo atveju yra Indonezija. Siekdamą galutinai parinkti tinkamą tipišką trečiąją šalį Komisija nagrinės, ar yra šalių, kurių ekonominės plėtros lygis yra panašus į KLR, kuriose yra gaminamas ir parduodamas peržiūrimasis produktas ir kuriose galima lengvai gauti susijusių duomenų. Jei yra daugiau kaip viena tokia šalis, prireikus pirmenybė bus teikiama šalims, kuriose užtikrinamas tinkamas socialinės ir aplinkos apsaugos lygis.

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2616

Dėl susijusių šaltinių, Komisija ragina visus KLR gamintojus per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos pateikti informaciją apie peržiūrimajam produktui gaminti naudojamas medžiagas (žaliavines ir perdirbtas) ir energiją. Ši informacija turi būti teikiama per TRON.tdi adresu https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tidi/form/R775_INFO_ON_INPUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM. Informacija apie prisijungimą prie TRON pateikiama 5.6 ir 5.9 skirsniuose.

Be to, bet kokia faktinė informacija apie sąnaudas ir kainas pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą turi būti pateikta per 65 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Tokia faktinė informacija turėtų būti teikiama tik iš viešai prieinamų šaltinių.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą tyrimui, susijusiam su tariais dideliais iškreipimais, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkte, Komisija taip pat pateiks klausimyną KLR vyriausybei.

5.3.3. Nesusijusių importuotojų ⁽¹²⁾ tyrimas ⁽¹³⁾

Šiame tyrime kviečiami dalyvauti peržiūrimąjį produktą iš nagrinėjamosios šalies į Sąjungą importuojantys nesusiję importuotojai, taip pat ir nebendradarbiausieji atliekant tyrimą, po kurio nustatytos galiojančios priemonės.

Atsižvelgdama į tai, kad gali būti daug su šia priemonių galiojimo termino peržiūra susijusių nesusijusių importuotojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų nesusijusių importuotojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visi nesusiję importuotojai arba jų vardu veikiantys atstovai, taip pat ir tie, kurie nebendradarbiavo atliekant tyrimą, po kurio nustatytos atliekant šią peržiūrą nagrinėjamos priemonės, prašomi Komisijai pranešti apie save. Šios šalys privalo tai padaryti per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos ir Komisijai pateikti šio pranešimo priede nurodytą informaciją apie savo bendrovę (-es).

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą nesusijusių importuotojų atrankai, Komisija taip pat gali kreiptis į visas žinomas importuotojų asociacijas.

Jei atranka būtina, importuotojai gali būti atrinkami remiantis didžiausia tipiška nagrinėjamosios šalies peržiūrimojo produkto pardavimo Sąjungoje apimtimi, kurią galima pagrįstai ištirti per turimą laiką. Apie atrinktas bendroves Komisija praneš visiems žinomiems nesusijusiems importuotojams ir importuotojų asociacijoms.

Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos taip pat pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

⁽¹²⁾ Atrinkti galima tik su nagrinėjamosios šalies gamintojais nesusijusius importuotojus. Su gamintojais susiję importuotojai turi užpildyti šiems gamintojams skirtą klausimyno I priedą. Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balso teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminytės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

⁽¹³⁾ Nesusijusių importuotojų pateikti duomenys taip pat gali būti naudojami dėl kitų šio tyrimo aspektų, ne vien dempingui nustatyti.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą tyrimui, Komisija atrinktiems nesusijusiems importuotojams pateiks klausimynus. Jei nenurodyta kitaip, tos šalys užpildytą klausimyną privalo pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie atrinktas bendroves dienos.

Nesusijusiems importuotojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹⁴⁾.

5.4. *Žalos tęsimosi arba pasikartojimo tikimybės nustatymo procedūra ir Sąjungos gamintojų tyrimas*

Siekdama nustatyti, ar yra tikimybė, kad Sąjungos pramonei daroma žala gali tęstis arba pasikartoti, Komisija kviečia tyrime dalyvauti Sąjungos peržiūrimojo produkto gamintojus.

Atsižvelgdama į tai, kad yra daug su šia priemonių galiojimo termino peržiūra susijusių Sąjungos gamintojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija nusprendė sumažinti tirtinų Sąjungos gamintojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

Komisija preliminariai atrinko tam tikrus Sąjungos gamintojus. Išsamesnės informacijos pateikta suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje.

Suinteresuotosios šalys raginamos teikti pastabas dėl preliminariai atrinktų bendrovių. Be to, kiti Sąjungos gamintojai, taip pat ir nebendradarbiavusieji atliekant tyrimą, po kurio nustatytos galiojančios priemonės, ar jų vardu veikiantys atstovai, manantys, kad yra priežasčių, dėl kurių jie turėtų būti atrinkti, turi susisiekti su Komisija per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Jei nenurodyta kitaip, visos pastabos dėl preliminariai atrinktų bendrovių turi būti gautos per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Apie galiausiai atrinktas bendroves Komisija praneš visiems žinomiems Sąjungos gamintojams ir (arba) Sąjungos gamintojų asociacijoms.

Jei nenurodyta kitaip, atrinkti Sąjungos gamintojai užpildytą klausimyną turės pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl jų atrinkimo dienos.

Sąjungos gamintojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹⁵⁾.

5.5. *Sąjungos interesų vertinimo procedūra*

Jeigu tikimybė, kad dempingas ir žala gali tęstis arba pasikartoti, bus patvirtinta, pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnį bus sprendžiama, ar antidempingo priemonių tolesnis taikymas neprieštarautų Sąjungos interesams.

Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacijos, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacijos, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacijos raginami teikti Komisijai informaciją apie Sąjungos interesus.

Jei nenurodyta kitaip, su Sąjungos interesų vertinimu susijusi informacija turi būti pateikta per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Šią informaciją galima teikti laisva forma arba pildant Komisijos parengtą klausimyną.

Klausimynų, įskaitant peržiūrimojo produkto naudotojams skirtą klausimyną, kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽¹⁶⁾. Bet kuriuo atveju į informaciją, pateiktą pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnį, bus atsižvelgta tik tuomet, jei pateikiant ji bus pagrįsta faktiniais įrodymais, pagrindžiančiais jos tikrumą.

⁽¹⁴⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2616

⁽¹⁵⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2616

⁽¹⁶⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2616

5.6. *Suinteresuotosios šalys*

Kad galėtų dalyvauti tyrime, suinteresuotosios šalys, kaip antai nagrinėjamosios šalies gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacija, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacija, pirmiausia turi įrodyti, kad jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję.

Nagrinėjamosios šalies gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir atstovaujanti asociacija, pateikę informaciją pagal 5.3.1, 5.3.3 ir 5.4 skirsniuose aprašytas procedūras, bus laikomi suinteresuotais šalimis, jei jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję.

Kitos šalys galės dalyvauti tyrime kaip suinteresuotosios šalys tik nuo to momento, kai apie save praneš, ir su sąlyga, kad jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję. Subjekto laikymas suinteresuotąja šalimi nedaro poveikio pagrindinio reglamento 18 straipsnio taikymui.

Suinteresuotiesiems šalims susipažinti su byla galima per Tron.tdi adresu <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Kad gautumėte prieigą, laikykitės tame puslapyje pateiktų nurodymų ⁽¹⁷⁾.

5.7. *Kita rašytinė informacija*

Atsižvelgiant į šio pranešimo nuostatas, visos suinteresuotosios šalys raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus. Jei nenurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

5.8. *Galimybė būti išklausytiems Komisijos tyrimo tarnybų*

Visos suinteresuotosios šalys gali prašyti būti išklausytos Komisijos tyrimo tarnybų. Visi prašymai išklausyti turi būti teikiami raštu, juose turi būti nurodytos prašymo priežastys ir santrauka klausimų, kuriuos suinteresuotoji šalis nori aptarti per klausymą. Per klausymą bus nagrinėjami tik suinteresuotųjų šalių iš anksto raštu pateikti klausimai.

Iš principo per klausymus į bylą iki tol neįtraukta faktinė informacija nepristatoma. Vis dėlto, siekiant užtikrinti gerą administravimą ir sudaryti sąlygas Komisijos tarnyboms atlikti tyrimą, suinteresuotosios šalys gali būti paprašytos po klausymo pateikti naujos faktinės informacijos.

5.9. *Rašytinės informacijos teikimo, užpildytų klausimynų siuntimo ir susirašinėjimo tvarka*

Prekybos apsaugos tyrimams atlikti Komisijai pateikiama informacija neturi būti saugoma autorių teisių. Prieš pateikdamos Komisijai informaciją ir (arba) duomenis, kurių autorių teisės priklauso trečiajam šaliai, suinteresuotosios šalys turi paprašyti autorių teisių subjekto specialaus leidimo, kuriuo būtų aiškiai leidžiama Komisijai: a) naudoti informaciją ir duomenis atliekant šį prekybos apsaugos tyrimą ir b) pateikti informaciją ir (arba) duomenis šio tyrimo suinteresuotiesiems šalims taip, kad jos galėtų pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

Visa rašytinė informacija, įskaitant šiame pranešime prašomą informaciją, užpildytus klausimynus ir suinteresuotųjų šalių susirašinėjimą, kurią prašoma laikyti konfidencialia, ženklinama grifu „Neskelbtina“ ⁽¹⁸⁾. Šiam tyrimui informaciją teikiančių šalių prašoma nurodyti priežastis, dėl kurių prašoma informaciją laikyti konfidencialia.

⁽¹⁷⁾ Jei kiltų techninių problemų, kreipkitės į Prekybos pagalbos centrą e. paštu trade-service-desk@ec.europa.eu arba telefonu + 32 22979797.

⁽¹⁸⁾ Neskelbtinas dokumentas yra dokumentas, laikomas konfidencialiu pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį ir PPO susitarimo dėl GATT 1994 VI straipsnio įgyvendinimo (Antidempingo susitarimo) 6 straipsnį. Toks dokumentas taip pat saugomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 (OL L 145, 2001 5 31, p. 43) 4 straipsnį.

Šalys, teikiančios neskelbtiną informaciją, pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnio 2 dalį privalo kartu pateikti nekonfidencialią tokios informacijos santrauką, paženklinimą grifu „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“. Santrauka turi būti pakankamai išsami, kad būtų galima tinkamai suprasti konfidencialios informacijos esmę. Jei konfidencialią informaciją teikianti šalis nenurodo tinkamos prašymo laikyti informaciją konfidencialia priežasties arba nepateikia reikiamos formos ir kokybės nekonfidencialios tokios informacijos santraukos, Komisija į tokią informaciją gali neatsižvelgti, nebent remiantis atitinkamais šaltiniais įrodoma, kad ši informacija yra teisinga.

Visą informaciją ir prašymus, įskaitant prašymus įregistruoti kaip suinteresuotąsias šalis, skenuotus įgaliojimus ir sertifikatus, suinteresuotosios šalys raginamos teikti per TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Naudodamos TRON.tdi arba e. paštą suinteresuotosios šalys sutinka su elektroninio informacijos teikimo taisyklėmis, nustatytomis dokumente „Susirašinėjimas su Europos Komisija nagrinėjant prekybos apsaugos bylas“, paskelbtame Prekybos generalinio direktorato svetainėje http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Suinteresuotosios šalys turi nurodyti savo pavadinimą, adresą, telefono numerį ir galiojantį e. pašto adresą, be to, jos turėtų užtikrinti, jog nurodytas e. pašto adresas būtų oficialios darbinės dėžutės, kuri kasdien tikrinama. Kai bus pateikti kontaktiniai duomenys, Komisija bendraus su suinteresuotosiomis šalimis tik per TRON.tdi arba e. paštą, nebent šios aiškiai nurodytų pageidaujancios visus dokumentus iš Komisijos gauti kitomis ryšio priemonėmis arba dokumentus dėl jų pobūdžio tektų siųsti registruotu paštu. Išsamesnių taisyklių ir informacijos dėl susirašinėjimo su Komisija, įskaitant informacijos teikimo per TRON.tdi ir e. paštu principus, suinteresuotosios šalys gali rasti minėtose susirašinėjimo su suinteresuotosiomis šalimis gairėse.

Komisijos adresas susirašinėjimui:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

TRON.tdi svetainė: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E. paštas

Dempingo klausimais: TRADE-R775-CFP-DUMPING@ec.europa.eu

Žalos ir Sąjungos interesų klausimais: TRADE-R775-R776-CFP-INJURY@ec.europa.eu

6. Tyrimo tvarkaraštis

Laikantis pagrindinio reglamento 11 straipsnio 5 dalies, tyrimas paprastai baigiamas per 12 mėnesių ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 15 mėnesių nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

7. Informacijos pateikimas

Paprastai suinteresuotosios šalys informaciją gali pateikti tik laikydamosi šio pranešimo 5 skirsnyje nustatytų tvarkaraščių.

Kad tyrimas būtų baigtas iki privalomų terminų, Komisija nepriims informacijos iš suinteresuotųjų šalių praėjus pastabų dėl galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui arba, jei taikytina, praėjus pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui.

8. Galimybė teikti pastabas dėl kitų šalių pateiktos informacijos

Siekiant užtikrinti teises į gynybą, suinteresuotosioms šalims turėtų būti suteikta galimybė teikti pastabas dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos. Suinteresuotosios šalys gali teikti pastabas dėl klausimų, iškeltų kitų suinteresuotųjų šalių pateiktoje informacijoje, bet negali kelti naujų klausimų.

Jei nenurodyta kitaip, pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su galutinių išvadų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 5 dienas nuo pastabų dėl galutinių išvadų atskleidimo pateikimo termino. Jei nenurodyta kitaip, papildomo galutinio faktų atskleidimo atveju pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su papildomu galutiniu faktų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 1 dieną nuo pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo termino.

Nurodytu tvarkaraščiu nedaromas poveikis Komisijos teisei tinkamai pagrįstais atvejais prašyti suinteresuotųjų šalių pateikti papildomos informacijos.

9. Šiame pranešime nustatytų terminų pratęsimas

Prašyti pratęsti šiame pranešime nurodytus terminus reikėtų tik išimtinėmis aplinkybėmis ir jie bus pratęsti, tik jei bus tinkamai pagrįsti. Bet kuriuo atveju terminas klausimyno atsakymams pateikti dažniausiai pratęsiamas daugiausia 3 dienomis ir paprastai ne daugiau kaip 7 dienomis. Terminas, per kurį turi būti pateikta kita pranešime apie inicijavimą nurodyta informacija, gali būti pratęstas 3 dienomis, nebent įrodoma, kad yra išimtinių aplinkybių.

10. Nebendradarbiavimas

Tais atvejais, kai suinteresuotoji šalis atsisako leisti susipažinti su būtina informacija, jos nepateikia per nustatytą terminą arba akivaizdžiai trukdo tyrimui, pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį išvados (teigiamos arba neigiamos) gali būti daromos remiantis turimais faktais.

Nustačius, kad suinteresuotoji šalis pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją, į ją gali būti neatsižvelgiama ir remiamasi turimais faktais.

Jei suinteresuotoji šalis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja tik iš dalies ir todėl išvados grindžiamos turimais faktais pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį, rezultatas gali būti mažiau palankus suinteresuotajai šaliai nei bendradarbiavimo atveju.

Atsakymo pateikimas ne kompiuterine forma nelaikomas nebendradarbiavimu, jeigu suinteresuotoji šalis įrodo, kad atsakymo pateikimas reikalujamu būdu sudarytų pernelyg didelių sunkumų ar nepagrįstų papildomų išlaidų. Suinteresuotoji šalis turėtų nedelsdama susisiekti su Komisija.

11. Bylas nagrinėjantis pareigūnas

Suinteresuotosios šalys gali prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas tikrina prašymus susipažinti su byla, ginčus dėl dokumentų konfidencialumo, prašymus pratęsti terminą ir visus kitus prašymus, susijusius su suinteresuotųjų šalių ir trečiųjų šalių teisėmis į gynybą, kurių gali būti pateikta tyrimo metu.

Bylas nagrinėjantis pareigūnas gali surengti klausymus ir veikti kaip suinteresuotosios (-ųjų) šalies (-ių) ir Komisijos tarnybų tarpininkas, kad būtų visapusiškai užtikrintos suinteresuotųjų šalių teisės į gynybą. Prašymai išklausti dalyvaujant bylas nagrinėjančiam pareigūnui turėtų būti teikiami raštu, o juose nurodomos prašymo priežastys. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų priežastis. Šie klausymai turėtų vykti tik tuo atveju, jei klausimai per tinkamą laiką nebuvo išspręsti su Komisijos tarnybomis.

Visi prašymai turi būti pateikti laiku ir nedelsiant, kad nebūtų trukdoma sklandžiai vykdyti tyrimus. Todėl prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų bylas nagrinėjantis pareigūnas, suinteresuotosios šalys turėtų kuo greičiau, kai tik įvyksta įvykis, dėl kurio toks įsitraukimas yra pagrįstas. Jeigu prašymai išklausti pateikiami nesilaikant atitinkamų tvarkaraščių, bylas nagrinėjantis pareigūnas taip pat išnagrinės tokių pavėluotai pateiktų prašymų priežastis, iškeltų klausimų pobūdį ir šių klausimų poveikį teisėms į gynybą, tinkamai atsižvelgdamas į poreikį užtikrinti gerą administravimą ir laiku baigti tyrimą.

Daugiau informacijos ir kontaktinius duomenis suinteresuotosios šalys gali rasti bylas nagrinėjančio pareigūno tinklalapiuose Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>.

12. Galimybė prašyti atlikti peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 3 dalį

Kadangi ši priemonių galiojimo termino peržiūra inicijuojama vadovaujantis pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis, dėl jos išvadų bus keičiamos ne galiojančios priemonės, bet tos priemonės bus panaikintos arba toliau taikomos pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 6 dalį.

Jei kuri nors suinteresuotoji šalis mano, kad reikia peržiūrėti priemones, kad vėliau jas būtų galima keisti, ji gali prašyti atlikti peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 3 dalį.

Šalys, norinčios prašyti tokios peržiūros, kuri būtų atliekama nepriklausomai nuo šiame pranešime minimos priemonių galiojimo termino peržiūros, gali kreiptis į Komisiją pirma nurodytu adresu.

13. Asmens duomenų tvarkymas

Visi per šį tyrimą surinkti asmens duomenys bus naudojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽¹⁹⁾.

Pranešimas apie duomenų apsaugą, kuriuo visi asmenys informuojami apie asmens duomenų tvarkymą vykdant Komisijos prekybos apsaugos veiklą, pateikiamas Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>.

⁽¹⁹⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PRIEDAS

☐	„Neskelbtina“
☐	„Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ (pažymėti tinkamą langelį)

**ANTIDEMPINGO PRIEMONIŲ, TAIKOMŲ TAM TIKRAM IMPORTUOJAMAM KINIJOS LIAUDIES
RESPUBLIKOS KILMĖS PLOŅAM KREIDINIAM POPIERIUI, GALIOJIMO TERMINO PERŽIŪRA**

NESUSIJUSIŲ IMPORTUOTOJŲ ATRANKAI TEIKTINA INFORMACIJA

Šios formos paskirtis – padėti nesusijusiems importuotojams pateikti pranešimo apie inicijavimą 5.3.3 skirsnyje nurodytai atrankai svarbią informaciją.

Formos versijos „Neskelbtina“ ir „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ turėtų būti grąžintos Komisijai, kaip nustatyta pranešime apie inicijavimą.

1. BENDROVĖS PAVADINIMAS IR KONTAKTINIAI DUOMENYS

Pateikite šiuos savo bendrovės duomenis:

Bendrovės pavadinimas	
Adresas	
Asmuo ryšiams	
E. pašto adresas	
Telefono numeris	

2. APYVARTA IR PARDAVIMO APIMTIS

Nurodykite bendrą bendrovės apyvartą eurai (EUR) bei peržiūrimojo produkto, kaip apibrėžta pranešime apie inicijavimą, importo ir perpardavimo Sąjungos rinkoje importavus iš Kinijos Liaudies Respublikos peržiūros tiriamuoju laikotarpiu vertę eurai (EUR) ir kiekį tonomis.

	Kiekis tonomis	Vertė eurai (EUR)
Bendra jūsų bendrovės apyvarta eurai (EUR)		
Kinijos Liaudies Respublikos kilmės peržiūrimojo produkto importas		
Peržiūrimojo produkto (visų šalių kilmės) importas		
Iš Kinijos Liaudies Respublikos importuoto peržiūrimojo produkto perpardavimas Sąjungos rinkoje		

3. JŪSŲ BENDROVĖS IR SUSIJUSIŲ BENDROVIŲ ⁽¹⁾ VEIKLA

Tiksliai aprašykite bendrovės ir visų susijusių bendrovių (išvardykite jas ir nurodykite ryšį su jūsų bendrove), dalyvaujančių gaminant ir (arba) parduodant (eksportui ir (arba) vidaus rinkai) peržiūrimąjį produktą, veiklą. Prie tokios veiklos gali būti priskiriama (tačiau tuo neapsiribojama) peržiūrimojo produkto pirkimas, jo gamyba pagal subrangos sutartis arba peržiūrimojo produkto perdirbimas ar prekyba juo.

Bendrovės pavadinimas ir vieta	Veikla	Ryšys

4. KITA INFORMACIJA

Pateikite kitą susijusių informaciją, kurią bendrovė mano esant naudingą Komisijai vykdant bendrovių atranką.

5. PATVIRTINIMAS

Pateikdama nurodytą informaciją bendrovė sutinka, kad gali būti atrenkama. Jei bendrovė bus atrinkta, ji turės užpildyti klausimyną ir leisti apsilankyti jos patalpose, kad būtų patikrinti jos atsakymai. Jeigu bendrovė nurodys nesutinkanti, kad gali būti atrenkama, tai bus laikoma atsisakymu bendradarbiauti atliekant tyrimą. Komisijos išvados dėl nebendradarbiaujančių importuotojų yra grindžiamos turimais faktais, todėl rezultatas bendrovei gali būti mažiau palankus nei bendradarbiavimo atveju.

Igaliotojo pareigūno parašas:

Igaliotojo pareigūno vardas, pavardė ir pareigos:

Data:

_____

⁽¹⁾ Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balso teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

Pranešimas apie antidempingo priemonių, taikomų importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams, tarpinės peržiūros inicijavimą

(2022/C 248/11)

Europos Komisija (toliau – Komisija) gavo prašymą atlikti dalinę tarpinę peržiūrą pagal 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽¹⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas) 11 straipsnio 3 dalį.

1. Prašymas atlikti peržiūrą

Prašymą 2022 m. balandžio 1 d. labai atsparių tempimui poliesterių siūlų Sąjungos pramonės, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 5 straipsnio 4 dalyje, vardu pateikė CIRFS – Europos dirbtinio pluošto asociacija (toliau – pareiškėjas).

Peržiūroje tiriami tik su dempingu susiję aspektai.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje pateikiama nekonfidenciali prašymo versija ir Sąjungos gamintojų prašymo rėmimo lygio analizė. Šio pranešimo 5.4 skirsnyje pateikiama informacija apie suinteresuotųjų šalių galimybę susipažinti su byla.

2. Peržiūrimasis produktas

Šioje peržiūroje nagrinėjamas produktas – labai atsparūs tempimui poliesterių siūlai (išskyrus siuvimo siūlus ir „Z“ pavidalu susuktus antrinius arba daugiasukius siūlus, skirtus siuvimo siūlų gamybai, parengtus dažyti ir galutinai apdoroti, laisvai suvyniotus ant plastikinės perforuotos ritės), neskirti mažmeninei prekybai, įskaitant vienagijus siūlus, kurių ilginis tankis mažesnis kaip 67 deciteksai (toliau – peržiūrimasis produktas), kurių KN kodas šiuo metu yra ex 5402 20 00 (TARIC kodas 5402 20 00 10). Šie KN ir TARIC kodai pateikiami tik kaip informacija nedarant poveikio vėlesniam tarifinio klasifikavimo pakeitimui.

3. Galiojančios priemonės

Šiuo metu galiojančios priemonės – galutinis antidempingo muitas, nustatytas Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/325 (toliau – pradinis tyrimas) ⁽²⁾ su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1159 ⁽³⁾.

2022 m. vasario 23 d. Komisija paskelbė pranešimą apie antidempingo muito, taikomo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams, galiojimo termino peržiūros inicijavimą ⁽⁴⁾. Kol vyksta priemonių galiojimo termino peržiūros tyrimas, priemonės toliau galioja.

4. Peržiūros pagrindas

Prašymas grindžiamas pareiškėjo pateiktais pakankamais įrodymais, kad, kiek tai susiję su dempingu, pasikeitė aplinkybės, kurių pagrindu buvo nustatytos galiojančios priemonės, ir kad šie pokyčiai yra ilgalaikiai.

Šie pokyčiai susiję su Kinijos gamintojų struktūra, peržiūrimojo produkto gamybos pajėgumų padidėjimu Kinijoje (toliau – KLR arba nagrinėjamoji šalis) ir dėl to atsiradusiais didžiuliais pertekliniais pajėgumais ir sumažėjusiomis eksporto iš KLR kainomis.

⁽¹⁾ OL L 176, 2016 6 30, p. 21.

⁽²⁾ 2017 m. vasario 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/325, kuriuo, atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 11 straipsnio 2 dalį, importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams nustatomas galutinis antidempingo muitas (OL L 49, 2017 2 25, p. 6).

⁽³⁾ 2017 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1159, kuriuo dėl galiojančių antidempingo priemonių importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės labai atspariems tempimui poliesterių siūlams produkto apibrėžtosios srities iš dalies keičiamas Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1105/2010 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/325 ir numatoma galimybė tam tikrais atvejais grąžinti muitus arba atsiskaityti juos išieškoti (OL L 167, 2017 6 30, p. 31).

⁽⁴⁾ OL C 87, 2022 2 23, p. 2.

Atsižvelgiant į Kinijos vyriausybės penkerių metų planuose nustatytus vidaus cheminių pluoštų pramonės tikslus, po pradinio tyrimo KLR įvyko svarbių pokyčių, dėl kurių Kinijos peržiūrimojo produkto pramonė pasikeitė. Po pradinio tyrimo Kinijos gamintojai, kuriems taikomos priemonės, investavo į naujas technologijas, MTP ir produktų kūrimą. Jie taip pat investavo į išgrynintos tereftalio rūgšties (PTA), kuri yra pagrindinė peržiūrimojo produkto gamybos žaliava, gamybą. Todėl Kinijos gamintojai tapo nepriklausomi nuo išgrynintos tereftalio rūgšties importo ir tapo integruotais gamintojais. Dėl šių didelių investicijų Kinijos peržiūrimojo produkto, kuriam taikomos priemonės, gamintojai po pradinio tyrimo daugiau nei tris kartus padidino savo gamybos pajėgumus.

Padidėjus Kinijos pajėgumams Kinijos vidaus suvartojimas ir pasaulinis suvartojimas nepadidėjo, dėl to sumažėjo Kinijos eksporto kaina.

Todėl pareiškėjas tvirtina, kad dempingo poveikiui kompensuoti galiojančių priemonių nebepakanka.

Pareiškėjas teigė, kad netikslinga remtis KLR vidaus rinkos kainomis ir sąnaudomis siekiant nustatyti normaliąją vertę ir perskaičiuoti dempingo skirtumus, nes esama didelių iškraipymų pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą.

Įtarimams dėl didelių iškraipymų pagrįsti pareiškėjas rėmėsi 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos tarnybų parengtos šalies ataskaitos, kurioje aprašytos konkrečios aplinkybės nagrinėjamosios šalies rinkoje, informacija ⁽⁵⁾.

Atsižvelgdama į turimą informaciją Komisija mano, kad pagal pagrindinio reglamento 5 straipsnio 9 dalį yra pakankamai įrodymų tyrimo inicijavimui pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį pagrįsti, o iš tų įrodymų galima matyti, kad dėl didelių iškraipymų, kurie daro poveikį kainoms ir sąnaudoms, nėra tikslinga remtis KLR vidaus rinkos kainomis ir sąnaudomis.

Šalies ataskaita pateikta suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje ⁽⁶⁾.

5. Procedūra

Informavusi valstybes nares ir nustačiusi, kad yra pakankamai įrodymų, pagrindžiančių dalinės tarpinės peržiūros, kurią atliekant bus nagrinėjamas tik dempingas, inicijavimą, Komisija inicijuoja peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 3 dalį. Peržiūros tikslas – nustatyti eksportuojančių gamintojų dempingo normą.

Komisija taip pat atkreipia šalių dėmesį į paskelbtą pranešimą ⁽⁷⁾ dėl COVID-19 protrūkio padarinių antidempingo ir antisubsidijų tyrimams, kuris gali būti taikomas šiam tyrimui.

5.1. Peržiūros tiriamasis laikotarpis

Atliekant tyrimą bus nagrinėjamas 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. gruodžio 31 d. laikotarpis (toliau – peržiūros tiriamasis laikotarpis).

5.2. Pastabos dėl prašymo ir tyrimo inicijavimo

Visos suinteresuotosios šalys, norinčios pateikti pastabų dėl prašymo arba aspektų, susijusių su tyrimo inicijavimu (įskaitant prašymo rėmimo lygį), privalo tai padaryti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos ⁽⁸⁾.

Prašymai išklausti dėl tyrimo inicijavimo turi būti pateikti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

⁽⁵⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl didelių Kinijos Liaudies Respublikos ekonomikos iškraipymų prekybos apsaugos tyrimų tikslais, 2017 12 20, SWD(2017) 483 final/2, paskelbta https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf

⁽⁶⁾ Šalies ataskaitoje cituojamus dokumentus taip pat galima gauti pateikus tinkamai pagrįstą prašymą.

⁽⁷⁾ Pranešimas dėl COVID-19 protrūkio padarinių antidempingo ir antisubsidijų tyrimams (OL C 86, 2020 3 16, p. 6).

⁽⁸⁾ Visos nuorodos į šio pranešimo paskelbimą yra nuorodos į šio pranešimo paskelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jei nenurodyta kitaip.

5.3. *Dempingo nustatymo procedūra*

Komisijos tyrime kviečiami dalyvauti peržiūrimąjį produktą iš nagrinėjamosios šalies eksportuojantys gamintojai, taip pat ir nebendradarbiausieji atliekant tyrimą, po kurio nustatytos galiojančios priemonės.

5.3.1 *Nagrinėjamosios šalies eksportuojančių gamintojų tyrimas*

Atsižvelgdama į tai, kad nagrinėjamojoje šalyje gali būti daug su šia tarpine peržiūra susijusių eksportuojančių gamintojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų eksportuojančių gamintojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visų eksportuojančių gamintojų arba jų vardu veikiančių atstovų, taip pat ir tų, kurie nebendradarbiavo atliekant tyrimą, po kurio nustatytos atliekant šią peržiūrą nagrinėjamos priemonės, prašoma per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos Komisijai pateikti informaciją apie savo bendroves. Ši informacija turi būti teikiama per TRON.tdi adresu https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R771_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTING_PRODUCER. Informacija apie prisijungimą prie TRON pateikiama 5.4 ir 5.7 skirsniuose.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą eksportuojančių gamintojų atrankai, Komisija taip pat kreipsis į nagrinėjamosios šalies valdžios institucijas ir gali kreiptis į visas žinomas nagrinėjamosios šalies eksportuojančių gamintojų asociacijas.

Jei atranka būtina, eksportuojantys gamintojai bus atrinkami remiantis didžiausia tipiška gamybos, pardavimo ar eksporto apimtimi, kurią galima pagrįstai iširti per turimą laiką. Apie atrinktas bendroves Komisija, jei tinkama, per nagrinėjamosios šalies valdžios institucijas praneš visiems žinomiems nagrinėjamosios šalies eksportuojantiems gamintojams, nagrinėjamosios šalies valdžios institucijoms ir eksportuojančių gamintojų asociacijoms.

Gavusi eksportuojantiems gamintojams atrinkti reikalingą informaciją, Komisija praneš susijusioms šalims savo sprendimą dėl to, ar jie atrinkti. Jei nenurodyta kitaip, atrinkti eksportuojantys gamintojai užpildytą klausimyną turės pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą dėl jų atrinkimo dienos.

Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

Nagrinėjamosios šalies eksportuojantiems gamintojams skirta klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2612>

Nedarant poveikio galimybei taikyti pagrindinio reglamento 18 straipsnį, bendrovės, kurios sutiko, kad gali būti atrinkamos, bet nebuvo atrinktos, laikomos bendradarbiaujančiomis bendrovėmis.

5.3.2. *Nagrinėjamajai šaliai, kurioje esama didelių iškraipymų, taikoma papildoma procedūra*

Atsižvelgiant į šio pranešimo nuostatas, visos suinteresuotosios šalys raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus dėl pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies taikymo. Jei nenurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Visų pirma Komisija ragina visas suinteresuotąsias šalis pateikti savo nuomonę dėl prašyme nurodytų išteklių ir Suderintos sistemos (SS) kodų, pasiūlyti tinkamą (-as) tipišką (-as) šalį (-is) ir nurodyti tų šalių peržiūrimojo produkto eksportuojančių gamintojų tapatybę. Šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies e punktą Komisija netrukus po peržiūros inicijavimo, pridėdama pastabą prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos, praneš tyrimo šalims apie susijusius šaltinius, kuriuos ji ketina naudoti normaliajai vertei nagrinėjamojoje šalyje nustatyti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį. Tai apims visus šaltinius, įskaitant tinkamos tipiškos trečiosios šalies parinkimą, jei taikoma. Tyrimo šalims nustatomas 10 dienų nuo tos dienos, kurią prie bylos pridėdama minėta pastaba, laikotarpis pastaboms pateikti.

Remiantis Komisijos turima informacija galima nagrinėjamosios šalies atžvilgiu tipiška trečioji šalis yra Turkija. Siekdama galutinai parinkti tinkamą tipišką trečiąją šalį, Komisija nagrinės, ar yra šalių, kurių ekonominės plėtros lygis yra panašus į nagrinėjamosios šalies, ar jose yra gaminamas ir parduodamas peržiūrimasis produktas ir ar yra naudotinų susijusių duomenų. Jei yra daugiau kaip viena tokia šalis, prireikus pirmenybė bus teikiama toms šalims, kuriose užtikrinamas tinkamas socialinės ir aplinkos apsaugos lygis.

Dėl susijusių šaltinių, Komisija ragina visus nagrinėjamosios šalies eksportuojančius gamintojus per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo dienos pateikti informaciją apie peržiūrimajam produktui gaminti naudojamas medžiagas (žaliavas ir perdirbtas medžiagas) ir energiją. Ši informacija turi būti teikiama per TRON.tdi adresu https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R771_INFO_ON_INPUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM. Informacija apie prisijungimą prie TRON pateikiama 5.4 ir 5.7 skirsniuose.

Be to, bet kokia faktinė informacija apie sąnaudas ir kainas pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą turi būti pateikta per 65 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Tokia faktinė informacija turėtų būti teikiama tik iš viešai prieinamų šaltinių.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą tyrimui, susijusiam su įtariamais dideliais iškraipymais, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkte, Komisija taip pat pateiks klausimyną nagrinėjamosios šalies vyriausybei.

5.3.3. Nesusijusių importuotojų tyrimas ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾

Šiame tyrime kviečiami dalyvauti peržiūrimąjį produktą iš KLR į Sąjungą importuojantys nesusiję importuotojai, taip pat ir nebendradarbiavusieji atliekant tyrimą, po kurio nustatytos galiojančios priemonės.

Atsižvelgdama į tai, kad gali būti daug su šia tarpine peržiūra susijusių nesusijusių importuotojų, ir siekdama baigti tyrimą per teisės aktuose nustatytą terminą, Komisija gali sumažinti tirtinų nesusijusių importuotojų skaičių iki pagrįsto skaičiaus, atrinkdama tik kai kuriuos iš jų (šis procesas dar vadinamas atranka). Atranka bus vykdoma pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį.

⁽⁹⁾ Atrinkti galima tik su nagrinėjamosios šalies gamintojais nesusijusius importuotojus. Su gamintojais susiję importuotojai turi užpildyti šiems gamintojams skirtą klausimyno I priedą. Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balsu teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Nesusijusių importuotojų pateikti duomenys taip pat gali būti naudojami dėl kitų šio tyrimo aspektų, ne vien dempingui nustatyti.

Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, atrinkti bendroves, visi nesusiję importuotojai arba jų vardu veikiančios atstovai, taip pat ir tie, kurie nebendradarbiavo atliekant tyrimą, po kurio nustatyta atliekant šią peržiūrą nagrinėjamos priemonės, prašomi Komisijai pranešti apie save. Šios šalys privalo tai padaryti per 7 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos ir Komisijai pateikti šio pranešimo priede nurodytą informaciją apie savo bendrovę (-es).

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą nesusijusių importuotojų atrankai, Komisija taip pat gali kreiptis į visas žinomas importuotojų asociacijas.

Jei atranka būtina, importuotojai gali būti atrenkami remiantis didžiausia tipiška KLR peržiūrimojo produkto pardavimo Sąjungoje apimtimi, kurią galima pagrįstai ištirti per turimą laiką. Apie atrinktas bendroves Komisija praneš visiems žinomiems nesusijusiems importuotojams ir importuotojų asociacijoms.

Komisija prie suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtos bylos taip pat pridės pastabą dėl atrinktų bendrovių. Visos pastabos dėl atrinktų bendrovių turi būti gautos per 3 dienas nuo pranešimo apie sprendimą dėl atrinkimo dienos.

Kad gautų informaciją, kurią mano esant reikalingą tyrimui, Komisija atrinktiems nesusijusiems importuotojams pateiks klausimynus. Jei nenurodyta kitaip, tos šalys užpildytą klausimyną privalo pateikti per 30 dienų nuo pranešimo apie atrinktas bendroves dienos.

Nesusijusiems importuotojams skirto klausimyno kopija pateikiama suinteresuotosioms šalims susipažinti skirtoje byloje ir Prekybos GD svetainėje <https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2612>

5.4. **Suinteresuotosios šalys**

Kad galėtų dalyvauti tyrime, suinteresuotosios šalys, kaip antai nagrinėjamosios (-ųjų) šalies (-ių) gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir jiems atstovaujanti asociacijos, naudotojai ir jiems atstovaujanti asociacijos, profesinės sąjungos ir vartotojams atstovaujanti organizacijos, pirmiausia turi įrodyti, kad jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję.

Nagrinėjamosios šalies gamintojai, Sąjungos gamintojai, importuotojai ir atstovaujanti asociacijos, pateikę informaciją, bus laikomi suinteresuotosiomis šalimis, jei jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję.

Kitos šalys galės dalyvauti tyrime kaip suinteresuotosios šalys tik nuo to momento, kai apie save praneš, ir su sąlyga, kad jų veikla ir peržiūrimasis produktas yra objektyviai susiję. Subjekto laikymas suinteresuotąja šalimi nedaro poveikio pagrindinio reglamento 18 straipsnio taikymui.

Suinteresuotosioms šalims susipažinti su byla galima per Tron.tdi adresu <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Kad gautumėte prieigą, laikykitės tame puslapyje pateiktų nurodymų ⁽¹⁾.

5.5. **Kita rašytinė informacija**

Atsižvelgiant į šio pranešimo nuostatas, visos suinteresuotosios šalys raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus. Jei nenurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 37 dienas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

5.6. **Galimybė būti išklaustiems Komisijos tyrimo tarnybų**

Visos suinteresuotosios šalys gali prašyti būti išklaustos Komisijos tyrimo tarnybų. Visi prašymai išklausti turi būti teikiami raštu, juose turi būti nurodytos prašymo priežastys ir santrauka klausimų, kuriuos suinteresuotoji šalis nori aptarti per klausymą. Per klausymą bus nagrinėjami tik suinteresuotųjų šalių iš anksto raštu pateikti klausimai.

⁽¹⁾ Jei kiltų techninių problemų, kreipkitės į Prekybos pagalbos centrą e. paštu trade-service-desk@ec.europa.eu arba telefonu + 32 22979797.

Iš principo per klausymus į bylą iki tol neįtraukta faktinė informacija nepristatoma. Vis dėlto, siekiant užtikrinti gerą administravimą ir sudaryti sąlygas Komisijos tarnyboms atlikti tyrimą, suinteresuotosios šalys gali būti paprašytos po klausymo pateikti naujos faktinės informacijos.

5.7. Rašytinės informacijos teikimo, užpildytų klausimynų siuntimo ir susirašinėjimo tvarka

Prekybos apsaugos tyrimams atlikti Komisijai pateikiama informacija neturi būti saugoma autorių teisių. Prieš pateikdamos Komisijai informaciją ir (arba) duomenis, kurių autorių teisės priklauso trečiajam šaliai, suinteresuotosios šalys turi paprašyti autorių teisių subjekto specialaus leidimo, kuriuo būtų aiškiai leidžiama Komisijai: a) naudoti informaciją ir duomenis atliekant šį prekybos apsaugos tyrimą ir b) pateikti informaciją ir (arba) duomenis šio tyrimo suinteresuotosioms šalims taip, kad jos galėtų pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

Visa laikyti konfidencialia prašoma rašytinė informacija, įskaitant šiame pranešime prašomą informaciją, užpildytus klausimynus ir suinteresuotųjų šalių susirašinėjimą, ženklinama grifu „Neskelbtina“⁽¹²⁾. Šiam tyrimui informaciją teikiančių šalių prašoma nurodyti priežastis, dėl kurių prašoma informaciją laikyti konfidencialia.

Šalys, teikiančios neskelbtiną informaciją, pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnio 2 dalį privalo kartu pateikti nekonfidencialią tokios informacijos santrauką, paženklinimą grifu „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“. Santrauka turi būti pakankamai išsami, kad būtų galima tinkamai suprasti konfidencialios informacijos esmę. Jei konfidencialią informaciją teikianti šalis nenurodo tinkamos prašymo laikyti informaciją konfidencialia priežasties arba nepateikia reikiamos formos ir kokybės nekonfidencialios tokios informacijos santraukos, Komisija į tokią informaciją gali neatsižvelgti, nebent remiantis atitinkamais šaltiniais įrodoma, kad ši informacija yra teisinga.

Visą informaciją ir prašymus, įskaitant prašymus būti užregistruotoms kaip suinteresuotosios šalys, skenuotus įgaliojimus ir sertifikatus, suinteresuotosios šalys raginamos teikti per TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Naudodamos TRON.tdi arba e. paštą suinteresuotosios šalys sutinka su elektroninio informacijos teikimo taisyklėmis, nustatytomis dokumente „Susirašinėjimas su Europos Komisija nagrinėjant prekybos apsaugos bylas“, paskelbtame Prekybos generalinio direktorato svetainėje http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Suinteresuotosios šalys turi nurodyti savo pavadinimą, adresą, telefono numerį ir galiojantį e. pašto adresą, be to, jos turėtų užtikrinti, jog nurodytas e. pašto adresas būtų oficialios darbinės dėžutės, kuri kasdien tikrinama. Kai bus pateikti kontaktiniai duomenys, Komisija bendraus su suinteresuotosiomis šalimis tik per TRON.tdi arba e. paštu, nebent šios aiškiai nurodytų pageidaujantis visus dokumentus iš Komisijos gauti kitomis ryšio priemonėmis arba dokumentus dėl jų pobūdžio tektų siųsti registruotu paštu. Išsamesnes taisykles ir informaciją dėl susirašinėjimo su Komisija, įskaitant informacijos teikimo per TRON.tdi ir e. paštu principus, suinteresuotosios šalys gali rasti minėtose susirašinėjimo su suinteresuotosiomis šalimis gairėse.

Komisijos adresas susirašinėjimui:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

TRON. tdi: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E. paštas: TRADE-R771-HTYP@ec.europa.eu

6. Tyrimo tvarkaraštis

Laikantis pagrindinio reglamento 11 straipsnio 5 dalies, tyrimas paprastai baigiamas per 12 mėnesių ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 15 mėnesių nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

⁽¹²⁾ „Neskelbtinas“ dokumentas yra dokumentas, laikomas konfidencialiu pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį ir PPO susitarimo dėl GATT 1994 VI straipsnio įgyvendinimo (Antidempingo susitarimo) 6 straipsnį. Toks dokumentas taip pat yra apsaugotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 (OL L 145, 2001 5 31, p. 43) 4 straipsnį.

7. Informacijos pateikimas

Paprastai suinteresuotosios šalys informaciją gali pateikti tik laikydamosi šio pranešimo 5 skirsnyje nustatytą tvarkaraščių.

Kad tyrimas būtų baigtas iki privalomų terminų, Komisija nepriims informacijos iš suinteresuotųjų šalių praėjus pastabų dėl galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui arba, jei taikytina, praėjus pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo terminui.

8. Galimybė teikti pastabas dėl kitų šalių pateiktos informacijos

Siekiant užtikrinti teises į gynybą, suinteresuotosioms šalims turėtų būti suteikta galimybė teikti pastabas dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos. Suinteresuotosios šalys gali teikti pastabas dėl klausimų, iškeltų kitų suinteresuotųjų šalių pateiktoje informacijoje, bet negali kelti naujų klausimų.

Jei nenurodyta kitaip, pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su galutinių išvadų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 5 dienas nuo pastabų dėl galutinių išvadų atskleidimo pateikimo termino. Jei nenurodyta kitaip, papildomo galutinio faktų atskleidimo atveju pastabos dėl kitų suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, susijusios su papildomu galutiniu faktų atskleidimu, turėtų būti pateiktos per 1 dieną nuo pastabų dėl papildomo galutinio faktų atskleidimo pateikimo termino.

Nurodytu tvarkaraščiu nedaromas poveikis Komisijos teisei tinkamai pagrįstais atvejais prašyti suinteresuotųjų šalių pateikti papildomos informacijos.

9. Šiame pranešime nustatytų terminų pratęsimas

Prašyti pratęsti šiame pranešime nurodytus terminus reikėtų tik išimtinėmis aplinkybėmis ir jie bus pratęsti, tik jei bus tinkamai pagrįsti. Bet kuriuo atveju terminas klausimyno atsakymams pateikti dažniausiai pratęsiamas daugiausia 3 dienomis ir paprastai ne daugiau kaip 7 dienomis. Terminas, per kurį turi būti pateikta kita pranešime apie inicijavimą nurodyta informacija, gali būti pratęstas 3 dienomis, nebent įrodoma, kad yra išimtinių aplinkybių.

10. Nebendradarbiavimas

Tais atvejais, kai suinteresuotoji šalis atsisako leisti susipažinti su būtina informacija, jos nepateikia per nustatytą terminą arba akivaizdžiai trukdo tyrimui, pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį išvados (teigiamos arba neigiamos) gali būti daromos remiantis turimais faktais.

Nustačius, kad suinteresuotoji šalis pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją, į ją gali būti neatsižvelgiama ir remiamasi turimais faktais.

Jei suinteresuotoji šalis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja tik iš dalies ir todėl išvados grindžiamos turimais faktais pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį, rezultatas gali būti mažiau palankus suinteresuotajai šaliai nei bendradarbiavimo atveju.

Atsakymo pateikimas ne kompiuterine forma nelaikomas nebendradarbiavimu, jeigu suinteresuotoji šalis įrodo, kad atsakymo pateikimas reikalujamu būdu sudarytų pernelyg didelių sunkumų ar nepagrįstų papildomų išlaidų. Suinteresuotoji šalis turėtų nedelsdama susisiekti su Komisija.

11. Bylas nagrinėjantis pareigūnas

Suinteresuotosios šalys gali prašyti, kad į bylos nagrinėjimą išimtinėmis aplinkybėmis būtų įtrauktas bylas nagrinėjantis pareigūnas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas tikrina prašymus susipažinti su byla, ginčus dėl dokumentų konfidencialumo, prašymus pratęsti terminą ir visus kitus prašymus, susijusius su suinteresuotųjų šalių ir trečiųjų šalių teisėmis į gynybą, kurių gali būti pateikta tyrimo metu.

Bylas nagrinėjantis pareigūnas gali surengti klausymus ir veikti kaip suinteresuotosios (-ųjų) šalies (-ių) ir Komisijos tarnybų tarpininkas, kad būtų visapusiškai užtikrintos suinteresuotųjų šalių teisės į gynybą. Prašymai išklausti dalyvaujant bylas nagrinėjančiam pareigūnui turėtų būti teikiami raštu, o juose nurodomos prašymo priežastys. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų priežastis. Šie klausymai turėtų vykti tik tuo atveju, jei klausimai per tinkamą laiką nebuvo išspręsti su Komisijos tarnybomis.

Visi prašymai turi būti pateikti laiku ir nedelsiant, kad nebūtų trukdoma sklandžiai vykdyti tyrimus. Todėl prašyti, kad į bylos nagrinėjimą ištrauktų bylas nagrinėjantis pareigūnas, suinteresuotosios šalys turėtų kuo greičiau, kai tik įvyksta įvykis, dėl kurio toks išitraukimas yra pagrįstas. Jeigu prašymai išklaustyti pateikiami nesilaikant atitinkamų tvarkaraščių, bylas nagrinėjantis pareigūnas taip pat išnagrinės tokių pavėluotai pateiktų prašymų priežastis, iškeltų klausimų pobūdį ir šių klausimų poveikį teisėms į gynybą, tinkamai atsižvelgdamas į poreikį užtikrinti gerą administravimą ir laiku baigti tyrimą.

Daugiau informacijos ir kontaktinius duomenis suinteresuotosios šalys gali rasti bylas nagrinėjančio pareigūno tinklalapiuose Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>

12. Asmens duomenų tvarkymas

Visi per šį tyrimą surinkti asmens duomenys bus naudojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽¹³⁾.

Pranešimas apie duomenų apsaugą, kuriuo visi asmenys informuojami apie asmens duomenų tvarkymą vykdant Komisijos prekybos apsaugos veiklą, pateikiamas Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>

⁽¹³⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PRIEDAS

☐	„Neskelbtina“
☐	„Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ (pažymėti tinkamą langelį)

**ANTIDEMPINGO TYRIMAS DĖL IMPORTUOJAMŲ KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS KILMĖS
LABAI ATSPARIŲ TEMPIMUI POLIESTERIŲ SIŪLŲ**

NESUSIJUSIŲ IMPORTUOTOJŲ ATRANKAI TEIKTINA INFORMACIJA

Šios formos paskirtis – padėti nesusijusiems importuotojams pateikti pranešimo apie inicijavimą 5.3.3 skirsnyje nurodytai atrankai svarbią informaciją.

Formos versijos „Neskelbtina“ ir „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“ turėtų būti gražintos Komisijai, kaip nustatyta pranešime apie inicijavimą.

1. BENDROVĖS PAVADINIMAS IR KONTAKTINIAI DUOMENYS

Pateikite šiuos savo bendrovės duomenis:

Bendrovės pavadinimas	
Adresas	
Asmuo ryšiams	
E. pašto adresas	
Telefonas	

2. APYVARTA IR PARDAVIMO APIMTIS

Nurodykite bendrą bendrovės apyvartą eurai (EUR) bei peržiūrimojo produkto, kaip apibrėžta pranešime apie inicijavimą, importo į Sąjungą ir perpardavimo Sąjungos rinkoje importavus iš Kinijos Liaudies Respublikos peržiūros tiriamuoju laikotarpiu vertę eurai (EUR) ir kiekį tonomis.

	Apimtis tonomis	Vertė eurai (EUR)
Bendra jūsų bendrovės apyvarta eurai (EUR)		
Kinijos Liaudies Respublikos kilmės peržiūrimojo produkto importas		
Peržiūrimojo produkto (visų šalių kilmės) importas		
Iš Kinijos Liaudies Respublikos importuoto peržiūrimojo produkto perpardavimas Sąjungos rinkoje		

3. JŪSŲ BENDROVĖS IR SUSIJUSIŲ BENDROVIŲ VEIKLA ⁽¹⁾

Tiksliai aprašykite bendrovės ir visų susijusių bendrovių (išvardykite jas ir nurodykite ryšį su jūsų bendrove), dalyvaujančių gaminant ir (arba) parduodant (eksportui ir (arba) vidaus rinkai) peržiūrimąjį produktą, veiklą. Prie tokios veiklos gali būti priskiriama (tačiau tuo neapsiribojama) peržiūrimojo produkto pirkimas, jo gamyba pagal subrangos sutartis arba peržiūrimojo produkto perdirbimas ar prekyba juo.

Bendrovės pavadinimas ir vieta	Veikla	Ryšys

4. KITA INFORMACIJA

Pateikite kitą susijusių informaciją, kurią bendrovė mano esant naudingą Komisijai vykdant bendrovių atranką.

5. PATVIRTINIMAS

Pateikdama nurodytą informaciją bendrovė sutinka, kad gali būti atrenkama. Jei bendrovė bus atrinkta, ji turės užpildyti klausimyną ir leisti apsilankyti jos patalpose, kad būtų patikrinti jos atsakymai. Jeigu bendrovė nurodys nesutinkanti, kad gali būti atrenkama, tai bus laikoma atsisakymu bendradarbiauti atliekant tyrimą. Komisijos išvados dėl nebendradarbiaujančių importuotojų yra grindžiamos turimais faktais, todėl rezultatas bendrovei gali būti mažiau palankus nei bendradarbiavimo atveju.

Igaliotojo pareigūno parašas:

Igaliotojo pareigūno vardas, pavardė ir pareigos:

Data:

_____

⁽¹⁾ Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 127 straipsnį du asmenys laikomi susijusiais, jeigu: a) vienas iš jų yra kito asmens įmonės vadovas arba darbuotojas; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) trečiasis asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balso teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai yra valdomi trečiojo asmens; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį arba h) jie yra vienos šeimos nariai (OL L 343, 2015 12 29, p. 558). Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar turintys tik vieną bendrą tėvą ar motiną), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 5 straipsnio 4 dalį asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

Pranešimas apie antidempingo tyrimo, susijusio su Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/763, kuriuo tam tikram importuojamam Korėjos Respublikos kilmės lengvam terminiam popieriui nustatomas galutinis antidempingo muitas ir laikinojo muto galutinis surinkimas, atnaujinimą po 2020 m. balandžio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo byloje T-383/17, patvirtinto Teisingumo Teismo byloje C-260/20 P

(2022/C 248/12)

1. Teismų sprendimai

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas (toliau – Bendrasis Teismas) 2020 m. balandžio 2 d. sprendimu ⁽¹⁾ *Hansol Paper prieš Komisiją*, T-383/17, panaikino Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/763, kuriuo tam tikram importuojamam Korėjos Respublikos kilmės lengvajam terminiam popieriui nustatomas galutinis antidempingo muitas ir laikinojo muto galutinis surinkimas (toliau – aptariamas reglamentas) ⁽²⁾, kiek jis susijęs su „Hansol“ grupe („Hansol Paper Co. Ltd.“ ir „Hansol Artone Paper Co. Ltd.“, toliau – „Hansol“).

„Hansol“ ginčijo aptariamo reglamento teisėtumą keliais aspektais. Viename iš pagrindų „Hansol“ ginčijo tam tikrų normalių verčių apskaičiavimą pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 3 dalį. Kitame pagrindė „Hansol“ tvirtino, kad Komisija padarė akivaizdžią lyginamojo svorio vertinimo klaidą, lygindama pardavimą Europos Sąjungoje nepriklausomiems pirkėjams su pardavimu susijusiems perdirbėjams. „Hansol“ tvirtino, kad ši tariama skaičiavimo klaida iškraipė dempingo skirtumo ir, *inter alia*, priverstinio kainų mažinimo skirtumo apskaičiavimą.

Bendrasis Teismas nustatė, kad Komisija pažeidė 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽³⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas) 2 straipsnio 1 dalį, kai nustatė, kad pagal to reglamento 2 straipsnio 3 dalį turėtų būti apskaičiuota tam tikros rūšies „Hansol Artone Paper Co. Ltd.“ parduodamo produkto normalioji vertė, kadangi tos pačios rūšies „Hansol Paper Co. Ltd.“ produkto pardavimas vidaus rinkoje buvo tipiškas. Bendrasis Teismas taip pat nustatė, kad buvo nustatyta tariama lyginamojo svorio klaida ir kad Komisija turėjo atsižvelgti į „Schades Nordic“, vienos iš „Hansol“ grupės susijusių perdirbėjų Sąjungoje, nepriklausomiems pirkėjams parduotus kiekius. Todėl Komisija pažeidė pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 dalį, nes Komisijos atlikti skaičiavimai neatspindėjo viso „Hansol“ vykdomo dempingo masto. Be to, Bendrasis Teismas nusprendė, kad ši lyginamojo svorio klaida taip pat turėjo įtakos apskaičiuojant priverstinio kainų mažinimo skirtumą, nes Komisija šiam skaičiavimui taikė tą patį koeficientą. Galiausiai Bendrasis Teismas konstatavo, kad Komisija padarė klaidą pagal analogiją taikydama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį, kai, nustatydamą šio produkto eksporto kainą nustatant žalą, išskaičiavo PBA išlaidas ir pelno skirtumą už susijusio ES parduodančiojo subjekto perparduotą nagrinėjamąjį produktą.

2020 m. birželio 11 d. Komisija paprašė Teisingumo Teismo panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą pateikdama apeliacinį skundą (byla C-260/20 P). 2022 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismo antroji kolegija atmetė apeliacinį skundą ir patvirtino Bendrojo Teismo išvadą ⁽⁴⁾. Tačiau Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, priešingai, nei nustatė Bendrasis Teismas, Komisija nepadarė klaidos, kai šiuo atveju pagal analogiją taikė pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį. Todėl Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/763 buvo panaikintas tiek, kiek jis susijęs su „Hansol“.

2. Pasekmės

SESV 266 straipsnyje nustatyta, kad institucijos privalo imtis būtinų priemonių Teismo sprendimams vykdyti. Jeigu panaikinamas aktas, institucijų priimtas atliekant administracinę procedūrą, pvz., antidempingo tyrimus, Bendrojo teismo sprendimas įgyvendinamas panaikintą aktą pakeičiant nauju aktu, kuriuo pašalinamas Teismo nustatytas pažeidimas ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ ECLI:EU:C:2020:139.

⁽²⁾ OL L 114, 2017 5 3, p. 3.

⁽³⁾ OL L 176, 2016 6 30, p. 21.

⁽⁴⁾ ECLI:ES:C:2022:370.

⁽⁵⁾ Sprendimo *Asteris AE ir kt. ir Graikijos Respublika prieš Komisiją*, sujungtos bylos 97, 193, 99 ir 215/86 Rink. p. 2181, 27 ir 28 punktai ir Sprendimas *Jindal Saw prieš Europos Komisiją*, T-440/20, EU:T:2022:318.

Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką, panaikinto akto pakeitimo procedūra gali būti atnaujinta nuo to konkretaus momento, kai buvo padarytas pažeidimas ⁽⁶⁾. Tiksliau tai reiškia, kad tokiu atveju, kai panaikinamas administracinę procedūrą užbaigiantis aktas, panaikinimas nebūtinai turi įtakos parengiamiesiems veiksams, pvz., antidempingo tyrimo inicijavimui. Tokiu atveju, kai, pavyzdžiui, panaikinamas reglamentas, kuriuo nustatomos galutinės antidempingo priemonės, tai reiškia, kad po panaikinimo antidempingo tyrimas yra vis dar vykdomas, nes Sąjungos teisės sistemoje nebėra akto, kuriuo antidempingo tyrimas buvo baigtas ⁽⁷⁾, nebent pažeidimas padarytas inicijavimo etapu.

Šiuo atveju Bendrasis Teismas panaikino aptariamą reglamentą dėl šio pranešimo 1 skirsnio trečioje pastraipoje nurodytų pirmų trijų priežasčių.

Likę aptariamo reglamento nustatyti faktai ir padarytos išvados, kurie nebuvo užginčyti arba buvo užginčyti, bet Bendrojo Teismo nebuvo nagrinėti, lieka galioti ir šis tyrimo atnaujinimas jiems nedaro poveikio.

3. Tyrimo atnaujinimo procedūra

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija nusprendė atnaujinti antidempingo tyrimą dėl tam tikro importuojamo Korėjos Respublikos kilmės lengvo terminio popieriaus, po kurio buvo priimtas aptariamasis reglamentas, kiek jis susijęs su „Hansol“. Atnaujinus pradinį tyrimą, jis atnaujinamas nuo to momento, kai buvo padarytas pažeidimas.

Pradinio tyrimo atnaujinimo tikslas – ištaisyti Bendrojo Teismo nustatytas klaidas, patvirtintas Teisingumo Teismo, ir įvertinti, ar taisyklės taikant taip, kaip paaiškino Bendrasis Teismas ir Teisingumo Teismas, būtų pateisinama iš naujo nustatyti pradinio ar patikslinto dydžio priemonės nuo dienos, kai aptariamasis reglamentas iš pradžių įsigaliojo, ar nepateisinama.

Suinteresuotosioms šalims pranešama, kad busimi mokėtini muitai gali būti nustatyti remiantis šio atnaujinto nagrinėjimo išvadomis.

4. Rašytiniai pareiškimai

Visos suinteresuotosios šalys ir, visų pirma, „Hansol“, raginamos reikšti savo nuomonę, teikti informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus dėl klausimų, susijusių su tyrimo atnaujinimu. Jei nenurodyta kitaip, šią informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus Komisija turi gauti per 20 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

5. Galimybė būti išklaustytiems Komisijos tyrimo tarnybų

Visos suinteresuotosios šalys gali prašyti būti išklaustos Komisijos tyrimo tarnybų. Visi prašymai išklausti turėtų būti teikiami raštu, o juose nurodomos prašymo priežastys. Prašymus išklausti dėl klausimų, susijusių su tyrimo atnaujinimu, privaloma pateikti per 15 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos. Vėliau prašymai išklausti teikiami laikantis konkrečių terminų, kuriuos Komisija nustato savo raštuose suinteresuotosioms šalims.

6. Rašytinės informacijos teikimo ir susirašinėjimo tvarka

Prekybos apsaugos tyrimams atlikti Komisijai pateikiama informacija neturi būti saugoma autorių teisių. Prieš pateikdamos Komisijai informaciją ir (arba) duomenis, kurių autorių teisės priklauso trečiajai šaliai, suinteresuotosios šalys turi paprašyti autorių teisių subjekto specialaus leidimo, kuriuo būtų aiškiai leidžiama Komisijai: a) naudoti informaciją ir duomenis atliekant šį prekybos apsaugos tyrimą ir b) pateikti informaciją ir (arba) duomenis šio tyrimo suinteresuotosioms šalims taip, kad jos galėtų pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

⁽⁶⁾ Sprendimo Ispanija prieš Komisiją [1998], C-415/96, Rink. p. I-6993, 31 punktas; Sprendimo [2000] *Industrie des poudres sphériques* prieš Tarybą, C-458/98 P, I-8147, 80–85 punktai; Sprendimo *Alitalia* prieš Komisiją [2008], T-301/01, II-1753, 99 ir 142 punktai; Sprendimo *Région Nord-Pas de Calais* prieš Komisiją, sujungtos bylos T-267/08 ir T-279/08 [2011], II-0000, 83 punktas.

⁽⁷⁾ Sprendimo Ispanija prieš Komisiją [1998], C-415/96, Rink. p. I-6993, 31 punktas; Sprendimo *Industrie des poudres sphériques* prieš Tarybą [2000], C-458/98 P, I-8147, 80–85 punktai.

Visa rašytinė informacija, įskaitant šiame pranešime prašomą informaciją, užpildytus klausimynus ir suinteresuotųjų šalių susirašinėjimą, kurią prašoma laikyti konfidencialia, ženklinama grifu „Neskelbtina“ (*). Šiam tyrimui informaciją teikiančių šalių prašoma nurodyti priežastis, dėl kurių prašoma informaciją laikyti konfidencialia. Šalys, teikiančios neskelbtiną informaciją, pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnio 2 dalį privalo kartu pateikti nekonfidencialią tokios informacijos santrauką, paženklinimą grifu „Suinteresuotosioms šalims susipažinti“. Santrauka turėtų būti pakankamai išsami, kad būtų galima tinkamai suprasti konfidencialios informacijos esmę. Jei konfidencialią informaciją teikianti šalis nenurodo tinkamos prašymo laikyti informaciją konfidencialia priežasties arba nepateikia reikiamos formos ir kokybės nekonfidencialios tokios informacijos santraukos, Komisija į tokią informaciją gali neatsižvelgti, nebent remiantis atitinkamais šaltiniais įrodoma, kad ši informacija yra teisinga.

Visą informaciją ir prašymus, įskaitant prašymus įregistruoti kaip suinteresuotąsias šalis, skenuotus įgaliojimus ir sertifikatus, suinteresuotosios šalys raginamos teikti per TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Naudodamos TRON.tdi arba e. paštą suinteresuotosios šalys sutinka su elektroninio informacijos teikimo taisyklėmis, nustatytomis dokumente „Susirašinėjimas su Europos Komisija nagrinėjant prekybos apsaugos bylas“, paskelbtame Prekybos GD svetainėje http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Suinteresuotosios šalys turi nurodyti savo pavadinimą, adresą, telefono numerį ir galiojantį e. pašto adresą, be to, jos turėtų užtikrinti, jog nurodytas e. pašto adresas būtų oficialios darbinės dėžutės, kuri kasdien tikrinama. Kai bus pateikti kontaktiniai duomenys, Komisija bendraus su suinteresuotosiomis šalimis tik per TRON.tdi arba e. paštu, nebent šios aiškiai nurodytų pageidaujantis visus dokumentus iš Komisijos gauti kitomis ryšio priemonėmis arba dokumentus dėl jų pobūdžio tektų siųsti registruotu paštu. Išsamesnių taisyklių ir informacijos dėl susirašinėjimo su Komisija, įskaitant informacijos teikimo per TRON.tdi ir e. paštu principus, suinteresuotosios šalys gali rasti minėtose susirašinėjimo su suinteresuotosiomis šalimis gairėse.

Komisijos adresas susirašinėjimui:
European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

E. paštas TRADE-AD629a-LWTP-REOPENING@ec.europa.eu

7. Nebendradarbiavimas

Tais atvejais, kai suinteresuotoji šalis atsisako leisti susipažinti su būtina informacija, jos nepateikia per nustatytą terminą arba akivaizdžiai trukdo tyrimui, pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį išvados (negalutinės arba galutinės, teigiamos arba neigiamos) gali būti daromos remiantis turimais faktais.

Nustačius, kad suinteresuotoji šalis pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją, į ją gali būti neatsižvelgiama ir remiamasi turimais faktais.

Jei suinteresuotoji šalis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja tik iš dalies ir todėl išvados grindžiamos turimais faktais pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį, rezultatas gali būti mažiau palankus suinteresuotajai šaliai nei bendradarbiavimo atveju.

Atsakymo pateikimas ne kompiuterine forma nelaikomas nebendradarbiavimu, jeigu suinteresuotoji šalis įrodo, kad atsakymo pateikimas reikalaujama būdu sudarytų pernelyg didelių sunkumų ar nepagrįstų papildomų išlaidų. Šiuo atveju suinteresuotoji šalis turėtų nedelsdama susisiekti su Komisija.

8. Bylas nagrinėjantis pareigūnas

Suinteresuotosios šalys gali prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas tikrina prašymus susipažinti su byla, ginčus dėl dokumentų konfidencialumo, prašymus pratęsti terminą ir visus kitus prašymus, susijusius su suinteresuotųjų šalių ir trečiųjų šalių teisėmis į gynybą, kurių gali būti pateikta tyrimo metu.

(*) Neskelbtinas dokumentas yra dokumentas, laikomas konfidencialiu pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį ir PPO susitarimo dėl GATT 1994 VI straipsnio įgyvendinimo (Antidempingo susitarimo) 6 straipsnį. Toks dokumentas taip pat saugomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 (OL L 145, 2001 5 31, p. 43) 4 straipsnį.

Bylas nagrinėjantis pareigūnas gali surengti klausymą ir veikti kaip suinteresuotosios (-ųjų) šalies (-ių) ir Komisijos tarnybų tarpininkas, kad būtų visapusiškai užtikrintos suinteresuotųjų šalių teisės į gynybą. Prašymai išklaudyti dalyvaujant bylas nagrinėjančiam pareigūnui turėtų būti teikiami raštu, o juose nurodomos prašymo priežastys. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų priežastis. Šie klausymai turėtų vykti tik tuo atveju, jei klausimai per tinkamą laiką nebuvo išspręsti su Komisijos tarnybomis.

Visi prašymai turi būti pateikti laiku ir nedelsiant, kad nebūtų trukdoma sklandžiai vykdyti tyrimus. Todėl prašyti, kad į bylos nagrinėjimą įsitrauktų bylas nagrinėjantis pareigūnas, suinteresuotosios šalys turėtų kuo greičiau, kai tik įvyksta įvykis, dėl kurio toks įsitraukimas yra pagrįstas. Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinės prašymų įsitraukti į bylos nagrinėjimą priežastis, iškeltų klausimų pobūdį ir šių klausimų poveikį teisėms į gynybą, tinkamai atsižvelgdamas į poreikį užtikrinti gerą administravimą ir laiku baigti tyrimą.

Daugiau informacijos ir kontaktinius duomenis suinteresuotosios šalys gali rasti bylas nagrinėjančio pareigūno tinklalapiuose Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>

9. Asmens duomenų tvarkymas

Visi per šį tyrimą surinkti asmens duomenys bus naudojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽⁹⁾.

Pranešimas apie duomenų apsaugą, kuriuo visi asmenys informuojami apie asmens duomenų tvarkymą vykdamas Komisijos prekybos apsaugos veiklą, pateikiamas Prekybos GD svetainėje <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence>

10. Informacija muitinėms

Nuo 2022 m. liepos 1 d., ir laukiant šio pakartotinio nagrinėjimo rezultatų, galutinis antidempingo muitas tam tikram importuojamam Korėjos Respublikos kilmės lengvam terminiam popieriui, kurio svoris ne didesnis kaip 65 g/m²; suvyniotam į ritinius, kurių plotis ne mažesnis kaip 20 cm, svoris (įskaitant popierių) – ne mažesnis kaip 50 kg, o skersmuo (įskaitant popierių) – ne mažesnis kaip 40 cm (didelius ritinius); iš vienos arba abiejų pusių padengtam drėgmei ir temperatūrai jautria medžiaga; padengtam viršutine danga arba ne, kurio KN kodai šiuo metu yra ex 4809 90 00, ex 4811 90 00, ex 4816 90 00 ir ex 4823 90 85 (TARIC kodai: 4809 90 00 10, 4811 90 00 10, 4816 90 00 10, 4823 90 85 20) ir kurį pagamino „Hansol“ grupė („Hansol Paper Co. Ltd.“ ir „Hansol Artone Paper Co. Ltd.“), sustabdomas.

Kadangi galutinių mokėtinų muitų suma, susidarysianti po atnaujinto nagrinėjimo, šiuo etapu dar nėra aiški, Komisija prašo nacionalinių muitinių palaukti šio tyrimo rezultatų ir tik tada priimti sprendimus dėl prašymų grąžinti sumokėtą antidempingo muitą, kurio mokėjimas panaikintas Bendrojo Teismo sprendimu, kiek jis susijęs su „Hansol“ grupe („Hansol Paper Co. Ltd.“ ir „Hansol Artone Paper Co. Ltd.“).

Todėl antidempingo muitas, sumokėtas pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/763, kuriuo tam tikram importuojamam Korėjos Respublikos kilmės lengvam terminiam popieriui, kurį pagamino „Hansol“ grupė („Hansol Paper Co. Ltd.“ ir „Hansol Artone Paper Co. Ltd.“), nustatomas galutinis antidempingo muitas ir laikinojo muto galutinis surinkimas, neturėtų būti grąžinamas arba atsisakoma jį išieškoti, kol nebus gautas šio tyrimo rezultatas.

11. Informacijos atskleidimas

Visoms suinteresuotosioms šalims, kurios per tyrimą, po kurio buvo priimtas aptariamas reglamentas, užsiregistravo kaip suinteresuotosios šalys, vėliau bus pranešta apie esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remiantis Komisija ketina įgyvendinti pirmiau nurodytą teismo sprendimą, be to, joms bus suteikta galimybė teikti pastabas prieš priimant galutinį sprendimą.

⁽⁹⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją

(Byla M.10778 – TA ASSOCIATES / CLEARLAKE / KOFAX)

Bylą numatoma nagrinėti supaprastinta tvarka

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 248/13)

1. 2022 m. birželio 23 d. Komisija gavo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį pateiktą pranešimą apie siūlomą koncentraciją.

Šis pranešimas susijęs su šiomis įmonėmis:

- „TA Associates Management L.P.“ (toliau – „TA Associates“, JAV);
- „Clearlake Capital Group, L.P.“ (toliau – „Clearlake“, JAV);
- „Kofax Parent Limited“ (toliau – „Kofax“ arba „Target“, JAV), kurios galutinę kontrolę vykdo „Thoma Bravo, L.P.“ (JAV).

Įmonės „TA Associates“ ir „Clearlake“ įgys, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte ir 4 dalyje, bendrą įmonės „Kofax“ kontrolę.

Koncentracija vykdoma perkant akcijas.

2. Įmonių verslo veikla:

- „TA Associates“ – privataus kapitalo įmonė, veikianti verslo paslaugų, vartojimo gaminių, finansinių paslaugų, sveikatos priežiūros ir technologijų srityse;
- „Clearlake“ – privačiųjų investicijų įmonė, veikianti programine įranga ir technologijomis grindžiamų paslaugų, energetikos ir pramonės, maisto produktų ir vartojimo gaminių srityse;
- „Kofax“ – įmonė, tiekianti išmaniąją darbo srautui skaitmenizuoti skirtą programinę automatizavimo įrangą, padedančią supaprastinti duomenų ir dokumentų tvarkymą ir taip automatizuoti bei patobulinti veiklos darbo srautus.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas Susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė dėl šio klausimo priimti galutinį sprendimą.

Pagal Komisijos pranešimą dėl supaprastintos tam tikrų koncentracijų nagrinėjimo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 procedūros ⁽²⁾ reikėtų pažymėti, kad šią bylą numatoma nagrinėti pranešime nurodyta tvarka.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Visoje korespondencijoje turėtų būti pateikiama ši nuoroda:

M.10778 – TA ASSOCIATES / CLEARLAKE / KOFAX

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (Susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 366, 2013 12 14, p. 5

Pastabas Komisijai galima siųsti e. paštu, faksu arba paštu. Kontaktiniai duomenys:

E. paštas: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks. +32 22964301

Pašto adresas

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT